jack london

macera

roman

MACERA

Jack London

İKİNCİ BASIM

HABORA KİTABEVİ YAYINLARI : 120

Bu eser 1974 yılında Erenler Matbaasında dizilmiş, Haşmet Matbaasında basılmıştır.

Jack London

MACERA

Çeviren
M. Vezir

HABORA KİTABEVİ
Nuruosmaniye Cad. Atasaray 106
Cağaloğlu — İstanbul

BÖLÜM I

GEREKLİ DERS

Hali epeyce kötü olan beyaz bir adam, kıvırcık saçlı bir vahşi zencinin sırtına ata biner gibi binmişti.

Vahşinin kulak memeleri o denli delinmiş ve gerilmiş olmalı ki biri yırtılmıştı. Sağlam kalan diğerindeyse süs niyetine üç parmak çapında, oymalı tahtadan kocaman bir halka vardı. Yırtık kulak bir daha delinmiş ve dikkatle açılan yeni deliğe basit ve topraktan bir pipo asılmıştı.

Vücudu kirli ve yağlı binek-adamın tek giysisi böğrüne sardığı dar ve pis bir peştemaldı. Beyaz adam zenciye sıkıca yapışmıştı. İyice güçsüz olduğundan başı ara sıra öne düşüyor ve kıvırcık saçların üzerinde dinleniyordu.

Dinlenmediği anlarda, başını kaldırıyor ve yarı kapalı, bulanık gözlerle, yakıcı havanın titreşimlerinden gözbebeklerinin önünde danseder gibi duran sıra sıra hindistan cevizi ağaçlarına bakıyordu.

Üzerinde, ince bir kazaktan ve bir etek gibi gövdesini kaplayıp, dizlerine inen pamuklu bir bezden başkası yoktu. Baden-Powell denen hasır şapkası yamru yumruydu. Meşin kemerinde ise, geniş çaplı, yedek şarjörleriyle kullanılmaya hazır otomatik bir tabanca sarkıyordu.

Artçı olarak yürüyen on dört-on beş yaşlarındaki zenci çocuk, çeşit çeşit, irili ufaklı ilâç şişeleri, bir kova sıcak su ve pansuman için türlü gereçler taşıyordu.

Beyaz adamın evinin ızgaralı bahçe kapısından çıkan bu üç kişi, yakıcı güneşin altında ilerleyerek hiç mi hiç gölge vermeyen bir hindistan cevizi ağaçlığından yılankavî bir yürüyüşle geçti. En hafif bir rüzgâr esintisi bile yoktu ve hastalıklı iğrenç bir koku, aşırı sıcak havayı ağırlaştırıyordu.

Üçlünün yöneldiği yerden bir uğultu, ağlamaklı bir inilti yükseldi. Az sonra da duvarları bambudan, çatısı kamıştan alçak ve uzun bir hangar göründü. Burası uğultunun kaynağı idi ve bütün iniltiler de artık açık seçik duyuluyordu. Hastaların dayanılmaz acılarının ve umutsuzluklarının iniltileri, homurtuları ve hıçkırıkları iyice seçilebiliyordu.

Hangara girerken beyaz adam tüm cesaretinin yittiğini ve bir an bayılacağını sandı. Salomon adalarında görülebilecek en korkunç afet: Dizanteri, Berand işletmesi sakinlerinin üzerine çökmüştü. Dizanteriye karşı savaşta, işletmenin

sahibi olarak, yalnız kalmıştı. Üstelik kendisi de pek sıhhatli sayılmazdı (1).

Zencinin sırtından inmeden, iyice eğilip basık kapıdan geçmeyi başardı. Peşinden gelen çocuğun elinden küçük bir şişe amonyak alıp etkili buhardan bir nefes çekmesi onu biraz kendine getirdi. Sonra olanca sesiyle haykırdı:

«Kesin sesinizi!»

Uğultu kesildi.

Yanyana konulmuş tahtalarla zeminden az yüksek bir döşeme yapılmıştı. Ortada bir metrelik bir geçit vardı ve iki yanında da yirmi kadar zenci büzülmüş yatıyordu.

Buradaki zencilerin insanlığın en alt basamaklarında olduklarını ilk bakışta anlamak mümkündü. Bunlar yamyamdı. Maymunsu bedenleri, bakışımsız ve hayvanca yüzleri bunu açıkça ispatlıyordu. Burun nahiyesinde, kaplumbağa kabuklarından veya yumuşakçaların sedef kavkından özel olarak hazırlanmış halkalar taşıyorlardı. Aynı biçimde delinmiş burun kanatlarından, sağda ve solda iki boynuz gibi teller fırlıyordu.

Tıpkı beyaz adamı sırtında taşıyan binek —adamınkiler gibi, iyice gerilerek delinmiş kulak-

---

(1) Romanın geçtiği Salomon adaları, Avusturalya'nın kuzeybatısında, Yeni Gine'ye yakın, henüz büyük bir bölümü yamyamlarla dolu, Okyanus'ta bir takımadasıdır Bugün, bütün bu adalar İngiltere'nindir.

ları, daha ince veya daha kalın çomakları, pipo ve bir yığın gülünç ve barbar asım takımlarıyla süslenmişti. Bedenlerine ve çehrelerine, kızgın demirle ya vurularak ya da çizilerek pek korkunç desenli dövmeler yapılmıştı.

Hastalıklarının bu kertesinde zenciler, böğürlerini saran bezi bile atarak tüm giysilerini çıkarmışlardı. Ama bütün çıplaklıklarına rağmen, burunlarındaki ve kulaklarındaki süsleri, bilezikleri ve kolyeleri, deriden kemerlerine sokulu kılıfsız bıçaklarını büyük bir titizlikle koruyorlardı.

İçerdekilerden çoğunun irinli yaralarla örtülüydü vücudu. Orda burda, yoğun bir bulut gibi uçuşan sinek sürüleri yaraların üstüne üşüşüyorlardı.

Beyaz adam döşemeyi bir uçtan bir uca geçerken herkese gereksindiği ilâçtan belli bir miktar veriyordu; bazılarına klorodin, kusturucu yan etkilerine yeterince dayanabilecek olan diğerlerineyse ipeka. Hangi ilâcı kime vereceğini çıkarmak, birinin ilâcını diğerine vermemek için çok dikkatli davranması gerekiyordu.

Hastalardan biri ölmüştü. Beyaz adam, dışarda kapı önünde beklemekte olan ve hastalığa henüz kapılmamış bir grup zenciye dönerek cesedin hemen kaldırılması için emir verdi.

Sert ve kesin bir tonla, karşılık verilmesine izin vermeden, bir efendi gibi konuşuyordu.

Beyaz adamın emir verdiği zencilerden suratı asık olan biri, hoşnutsuz, homurdanarak iler-

ledi, cesedi ayaklarından tutup birkaç metre yerde sürükledikten sonra yeniden bıraktı.

Beyaz adam bu davranış karşısında hiddetini birden bire sözlü ve edimli olarak açığa vurdu. Bu onun için ağır ve yorucu bir çabaydı. Ama kolunu açıp elinin tersiyle zencinin ağzına bir şamar atması bir oldu.

«Angara! Sana ne oluyor böyle?» diye bağırdı. «Ne demeye getiriyorsun, ha? Ben, şimdi senin pirelerini silkelerim! (2)»

Zenci tıpkı bir vahşi hayvan gibi, içgüdüsüyle çabucak kendini toparladı, atılmaya hazır bir vaziyette ayakları üzerinde doğruldu. Gözleri alev alevdi. Öfkesini gürültü ile ortaya koyan, kapana sıkışmış yırtıcı bir hayvandı sanki. Ama kendisi kadar atik beyaz adamın elini tabancasına attığını görünce atılmaktan vazgeçti, gergin kasları gevşedi. yeniden cesede eğilip onu dışarı çekti.

Salomon adalarındaki bütün zenci soylarına sövüp sayarak:

«Hayvan sürüsü!» diye dişlerini gıcırdattı, beyaz adam.

Kendi de müthiş hastaydı ve hali de yerde uzanıp kımıltısız yatan, tedavi ettiği zencilerden daha iyi değildi.

Bu pis kokulu barakaya girdiğinde teftişi so-

---

(2) İşletmeci, zencilere özel bir lehçe ile hitap ediyor, Bu Okyanus adalarında kullanılan İngilizce, Fransızca ve yerlilerin kendi ana dilinin bir karışımıdır.

nuna kadar götürecek güçte olup olmadığını bilmiyordu. Ama bu hayvanların arasından gücü yetenlerin, eğer kendisi bir bayılır gibi olsa aç bir kurt sürüsü gibi üzerine saldıracaklarından emindi.

Az ötede bir başka zenci can çekişiyordu. Ölünce cesedinin hemen kaldırılmasını emretti.

Kıvırcık saçlı bir baş kapıda göründü o sırada ve içeri girerken:

«Dört avcı, çok hasta...» dedi.

Daha yeni hastalığa yakalanmış dört adam peşinden geliyorlardı.

Beyaz adam, girenlerin en zayıfını seçerek onu dışarı çakarılan cesedin boş bıraktığı yere yerleştirtti. Hastalık derecesine göre ikinci gelene bundan sonra boşalacak ilk yerin ayrılmasını emretti. Sonra, işletmede çalışanların sağlam olanlarından seçilecek bir angarya grubuyla şimdiki hangar-hastahanenin yanına sundurma yapılmasını söyledi.

Neden sonra teftişe yeniden başladı, hastalara ilâç verdi. Durumu hiç de iyi olmayanları oyalamak için arasıra şaka yapıyordu.

Hangarın ucunda, hastalardan birinin üzerine eğilmiş bir zenci içler acısı bir sesle, avazı çıktığı kadar şarkı söylüyordu.

İyiden iyiye öfkelenen beyaz adam:

«Neden böyle şarkı söylüyorsun?» diye sordu.

— O, benim sevgili kardeşimdir, diye karşı-

lık verdi zenci. Yakında ölecek ve ben bunu hiç istemiyoruum.

— Salakoğlu salak, diye beyaz adam cevabını yapıştırdı, tehditkâr bir sesle. Böyle şarkı söyleyip durursan onu geberteceksin. Kes sesini, pis zenci. Anladın mı? Çeneni kapamazsan seni hemen susturacağım.

Yumruğu ile tehdit ettiği zenci iki büklüm oldu ve gözleri donuk, sustu. Beyaz adamın öfkesi yatıştı, daha tatlı bir sesle yeniden konuşmaya başladı:

«Mızmızlanacağına, burada bol miktarda bulunan sinekleri avla. Sonra da kardeşini yıkamak için su aramaya çık. Sen, suda iyi yıkarsın sevgili kardeşini.»

«Haydi bakalım, davran!!»

Ses yeniden sertleşti:

Beyaz adamın iradesi zencinin geri zekâsının içine geçti. Zenci zıplayıp coşkun bir güçle çalışmaya ve iğrenç sinek sürüsünü avlamaya koyuldu.

Teftişi sona eren beyaz adam, kendisine binek hayvanı olarak hizmet eden zencinin sırtında, yeniden buğu buğu tüten dışarı çıktı. Ciğerlerini elinden geldiğince şişirerek derin derin nefes aldığı halde, cehennem esintisine benzer bu ölüm kokan havada, bunalıyordu. Başını zencinin başı üzerine koyup evine varana kadar uyuyakaldı. Kendisine en küçük bir iradi çaba işkence gibi geliyordu, ama aralıksız çabalamak zorundaydı.

Hizmetine karşılık, kendisini taşıyan zenciye en kötü cinsinden, özel olarak ihracat için imal edilmiş, bir miktar ardıç içkisi verdi. Özel hizmetkârı Viabury, süblime korosiv ve su getirip vücudunu özenle yıkamaya koyuldu.

Bir doz klore yuttu, nabzını yokladı, ateşine bakmak için ağzına bir derece soktu. Sonra içinden gelen acı bir inlemeyi bastırıp kendini yatağına bırakıverdi. İkindi olmuştu ve bu teftiş bugün bitirebildiklerinin üçüncüsüydü.

Biraz uykusunu aldıktan sonra, hizmetkârını çağırdı:

«Viabury, teleskopu al ve **Jessie**'nin gelip gelmediğine bir bak!» diye emretti.

Viabury efendisinin emrine uyarak uzun teleskopu alıp, verandadan denizi gözledi.

«Ben,» dedi Viabury, «iyice uzakta, iki direkli hafif bir gemi görüyorum. Onun **Jessie** olduğunu tahmin ediyorum.»

Beyaz adam hoşnutluğunu belirtircesine hafif hafif soludu.

«Eğer, o iki direkli gemi gerçekten **Jessie** ise, sana beş tütün çubuğu hediye edeceğime söz veriyorum.»

Uzun bir sessizlik oldu. Beyaz adam zencinin cevabını şiddetli bir sabırsızlıkla bekliyordu.

«Belki **Jessie**'dir...» dedi nihayet zenci, ikircikli. «Belki de başka bir gemidir...»

Beyaz adam yeniden döşeğine döndü ve bir solucan gibi kayıp kendini diz üstü döşemeye bı-

raktı. Sonra bir sandalye sayesinde yeniden ayağa kalktı.

Sandalyeyi elinden bırakmaksızın, vücudunun bütün ağırlığını ona yükledi ve onu odanın kapısına doğru itti. Verandaya çıktı.

Çabalamasından çıkan ter, yüzü boyunca akıp, omuzlarını aşarak, yeleğini ıslatıyordu.

Sandalyeye oturmayı becerdiğinde, soluk soluğa kalmıştı. Birkaç dakika sonra güçsüz düşünce, yeniden davrandı. Viabury, teleskopun ucunu verandanın trabzanlarına dayadı, dengeledi. Beyaz adam da ufuğu inceden inceye yokladı. Az sonra, dikkatle bakınca beyaz yelkenleriyle iki direkli gemiyi seçmeyi başardı.

«Bu **Jessie** değil,» dedi yüksek sesle, sakin. «Bu **Malakoula.**»

Salıncaklı sandalyesine oturmak için kalktı sonra. Yüz metre kadar altında Balesuna ırmağının setiyle belirlenen kör kayaların uzun hattı görünüyordu. Ötede, oniki mil uzunluğundaki bir boğazla Florida adasından ayrılan Savo adasının pürtüklü görünümü duruyordu.

Çok daha uzaklarda, Berand tarım işletmesinde çalışan iki yüz zencinin memleketi, bu bütün adaların en vahşisi, hırsızlar, kaatiller ve yamyamlar ülkesi olan Malaita, belirsizce ayırdedilebiliyordu.

Bir bambu tarlası, kumsaldan sadece beyaz adamın bahçesiyle ayrılıyordu. Beyaz adam, hiz-

metkârını açık kalan bahçe kapısını kapatmaya gönderdi.

Bahçe kapısına yönelen patikanın sağındaki ve solundaki sunî küçük tepelere dikili on ayak yüksekliğinde iki büyük bayrak direği vardı. Direklerin tabanı, kısa direklerle çevrelenmiş, araları zincirlerle bağlanmıştı, ayrıca direkler de beyaza boyanmıştı.

Enine serenleri ve sağlamca gerilmiş ipleriyle direkler, bir gemininkini andırıyordu. Canlı renklerle donanmış iki bayraktan biri, beyaz ve mavi kareleriyle dama tahtasına benziyordu. Diğeri beyazdı ve ortasında kırmızı bir daire vardı. Bu uluslararası kurallara göre tehlike işaretiydi.

Besbelli hasta bir av kuşu, bahçesinin bir köşesine tünemişti. Beyaz adam kuşa baktı ve hayal gücünü bu işe yormakla eğlenerek, kendi kendine kuşun mu, yoksa kendinin mi güçsüz olduğunu sordu. Aralarındaki ortak bağdan bir dayanışma doğuyordu.

Gün bitimi yaklaştığında, işletmede çalışanlara işin sona erdiğini bildiren büyük çanın çalınması için emir verdi. Sonra yeniden binek-adama bindi ve günün son teftişi için yola koyuldu. Hangar-hastanede, herşey yolundaydı ve iki hastaya hint yağı vermekle yetindi. Bu gün, eninde sonunda, pek de kötü geçmemiş, yalnızca üç zenci ölmüştü.

Sabahtan beri kurumakta olan hindistan ce-

vizi içlerini yokladı (3) ve gerekli tahkikatı yapmak için tarım işletmesinde çalışan zencilerin kaldıkları barakalara doğru gitti. Orada, tecrit edilmesinden korkan herhangi bir hastanın gizlenmesinden endişeleniyordu.

İçeri girer girmez zenci ustabaşından günlük rapor aldı ve ertesi günkü çalışmaya ilişkin emirler verdi. Balina sandallarının kuma çekilip, sığınaklarına kilitlendiklerinden emin olmak için gurup başlarını çağırttı. Bu tedbir özellikle gerekliydi. Çünkü, bir geceliğine balina sandalının kumsalda kalması demek, canları çokça sıkılan yirmi kadar zencinin, ertesi sabah sandalla birlikte gitmesi demekti.

Salomon adalarında bir balina sandalının bedava olmaması bır yana, zencilerin her biri beş aşağı beş yukarı, yaptıkları hizmete göre otuz dolar ederdi. Hatırı sayılır bir kayba sebep olan bu olayların tekrarlanmasıysa Berand tarım işletmesinin köküne kibrit suyu ekerdi.

Yedi kişi, kara yoluyla kaçmışlardı önceki hafta. Bunlardan dördü, sıtmadan dişleri takırdayarak ve zor bela sürünerek kendiliklerinden geri döndüler.

Onların anlattığına göre, kaçanlardan ikisi,

---

(3) Bademli olan hindistan cevizi kabuğu soyulunca kurur. Sonra kök yağının çıkarılması için değirmene gönderilir.

ormandaki yamyamlarca öldürülüp yenmişlerdi. Yedincisiyse kıyıda, saklanarak kaçıyordu... Dediklerine bakılırsa, serseri serseri dolaşırken sandal çalmayı umuyordu. Ancak bu yolla doğduğu ülkeye varması mümkünmüş.

Viabury, incelemesi için beyaz adama iki yanar fener getirdi. Beyaz fenerlere şöyle bir baktı; parlak ve geniş alevle yanan fenerin aydınlatışının iyi olduğunu görerek başıyla onayladı.

Fenerlerden biri, bir direğe asıldı, diğeriyse verandanın çatısına bağlandı. Bunlar Berand'ın yerini belli eden ışıklardı. Her gece, bu fenerler yeniden incelenirler ve gemilerin Berand'ı rahatça görmeleri için yerlerine konurlardı. Beyaz adam ferahlar gibi bir iç çekişle kendini yatağına bıraktı. Gündelik işi bitmişti.

Yatağının yanı başında bir tüfek duruyordu, tabancasıysa elinin uzanabileceği bir yerdeydi. Bir saat kadar. yarı bilinçli ve ölü gibi, uyku ile uyanıklık arasında, kımıldamadan dinlendi.

Ansızın, tehlikeli bir duruumun varlığını sezdi. Balkondan şüpheli çatırtılar işitiliyor, evin çevresinden ve verandadan gelen gürültüler kulağını tırmalıyordu.

Beyaz adamın dinlendiği odanın köşesinde gizlenecek bir yer vardı. Odanın tavanında bir lamba asılı olduğu halde yatak yarı karanlıktaydı. Lamba odanın tam ortasındaki bilardo masasının üzerinde canlı bir ışıkla yanıyordu.

Beyaz adam, kımıldamaksızın, bir an kulağı kirişte bekledi. Dışardan çatırtı yeniden duyulunca çevresini kalabalık bir grubun sardığını iyice anladı.

Sert bir sesle bağırdı:

«Kim var orada?»

Zemine çakılmış oniki ayak boyundaki direkler üzerinde duran ev, geriye doğru kaçanların adımlarıyla titredi.

«Cüretkâr oluyorlar...» diye mırıldandı beyaz adam. «Bir ders vermek gerekiyor.»

Uzakta, silueti seçilebilen Malaita yönünde, dolunay deniz üstüne çıkmıştı. Ve bütün göz kamaştırıcılığıyla Berand'ı aydınlatıyordu.

Sakin havada hiçbir şey kımıldamıyordu. Hangar-hastaheneden hastların aralıksız iniltileri geliyordu. Yaprak çatılı barakalarda, kıvırcık saçlı iki yüz kadar yamyam uyuyarak günün yorgunluğunu atmaya çalışıyorlardı.

Bu esnada, barakadakilerin tümü de uykuya dalmış değildi. Bir kısmı, örgülü döşekleri üzerine dikilmiş, hep uyanık olan beyaz adamın faka bastırılamayacağına inanmış, aralarından birinin ona okuduğu lânetleri dinliyorlardı.

Tüfeği ve tabancası arasında, yarı uykuda tedirginlikle ıhlayan beyaz adamın evi önünde büyük fenerler parıldamaya devam ediyordu.

BÖLÜM II

...VERİLDİ

Ertesi sabah, David Sheldon hastalığının daha da kötüye gittiğini teşhis etti. Hiç kuşkusuz, gözle farkedilecek kadar zayıf düşmekteydi ve hastalığının diğer belirtileri de ürkütücüydüler.

Mücadeleye hazır, teftişe başladı. Birşeylerin aksamamasını istiyordu. Olağan günlerde başına bunca dert açan odun kafalıları lânetlemekle yetinirdi. Ama bugün onlara iyi bir ders vermesi gerekti ve buna bahane arıyordu.

Gün geçtikçe, zenciler iyiden iyiye yüzsüzleşiyor ve sincice davranıyorlardı. Gözüpek namussuzların, önceki gün evine kadar gelmeyi göze alabilmelerinin (bu Berand'da en ağır suçlardan biri idi) pek hayra yorulur yanı yoktu. Beyaz adam erken davranıp, onların karanlık ruhlarında yanan alevi söndürüp nüfuzunu kullanmasa, zenciler geç veya eerken mutlaka derisini yüzeceklerdi.

İşletmede hastalığın boy gösterdiği günden beri, işletmede çalışanların kılına dokunmayan beyaz adam, bir saat sonra küstahlık ve dik kafalıkla kendisine karşı çıkan kimseye rastlamayıp da ona gereken dersi veremediğinden hayal kırıklığına kapılmış olarak döndü.

Hiç de iç açıcı değildi, bu alışılmamış usluluk. Üstelik açık şiddetten çok daha tehlikeli, kurnazca birşeylerin döndüğü ihtimalini de artırıyordu. David Sheldon, önceki gece sersilerin evden içeri girmesine göz yumup bir ikisine öldüremediğine üzüldü. Bu onlara kanlı bir ders olacaktı.

Böylesine bir cahil sürüsüne karşı tek başına direnemiyordu. Hastalığın kendisine de bulaşmasından ve zencilere karşı silâhsız kalmaktan ödü patlıyordu. Durmadan, iki yüze yakın zencinin başkaldırıp işletmeyi ele geçirdiklerini, balina sandallarını, işletmenin varını yoğunu yakıp yıkıp yağma ettiklerini, Malaita'ya kaçtıklarını düşlüyordu. Kendi âkibetini de daha iç açıcı görmüyordu: Güneşte ya da tütsüyle kurtulmuş ve mumyalanmış kafatası bir yamyam köyünün direğini süsleyecekti.

Jessie geç kalmıştı, birşeyler yapmak gerekliydi.

Zencileri çalışmaya gönderen çan çalar çalmaz Sheldon'a ziyaretçiler geldi. Verandaya taşıdığı yatağına uzanmıştı ki gemilerin demir attığı yerde kürekle manevra yapan bir sürü oyma kayık gördü. Kayıklardan kırk kişilik bir gurup çıktı ve kayıklarını kumsala çektiler.

Mızraklarla, yay ok ve savaş lobutlarıyla silâhlanmış kırk zenci beyaz adamın bahçe kapısının önünde toplandılar ve aralarından yalnızca biri bahçeye girdi. Yalnız Beranda'da değil, bütün Pasifik ada ve adacıklarında yasa böyleydi. Bu

yasayı hiçbir zenci bilerek yada bilmeyerek çiğneyemezdi.

Eve doğru tek başına yürüyen adamın, Balesuna köyünün reisi Seel olduğunu Sheldon hemen anladı. Vahşi, verandanın basamaklarına geldiğinde durdu ve yukarıdaki efendi ile konuşmaya başladı.

Seel ırkının diğer mensuplarına göre oldukça zekiydi. Ama zekâsı daha çok ruhunun doğuştan adiliğini ortaya koyacak işlerde açığa çıkıyordu.

Küçük ve birbirine yaklaşık gözleri kan dökücülüğünün ve kurnazlığının işaretleriydi. Bütün giyimi bir ip ve bir fişek kemerinden ibaretti. Sedeften yontulmuş iki ağır kolye boynuna asılmış, burnundan ve çenesinden sarkanlar ise konuşmasını güçleştiriyordu. Piposunu ve tütününü delinmiş kulaklarında taşıyordu. Dişleri, sivri sivri kırılmış, tütün çiğneyip artığını tükürmekten iyice kararmışlardı.

Kendisine denilenleri dinlerken de, konuşurken de, bir maymun gibi suratını buruşturuyordu. Evet demek için, göz kapaklarını indiriyor ve çenesini öne uzatıyordu. Toplumsal basamaklardaki alçak konumuna rağmen dediklerini çocuksu bir kurumla ifade ediyordu.

Seel Balesuna köyünün ve kendisine eşlik eden kalabalığın hem sahibi, hem de efendisiydi. Çevresinde öyle gösterişli herhangi bir koruyucusu olmamasına rağmen Berand'ın efendisi olmakla kalmayan beyaz adamın üstünlüğü, gücü Bale-

suna'ya kadar uzanıyordu.

Beyaz adamın bu üstünlüğü nasıl sağladığı ise Seel'in hiçbir zaman hatırlamak istemediği üzücü bir anıya dayanıyordu.

Olay, henüz beyaz adamın karakterini doğru dürüst bilmedikleri ve beyaz adamlara karşı nasıl davranmak gerektiğini kestiremedikleri günlerden birinde cereyan etmişti.

Bir keresinde tarım işletmesinden kaçan üç zenci Seel'e sığınmıştı. Kaçaklar Malaita'ya ulaşmak için sahip oldukları herşeyi, minnet borcu olarak ona sunmuşlardı. Böylece, Guadalcanar ile (4) Malaita arasında oynayacağı karanlık role karşılık kârlı bir geleceği sezinler gibi olmuştu. Ama ne yazık ki, beyazların böyle durumlarda takınacakları tavırlardan habersizdi ve üç kaçağın sahibi çok geçmeden karşısına dikilmiş ve kaçakların hesabını sormuştu.

Gün doğumunda, David Sheldon'un bambudan evinin önüne geldiğini gördüğünde, ilkin bu iş ona çok eğlenceli gelmişti. Kendi köyünde nasıl güçlü bir korunma ve güvenlik içinde olduğunu pek iyi biliyordu. Ama az sonra, yardım istemek için, ağzını bile açamadan beyaz adamın yumruğu çenesinde patladı ve edeceği sözleri gırtlağına tıkadı. Sonra, beyaz adam öteki eli ile öylesine sertçe kulağına yapıştı ki kendini kaybetti. Kendine geldiğinde, beyaz adamın balina

---

(4) Guadalcanar, Brand'ın bulunduğu adanın adıdır.

sandalında, Berand yolunu tutmuştu.

Kötü karşılandı orada. Ellerinde kelepçe vardı ve ayaklarından prangalı zincire vurulmuştu. Kaçak üç zenciyi iade etmediği sürece kabilesi, Seel de özgürlüğün yüzünü göremeyecekti. Ayrıca, beyaz adama para cezası niyetine on bin hindistan cevizi ödemek zorunda kaldı.

O günden bu güne, Maliata'ya ulaşmak isteyen hoşnutsuzlara asla sığınma izni vermemişti. Tam tersine kaçakların evlerine dönmelerine elinden geldiğince engel oluyor ve böylece hem kendisini kurtarıyor, hem de kaçak başına bir sandık tütün alıyordu. Bu bir öncekinden çok daha aklı başında ve kârlı bir işti.

Bütün bunlara rağmen, beyaz adamı hasta yatağında ya da ormanda apansız bastırma fırsatını eline geçirse, tek bir hata yapmaksızın onu boylu boyunca yere serip, başını kesecek ve bu başın pahası da hiç hafif olmayacaktı.

Şimdilik, Sheldon'a iyi bir haber getiriyordu. Kaçakların sonuncusunu, yedinci adamı yakalamıştı ve kapının önünde duruyordu.

Kaçak getirildi beyaz adamın emri üzerine. Davranışları ağır ve korkakçaydı. Kolları hindistan cecizi ipleriyle bağlanmış, vücudu kendisini yakalayanlarla boğuşmaktan kana bulanmıştı.

Zencilerin reisine büyük bir bardak ardıç içkisi getirttikten sonra, David Sheldon şöyle konuştu:

«Senin iyi bir çocuk olduğunu biliyorum. Zorlu bir adam olan bu alçağı yakalamak için yiğitçe mücadele ettin. Sana hemen bir sandık tütün vereceğim. Evet, tamamı tamamına bir sandık tütün. Ayrıca, fazladan üç tuaz (5) bez ve büyük bir bıçak.»

İki hizmetkâr, tütünü, bezi ve bıçağı depodan getirip, Balesuna köyü reisine verdiler. Reis ödülünü her anlama yorumlanabilecek bir homurtuyla aldı, maiyeti ile birlikte oymalı kayıklarına atladı.

Sheldon, hizmetkârlarına mahpusun, kazık temellerinden birine ellerinden ve ayaklarından bağlanması için emir verdi. Sonra, saat onbirde. zenciler işletmeden döndüklerinde verandanın önünde toplandılar.

Hasta olanlardan gayrısı ordaydı. Çıplak vahşi sürüsü, iki sıra halinde dizildi. Kadınlar ve çocuklar sayılmazsa, iki yüze yakındılar.

Sedef ve altından klâsik süsler bir yana, kulakları ve burunları çengelli iğne, çivi, saç iğnesi ve paslanmış tencere saplarıyla doluydu. Bazıarının kıvırcık saçlarında çakılar vardı. Zencilerden birinin göğsüne porselenden bir kapı düğmesi asılmıştı. Bir diğerinin de göğüs boşluğunda, bir çalar saatin bakırdan çarkı sallanıyordu. Hasta beyaz adam, ayakta durabilmek için verandanın

(5) Tuaz: Eski bir ölçü birimi (1m. 949 mm.)

korkuluğuna kenetlenmiş, zencilere yukardan bakıyordu. Kalabalıktan herhangi biri, serçe parmağının bir fiskesiyle onu devirebilirdi. Beyazın ateşli silâhlarına rağmen, âni bir saldırı kolaylıkla yere yıkar ve vururdu.

Nefret, öç alma arzusu, öldürmeye susamışlık zencilerin yüreklerini sarmıştı. Ama beyaz adam biliyordu ki kendinde olan güven duygusu, hastalıktan çökmüş vücudunda bile sönmeyen, her zamankinden daha ateşli ve parlamaya, yakmaya hazır irade kıvılcımı bu hayvanların hiç birinde yoktu.

«Hey! Narada! Billy!» diye sertçe çağırdı Sheldon.

İki zenci, sızlanarak ve suratlarını ekşiterek birine kelepçelerin anahtarlarını verdi. O da gidip mahpusu kazık temelden çözdü.

«Sen Narada ve sen Billy, ikiniz bu adamı alıp oradaki ağaca elleri havada bağlayın,» diye emretti beyaz adam.

Bunun üzerine hizmetkârlar seyredenlerin kınadıklarını belli eden mırıltıları arasında emre itaat ettiler ve biri kamçı aramaya giderken, Sheldon dokunaklı bir söyleve başladı.

«Bu adamın Arunga'dır adı. Öfkemi üzerinde topladı. Ben, bu adamı çalmadım, aldatmadım. Ona dedim ki: «Benimle Berand'a üç yıllığına çalışmaya gelirsen çok iyi olur, ister misin? Çok iyi olur!» Ve o bana cevaben dedi ki: 'Pekâlâ, senin-

le üç yıl çalışmaya geleceğim.' Ve geldi.

«Çok ekmeğimi ve paramı yedi. Neden kaçtı? Ona karşı hınçla doluyum. Vücudundaki bütün kötülükleri bir bir çıkartacağım!

«Balesuna'nın büyük reisi Seel'e, bu adamı yakalaması için bir sandık tütün ödedim. Tamam! Arunga bu bir sandık tütünü ödemekle yükümlüdür. Altı lira karşılığı olarak, Berand'da fazladan bir yıl çalışacaktır. Tamam!

«Şimdi Arunga on kez üç darbe kırbaç cezası yiyecek. Sen Billy, kamçıyı eline al ve Arunga'yı on kez üç darbe kamçıla. Ve siz, hepiniz, erkek ve kadınlar seyrediniz!»

Hizmetkâr, ucu ağır koca saplı kamçıya uzandı, ama yerden almadı. David Sheldon, kendinden emin bekliyordu. Bütün yamyamların gözleri ona kuşku ve korkuyla bakıyordu. Herşeyin belli olacağı an gelip çatmıştı. Olacağa göre bir başına yaşayan beyaz adam ya yaşıyacak ya da ölecekti.

Yüreklendirici bir sesle:

«On kez üç darbe, Billy!» diye tekrarladı Sheldon. Ama aynı seste bir eğe sertliği de vardı.

«Billy!» diye bağırdı Sheldon.

Mermi gibiydi sesi. Vahşi, yüreği titremesine rağmen yine kımıldamadı. Anlamlı anlamlı surat asarak dinleyicilerin çehrelerine baktığında, boğuk gülüşler işitildi.

«Eğer, Arunga'yı kamçılamak istiyorsan, onu

Tulagi'ye (6) gönder,» diye küstahça karşılık verdi. Billy. «Orada onu bir hükümet adamı kamçılasın, yasa böyle diyor. Ve ben yasayı biliyorum.»

Gerçekten de yasa öyleydi. Sheldon da bunun böyle olduğunu biliyordu. Ama Tuagi'ye gitmek için sekiz ilâ onbeş güne ihtiyaç vardı. Oysa onun bu kadar beklemeye vakti yoktu. Mesele bugün halledilmeliydi. Ya kendisine itaat edilecekti ya da edilmeyecekti. Başka bir deyişle, ya ölecek ya da yaşayacaktı. Ve hiç de ölmek niyetinde değildi.

«Sen, Billy, çok konuşuyorsun!» diye cevap verdi.» Neden karışıyorsun?»

Vahşi dik kafalılıkla:

«Ben yasayı biliyorum...»

— İyi. çok iyi!... Astoa! diye bağırdı Sheldon.

Başka bir zenci, rahatlıkla ilerledi ve küstahça baktı. Sheldon tasarladığı ders için, en kötü vahşileri amacına uygun olarak özenle seçiyordu.

«Sen Astoa, onu eline al ve sen Narada, Billy'yi elleri havada, Arunga'nın yanına ağaca bağla. İyi bağlayın! Sen Astao, kamçıyı al ve her birine on kez üç darbeden sertçe vur. Anladın mı?»

— Hayır! diye homurdandı Astoa.

Sheldon, verandanın korkuluğuna dayalı tüfeğini eline aldı ve tetiği kaldırdı.

«Seni iyi tanıyorum Astoa....» dedi, sakin bir

---

(6) Tulagi: Florida adalarında, Salomon adaları genel valisinin ikamet ettiği yer.

sesle. «Bundan önce Queensland'da altı yıl çalıştın.»

— Ben orada misyonerdim, diye cevabını hayasızca yapıştırdı zenci.

— Sen Queensland'da bir yıl hapis yattın. Senin beyaz efendin akılsızlık edip senin gibi bir alçağı astırmadı. Yola gelecek adam değilsin, ardından iki kez hırsızlık yaptın. Ve iki kez daha altı aylığına hapse girdin. Sen mi misyonerdin? Pekâlâ, o halde dua etmesini biliyorsun ha?

— Evet, biliyorum.

— İyi, bakalım!! Son duanı çabuk yap. Çabuk, çok çabuk! Çünkü bittiği anda seni öldüreceğim.

Silâhını omuzladı Sheldon ve bekledi.

Zenci bakışlarını kendini çevreleyen kalabalığın üzerinde gezdirdi. Ama, kimse kımıldamıyordu. Ona yardım edeceğe de benzemiyordular. Hepsi de biraz sonra ne olacağını merak ve dikkatle bekliyorlardı. Kalabalık gözlerini, elleri arasında ölümü taşıyan beyaz adama dikmişti.

Zarlar atılmış ve partiyi Sheldon kazanmıştı.

Astoa hâlâ kararsız, bir ayağı üzerinde salınıp duruyordu. Beyaz adama bakınca tüfeğin gezinin göz bebekleri hizasında parıldadığını gördü.

Psikolojik anın çattığını kavrayan Sheldon:

«Astoa,» dedi. «Astoa üçe kadar sayıyorum. Üçten sonra, tetiği çekip seni vuracağım.»

Dediğini yapmağa kararlı olduğunu biliyor-

du. Bundan ötürü beyaz adamın Astoa'yı öldürmesine gerek kalmadı.

Çünkü, biri sayar sayımaz Astoa elini uzatıp kamçıyı kavramıştı bile. Ve kendisini korumayan arkadaşlarına öfkeyle bakarak hiddetle kamçılamaya koyuldu.

Her darbe hiddetini dağıtıyor ve verandada duran Sheldon da daha güçlü vurmasını söylüyordu. Ağaçlara bağlanmış iki vahşi, az sonra, çığlık atmaya başladılar. Sırtlarından kan akıyordu ikisinin de. Gerekli ders kanla yazılmıştı.

Kamçılama işi bitip kalabalık bahçeyi terkettiğinde bile kamçılananlar hâlâ bağırmaktan kendilerini alamıyorlardı. Sheldon yarı baygın yatağına çöktü.

«İyice hastasın...» dedi kendi kendine. «Bayağı hasta...»

Ancak yarım saat sonra, biraz kendine gelebildiğinde ekledi:

«Ama bu gece rahat uyuyabilirsin.»

BÖLÜM III

J E S S İ E

David Sheldon'un durumunda iyileşmeye yönelik hiçbir değişiklik olmadan tam sekiz gün geçmiş ve bu süre içinde daha da zayıflamıştı. Hastalığını iyileştiremezse, hangarlara yaptığı

gündelik teftiş bir yana ruhunu teslim etmekte gecikmeyecekti. Şimdi, bir günde ölen zencilerin sayısı dörtten aşağı düşmüyor ve yeni hastalığa yakalananların sayısı da iyileşenlerden çok daha fazlaydı.

Vahşiler arasında panik hüküm sürüyordu. Hastalığa yakalananların her biri kendine ölmüş gözüyle bakıyordu. Yürüyecek takattan yoksun kalıp birinin sırtına binmek zorunda kaldılar mı, öleceklerine iyice inanıyorlardı ve ölümlerini hızlandırmak için de ellerinden geleni yapıyorlardı.

Hastalığa henüz yakalanmayanlarsa, bir gün mutlaka hastalığın pençesine düşeceklerine kesin inanıyorlardı. Ama nice kökleşmiş bu inançlarına rağmen kendilerini yöneten beyaz derili zayıf hortlağı devirip öldürmek için güçsüz ruhlarında gerekli iradeyi bulamıyorlardı. Oysa, ancak onu öldürerek yaşadıkları ölüm çukurundan kurtulabilirler ve balina sandallarıyla doğdukları ülkeye kaçabilirlerdi.

Başkaldırdıklarında, âni bir ölümün kendilerini beklediğini biliyorlar ve yavaş bir ölümü yeğ tutuyorlardı.

Beyaz adamın asla uyumadığını ve uzaktan, düşünceyle öldürülemeyeceğini bildiklerinden, buna benzer şeylerin boşuna çabalama olduğuna inanıyorlardı. Kendilerini biçen bu hastalık bile onu telef edecek güçten yoksundu.

Sheldon'un bahçesindeki kamçılama sahnesinden sonra disiplin adamakıllı yerleşmişti.

Zenciler efendilerinin demir bançesi altında yenilgiyi kabul etmişlerdi. Ancak beyaz sırtını dönünce homurdanabiliyor ve hiddetle bakabiliyorlardı. Mırıltılarını da geceye, duyulmak korkusu olmayan barakalarına saklıyorlardı. Artık ne kaçan vardı, ne de gece verandanın etrafında dolaşan.

Güzel bir sabahın ardından. tan kızıllığı ufuğa Jessei'nin beyaz yelkenlerini getirdi. İki direkli gemi, kımıltısız, rüzgârsız denizde, aşağı yukarı karaya sekiz mil mesafedeydi. Ancak, hafif ve serin bir rüzgâr, öğleden sonra saat ikide geminin sahile ulaşıp kıyıdan çeyrek mil uzakta demir atmasına imkân verdi.

Geminin görünmesi bile cesaret verdi Sheldon'a. Uzun saatler sabırsızlık göstermeden bekledi. Ustabaşlarına ve hizmetkârlarına alışılagelen emirlerini verdikten sonra, hangar-hastaneyi teftişe gitti.

Artık bütün can sıkıntıları sona ermişti. Rahat rahat uyuyabilecek, gerekli tedaviyi görüp kendisine bakacaktı. Nihayet **Jessie** gelebilmişti! Sağlıklı ve güçlü bir adam olan ortağı Hughie Drummond gemideydi. Çalışacak yeni adamlar bulmak için altı hafta önce Malaita'ya hareket etmişti. İşletmenin yönetimini hemen ele alacak ve Brand'da herşey yoluna girecekti.

David Sheldon salıncaklı sandalyesine uzanıp **Jessie**'nin balina sandalının kıyıya doğru yaklaşmasını seyre başladı. Balina sandalında, biri

dümendeki beyaz, dördü küreklerdeki zenciler olmak üzere beş kişi görünce şaşakaldı.

Sandal kıyıya yaklaştığında durumu kavradı. Altıncı şahsın üzerine uzandığı bir sedye karaya çıkarılıyordu. Küçük kortej, beyaz adam önde, sedyeyi sırtlayan dört zenci arkada olmak üzere bahçeyi geçip ona doğru yaklaştı.

Sheldon beyaz adamın **Jessie**'nin kaptanı Oleson ve sedyeye uzananın da Hughie Drummond olduğunu anlamakta gecikmedi.

Bir an gözleri karardı. Durum gerçekten kötüydü ve korkunç bir ölüm isteği bütün benliğini kapladı. Hesaba kattığı yardım olmadan, bu hastalıklı zayıf vücudu ile artık işleri yürütemezdi. Ama az sonra, tükenmez erkiyle kendini yeniden toparladı ve yükleriyle verandanın merdivenlerini tırmanan dört zenciye sedyeyi döşemeye bırakmaları emrini verdi.

Ayrıldıklarında sıhhati mükemmel olan Hughie Drummond şimdi pelteye dönmüştü. Kapalı gözleri, göz evinin dibine çökmüştü. Soluk dudaklarından dişleri gözüküyor, elmacık kemikleri her an derisini çatlatmaya hazıra benziyordu.

Sheldon termometre aramaya bir hizmetkâr gönderdi ve dili tutulmuş **Jessie**'nin kaptanı Oleson'u bakışlarıyla sorguya çekti.

«Kara su (7) sıtmasına yakalandı,» dedi Oleson. «Altı günden beri, şu anda gördüğünüz gibi

---

(7) Sıtmanın en habis şekilerinden biri.

bilinçsiz bir halde. Üstelik bordada dizanteri var. Bana öyle geliyor ki siz de burada aynı durumdasınız.»

— Gerçekten de öyle. Günde, ortalama dört kişi ölüyor.

Sheldon ortağına doğru eğilerek, elindeki termometreyi dilinin altına soktu.

«107...» diye bildirdi az sonra (8). «Zavallı Hughie! İşi bitik!»

Ağzından okkalı bir küfür çıkan kaptan Oleson, serinlemek için sodalı bir viski istedi.

Sheldon ise bir ustabaşı bulup bir tabut hazırlanması için sandık parçalanmasını, ayrıca mezar kazdırmasını söyledi.

Bu olağanüstü bir durumdu. Ölen zenciler tabutlanmazlardı. Öldükleri anda nasıllarsa öyle, galvanizlenmiş bir saç yaprağı üzerinde, hangar - hastaneden kendilerine kazılan çukura taşınırlardı.

Konuşma sona erince, gözlerini kapatan Sheldon salıncaklı sandalyeye devrildi.

Kaptan Oleson bardağına yeniden viski doldurduktan sonra söze başladı:

«Bizim deniz yolculuğumuz, gerçek bir cehennemdi. Rüzgâr ya tersten esiyordu ya hiç esmiyordu. Ne yapacağımızı şaşırdık. On gün boyunca takım adaların çevresinde volta atıp dur-

---

(8) Burada sözü edilen derecenin Fahrenheit olduğunu hatırlayalım.

duk. Peşimizdeki köpek balığı sürüleri bordadan attığımız ölülerle midelerini doldurduklarından bizi bırakmıyorlardı.

«Az önce balina sandalı ile gemiden ayrıldığımda kürekleri ısırmak için saldırıyorlardı. Cehennem azabına uğramayı memnuniyetle kabul ederim. Yeterki rüzgâr bütün Salomon adalarındaki köpek balıklarını benden önce cehenneme göndersin.»

—...........

— Onga ırmağının suyu sayesinde şu Allahın belâsı dizenteriye yakalandık. Daha önce, ihtiyacımızı bu ırmaktan çok kere karşıladığımız için, hiç bir şeyden kuşkulanmadan fıçılarımızı doldurduk. Hareket ettiğimizde işler tıkırındaydı. Gemide benim on kişilik zenci mürettebatının yanısıra, altmış kişilik çalışma grubu da vardı. Hastalık yola çıktığımızda kendini hissettirdi. Ölenleri durmadan denize atmak gerekti. Şundan yüzde yüz eminim ki şu zenci hayvanlar benim başımı belâya sokmak için kendilerini bile bile ölüme terkettiler! Ruhlarını şeytan alsın! Mürettebattan yedi kişi öldü. Ölüden pek farkı olmayan dördü ise hasta yatıyor. Ayakta durabilen dört kişiyle buraya ancak varabildik. Lânet olsun! Ama ağlayıp sızlamak neye yarar?

— Ya çalışmaya getirdiklerinden kaçı sağ kaldı? diye sordu Sheldon.

— Yarısı öldü. Otuz zenci sağ kaldı. Bunlardan yirmisi yatıyor, onu ise ancak sürünebiliyor.

Sheldon iç çekti:

«Bu yeni bir hastane yapmamız gerek demektir. Önemi yok! Gecikmeksizin, işe koyulup onları karaya çıkarmalıyız... Viabury! Hey! Viabury! Büyük çanı var kuvvetinle çal!»

Alışılan saatten önce çağrılan işletmedekiler üç grup halinde işe koyuldular. Birinci grup, yeni hangar-hastahanenin düzenlenmesi için gereken ağaçları devirmeye ve yontmaya ormana gönderildi. İkinci grup ise yaprakları dam yapımına yarayacak olan genç bambu saplarını kesmekle görevlendirldi.

Üçüncü grupdaki kırk adam, başlarında taşıdıkları bir balina sandalını denize indirdiler. Sheldon, üstüne çöken bütün bahtsızlıklara rağmen dişini sıkıp kendini umutsuzluğa terketmiyordu.

«Barometreye baktınız mı, Bay Sheldon?» dedi aniden kaptan Oleson.

— Hayır İniyor mu?

— Gözle hissedilecek kadar hızla iniyor.

— Gece bastırmadan bordanıza iyice baktırınız, diye kanısını belirtti Sheldon. Alınması mutlaka gerekli bir tedbir bu. Zavallı Hughie için kaygılanmayınız. Usulüne göre kefenlenmesi için elimden geleni yaptıracağım.

— Jessie'yi terkettiğim zaman, adamlardan biri daha hastalıktan ölmek üzereydi, dedi kaptan Oleson. Onu da karaya göndereyim mi?

— O! Faydasız... diye yumuşak bir sesle ce-

vapladı Sheldon. Burada yeterince kazılacak mezar var. Onu suya atmanız gerekecek.

— İyi, iyi... kendinizi üzmeyin. Anladım.

Sheldon'un gönderdiği balina sandalı ile **Jessie**'ninki gemiye gitmeye hazırdılar.

«Kaptan,» dedi dostça, «eğer yarın hâlâ buradaysanız, karaya dönüp bana biraz yardım etmek nezaketinde bulunursunuz umarım. Aksi takdirde, mümkünse bana ikinci kaptanınızı gönderin.

— Anlaştık! Kendim geleceğim. İkinci kaptanım, Bay Johnson üç gün önce öldü. Bunu söylemekle sizi üzdüğümü biliyorum. Ama ne yaparsınız gerçek bu.

Bunun üzerine kaptan Oleson, kumsala doğru yürümeye başladı. Kollarını kavuşturmuş, yüksek sesle Salomon adalarına sövüyor, Tanrıdan yardım dileyerek herşeyi, herkesi bir anda sular altında bıraksın diye, beddualar yağdırıyordu.

David Sheldon, denizi sessizce kabartan çalkantıda **Jessie**'nin ağır ağır demir taradığını farketti. Sonra, ufuğun kuzey-batısında Florida Adaları üstünde, Alp Dağları'na benzer koca bir bulut kümesi gördü.

Hughie Drummond ölümle pençeleşiyordu. Nefes alışı ancak duyulabiliyor ve Sheldon elini onun eli üstüne koyup, önce yüksek, şimdi ise düşmekte olan ateşine bakıyordu.

Sonra ansızın Hughie'nin nefes alışları kesildi. Lamba da sönmüştü. Sheldon ölünün yanı ba-

şına diz çöktü. Evin hizmetkârları da cesedin etrafında bir daire meydana getirdiler. Giydikleri beyaz, süslü jerse kumaş vücutlarının yarısını ancak örtüyor ve peştemallarının beyazlığıyla derilerinin siyahlığı garip bir tezat teşkil ediyordu. Süslü elbiseleri, kulaklarından asılmış ağır tahta diskler, burunlarında parıldayan madeni ve sedef yüzükler bu garip tezadın diğer bir yanıydı. Bir dua okuduktan sonra Sheldon baştan aşağı titreyerek kalktı. Günlerden beri o kadar ağır hava daha da ağırlaşmaya yüz tutmuştu. Nefes alabilmek ancak mümkündü. Hava biraz serinleyince Sheldon nefes alıyor ama soluk soluğa kalıyordu. Zencilerin yüzleri ve kolları boncuk boncuk ter içinde kalmıştı.

«Efendi,» diye konuşmayı denedi bir zenci, «gelmekte olan büyük rüzgâr zorlu bir fırtınanın habercisidir.»

Sheldon bir işaretiyle hak verdi onun bu görüşüne. Bakışlarını aziz dostu Hughie Drummond'dan ayıramıyordu. Üzüntüsünü bir kat daha arttıran bu ölüm onun ruhsal gücüne ağır bir darbe olmuştu. Şimdiye kadar giriştiği her şeyin boşuna olduğuna inanmaya başlamıştı. Gözlerini kapamış, sonsuz durgunluğun sınırsız genişliğine varmak için en iyisinin her şeyi terketmek olup olmadığını kendi kendine soruyordu.

Bu o kadar basit bir şeydi ki! Onun yalnız, iradesi hâlâ hayata bağlıyordu. Vücudu şimdiden yarı ölü gibiydi. En az yirmi kez boşluğun kena-

rına dek gelmişti Artık uzun zaman ayak direnmenin ne anlamı kalmıştı ki?

Bunca yarı ölüme hiç yakınmadan katlandıktan sonra, artık kendisi için bir kurtuluş olan ölümden korkmamakla kalmıyor, aksine yorgun yüreğiyle onu çağırıyor, onu arzuluyordu. Vücudunun gitgide tükendiğini hissediyordu. Ateş sönecek ve herşey bitecekti.

Aynı anda gökte bulutların biriktiğini ve ufukta rüzgârın patladığını farketti.

Onu çağırıyordu görev. Bilinci, görevinden vazgeçmesini engelliyordu. Hastaneye kadar hastaları izledi.

Hastahanede, gelmekte olan fırtınaya hazırlık olmak üzere, hangar ve ona ek bölümlerin kum torbalarla sağlamlaştırılması ve iplerinin de çatının üstünden geçirtilmesi için ustabaşına emirverdi. Aynı zamanda, evinin altındaki kazık temellere asılı olan ve paslanmamaları için özenle siyaha boyanmış gemi zincirlerini getirtti.

Sonra evine döndü. Zenciler, Hughie Drummond için sandıktan büyük bir tabut getirdiler.

Eski ortağını tabuta yatırdı Sheldon. Kendisine binek hayvanlığı eden zencinin sırtına binip bir eli zencinin boynunda, diğeriyle de kitabını tutarak altı kişinin arkadaşının cesedini kıyıda mezarın hazırlandığı yere götürmesi için emir verdi.

Yüksek sesle dua okunurken zenciler denizin karanlık sularının üzerinden yuvarlanırcasına ge-

len bulutlara kaygıyla bakıyorlardı. Sheldon duayı bitirdiğinde rüzgârın hafif ve ipek gibi yumuşak hayat veren soluğa kurumuş vücudunu sarıverdi. Zenciler aceleyle, çukuru doldurmak için kürek kürek kum atarken rüzgâr hiddetle esmeye başladı.

Bora öylesine hoyrattı ki Sheldon sırtına bindiği zenci ile birlikte toprağa yapışacağını sandı. Gözlerini saran kalın yas tülünün ardından Jessie'yi göremez olmuştu. Denizden tehditkâr bir sıcaklık yükseliyor ve koşuşan sayısız dalgalarıyla kıyıya vuruyordu Sanki koskoca bir kazan kaynıyordu.

Hindistan cevizlerinin düşüşlerinden meydana gelen boğuk gürültü, adanın her yanından duyuluyordu. İnce gövdeli hindistan cevizi ağaçları bükülüyor ve orada burada sert bir gürültüyle, kırbaç gibi şaklayarak kırılıyordu. Her biri zemine dikine inerken keskin cidarıyla insanın başını parçalayabilirdi. Sonra, gökten boşalan dikine bir nehir gibi yağmur geldi.

Kuma gömülü, mezarının her yanından yağmur suları sızan ölüyü düşünerek Sheldon:

«Onun ruhu buradan uzaktır, şu saaatte...» diye düşündü.

Beyaz adama evine gidebilmek hiç de kolay görünmüyordu. Kendisini sırtında taşıyan zenci, devrilmemek için eğilebildiği kadar eğildi ve şiddetli hava hortumu altında çöktü. Diğer zenciler

ise onun ellerinden tutup çektiler.

En büyük istekleri biniciyi yola devirip ayakları altında çiğnemek, ezmek ve öldürmek olan zenciler istemeye istemeye yardım ediyorlardı.

Onları bunca korkutan, beyaz adamın kemerine takılı, her an durmadan ölüm kusabilecek olan tabancaydı. Tabanca onların arzularını frenliyor, zorlu fırtına altında onu evine sağlam götürmek zorunda kalıyorlardı.

Eve vardığında, sırılsıklam ve bitkin olmasına rağmen, Sheldon'un hastalığı yatışmıştı. Kendisini daha iyi hissetti. Hemen elbiselerini değiştirdi.

«Şimdi,» dedi kendi kendine, «en önemli şey sıtmayı önlemek... Koruyucu biraz kinin durumu iyice düzeltir.»

Kurulanıp hemen verandaya çıktı. Artık yağmur yağmıyordu, ama kısa süren bir durgunluktan sonra rüzgâr daha kötü esmeye başladı.

Deniz her an kabarıyor ve bir mil boyunca koca dalgalar sudan dağlar gibi gelip gümbür gümbür kıyıya yıkılıyordu.

Sisten yeniden sıyrılan **Jessie** iki demirine rağmen inip çıkıyor ve pruvayı aşan dalgaların köpükleri tombaz köprüsünü örtüyordu.

İki direkli büyük geminin, büyük direğine rüzgârda şiddetle dalgalanan biri mavi diğeri kırmızı iki bayrak asıldı. Berand işaretlerine göre şu anlama geliyordu: **Gemi tehlikededir. Ne yapmalıyım?**

Sheldon durumu hemen kavrayıp, bahçedeki bayrak direklerinden birine bir kırmızı, diğeri beyaz iki bayrak çekilmesi için emir verdi. Bunun anlamı şuydu: **Hemen Neal adasının arkasına sığının.**

Kaptan Oleson beklediği bu işaret üzerine, vakit geçirmeden, şamandralarla yerlerini belirten iki çapayı gemiye bağlayan zincirleri çözdü. Fırtına dindiğinde, onları almak için geri dönecekti.

Bundan sonra, **Jessie** küçük yelkenleriyle hızla döndü ve iki direkli gemi bir yarış atı gibi rüzgârla uçuverdi. Deniz milinin yirmide biri kadar uzaklıktaki Balesuna'nın kayalıklarına değmeden geçti ve çok güçlü bir borada yutulmuşcasına Belesuna burnunun ardından gözden yitti.

Bütün gece Berand'da fırtına, ağaçları kırıp sökerek, hangarları devirerek, hindistan cevizlerini kopararak ve Sheldon'un evinin zorlu kazık temellerini sarsarak kudurdu durdu. Ama Sheldon öylesine deliksiz bir uykuya dalmıştı ki bütün gürültüye rağmen hiçbir şey duymuyordu. Tabiatın bu alt üst oluşunun bilincine varmayarak yatağında kımıldamadı ve bir rüya da görmedi.

Bambaşka bir adam olmuştu sabah gözlerini açtığında. Hemen hemen bir haftadan fazladır besleyici hiçbir şey içmemiş, acıkmıştı. İçine biraz su katıp süt tozu içti. Sonra, saat ona doğru bir tas et suyu içmeyi göze aldı. Hastahaneye gitti-

ğinde hastaların da iyileşir gibi olduklarını gördü. Yarım düzine zenci güçlükle de olsa barakalarına dönmeyi başarmışlardı. Akşamdan beri bir tek kişi ölmüştü. Yeni hastalanan da yoktu.

Fırtına büyülüymüş gibi havayı öylesine kucaklamıştı ki hastalığı kovmuş, hastalığa bulanmış toprağı da temizlemişti.

Saat onbirde Seel, Sheldon'a **Jessie**'nin Neal adasına giderken yarı yolda battığını haber veren birini gönderdi.

Gece olunca gemiden kurtulabilen topu topu iki zenci beyaz adama geldiler. Anlattıklarına göre kaptan Oleson boğulmuştu, **Jessie**'nin yok oluşu ise açık bir gerçekti.

Bu üzücü haberleri duyunca Sheldon yeniden şiddetli bir sıtma nöbetine tutuldu. Yarım saat sonra vücudu ateşler içindeydi. Bir yanıyor, bir soğuktan titriyordu ve vücudu zayıf olduğundan kinin kulllanırken çok dikkatli olması gerekiyordu.

Acıya dayanmakta sabırlı bir stoacı gibi homurdanarak bir yığın battaniyenin altına büzüldü. Başına bundan büyük belâ gelemezdi. Adanın yarısını sular altında bırakan bir gel-gitten başka hiçbir şeyden korkmuyordu artık.

Bunca talihsizlikten sonra durumun daha da kötüleşmesi imkânsız olduğuna göre olsa olsa düzelebilirdi. Ve Sheldon bu düşünceyle titrediği battaniyelerin altında soluğu kesilinceye kadar gülmeye koyuldu. Zenci hizmetkârlar ise kulak-

tan kulağa izlenimlerini fısıldayarak, şaşkınlıkla birbirlerine efendilerinin hangi korkunç şeytanın etkisi altında sarsıldığını soruyorlardı.

BÖLÜM IV

JEAN LACKLAND

Fırtına, kuzey-batıdan tam dört gün dört gece esti. Sıtma Sheldon'u yeniden yıkmıştı. Organizma zaten harap olduğundan kırksekiz saatte sekiz günlük zarar verdi.

Bu arada dizenteri hızla azalmaya devam ediyordu. Hastahanede gittikçe iyileşen yirmi kadar zenci kalmıştı. Geçen gün, gerekli özeni göstereceğine okuyup üfleyerek hayat vereceğini sanan zencinin kardeşi ölmüştü.

Dördüncü günün sabahı Sheldon bakışları hâlâ kudurgun denizin enginlerinde yitmiş, verandada dinleniyordu. Dalgalar gürleyerek bahçe kapısına ulaşmaya çalışırken iki bayrak direğinin dikilmiş olduğunu tepeciklere kadar serpintilerini gönderiyordu.

Sheldon'un kulakları, geceden beri yuttuğu otuz kininle bir yaban arısı yuvası gibi vızıldıyordu. Elleri ayakları titriyor ve sık sık gelen kramplar karnını kasıyordu. Birden, önce sanrı sandığı bir garip görüntüyle gözlerini faltaşı gibi açtı.

Jeisse'nin demir atmaya alışık olduğunu yere

doğru bir balina sandalı geliyordu. Köpüklü bir dalganın üzerinde bazan pruvası gökyüzüne dikiliyor, bazan da yeşil su çevrimlerinin derinliğine tıpkı bir balina gibi burun üstü dalıyordu. Oysa Sheldon, böylesine bir fırtınada Salomon adalarındaki hiçbir denizcinin, okyanusta macera peşinde koşacak kadar deli olmadığını çok iyi biliyordu.

Ama sanrı sürüp gidiyordu. Bir dakika sonra, gözlerini olanca büyüklüğü ile açıp, kırpıştırınca boylu boyunca yana yatmış balina sandalını yeniden gördü.

Ve bir dalganın yamacında pupasını sudan duvarda iyice seçebildi. Altı kürekçi saydı.

Yandan görünen yedincisi dev gibiydi ve bütün gücüyle dümen yekesine abanmıştı. Sekizincisi ise pruvaya çömelmiş, gözetliyordu kıyıyı.

Ama Sheldon'u en çok şaşırtan, balina sandalının kıçında bir yerde, son kürekçi çiftinin ardında ve dümen yekesini çeken adamın alt tarafında oturan bir kadın görmek oldu.

Bir kadın mı? Gerçekten de bir kadındı. Sheldon gibi «Baden- Powel» bir şapka giymişti. Tam o sırada kadın kendinden pek emin olmayan bir tavırla elini rüzgarda uçuşan saç örgüsüne götürmüştü.

Sandal dalgaların boşluğunda gözden kayboldu, sonra yeniden ortaya çıktı. İki kılavuzun ve kürekçilerin yarı çıplak ve iri bedenleri iyice far-

kediliyordu. Bunlar Salomon adalarının yerlilerinden daha sağlam yapılıydılar. Adamlar tunç rengindeydiler, ama kadın bembeyazdı.

Kimdi? Burada ne işi vardı? Sheldon bilinç altının hastalıklı akıntısında gayrı ihtiyari düşündü bunu. Görmekte olduğunun hayal olmadığından pek emin değildi henüz. Balina sandalı kıyıya yaklaşıyordu. Bir an kürekçilerin durduğunu gördü. Kadın ve yekedeki adam dört nala gelen dalgaları gözlüyorlardı.

«İyi denizciler, bunlar!» yargısına vardı Shaldon. Balina sandalı kıyıya taşınan oynak bir dağın sırtında imişcesine öne sıçrıyordu.

Kürekçiler yeniden küreğe sarıldılar ve var güçleriyle asıldılar. İyi gerçekleştirilen manevra başarılmıştı. Yarı yarıya suyla dolu sandal kuma oturdu.

Kürekçiler hemen yuvarlanırcasına karaya atlayıp balina sandalını kavradılar ve dalgaların etkisine karşı büyük çaba sarfederek onu bahçenin kapısına ulaşan yola taşıdılar.

Sheldon boş yere hizmetkârlarını yardıma çağırdı. Biri hariç, diğerleri evde değillerdi. Sheldon ise yerinden kalkacak halde değildi. Yola inip yeni gelenleri karşılaması gerekirken salıncaklı sandalyesine öylece uzanıp bakakaldı.

Karaya çıkan kadın bir direğe yaslanmış, evi gözlüyordu. Arasıra tuzlu su dalgaları kauçuk çizmelerini örtüyordu.

Sheldon'u gördü ve baktı dikkatle. Sonra, onu ustalıkla karaya ulaştıran iki klavuza birkaç kelime söyleyerek patikadan çıkmaya başladı.

İki adam kadını izlediler. Altı ayak boyundaydılar ve boylarıyla orantılı olarak omuzları genişti. Salomon adalarındaki yerliler gibi zenci değil açık esmerdiler. Yüz hatlarında kalabalıktan eser olmadığı gibi oldukça düzgün ve bir anlamda da güzeldiler.

David Sheldon kalkmayı denedi. Salıncaklı sandalyesinde yarı yarıya doğruldu, ama güçsüz kalıp çöküverdi.

Kadın, daha doğrusu genç kız verandaya çıktı ve dosdoğru ona yaklaştı. Oldukça hiddetli görünüyordu. Gri gözleri yıldırımlar saçıyor, dudakları titriyordu. Sheldon karşısındakinin karakterli biri olduğu kanısına vardı.

O kadar etkileyici bu gözler gerçekten gri mi? Elbette gri. Ama tam değil. Ayrıca mavi yansılar vardı onlarda. Düzgün kaşları altında iyice açık ve büyüktüler. Tıpkı işlemli bir akik gibi ahenkli bir profili vardı.

Yeni gelende hemen farkedilen diğer özellikler, siyah saç örgüsünün üstündeki büyük kovboy şapkası ve kalçasından sarkan kılıfında uzun namlulu, otuz sekiz kalibrelik Kolt tabancası idi.

«Güzel konukseverlik doğrusu! Gözünüzün önünde insanları boğulmaya terkediyorsunuz! Tebrikler!»

Esrarengiz kız günaydın yerine söze böyle girmişti.

«Ben... sizden özür dilerim...» Sheldon'un dili dolaştı, son bir gayretle ayakları üzerinde durmaya çalıştı. Ama, bacakları çözüldü. Nefessiz kaldığını hissetti ve döşemeye yığıldı.

Genç kızın gözlerine tedirginliğin sıçradığını ancak farkedebilmişti. Çevresindeki herşey döndü ve hayatında ilk kez bayıldığını hissettti.

Sheldon tanıdık büyük çanın sesiyle uyandı. Gözlerini açtığında, kendini odasında, yatağında uzanmış buldu. Sarkaçlı saate baktığında saatın altı, pencereden içeri giren güneş ışınlarından da sabah olduğunu anladı.

Alışılmamış birşeylerin döndüğünü hissederek kuruntuya kapıldı. Sonra duvarda bir çiviye asılı kendisinin olmayan kovboy şapkasına gözleri takıldı. Şapkanın altında bir fişek kemeri, uzun namlulu büyük bir Kolt tabancaya eşlik ediyordu.

Kemerin hafifliğinden, bunun bir kadın kemeri olduğu anlaşılıyordu. Sheldon birden esrarengiz balina sandalını ve yay biçimli sevimli kaşların altında ateş saçan mavi-gri gözleri anımsadı.

Çanın çalınması için emri yabancı vermiş olmalıydı. İşletmeyi düşününce Sheldon bunaldı ve doğrulup yatağına oturuverdi. Ama yeniden sersemledi ve başı üstündeki yatak cibinliğinin sarhoş bir adam gibi delice sıçradığını sandı.

Kendisi ile konuşulduğunu duyduğunda, beyninin fır dönmesine hâkim olmak için gözlerini kapamış hâlâ aynı yerde oturuyordu.

«Hemen yatın!» diyordu ses.

Net ve emredici sesin eşliğinde kendinden emin yumuşak bir el, onu yatağına doğru itiyordu. Diğer el ise yatağa düşüşü yumuşatmak için vücuduna destek oluyordu.

«İşte,» dedi genç kız, «tam yirmi dört saattir hasta yatıyorsunuz. Bu arada işlerin yönetimini ele aldım. Onlar için canınızı sıkmayın, herşey tıkırında gidiyor. Size söylediğimde kalkarsınız. Daha önce değil. Tamam mı? İşte size ihtiyacınız olan on kinin.»

Sheldon kendisine uzatılan on kinini uysalca aldı.

Kız gülerek:

«Mükemmel! Siz mükemmel bir hasta olacaksınız» dedi.

— Sanmam, diye konuşmaya çabaladı Sheldon.

İçtenlikle sözünü kesti yabancı:

— Konuşmamanız gerek! Yani gözlemde bulunmayacaksınız. Herşeyin iyi gittiğini bildirdiğim halde neden çekiniyorsunuz?

— İşletme bu sırada...

— Hasta bir insan işletmede ne işe yarar? Daha bilgece davranmak isterseniz eğer benimle ilgilenin, kim olduğumu öğrenirsiniz. Bir ka-

dının hayatında ilk kez gemisi batıyor ve sizin adanıza düşüyor. Buna rağmen sizde en asgarisinden bile bir ilgi, bir merak uyanmıyor.

«Boş verin. İşletmenin gidişinden tasalanmayın. Onun yerine bana batışımın hikâyesini sorun. Anlatma isteğiyle yanıp tutuştuğumu anlamıyor musunuz?»

Sheldon gülümsemekten kendini alamadı. Uzun zamandan beri ilk kez duyuyordu bunu. Kızın yüzündeki canlı ve hareketli belirtilere, gözlerindeki canlılık ve dudaklarının kıyısında küçük sevimli kırışıklıklara hayran olmaktan geri duramadı. Kendi kendine yabancının kaç yaşında olabileceğini sordu.

«Evet, dinliyorum...» dedi yüksek sesle.

Yabancı başını doğruttu ve karşılık verdi.

«Çok geç kaldınız! Şimdi, artık anlatmayacağım. Hikâyemi daha merakla ve yalvartmaksızın dinlemek isteyecek birini bulacağım. Üstelik, benim ivedelikle yararlı bilgilere ihtiyacım var. Zencilerinizin işbaşını belirtecek çanın ne zaman çalınacağını aşağı yukarı tahmin ettim. Ama hangi saatte işi bırakmaları gerekiyor? Hizmetkârlarınız burdaki herkes gibi inanılmaz derecede kötü bir dille konuşuyorlar. Ben de konuştuklarının zerresini anlamıyorum.»

— Saat onbirde... Birde yeniden başlayıp saat altıya kadar.

— Yeter Teşekkür. Şimdi de yiyicek dolabının anahtarını nereye koyduğunuzu söyleyin.

Konserveniz vardır herhalde? Ben ve adamlarım çok açız.

«Konservelerimizi zencilerinize mi vereceksiniz?» diye haykırdı Sheldon. «Hayır, hayır, bin kere hayır! Gidip benimkilerle birlikte yesinler.»

Kızın gözlerinin yeniden ateş saçtığını ve çehresinde emredici bir belirti gördü.

— Asla olmaz! diye karşı çıktı. Sizin zencilerinizin neler yediklerini görmek için barakalara gittim. Öf! Yalnız patates yiyorlar. Tad vermek için tuz bile yoktu... Eğer, bana dediklerini iyi anladımsa, bu, kafanın her günü gece ve gündüz onlara verdiğiniz tek yemek.

Sheldon doğrular gibi yaptı.

«Benim adamlarım gerçek insandırlar. Bu besini değil haftanın her günü bir öğün bile yemezler. Anahtar nerede?

— Saatin altındaki küçük kancaya asılı olmalı.

Genç kız sarkaçlı saatten anahtarı almaya giderken Sheldon homurdandı:

«Zencilerin konserve ile beslenmesi olacak şey mi?»

Beriki duydu ve döndü. Bu kez hepten kızgındı, kan yüzüne çıkmıştı.

«Benim adamlarım zenci değil! Bunu ne kadar çabuk öğrenirseniz bu gelecekteki ilişkilerimiz için o kadar iyi olur. Bunlar yiğit ve iyi Tahiti'lilerdir. İkisi arasında uçurum kadar fark

var... Benim ve onların yiyeceği konservelere gelince, karşılığını ödeyeceğim.

«Rica ederim! Bunun için üzülmeyiniz. Sizin durumunuzdaki bir erkek için üzülmek iyi değil. Emin olunuz ki burada bir günden fazla kalmazdım. Hareketimden önce, sizin sağlığınıza kavuşup ayağa kalkmanız gerektiğinden mecburen kalıyorum. Bir beyazı hasta yatağında bırakıp gitmek vicdanımı tedirgin eder.»

— Siz Amerikalısınız, değil mi? diye sordu Sheldon.

Yabancı bir an şaşırmış gözüktü. Gururlu bir baş işaretiyle onayarak:

«Evet...» dedi. «Neden sordunuz?»

— Hiiç... Yalnızca yanılıp yanılmadığımı anlamak için.

— Öğrenmek istediğinizin hepsi bu mu?

— Hepsi bu. Benim adım Sheldon, David Sheldon.»

Ve ona güçsüz elini uzattı.

«Benimki de Lackland, Jean Lackland. Dost olalım!»

Elini Sheldon'a uzattı Sheldon beceriksizlikle:

«Dost, kuşkusuz. Başka türlü olabilir mi?»

— O halde dost olduğumuza göre, adamlarıma istedikleri kadar konserve verebilirim. Yakayı ele verdiniz...

— Verebilirsiniz.

— Teşekkür ederim... İngiliz misiniz?

— Kuşkunuz mu var?

— Oh! Hayır, hiç de değil... Eğer öylesi hoşunuza gidiyorsa İngiliz olun!

Sheldon kaşlarını çattı, dişlerini sıktı, sonra da bir kahkaha koyverdi, genç kız da ondan geri kalmadı.

«Amerika ve İngiltere anlaşabilir,» dedi. «Kuşkusuz birbirimizle kavga etmeyeceğiz! Şimdilik, yemek meselesiyle uğraşmak için sizi yalnız bırakıyorum. Bir şeyler yemek ister misiniz?

Sheldon başını salladı.

«Tabii! Tabii! Ateşin düştü, kendi kendini yiyip tükendi. Yine de zayıfsınız, dönüşümü bekleyin.»

Odadan mutfağa açılan kapıdan koşarak çıktı. Sheldon onun ayaklarında bir çift sandal gördü.

«Tanrım!» dedi. «Giydiği sandallar benimkiler. Gemiden inerken sırtında olanlardan başka zavallı kızın giyeceği birşeyi yok. Kauçuk botlar da tek ayakkabıları.»

BÖLÜM V

MACERADAN MACERAYA

Sheldon'un sağlığının yeniden düzelmesi gecikmedi. Hemşiresinin dediği gibi ateşi gittikçe düşüyordu. Kendi payına düşen, yeniden gerekli gücü kazanmasıydı.

Jean, mutfağın idaresini ele almıştı. Sheldon, Berand'da ilk kez beyazların yediği cinsten bir biftek yedi. Genç kız hastanın yemeklerini kendisi hazırlıyor ve sunuyordu. Ustelik bu işi o kadar iyilikle, o kadar candan yapıyordu ki hastası kendine geliyordu. İkinci günün sonunda Sheldon odaya yürüyebiliyor ve kendi kendine verandaya çıkabiliyordu.

Evine yerleşen yabancıyla olan ruhî ilişkisi bir tuhaftı. Daha da tuhafı kızın bütün olan bitenden hiç şaşmamasıydı. Genç kız sanki Sheldon babası veya kardeşi imişcesine veyahut da kendisi erkekmişcesine, evi rahatlıkla çekip çeviriyordu.

Kız geldi verandada otururken. Yanında bir yere oturdu.

«Başıma gelenler,» dedi, «oldukça olağanüstü. Öylesine ki kendim bile olup bitenlere zor inanıyorum. Tam anlamıyla yaşanlımış bir roman sayfası. Deniz beni hasta bir beyaz ve iki kölesinin içine attı.»

— Köle değil... diye düzeltti Sheldon. Bunlar, üç yıllık bir sözleşmeyle işe alınmışlardır. Sözleşme yasalara uygundur ve her biri de onu özgürce imzalamışlardır.

— Evet, evet... dedi kız hızla. Geçelim. Anlıyorum... İki yüz çalışanı, iki yüz yamyamı arasında tek başına hasta bir adam. Bunlar gerçek yamyam değil mi? Yoksa gösteriş için mi söylüyorsunuz?

Sheldon gülümsemekten kendini alamadı.

«Gösteriş için mi? Doğrusu alçak gönüllüsünüz. Geldikleri orman ve adaların bütün sakinleri yamyamdır.»

— Anladım, anladım. Bunlar artık bilinçli emekçiler haline geldiklerine göre düzelmiyorlar mı? Sorarım, çalışanlar arasında yamyamlıktan suç işleyen oldu mu hiç?

— Bundan kuşkunuz mu var? Onların zulüm pençesine düşerseniz. kısa zamanda, düşündüğünüzün aksini size ispatlayacaklardır.

— Kesin mi?

— Elbette kesin. Özel hizmetkârlarım, hattâ tadına doyulmaz küçük ekmekler yapmayı öğrettiğiniz ahçım bile bizi yiyeceklerdir. Bütün mesele buna cesaret edebilmelerine bağlı.

— Bu kanınızı nasıl temellendiriyorsunuz?

— Nasıl mı? Beni iyi dinleyin. Aşağı yukarı üç yıl önce zencilerden on bir tanesi bir balina sandalımı aşırıp Malita'ya kaçmayı başardılar.

«Onlardan ikisi San Gristobal'lıydı. Alık mı alık, berbat mı berbat heriflerdi. Dokuz Malaita'lı ile birlikte gemiye bindiler...»

— Evet.... ne oldu?

— Malaita'lı dokuz kişi, yolda. San Gristobal'lı iki kişiyi yedi. Yenmeyecek kadar değerli başları hariç bütün vücutlarını yediler. Gemide oldukları sıra, bu başları, özenle arkadaki bir sandıkta saklanmışlardı. Sanırım, iki San Gristobal'lının başları, şimdi tropikal orman köylerinden

birinin reisinin evinin süsü olmuşlardır.

Gözleri sevimli bir ışıkla parıldayan Jean Lackland ellerini çırptı.

«Bravo! Bravo!» deyi haykırdı. «Öyleyse bunlar gerçek yamyam. Bunların yamyamlığından zerre kadar kuşkulanılamaz! Ve biz de yirminci yüzyılda yaşıyoruz! Bütün bunlar mümkün mü, Bay Sheldon? Ben, bütün bunların tarihe gömüldüğünü sanıyordum. Bu çok romanesk!»

Sheldon eğelenmişcesine ona baktı.

«Eh! İyi ama, iğrenç bir zenci sürüsüne yenilmenin neresi romanesk anlayamadım.»

— Tamam doğru. Ama gerçekten de olağanüstü kelimesinin açıklayamayacağı kadar ilginç bir durum bu. Yamyamların ülkesinde yaşayıp ölüm tehdidi altında onlardan iki yüzünü yönetmek. İşte yaşamaya değer, güzel bir macera!

— Hımm!

— Oh! Sizde bir nebze bile şiir bulunmadığını biliyordum. Hüzünlü ve hırçınsınız. Ayrıca memleketlerimizdeki iş adamları gibi de dar kafalı. Burada ne yaptığınızı düşünüyorum da... Kaygısız sıkıntısız bir hayat... Doğduğunuz şehirde kalıp küçük bir banka memuru gibi bitkisel bir hayat yaşasaydınız daha iyi olurdu. Veya...

— Veya bir dükkancı gibi? Teşekkür ederim.

— Evet, öyle gibi bir şey... Sorumu tekrarlıyorum: Burada, dünyanın bir ucunda ne yapıyorsunuz?

— Elimden geldiği kadar ekmek paramı kazanıyorum. Başımı sokabileceğim bir delik yapmaya çalışıyorum, kendime.

— Ailenin bütün küçük kardeşlerinin, kendilerinin olan bir dam yapıncaya kadar tepmek zorunda oldukları acı bir yolda değil mi? Eğer bu girişim romanesk değilse, hangisi olabilir? Sizler yeryüzünde sürüylesiniz ve ben de aynı sürünün yolcusuyum.

— Nasıl?

— Benim de ne bir damım var, ne de ocağım. Beni koruyacak kimsem de yok. Bundan ötürü ben da tıpkı sizin gibi medeniyete taban tabana zıt bir yerdeyim.

«Eğer durumunuz gerçekten öyleyse bunda romanesk bir yan var.»

Bir sessizlik oldu. Sheldon kendini düşünmekten alamadı. Kendisi tedavi eden bu kadının birkaç gecedir verandanın altında bir hamakta keyifle uyuduğunu, yanında kendisi koruyan yalnızca, sesinin varabileceği yerde iki Tahitili denizci vardı.

Şimdi artık iyileşmeye yüz tuttuğuna göre, genç kızın artık kendi odasında, kendisinin de hamakta yatması ve bunu da kıza kabul ettirmesi gerekti.

Genç kız söze yeniden başladı:

«Geçmiş hayatımın akışında, sık sık olağanüstü derecede mükemmel mecaralar hayal ediyordum. Yine de, en çılgınca düşlerimde bile bu-

gün gördüğümü düşünememiştim. İki yıl öncesine kadar tek kurtuluş yolumun kaldığına inanıyordum. Ve bu kurtuluş yolu da...»

Bir an tereddüt etti, sonra hor görürcesine bir dudak büküşüyle sözüne devem etti:

«Evlilikti.»

— Oysa, siz bir fişek kemeriyle bir yamyamlar adasını yeğ tuttunuz, değil mi? diye sordu Sheldon.

— Evet, öyle!

— Öyle ama, gerektiğinde fişeklerinizi kullanabilecek misiniz Bir tabanca iyi hoş, ama önemli olan ateş edildiğinde hedefi bulmaktır.

Genç kızın gözleri parladı ve ansızın kalkarak eve girer gibi yaptı. Sheldon genç kızın tabancasını almaya gittiğini anladı.

— İşte benimki, dedi. Bakalım yetenekleriniz nelerdir?

— Eğer isterseniz, bahçenin dibindeki bayrak direklerinde bulunan işaret bayraklarını kaldırmaya yarayan makaraları buradan vurabilirim.

Sheldon kuşkulu, gülümsedi.

«Silâhını tanımıyorum...» dedi kız, kararsız.

— Tetik çok yumuşaktır. Elinizi kasmayın. Ateş etmek için zorlamaya gerek yok.

Jean sabırsızlandı:

— İyi, iyi... Bu tip silâhları tanırım. Otomatiktirler. Atışları durmaksızın birbirini izler. Tek

terslik madenin ısınması. Bazen silâhın ateş almadığın da olur. Tabanca dolu mu?

Sheldon başıyla doğruladı. Jean ateş etti ve makara öylece kaldı.

Canı sıkılan genç kızın gönlünü alırcasına Sheldon:

«Epey uzak orası...» dedi.

Genç kız dudağını ısırıp yeniden ateş etti. Mermi ıslık çalıp havaya sekerken ipin ucunda sallanan metal makarada kısa bir tıkırdama oldu. Jean, mermiler biten kadar, yedi defa ateş etti. Altı mermi hedefi bulmuş, makara kullanılmaz hale gelmiştir.

Sheldon şaşkına dönmüş, hayran kalmıştı. Kız kendisinden ve hattâ değerli bir silâhşör olan Hughie Drummond'dan bile iyi ateş ediyordu. Bugüne kadar tanıdığı kadınların büyük bir kısmı, geçici bir hevesle tüfek bir tabanca kullandıklarında gözlerini kapatıp çığlık çığlığa rastgele ateş ederlerdi.

«İyi atış!» diye kanısını belirtti Sheldon. «Hele hele bir kadın için. Yabancı olduğunuz bir silahla, yalnızca sekiz atıştan ikisi hedefi bulmadı.»

— Bu iki atışı anlayamadım. Silah mükemmelen işliyordu. Bana başka bir sarjör verin. Bu kez, sekiz merminin sekizinin de göstereceğiniz herhangi bir hedefe tam isabet kaydedeceğine bahse girerim.

— Bundan hiç kuşkum yok... Makaram az tepelenmedi. Viabury! Git mağazadan yeni bir makara al.

— Tamam, iyi Yeniden başlayabiliriz.

— Yeter, yeter! Yoksa bütün makaralarım işe yaramaz hale gelecek. Size ateş etmesini kim öğretti?

— Önce babam, sonra Von ve kovboyları. Her ikisi de iyi silah kullanırlardı.

Sheldon kendi kendine Von'un kim olduğunu sordu. Yoksa iki yıl önce, hayata gelişinin tek sebebinin evlilik olduğunu genç kıza inandıran mıydı?

«Gerçek vatanınızın neresi olduğunu sormama izin verir misiniz? İllionois, Wyoming? Veya başkası? Kimliğiniz hakkında bana verdiğiniz bilgiler çok eksik. Hâlâ Amerikalı Jean Lackland olduğunuzdan başka doğru dürüst birşey bilmiyorum.»

— Ne İllionois, ne de Wyoming eyaletinden. Eğer mutlaka memleketimi bulmak istiyorsanız daha batıda arayın.

— Ah, Nevada belki de?

Genç kız başını salladı.

— O halde Kaliforniya! !

— Hâlâ daha batıya gitmeniz gerekiyor.

— İmkânsız, daha batıda Büyük Okyanus var.

— Tamam!

— Birşey anladımsa arap olayım. Benim çoğ-

rafya bilgim bu kadar.

— Özellikle tarihi bilgileriniz eksik. Fetihlerimizi unuttunuz mu?

— Filipinler! diye sevinçle haykırdı Sheldon.

— Bu kez de çok uzağa gittiniz. Havai (9)!

— Havai?

— Evet, orada doğdum. Düşündükçe o kadar mükemmel bir memleketten ayrıldığıma pişman oluyorum. Yeryüzünün en sevimli köşesidir benim için. Felâket başgösterdiğinde ben New York'da bulunuyordum.

— Eğer Havai dediğiniz kadar güzel bir memleketse neden oraya dönmediniz? diye acı bir dille sordu Sheldon. Neden yola düşüp bu lânetli yerde karaya oturdunuz? Salomon adaları cehennemin ta kendisidir!

— Evet ama, duyduğuma göre, bütün bunlara rağmen, burda milyonlarca dolar kazananlar da varmış. Örneğin Neilson.

— Evet, evet biliyorum. Hatta benim öykünmek istediğim de odur. Burada ya servet edinirsiniz ya da kafatasınızı deldirisiniz. Bu ikinci daha sık görülmüştür.

— Tam, zavallı babamın dediği gibi.

---

(9) Çin denizinde bulunan, Malezya takım adalarından Filipinler 1898 de Birleşik Devletlerce İspanyadan alınmıştır. Polinezya gurubuna bağlı olan Havai adaları veya Sandwich adaları aynı çağda Birleşik devletlere katılmıştır.

— Zavallı babanız... Babanız öldü mü?

Jean Lackland başıyla onayladı. Gözyaşlarından ıslanan gözleri buğulanmıştı.

Sonra hüznünü gidermek istercesine gururla başını salladı. Böylesi kovboy şapkası giyen, uzun namlulu Kolt tabancası taşımaya alışık olan bir kadına daha yaraşıyordu.

»En iyisi hikâyemi baştan almak,» dedi. «Havai'nin en büyük ve en güzel adası olan Hilo'da doğdum. Oradaki genç kızlar gibi açık havada yetiştim ve henüz altı kere altının kaç ettiğini bilemezken yüzmeyi, ata binmeyi öğrendim.

«Von, Hokuna çiftliğinin iş vekili idi. Aşağı yukarı ben yaşlarda iki kızı vardı. Genellikle sıcak mevsimi orada geçirirdim ama bir kez de tam bir yıl kaldım. Heryere çılgınca koşuşan kızılderililer gibi yaşıyorduk. Bize ev işi ve dikiş dersleri veren eğiticilerimiz vardı. Yaramazlık etmemizi engelllemek için bize uzun at gezintileri vaad etmek zorundaydılar. Biz de, dağınık sürü hayvanlarını toplamak için olsun, sırf dört nala at koşturmak için olsun bu gezilere can atıyorduk.

«Von orduda hizmet etmişti, babamsa yaşlı bir deniz kurduydu. Ama kendi otoriter yönetim ilkelerinin aksine bizi korkunç şımartıyorlardı. Benim ve Von'un kızlarının anası ölmüştü. Eğitimimizde bunun etkisi çoktu. Ödevlerimizi bitirdiğimizde bizi başıboş bırakıyorlardı. Babalarımız bize arkadaşça davranıyorlar, hayvan yetiştirme

ile ilgili bildikleri herşeyi öğretiyorlardı. Bir anlamda sürü hayvanlarının bakımının yönetimine bizi hazırlıyorlardı. Bize düşen işlevlerden biri kokteyl hazırlama idi. Bu işlev kutsal bir ayinmişcesine hiçbir hizmetçi tarafından yapılamazdı.

«Atlarımıza eyer vuranlar ve bağlayanlar genellikle kovboylardı. Ama hepimiz gerektiğinde bu işi becerebilirdik.»

— Bağlamaktan neyi kastediyorsunuz? diye sordu Sheldon.

— Atları kementle tutmayı. Sonra, imkân dahilindeki en kısa sürede onlara dosdoğru eyer vurabilmeliydik. Von ve babam noktada çalışmalarımızı ısrarla ve dikkatle izliyorlardı.

«Tabanca ve tüfek kullanmaya gelince de durum aynıydı. İlke olarak yağlama ve temizleme işlerini hizmetçiler yüklenmişlerdi. Ama adamlarımızı kontrol edebilmek için bu görevlerin de altından kalkacak yetenekte olmalıydık. Çeliğin yüzündeki görülmeyecek kadar küçük bir pas lekesi yüzünden sekiz gün silâhtan yoksun kaldığımız çok olmuştu. Ayrıca, sağanak altında, ıslak odunla ateş yakmayı bilmekle yükümlüydük. Gramerin dışında, kafama bunca zor giren başka birşey hatırlamıyorum.

«Babam ve Von bizim gerçek lalalarımızdılar. Babam fransızca, Von almanca öğretti bize. Ama pek üstün körü şekilde. Onların genellikle eyer üstünde ya da kampta verdikleri dersler, bize çalışma masasında verilenlerden çok daha fay-

dalı oldu.»

— Devam edin... Devam edin lütfen.

«Serin mevsimde Von'un iki kızı beni Hilo'da ziyaret etmeyi âdet haline getirmişlerdi. Hilo'da babamın iki evi vardı. Bunlardan biri deniz kıyısındaydı.

«At yarışlarının ardından, gemiler ve kayık gezintileri, balık avı ve yüzme geliyordu. Babam Havaideki Yat Club Royal'in üyesi olduğundan her gün denize giderdi.

«Ondört yaşında, hizmetçileri yönetme yetkisi ile evin yöneticisi oldum. Hayatımın bu devresini gururlanmadan hatırlayamıyorum.

«Onaltı yaşımda, o sırada moda bir kolej olan Kaliforniya'daki Mills Pansiyonuna, iki arkadaşımla birlikte gönderildim. Orada iyiden iyiye bunalıyorduk. Baba evinden uzaklaştığımıza çok üzülmüştük. Diğer genç kızlar bize dudak büküyorlardı. Bize küçük yamyamlarmış gibisine davranıyorlardı.

«Atalarımızın kaptan COOK'u afiyetle yediğini iddia edip sürekli iğnelemede bulunuyorlardı. Bu baştan sona yanlıştı. Bizim atalarımız Havai'li olmadığı gibi kaptan Cook da yenmemişti.

«Üç yıl kaldım Mills enstitüsünde. Tabii arada eve gidip geliyordum. Ordan iki yıl için New York'a geçtim. Babam da Havai'de kazandığı bütün servetini yanına aldıktan ve bütün malını

mülkünü sattıktan sonra — bir kısmını Von satın almıştı — evini barkını New York'a taşımıştı.

«Bahtsız iki girişim babamın yıkımına vesile oldu. Biri, Maoui'de (10) şeker kamışı işiydi. Toprak verimsiz olduğu halde araştırmayı yüklenen ziraat mühendisleri yanlış rapor verdiler. Diğeri ise aynı adada «Lackland Deliliği» diye adlandırılan demiryolu yapımıydı. Bu demiryolu işi bir gün para getirmeye başladı ama artık çok geçti.

«Pelaulau kanalı son darbeyi indirdi babama. Walt-street borsasındaki panik bizim son umutlarımızı da yuttu. Sevgili ve iyi babam! Bu hüzünlü haberi kimseye söylemedi. Ama ben gazetelerden durumu izledim. Böylece iflâsını bütün ayrıntılarıyla kavradım.

«Mills Enstitüsünde bütün arkadaşlarım yalnızca evliliği düşünüyorlardı. Öğretmenlerimiz habire bir kadının hayatındaki en iyi şeyin bu olduğunu söylüyorlardı. Ben bile buna inanmıştım.

«Babamın yıkımı herşeyi bütünüyle alt üst edince ben de tam aksine maceraya atıldım.»

— Bu ne zaman oldu diye sordu Sheldon.

— Geçen yıl. Büyük iflâsın olduğu yıl.

— Biraz hesap edelim... dedi ciddiyetle Sheldon. Onaltı üç daha. iki daha, bir de bir ekledik mi yirmiiki. Siz 1887'de doğdunuz ve yirmi iki ya-

---

(10) Sandwich adalarından biri.

şındasınız değil mi?

— Doğru, ama yersiz.

— O halde özür dilerim. Ama itiraf edin, sorunun çözümü çekici.

— Doğrusu, bana hiç sevimli şeyler söylemesini bilmiyorsunuz. Bu sizin tabiatınızdan mı, yoksa İngiliz olmanızdan mı?

Jean gözlerinde müstehzi bir bakışla ekledi.

«Bay Sheldon, Gerrude Atherton'un **Amerika'lı karılar ve İngiliz kocalar** adlı eserini okumalısınız.»

— Teşekkür ederim! Sözünü ettiğiniz eseri biliyorum.

Kitaplarla dolu bir rafı göstererek:

«Kitap orda olacak. Ama, bana gereksiz bir amacı varmış gibi geldi.»

«Anlaşıldı. İngiltere'yi veya İngilizleri övmeyen bir eser şüphelidir... Ne derseniz deyin. ben oldum olası İngilizleri hiç sevemedim. En son tanıdığım İngiliz, babamın yol vermek zorunda kaldığı Havai'deki çiftliklerimizden birinin iş vekiliydi.»

— Sürüden ayrılan bütün sürüyü bağlamaz!...

— Ya! Ama şurası muhakkak ki bu İngiliz canımızı çok sıktı. Şimdi, beni boşu boşuna öfkelendirmeye çalışmayın. Pek iyi tabiatlı olmadığımı biliyorum.

— Elimden gelen yapacağım.

«Neyse... En iyisi hikâyeme devam etmek. Çekmecelerinin diplerini alt üst eden babam, yirmiotuz bin dolar kadar para buldu ve yeniden denize açılmaya karar verdi. Babamın denizi ne kadar çok sevdiğini söylemiştim. Ona kendisini izlemekte kesin olarak kararlı olduğumu bildirdim. Gideceği her yerde ben de yanında olacaktım. Gündüz-gece babam haritalara gömüldü.

«Denizciliği öğrendiği güney denizlerinde inci ve sedef aramaya yollandı. İyi bir servet yapacağımız konusunda hiç bir kuşkusu yoktu. Hindistan cevizi ağaçları hâlâ kendine çekiyordu onu.

«Kısacası, gezinti yatımızı iki direkli bir gemi olan Miele ile değiştirdi ve yola koyuludk.

«Geminin kaptanlığını bizzat üzerine alan babam yol boyunca bana gemicilik sanatını öğretiyordu. Ericson adında bir Danimarkalı ikinci kaptandı. Ayrıca, Havaililerden ve Japonlardan oluşan karma bir mürettebatımız vardı.

«Ekvatora komşu Okyanus Adalarına doğru yelken açmıştık. Ama zaman geçmişti ve babam adaları vaktiyle bildiğinden çok daha değişik bulunuyordu. Oraya yerleşen bir çok büyük kumpanya toprak, balık avı, ticaret ve diğer alanlarda tekel kurmuşlardı. Vazgeçmek zorunda kaldık .

«Oradan, Fransız hâkimiyetinde olan Markiz adalarına doğru gittik. Çok güzel bir yer, ama yerli ırkın dörtte üçünün kökü kazınmıştı. Fran-

sanın hindistan cevizi ihracatı üzerine yeni yasalar koyduğunu öğrendiğimde babamın nefesi kesildi. Ona göre bunlar orta çağa özgü tedbirlerdi. Neyse!.

«Ülke babamın hoşuna gidiyordu. Nouka-Hivada, denize çıkışı ve limanı olan onbeş bin aralık bir arazi vardı (11). Babam ilk bakışta bu yere hayran kaldı.

«Bedava denecek kadar ucuza. bin iki yüz dolara aldı bu araziyi. Ama Fransız vergileri korkunçtu. Bu da, bu adalarda toprağın neden çok ucuz olduğunu gösteriyordu. En kötüsü işçi bulmakta güçlük çekiyorduk. Artaklan son Canaque'ler çalışmaya hiç de istekli görünmüyorlardı. Fransız memurlarına gelince, girişimimizi baltalamak için olmadık bahaneler uyduruyorlardı. Gülünç mü gülünç, gereksiz tedbirler sıralayıveriyorlardı hemen. Altı ay babamın cesaretinin kırılmasına yetti. Gelecek oldukça umutsuzdu.

«Salomon adalarına gidip, İngiliz yönetimini deneyeceğiz, dedi. Eğer o da aynı nakaratsa Bismarck adalarına geçeriz ve Almanların yönetiminin nasıl olduğuna bakarız (12). Bahse girerim.

---

(11) Nouka-ihva Markiz adalarının en önemlisi ve başkentidir.

(12) Melanaise kısmında bulunan Bismarck takım adaları son savaştan önce Almanya'nın elindeydi. Bugün, tıpkı Amirauute adaları gibi avusturalya mandası altındadır.

Amiraute adalarına henüz medeniyet girmemiştir.

«Yeni bir mürettebatla gemiye bindikten bir süre sonra Miele'yi acele onarmak için Tahiti'de durmak zorunda kaldık. Bu sırada zavallı babam hastalandı ve öldü.»

— Ve siz de yalnız kaldınız?

— Ne yakız ki öyle!... Gerçekten çok yalnız. Ne kız, ne de erkek kardeşim var. Babam, Kuzey Amerika'da Kansas'ın içindeydi. Kendisi çocukken bir kasırga sonundaki su baskınında ailesinin diğer fertlerinin boğulduğunu biliyordum.

«Havai'ye dönüp Von'a sığınabilirdim. Beni diğer kızlarının yanısıra ailesine katardı. Ama izzeti nefsim buna elvermiyordu. Babamın gerçekleştirmek niyetinde olduğu kolonizasyonu kendi hesabına gerçekleştirmekte kararlıydım. Böylesi daha iyiydi. Macera şeytan gibi beni kendine çekiyordu. Ve işte buradayım!»

«Ah! Az kaldı unutuyordum.... Sözümü dinleyin ve sakın Tahiti'ye gitmeyin!... Şahane bir yer, şahane bir yerleşme!... Yankesiciler, hırsızlar ve yalancı tımar sahipleri; işte sakinlerini tanıtmak için gerekli sıfatlar. Bütün namuslu insanlarını sayabilmek için elinizin on parmağı yeter de artar bile.

«Benim bir kadın oluşum işlerini kolaylaştırıyordu. Bütün bahaneler beni sömürmek ve soymak için geçerliydi. Gereksiz yere, sırf zevk için yalan söylüyorlardı. Oraya varıncaya kadar na-

muslu bir insan gibi davranan ikinci kaptan Ericson, ahlâkını iyice bozdu.

«Bana karşı namussuzlarla işbirliğine girdi. Bana sunduğu olağanüstü kabarıklıktaki faturalardan komisyonunu alıyordu. On frank soyuluyorsam üç frankı, bin beş yüz ödesem, beş yüz onundu. Ancak neden sonra durumu farkettim.

«Ericson karada güzel bir eve yerleşmişti. Bana çalışan müteahhit bu evi bedava olarak hizmetine sunmuştu. Her gün, kuruş harcamadan balık, sebze, meyva ve buz doluyordu. evine. Bütün bunlar Tahitili küçük tüccarların ahlâk anlayışlarının fiatıydı. Bu arada Ericson iki yüzlülükle, ağlayıp inleyerek, katlanmak zorunda olduğum isteklerini iletiyordu. Bundan böyle «eşkiyaların eline düştüm» demenize gerek yok, kısaca «Tahitiye gittim» deseniz olur.

«Öyle bir gün geldi ki bu haydutlar sarhoş olup birbirlerini soymaya kalktılar. Rakkamlara, belgelere dayanarak birbirlerini adalete ihbar ettiler. Ben, ancak o zaman gerçeği kavrayabildim.

«Hâkimler diğerlerinden daha matah olmadıkları için, adalete başvurduğum takdirde sonumun pek iyi olmayacağını biliyordum. Ama geceleyin, elimde gördüğünüz tabanca ile birlikte Ericson'un evine gittim. Kendisini yatağında yatar buldum.

«Kımıldamasını yasaklayıp hesapları yeniden gözden geçirdim. Evinden çıkarken ondan bir kaç

bin frak almıştım. Polise şikâyet etmesi imkânsız olduğu gibi geminin yanına bile yaklaşamazdı artık.

«Çetenin diğer fertlerine gelince, benimle alay ettiler ve paramı asla geri vermeyeceklerini söylediler. Karada karşılaştığım iki Amerika'lı onlardan birşeyler talep etmenin anlamsız olacağını iddia etti. Eğer dava açsam son kuruşlarımı ve Mieleyi de yitirebilirdim.

«Ericson'un yerine Yeni Zelanda'lı bir Alman aldım. Adamcağızın basit bir mürettebat reisliği tasdiknamesi vardı. Mesleği ondan daha iyi bildiğimden komutayı ben elimde tutuyordum. Gemimi yitirdiğim gerçek, ama bundan kızaracak değilim. Bu işten sorumlu olan sadece şartlar.

«Sizin burlara vardığımızda hiç rüzgârsız bir havada, akıntıların keyfinde dört gün sürüklendik. Sonra kuzey-doğu'dan gelen bir fırtınaya tutulduk. Bizi habire kıyıya atmaya çabalıyordu.

«Boş yere direnmeye çalıştık. Küçük yelkenlerin tümü de ardarda göçtüler. Alçak Tahiti'lilerin sözde onardıkları iki direğimiz kırıldı. Rüzgârı arkamıza alarak, Florida ve Ysabel arasındaki boğaza kaçmaya azmettik. Bu işten kazasız belâsız kurtulacağımıza emindik ki gece bastırdı. İşte o zaman kır kulaç dipte pusu kuran bir mercanlığa şiddetle çarptık.

«O anda âni bir şok geçirdik. Zavallı ihtiyar gemi hemen mercanlıktan sıyrıldı ama dikine de batıverdi. Kıl payı Tahiti'li gemicilerim ve ben

balina sandalına atlayıp canımızı kurtarabildik. Hızla dalgalara sürüklendik. Bir tek Alman boğuldu. Bütün gece dalgalarla boğuşup durduk ve sabah olunca da bayrak direklerini farkettiğimiz sizin eve doğru yöneldik. Nokta, hepsi bu!»

— Kuşkusuz, şimdi Havai'ye gidip Von'u bulmayı düşünüyorsunuz?

— Hiç de değil. Tek başıma babamın tasarısını izleyeceğim. Madem ki Salomon adalarındayım, burada kalıyorum. Elverişli bir arazi bulup oraya bir işletme kuracağım. Bildiğiniz böyle bir yer var mı? Mümkün olduğu kadar ucuza tabiî.

— Siz Amerika'lılar müthiş şaşırtıcısınız! diye haykırdı dona kalan Sheldon. Çok şaşırtıcısınız... Güretkâr bir girişim sizinkisi.

— Doğrusu hoşuma giden de bu.

— Ama biliyor musunuz ki, Berand'ın bulunduğu yer olan Guadalcanar yerine Malaita'da karaya çıksaydınız çoktan kaikai olmuştunuz. Yani siz ve soylu Tahitili'li gemicileriniz yenilmiştiniz.

Jean gizleyemediği bir ürpermeyle:

— Bundan kesinlikle haberim yoktu, diye itiraf etti. Guadalcanar'da karaya oturduğumuzda, gemicilik derslerinden bilebildiğim kadarıyla yerlilerin hain ve düşman olduğunu biliyordum. Sizi bulmamız iyi bir talih eseri. Bu demektir ki sizin adanıza yerleşeceğim. Tıpkı sizin gibi işletmeci olacağım.

— Size adam gerekecek, oysa hiç adamımız yok.

— Bulmaya çalışacağım... Malaita'dan. Oradan bulabilir miyim? Tedbirli olmak şartıyla tabiî. Kimle halledilir bu mesele?

Malaitada tek bir beyaz yoktur. Orada yamyamlardan başka kimse yaşamaz.

— Toplama gemilerinden biri geçtiğinde, onlardan yararlanırım.

— İmkânsız! Malaıtaya gidemezsiniz! dedi Sheldon sertçe. Orası bir kadının gidebileceği bir yer değildir.

— Buna rağmen gideceğim.

— Ama tekıarlıyorum, kendine saygısı olan bir kadın asla....

— Dikkatli olun, Bay Sheldon! dedi sekince Jean. Dediğim gibi Malaitaya gideceğim ve belki de o zaman bu nezaketsiz sözlerinizden pişman olacaksınız.

BÖLÜM VI

BORA

Hayatında ilk kez, bir genç kızla böyle başbaşa kala Sheldon, kendi kendine bütün Amerikalı gençlerin Jean Lacklanda benzeyip benzemediğini soruyordu.

Aslında karşısındakinin özel niteliklere sahip birisi olduğundan hiç kuşusu yoktu. Ondaki herşey kendi fikirlerini alt üst ediyor, iyiden iyiye şaşırıyordu; kızın zekâsının canlılığı, mizacının oynaklığı, hayatı yorumlayışı da olması gerektiğinden o kadar değişikti ki ikisinin arasında ruhi bir uyumsuzluk sürüp gidiyordu.

Ne diyeceğini ya da ne yapacağını tahmin etmenin imkânı yoktu. Sheldona göre bir tek şey açıktı: Kızın davranış ve sözlerinin beklenilmezliği. Karakterinin her an patlamaya hazır hareketliliğinde ve şimdi de Sheldon ona öğüt verip yol göstermeye hazırken kendine olan sonsuz güveninde biraz dengesizik yok muydu? Kızın iki cins arasındaki eşitliğe olan inancını olağandışı ve doğrusu biraz yersiz buluyordu.

Bu yabancı kızın tabancısını Ericsonun burnuna dayadığı günün ertesinde kuzey-batı fırtınasının zorlu ulumasından çıkıp yanında Polinezyalı gemicileriyle birlikte hayatına girivermesinde en azından tuhaf ve neredeyse patavatsız bir yan yok muydu?

Ve işte, herhangi bir kazaya uğramış gemici gibi, büyük kovboy şapkası ve uzun namlulu, otuz sekiz kalibrelik Kolt tabancasıyla Guadalcanara yerleşeceğini öne sürüyordu. İşin garip yanı böyle bir işin altından kalkacak görünüşe de sahip değildi.

Eğer, saçları kısa, çenesi köşeli, pazı kasları sağlam ve görünüştü erkeksi olsaydı, kuşkusuz,

cinsinin pek öyle çekici olmayan bazı örnekleri gibi onun da Guadacanara yerleşmesi düşünülebilirdi.

Hayır, bunların hiç biri yoktu. Aksine olağüstü narindi. Güzel ve gür saçlarıyla esnek yapısına düşlerine girecek kadar hayrandı. Ve kız balina sandalını dalgalı denize indirme emrini kararlı ve buyurucu sesle verince kalbine bir bıçak yemiş gibi oluyordu.

Veya kementle bir atı yakalayıp eyerlemesini ve sırtına sıçramasını düşlerken içini bir titreme bürüyordu.

En çok yeteneklerinin çokluğuna şaşıyordu. Güney Denizinde iki direkli bir gemiyi yönetmek kadar sanat ve edebiyatta da kendini yetiştirmişti. Soğuk bir gözle bakılırsa bunca zıt yetenekler arasında bir çelişki vardı.

Bunca dişiliğine rağmen Malaitaya gidip zenci toplamayı öne sürdüğünde kendine hakaret ediyordu.

Evde zavallı Hughienin çabasıyla alınan ve olduğu gibi korunabilmiş olan bir piyano vardı. Jean ustalıkla piyano çalıyor, bir yandan da gitarla ve duru kadife gibi yumuşak sesiyle Havai hulasları söylüyordu. Sheldon yanına oturup onu vecd içinde dinlerken esrarengiz genç kızın kızgın parlayışlarını, kovboy şapkasını, koca tabancasını unutuyordu.

Ama buna rağmen İngiliz, Jean Lacklandın

çekiciliğinden zevk alamıyordu.

Son derece tutucu mantığı ve edep gereklerine sıkıca bağlılıyla bu kadının basit bir maceracı olup olmadığını kendi kendine sorup duruyordu. Sheldon da macera peşinde koşmuş ve talihini denemek için Salomon adalarına yerleşmişti. Ama bulanık düşüncesiyle, bir erkeğin böyle bir işe girmesini olağan buluyordu. Oysa, bir kadın için durum değişikti.

Herşeyin ötesinde, genç kızın Berandda, tek başına kalan bir beyaz adamın yanında oturmasının uygun olmadığı açıktı. Törelere zıt bu duruma öylesine canı sıkılıyordu ki bundan söz etmekten kendini alamadı.

«Bayan Lackland, size şimdiden haber vermeliyim. Avustralyadan gelen ve aralardan yolcu alan gemi enaz üç hafta sonra gelir,» dedi ansızın.

— Yeter! diye sözünü kesti Jean. Benim burada kalmamı istemediğinize göre, yarın balina sandalını hazırlatıp Tulagiye gideceğim.

— Tulagiye mi? Orda ne yapacaksınız? Bu mevsimde sömürge valisi yerinde değildir. Avustralyaya gitmiştir. Karşınıza, onun yerine bakan oldukça cahil bir denizci çıkacak. Şu sırada adaların yönetimi ve çeşitli suçlardan hapiste yatan iki yüz kadar zencinin gözetimi onun elindedir. Karaya yanaştığınız anda, iki direkli geminizi sicile kaydettirmediğiniz için beş sterlinglik bir para cezasını kesecek. Dediğim gibi tam bir kara ca-

hildir. Tulagiye boşu boşuna gitmeyin!

— Pekâlâ, o halde Gouvoutouya (13) giderim!

Başını salladı Sheldon.

— Bu da imkânsız Orda yalnızca yerleşik sıtma ve beş beyaz tarafından işletilen yabancı ticaret acenteleri var. Acenteler de yeterince işlek olduğundan, bu beş beyaz ölesiye içiyorlar.

— Çok teşekkür ederim. dedi Jean. Buna rağmen, hemen bugün Gouvoutouya hareket edeceğimi size bildiriyorum.... Viabury! Git Noa-Noahı bul ve gelip benle konuşmasını söyle.»

Noa-Noah, Miele mürettabatının eski başkanıydı. Sheldon araya girdi.

«Gouvonutoua gitmeyeceksiniz. Viabury, olduğun yerde kal!»

— Çok özür dilerim. Ama hemen, hiç vakit geçirmeden gideceğim!

— Size izin vermediğimi söyledim.

— Boş yere kendinizi yoruyorsunuz. Niyetiniz beni çileden çıkarmak mı?

— Hiç de öyle değil.... Ama...

— Gerçekte olan bu!

İyice kızışmıştı, Sheldon hepten ürkmüş mırıldandı:

«Eğer onurunuzu kırdımsa...»

Genç kız yeniden emretti:

---

(13) Gouvoutou, Tulagi gibi Florida adasındadır.

«Viabury! Sen çabuk Noa-Noahı bulmaya git!»

Zenci verilen emri yerine getirmek için davrandı.

«Viabury, dedi, İngiliz, eğer bir adım daha atarsan, kafanı kırarım. Bayan Lackland, hiddetlenmeniz için ne yaptım? Israr ediyorum. Açıklayın.»

— Ne mi yaptınız? Nasıl da cüret ediyorsunuz...

Jean iyiden iyiye bunalıyor, kelimler gırtlağından zor kıyıyordu. Sheldon sersemlemiş, yıkılmış, umutsuzluğun ta kendisiydi.

«Bayan Lackland, başım dönüyor... Bir hata işledimse söyleyin. Israr ediyorum. Kendinizi açıklamanız için, biraz daha alçak gönüllü davranıp bircevap lütfedin.»

— Siz Gouvoutouya gitmeme izin vermeyeceğinizi söylemediniz mi?

— Sizin hakkınız mı? Ne sizin, ne başka bir erkeğin bana emir vermeye, herhangi bir şeyi yasaklamaya hakkı olamaz. Vesayet altında tutulacak yaşta değilim. Salomon adalarına kendime bir vasi bulmak için gelmedim.

— Bir centilmenin herhangi bir kadına destek olması, ona öğütler vermesi ve yardım etmesi görevidir.

— Ama ben herhangi bir kadın değilim! Hizmetkârınızı Noa-Noahı çağırmakla görevlendirmek lütfunda bulunur musunuz? Balina sandalı-

nı denize indirmesini söyliyeceğim. Yoksa, gidip onu kendim mi arayayım?

İkisi de ayağa kalkmıştı. Odanın ortasında, öyle ayakta kalakaldılar. Genç kızın yanakları al-al, gözleri hiddet doluydu. Sheldon ise sıkılmış, incinmiş tetikte duruyordu. Zenci de erik renginde bir heykel gibi kımıltısız dikilmişti. Bu anlaşılmaz beyazların çatışmasına duyasız sakin gözlerinde, Maliatanın yüksek yamaçlarındaki cengel ormanlarında bazı köy evlerinin saz damlarından kıvrılan mavi dumanlar tütüyordu. Gökyüzü karanlık, sağnak yakındı...

— Aklınız başınızdayken böyle bir delilik yapamazsınız! diye inatla ısrar etti Sheldon.

— İşte, yeniden başladınız!

«Eğer böyle konuşuyorsam, diye yavaş ve ağır bir sesle söze girişti, biliyorsunuz ki bu ancak size olan dostluğumdan ütürüdür. Gouvoutouya gitmenize izin vermiyorum dediğimden, lâftır bu biliyorum. Sizin vasiniz olmadığım gibi, size emir de veremem. İstediğinizi yapın! Oraya başka bir yere gidin! (Eğer istiyorsanız cehenneme bile gidin; demeyi aklından geçirdi).

«Ama giderseniz, üzülürüm ve gerçekten de acı duyarım. Benim düşündüğüm buydu. Yoksa asla sizi incitmek niyetinde değilim. Siz Amerikalısınız, bense İngiliz. Anlaşmazlık buradan doğuyor.»

Jean Lacland yatıştı. Gülümsedi ve yeniden oturdu.

«Belki tezcanlıyım ben. Ama kimsenin bas-

kısına daynamam. Herşeyden çok özgürülüğümü severim. Benim için bu, şu anlama geliyor, Sanki evrenin efendileriymişler gibi kendi akıllarına göre bana neyi yapıp neyi yapmamam gerektiğini söyleyenlere son derece kızıyorum. Ne yapalım bu da benim bam telim.... Viabury! Mutfağa Noa— Noahı aramana gerek kalmadı.»

«Ne dersiniz Bay Sheldon? Hem adanızda kalamayacağımı hem de hiçbir yere gidemeyeceğimi söylüyorsunuz. Benim yerimde siz olsanız, ne yapardınız?»

«Abartıyorsunuz. Aksine, sizin Beranda çıkmanıza sebep olan kazayı şükranla anıyorum. Açık yüreklilikle söyleyeyim ki eğer bana özenle bakmasaydınız henüz hayatta olacağımdan pek emin değilim. Ama sorun bu değil.

«Bana kalırsa, sizin buradan gitmeniz beni üzer. Bu bencil düşünceden sıyrılmaya çalışıyorum. Sizi düşünüyorum... Bizim karşılıklı, törelere aykırı durumunuzu... Ah! Eğer evli olsaydım veya Guadalcanarda başka bir beyaz kadın, hele hele Amerikalı bir kadın olsa idi, durum bambaşka olurdu.»

Jean umutsuzluğa düşmüş gibi kollarını havaya kaldırdı.

«Sizi anlıyamıyorum! diye haykırdı. Şu anda hem kalmamı arzuluyorsunuz, hem de gitmemi istiyorsunuz. Bu durumda, zavallı bir genç kız nasıl karar verebilir?»

— İşte, bütün mesele de bu! diye özür dilermişcesine cevapladı Sheldon.

— Ve bu durum da sizi sıkıyor...

— Evet, sizin açınızdan...

— O halde, bu kör düğümü çözmeyi bana bırakın. Benim için tasalanmanıza hiç gerek yok.

«Bir şeyi değiştirmeyeceksek, acı acı söylenmek niye? Neden kaçınılmaz olana karşı mücadele edelim? Ben buradayım, siz de. Üstelik ne siz ne de ben başka bir yere gidecek durumda değiliz. Hiç merak etmeyin, buradan ve iki yüz yamyamlık işletmenizi bana bırakmanızı isteyecek kadar ileri gitmeyeceğim.

«Sonuç: İkimiz de Berand'da kalıyoruz. Bundan daha basiti olamaz Bunun bir macera, hem de beklenmedik bir macera olduğunu da kabul ediyorum.

«Ama içinizi serin tutun!» diye gülerek ekledi. «Benim hiç mi hiç evlenmeye niyetim yok. Salomon adalarına işletme kurmaya geldim evlenmeye değil!»

Sheldon kızardı ve cevap vermedi.

«Şu anda ne düşündüğünüzü iyi biliyorum.» diye neşeyle devam etti genç kız. «Konuşmamdaki rahatlık, açıklık belki de sizin en candan duygularınıza yersiz geldi ve belki de elinizden gelse boynumu koparırsınız! Doğrusu ben de bunu hakettim, haksız olduğumu kabul ediyorum.»

Fırtınanın dindiğini görmekten mutlu Sheldon, kibarca:

— Ben de beceriksizliğimle sizi kızdırdığım için haksızım, dedi.

«O halde, anlaştık, dedi Jeane. Hemen bugün bana bir kaç zenci verin, vakit geçirmeksizin bahçeye sizinki gibi, kazık temeller üzerine oturtulmuş, tek katlı ve verandalı sazdan bir kulübe inşa etsinler. Bu gece oraya taşınırım.

«Orada daha rahat ederim. Daha güvenlik içinde olmak için Tahitililer gemideki gibi nöbet tutarlar.

«Bu işi hallettikten sonra, bana işletmenizin sırlarını ve hindistan cevizinin nasıl yetiştiğini öğretirsiniz. Karşılık olarak da ben, mutfağınızın yönetimini ele alır ve yenebilir yemekler yiyebilmenizi sağlarım.

«Besbelli ki itiraz etmenin hiçbir anlamı yok. Bu konuda diyeceğiniz hiçbir şeyi dinlemeyeceğim. Çünkü evinizde benim oturmamı ve kendinize de sazdan bir kulübe yapmayı önereceksiniz değil mi? Bunu kesinlikle reddederim. Kabul ettiğiniz takdirde mesele hallolmuş demektir. Böylece zamandan kazanmış oluyoruz.

«Eğer başka türlü olması için ayak direyecekseniz, adamlarımla ayrılır gider Balesuna ırmağının karşı kıyısına, sizin topraklarınızın dışına yerleşirim. Kim zararlı çıkar? Siz. Evet, evet susuyorsunuz... Biliyor musunuz? Ben her zaman bilardo öğrenmeyi hayal eder dururdum. Bana ilk dersimi vermek ister misiniz?

BÖLÜM VIII

YÖNETİLMESİ ZOR BİR SÜRÜ

Jean, hemen o gün kesin kararlı, büyük bir erkle, evin yönetimini ele aldı ve sonuçta, gerçekten her yönde büyük değişiklikler oldu. Sheldon durumu kavramakta güçlük çekiyordu.

Verandalı ve tek katlı ev ilk kez tamamıyla temizlenmiş ve düzene konmuştu. Artık hizmetkârlar için işin az olduğu aylaklık günleri geride kalmıştı. İşi ağırlaşan aşçı, başının döndüğünden inildeyerek yakınıyordu.

Sheldon'un kendisi bile, sürekli konserve ile beslenme alışkanlığından dolayı sertçe azarlandı. Bu tür alışkanlığından ötürü en sertleri «kaba» ve «işe yaramaz» olmayan sıfatlara maruz kaldı.

Jean, limon ve portakal toplanması için balina sandalını yirmi mil öteye gönderdi. Ağzının açamayan Sheldon'a, bu mükemmel meyve ağaçlarından neden Berand'da dikilmediğini soruyordu. Zavallı adamın, hiç değilse bir sebze bahçesine bile sahip olmadığından ötürü bütün kınamalara lâyık olduğunu saklamıyordu.

Sheldon'un o zamana kadar hiç önemsemediği yabani elmalardan yapılmış çiğ veya pişmiş tatlı pudingler yemekten sonra masasına geliyordu. Ayrıca ormandan toplanan muz Jean'ın özel özeni ile birbirinden leziz, oniki değişik türde yenmeye başlanmıştı.

Hava iyi olursa, genç kız, denizde veya ırmakta dinamitle balık avlamaları için Tahiti'lilere yardım ediyordu. Sakız ağaçlarının bittiği tuzlalardan getirdikleri istiridyeler için Balesuna'lı zencilere tütün çubukları ödeniyordu.

Jean'ın hindistan cevizlerinden yaptığı ise tek kelimeyle mucizeydi. Zenci ahçıya, bayağı undan yapılan kaba ve ağır hamurdan çok daha iyi sindirilebilen hafif bir ekmeğin imaline yarayan bir mayanın ceviz sütünden elde edilmesini öğretti.

Körpe bitkilerin yumuşak göbeğinden tadına doyulmaz salatalar yapıyordu. Hindistan cevizinin sütünden ve etinden nefis salçalar ve türlü baharatlar hazırlıyordu. Sütlü kahveye hindistan cevizi sütü konmasını süt tozu konmasından daha iyi olduğunu öğretti.

Genç bambu filizlerinden de salata yapımında yararlanıyordu. Çalılıklardaki yaban domatesler yeni tip salçaların yapımına imkân veriyordu. Çalılıklara gidip, herhangi bir yere yumurtlayan tavuklara kasa ve sepetlerle kümesler yapıldı. Ayrıca, yemek çeşitlerini arttırmak için Jean, tüfekle yabani ördek ve güvercin avlıyordu.

«Aşçılık mesleğine özel bir merakım, hayranlığım olduğu söylenemez. Ama beni babam yetiştirdiğinden, bu mesleği kanımda taşıyorum.»

Bütün bunların yanısıra mikrop yuvası olduğunu iddia ettiği hastaneyi bile isteye ateşe verdi. Destansı bir sahneydi; Sheldon geç kal-

mıştı. Henüz yıkımlar tüterken Jean adamlarına hemen daha sağlıklı bir hastahane yapılması emrini verdi.

Zencilerle ticarete ayrılan kumaş depolarını yağma edip evin pencerelerini süsleyen patiska ve muslinden perdeleri değiştirip yerlerine hoş renkli pamuklu bezler takıldı. Ayrıca kendisine de bir çok elbise yaptı. Sheldon'a tuvalet ve giyim masraflarını içeren bir liste sunup bunları Sydney'e gidecek olan ulak vapuruyla getirtmesini istedi. O zaman İngiliz ürküp acaba genç kızın daha ne kadar Berand'da kalmaya niyetli olduğunu düşünmeye başladı.

Jean'ın bu davranışları Sheldon'u şaşırtmaya devam ediyordu. Genç kız kendisine sanki kardeşi veya babasıymış gibi teklifsiz davranıyordu.

Jean, en ilkel nezaket kurallarına uygun kibarlıklarını ya görmezlikten geliyor ya da onlarla alay ediyordu. Yerdeki bir tomruğun üstünden geçmesi veya bir tekneye binmesi için elini uzatmaktan vazgeçmek zorunda kalmıştı. Genç kız hiçbir yardıma ihtiyacı olmadan işinin altından kalkabileceğini kabul ettirdi ona.

Sheldon'un onu durmadan köpek balığı ve timsah tehlikesine karşı uyarmasına rağmen Jean açık sularda yüzmekten vazgeçmedi. Ve hiçbir zaman kendisinin yerine adamlarının dinamit atmasına da izin vermedi.

«Şunu kabul etmeniz gerekir ki, diyordu, ne de olsa benim zekâm onlarınkinden üstündür. So-

nuçta, dinamiti ben atarsam kaza ihtimali azalır.»

Ama erkeklerin zor-zor altından çıkacağı hareketlere girişmesine rağmen yine de tırnağının ucuna kadar kadındı.

Jean'la Sheldon arasında süre giden anlaşmazlık konularından biri de zencilere karşı takınılacak tavır meselesiydi. Jean'a kalırsa, iyi davranan, nadir ama yüksek ödüller verip asla ceza vermeyen bir yönetim uygulandığı takdirde istenilen elde edilirdi.

Örnek olarak da kendisini taparcasına seven denizcilerini ve eskisine oranla üç misli çalışan evdeki hizmetkârları gösteriyordu. Bunun böyle olduğunu Sheldon da kabul ediyordu.

Ama işletmedeki zencilerin durumu değişikti. Jean ikisinin başı üzerinde dönen tehlikenin farkına vardı.

Kemerine asılmış tabancası olmadan Sheldon gibi o da kendisini tehlikeye atmıyordu. Geceleri de, Tahiti'liler kazık temellerin çevresinde ellerinde tüfek nöbet bekliyorlardı.

Bazan bu korku üzerine kurulmuş yönetimin beyazlarca yaratıldığını öne sürüyordu. Kendisi Havai'nin yumuşak başlı yerlileri arasında yetiştirilmiş olduğu için, tıpkı ordaki gibi Salomon adalarının zencilerine de iyilikle davranıldığı zaman bu korku ortamının son bulacağını sanıyordu.

Bir akşam, bütün bunları tartışıp serinlemek için Sheldon'la verandada otururlarken, zencilerin barakalarından yükselen bir patırtının yankısı onlara kadar geldi.

Ölümüne dövülmekte olan iki kadını cellatlarının ellerinden kurtarmak için tam zamanında yetiştiler. Zencilerin iki bahtsızı yeniden ele geçirmelerini engellemek için Tahiti'lilerin yardımıyla onları Sheldon'un evinin mutfağına götürdüler ve kapıyı da kilitlediler.

Zencilerin yemeğini hazırlamakla görevli bu iki kadından biri patateslerin piştiği büyük tencerede yıkanarak bağışlanmaz bir suç işlemişti. Aslında, zencilerin bu büyük öfkesine temizlik tutkusu sebep olmuyordu. Onlar da sık sık büyük tencerede yıkanırlardı. Ama erkeğe tanınan hak sefil bir kadın için söz konusu olamazdı. Çünkü, Salomon adalarında kadının aşağılanması olağandı.

Ertesi sabah Jean ve Sheldon zevkini çıkara çıkara kahvaltılarını yapıyorlardı ki verandadan öfkeli bir mırıltı duyuldu.

Berrand'ın yasaları bir kez daha ihlâl edilmişti. İşletmenin bütün adamları beyazın bahçesini istilâ etmişlerdi. Alçak sesle tehdit ediyorlar, hırıldıyorlar, itişip kakışıyorlardı. Sheldon verandanın korkuluğuna doğru ilerledi. Jean da onun az gerisinde durdu.

Derin bir sessizlik oldu. İki zenci kalabalığın önüne geçtiler. Bunlar iki kardeştiler; vücutları

hayvan sürüsü içinde bile farkedilebiliyordu. Biri gösterişlice adaleliydi ve yüzlerinin yırtıcılığı bu Carin-Jama diye çağrılırdı ki «sessizlik» demekti. Diğeri Belin-Jama veya «övüngen» diye bilinirdi. Berrand'a gelmezden önce iki kardeş, Avustralya'da, Queensland'da çalışmışlar ve geçtikleri her yere bıçkınlıklarının ününü yaymışlardı.

«İki alçağın bize geri verilmesini istiyoruz...» diye bildirdi Bellin-Jama.

— Ne yapmayı istiyorsunuz. diye sordu Sheldon.

— Onları öldürmeyi!

— Buraya, bana ne anlatmaya geldiniz? diye haykırdı, gittikçe öfkelenen Sheldon. Büyük çan çaldı. Burada ne işiniz var? Bu saatte, işletmede olmak zorundasınız. Az sonra, çan yeniden çalıp çalışmanın bittiğini bildirdiğinde gelir iki kadın hakkında benimle konuşursunuz. Şimdi, hepiniz çıkın buradan!

Kalabalık kaygılı kaygılı Bellin - Jama'nın ne tavır takınacağını gözledi. Bellin - Jama yerinden kımıldamadı.

«Ben, ayrılıp gitmeyeceğim,» dedi rahatlıkla.

— Dikkat et! dedi Sheldon. Ayrılıp gitmediğin takdirde seni gerektiği gibi kamçılanman için Tulagi'ye gönderirim. Bunu yapacağımdan emin olabilirsin!

Belin-Jama küstah beyaz gözleriyle İngiliz'e baktı.

«Sen,» dedi, «benimle vuruşmak için aşağı gel!»

Ve Queensland'da öğrendiği kadarıyla boksun kurallarına uygun yumruklarını sıkmış vaziyetini almıştı.

Oysa, Salomon adalarında yasaları koyan ve uygulayan beyazlar bir zenciyle döğüşerek asla onurlarını tehlikeye sokmazlardı. Böylesine bir davet cezası ölüm olan bir hakaretti. Bir zenci için en onurlu şey bir beyazdan ölesiye dayak yemekti.

Bellin - Jama konuşunca kalabalık onun atılganlığına izafeten hayran hayran mırıldandı.

Bellin - Jama daha sözünü bitirmemişti ki korkuluğun üzerinden sıçrayıp onbeş ayaklık bir yükseklikten bütün ağırlığıyla, ayakta duran zencinin üstüne çöktü.

Mücadele daha başlamadan sona ermişti. Mancınık taşı ile vurulmuşcasına Bellin - Jama yaralanmış, boylu boyunca yerde yatıyordu.

Ama tam Sheldon ayağa kalkıyordu ki Carin - Jama, namı diğer sessizlik kolları ile boğazına sarıldı. Cinayete susamış zenciler şimdi her yanı sarmışlardı.

Sheldon'un beklenmedik saldırısını gören Jean önce şaşırmıştı. Ama İngiliz'in tehlikede olduğunu farkedince hemen tabancasını çekti, nişan aldı ve tetiği çekti. Omuzundan vurulan Carin-Jama Sheldon'u bıraktı.

Düşmanın elinden kurtulur kurtulmaz Sheldon, Carin-Jama'nın suratına okkalı bir yumruk atıp, onu da yerde yatan kardeşinin yanına gönderdi.

Sheldon verandaya döndüğünde Jean'ı göz yaşları içinde, başı ellerinin arasında, salıncaklı sandalyeye çökmüş buldu. Ağlayan bir kadın erkeği güç duruma sokar. Hele hele bu kadın Jean Lackland gibi sinir hastası olmadığı kesin biriyse. Neden ağlıyordu? Sheldon endişelendi.

«Bayan Lackland, önce size teşekkür etmeliyim.. » diye başladı. «Hakkınızı teslim etmek gerekir, hiç kuskuşuz hayatımı kurtardınız.»

Jean aniden elerini yüzünden kaldırınca göz yaşlarıyla ıslanmış hiddetli bir çehre göründü.

«Hayvan! Alçak!» diye haykırdı. «Hayatımda asla yapmadığım bir şeye, bir insana ateş etmeme sebep oldunuz.»

— Gönlünüzü hoş tutun. Carin-Jama'ya gerekli ihtimam gösterilecek. Carin-Jama ölmeyecek... dedi Sheldon. Jean'ı teselliye çalışıyordu.

— Bana ne? Olup bitenden siz sorumlusunuz. Bellin-Jama'nın üstüne atlamanıza hiçbir sebep yoktu... Davranışınız alçakça ve hayvancaydı.

— Hadi, hadi... Biraz düşünüp taşının lütfen abartıyorsunuz!

— Nereye giderseniz gidin! Artık sizi görmek istemiyorum, sizden nefret ediyorum. Size gidin dedim, duymadınız mı?

Sararıp solgunlaşan Sheldon dudaklarını ısırdı.

Kupkuru bir sesle

— Öyleyse neden ateş ettiniz, diye sordu. Böyle bir şey yapmanızı istemedim ben.

— Çünkü... çünkü... Boğulurcasına hıçkırıyordu, Jean. Çünkü siz beyazsınız ve sizi ölüme terkedemezdim. Zavallı babam görseydi beni hiç affetmezdi. Ama soğukkanlılıktan uzak davranışınızla beni ateş etmeye zorladınız.

— Nasıl isterseniz öyle olsun. Ama bu tartışmayı başka bir zamana erteleyelim.

Çıkmaya hazırlandı. Jean:

«Hayır, hayır, sandığınız gibi kaçık değilim. Bakın, hastahanedeki iki zenciyi tedavi ediyorum. Onların bana ne kadar güvendikleri aklınızın ucundan geçmez. Çok dokunaklı bu. İyileştiklerinde bana canla başla bağlı olacaklar. Yamyamlar da eninde sonunda insan gibi davranıp ahlâki üstünlüğümüzü gösterebiliriz,» dedi.

Sheldon bütün bunları kapı eşiğinde ayakta durarak, incelikle dınlemişti. Bütün söylenenlere karşı bir baş işareti yaptı ve çıktı. Saatler sonra işletmedeki bir keşiften döndüğünde Jean'ı sakin bulunca sevindi.

«Sinirlerim bozuktu...» dedi genç kız gülümseyerek. «Hastahaneden geliyorum. Carin-Jama'nın yaralarını sardım. Omuz kemiği kırılmamış Korkulacak birşey yok.»

«Öyleyse çok iyi!» diye onadı Sheldon. «Ve şimdi, izin verin de size savurmamı sanayım... Ben de tıpkı sizin gibi iyiliğe taparım. Bana söy-

lediklerinizTahiti ve Havai yerlileri için geçerli olabilir, Bu konuda gerekli bilgiye sahip olmadığım için size inanıyorum. Ama, Salomon adalarının zencileri çok başkadır. Bunlar kıvırcık saçlarıyla insanlığın en alt kertesindeki gelişme evrensindedirler. Hattâ Afrika yerlilerinden bile geridirler. Sizin söylediğinizin aksine onlar dostluğun ne olduğunu bilmezler. Onlara karşı iyi davranırsanız sizi ya budala yerine koyarlar ya da korktuğunuzu sanarlar. İkinci halde, yani korktuğunuzu sandıklarında vay halinize! Hesabınızı az zamanda görürler. Onların aklından geçenin aslını kim bilebilir? Meydan okuyunuz! Her zaman meydan okuyunuz...

«Birkaç yıl önce, Packard adında bir beyaz oniki mil öteye yerleşmişti. O da sizin gibi insanlığa hizmet etmek isteyen biriydi. Tatlılıkla yönetmek istiyordu. Sonuçta hiçbir şeyi yönetemez hale geldi. Sık sık balina sandalıyla Hughie'yi ve beni ziyarete gelirdi. Mürettebatındaki zenciler geri dönmek istediklerinde, onlara boyun eğmek zorunda kalıyordu.

«Çok iyi hatırlıyorum, bir pazar, bizde öğle yemeğine kalacaktı. Çorba içiyorduk ki Hughie verandanın merdivenini aşıp kapıya doğru gelen yüzsüz bir zenciyi farkedince kalkıp üzerine yürüyüverdi .

«— Burada ne arıyorsun? diye sordu ona.

«— Sen, evinde olan beyaza söyle, biz gidiyoruz. Hemen gelsin. Beklemeye niyetimiz yok.»

«Bunun üzerine Hughie, adamı bir yumrukta merdivenlerden aşağı yuvarladı.»

Jean irkildi. Karşı çıktı:

«Hughie haksızmış! Bir beyaza böyle mi cevap verirdiniz?»

— İşin püf noktası burda ya! Adam beyaz değildi. Yalnızca efendisine değil, benim, Hughie'nin şahsında Salomon adalarının bütün beyazlarına hakaret eden iğrenç bir zenciydi.

— Tabiî böyle düşünürseniz....

«Size kalırsa Packard haklıydı. Sonuçta ne olduğunu biliyor musunuz? Benim başım hâlâ omuzlarımın üstünde duruyor. Onunki ise gereği gibi tütsülendikten sonra, Malaita'nın bilmediğim bir köyünü süslüyor. Kendilerine o kadar yumuşak ve iyi davrandığı zencileri sıtmaya tutulup bitkin düşeceği bir günü bekleyip Packard'ı öldürdüler. Sonra, iki balina sandalı çalıp, onlara Packard'ın deposundan yağma ettikleri ganimetleri yüklediler. Rahatça memleketlerine döndüler.

«Aynı şey, iki direkli bir kotra olan **Minola**'nın kaptanı Mackenzie'nin de başına geldi». O da iyiiğe inanıyordu. Zencilere güven vermek için yanında silâh bile taşımıyordu.

«İkinci kez, Malatia ya adam toplamaya gittiğinde de bu tavrını sürdürdü. Langa-Langa yakınındaki Bina'ya gemiyi yanaştırdı. Kendisinin ve mürettebatın silâhları odasına kilitliydiler. Kemerinde basit bir tabanca bile yoktu. Göğsünü

kabarta kabarta gemiden inince beynine bir tomahavk darbesi yedi. Denilebilir ki tıpkı Packard gibi kendi ölümüne kendi sebep oldu. Kafatası da Packard'ınkine kavuştu.»

Bir an düşünceye daldı, Jean sonra:

«İhtiyatlı davranmak gerektiği konusunda size katılıyorum. Ama, yine de iyiliğin zorunluluğunda diretiyorum... Sonuçlar göreceli olabilir...»

Sheldon cevap verdi:

«Eğer mesele başka türlü ele alınmasıydı, dediğiniz doğru olurdu. Salomon adalarına ilk yerleşen beyazların bu konuda sorumlulukları vardır. Sürgün kaçkını bir Yenkee ve ortağı alkolik bir Alman Guadalcanar'a ilk yerleşenlerdi. Zencileri köle gibi kullandılar.

«Şişko lâkabında, Johny adlı birini işletmelerinde çalışacak zencileri toplamaya göndermişlerdi. Bu Johnny denen adam, boş yere bir zenciyi öldürmekten, Fidji adalarında on yıl hapse mahkûm oldu.

«Malatia'nın hiçbir reisi ona çalışacak zenci vermek istemiyordu. O da katil ve canilerden adam toplamak zorunda gördü kendini. Nerde bir cinayet varsa o da oradaydı. Suçlular bir gemiye binip, cezadan kurtulmak için ileri sürdüğü şartları kabul etmek zorunda kalıyorlardı.

«Böylesine zencilere burada «dalgakırandan atlayanlar» denilir. Ansızın büyük bir kalabalık görülürdü sahilde. O anda bir zenci sahile doğru koşmaktadır. Ardından da mızrak ve ok sürüsü...

Balina sandalı hızla ona yaklaşır ve kaçak bordaya alınırdı.

«Tabiatıyla bu kaatil topluluğu sertlikle yönetilmeliydi. Yankee ve Alman cüretlerini gittikçe arttırdılar. Hughie ve ben işletmeyi satın aldığımızda, bu zencilerden bir kısmı hâlâ Berand'da idiler. Adamları ile aralıksız savaşta olan Yankee ile Alman yararlı hiçbir iş yapamamışlardı. Bir kısım adamlarımızı yeniledik. Ama eski «dalgakırandan atlayanlar» yeni gelenleri etkilediler. Hughie ve ben onlara iyi davranmaya kalktığımızda korktuğumuzu sandılar.

«O günlerdeki inanılmaz açık yürekliliğimizi düşündüğümde hâlâ kızarırım. Gülünç duruma düştük. Tehdit edildik. Bu sürünün ahlâkını ne zaman düzeltmeye kalkışsak, durum daha bir kötüleşiyordu. Öyle ki, bir gün hakkettikleri basit bir azarlama yüzünden az kalsın Hughie'yi öldürüyorlardı.

«Yumruğun düzeni başladı o zaman. Bizim için ya çekip gitmek ya da bunları sindirmek söz konusuydu. İkimiz de bu işe bütün servetimizi koyduğumuzdan geri adım atmamız imkânsızdı. Ayrıca guz da söz konusuydu. Başarımızı taçlandırmaya başlayan bunca çabadan sonra kendimizi yenik saymak utanç verici bir şey olacaktı. Görevimiz dayanmayı buyuruyordu. Mücadele sert ve uzun oldu. Emrimiz altındaki alçaklar sürüsünün ünü bütün Salomon adalarına öy-

lesine yayılmıştı ki Berand'ın iş vekilliğini kabul edip bize yardım edecek bir beyaz yardımcıyı bir türlü bulamadık.

«Buraya gelen bütün beyazlar, teklif ettiğimiz ücret ne olursa olsun bu işe yanaşmadılar. Korktuklarını itiraf etmekten çekindikleri için iklimin bozukluğunu ileri sürüyorlardı. O zaman Hughie ve ben kimsenin yardımı olmaksızın işlerimizi azimle yürütmeye karar verdik.»

— Ve, Hughie ölünce de, dedi Jean gözleri ışıldayarak, tek başınıza devam etmeye karar verdiniz... Doğrusu güzel, çok güzel!

«Alçak gönüllüğümü bağışlayın Bayan Lackland. Umarım bundan böyle bana karşı daha merhametli olursunuz ve eğer zencilere karşı beni çok sert bulursanız, biraz da şartları düşünün.

«İşletmeyi ziyaret edip durumu gördünüz. Salomon adalarında, bu kadar iyi durumda yeni bir işletme pek görülmez. Hughie ve ben, peyderpey el emeği bulmak için **Jessie'yi** satın almıştık. Bir yıl sonra zencilerin eski sözleşmeleri sona erecek. Ama, gelin görün ki Hughie öldü ve **Jessie** de denizin dibini boyadı.»

Jean sessiz sessiz düşünüyordu. İlk karşılaştığında stımadan yarı ölü, hayalet gibi salıncaklı sandalyesine çökmüş, yapayalnız yaşar bulduğu bu adamın herşeye rağmen umudu. kırılmamıştı. Ona karşı hayranlık duymaya başlıyordu:

«Söylediğinizde biraz gerçek payı var,» diye gülümseyerek hak verdi. «Burada olduğunuza gö-

re, yönetmek göreviniz. Ama zenciler de buraya kendi istekleriyle gelmediklerini söyliyebilirler size.

«Her zaman fethetmek ve daha zayıf ırklara zulmetmek, beyaz ırkların kör ve yırtıcı kaderi olmuştur. Biz de atalarımızın kanını taşıdığımızdan bundan kaçınamıyoruz.»

— Düşündükleriniz doğru Bayan Lackland. Ama size açık yüreklilikle itiraf edeyim: Bugüne kadar yapacak o kadar çok şeyim vardı ki bunları düşünemedim.

BÖLÜM VIII

YERLİ RENK

Güneş batarken hafif bir rüzgârla yol alan Minerva adında iki direkli bir kotra Berand önüne demir atıyordu. Az sonra patronu karaya çıktı.

Bu Jean'ın hemen sempatisini kazanan, tatlı sesli, yirmi yaşlarında genç bir adamdı. Christian Young adlı bu gencin Norfolk adasında Tahiti'li bir anayla İngiliz bir babadan doğduğunu ve Malaita'dan topladığı zencilerden kurulu bir mürettebatla gemisini tek başına yönettiğini Sheldon'dan öğrenince Jean'ın ilgisi daha da arttı. Young'un babası çalıştığı gemide çıkardığı bir ayaklan-

manın ardından siyasi nedenlerle Norfolk'a sürülmüştü (14). İşte romanesk bir durum.

Tatlı bakışları ve sesi, hafif tunçlaşmış teni Christian Young'da İngiliz ve Tahiti kanının karıştığını ele veriyordu.

Görünüşte ana tarafı ağır basıyordu. Ama aslında çetin İngiliz erki onda daima canlıydı. Zaten genç adama tek başına kotrayı yönetip Salomon adalarının sert denizlerinde hayatını kazanma imkânını veren de buydu.

Jean'ın beklemedik varlığı, önce onu biraz sıktıysa da Sheldon'u hep şaşırtan Jean'ın açık yürekli ve arkadaşça tavrı sayesinde çabucak görünüşü değişti. Belli ki beylik âdetlere boş veriyordu genç kız.

Young dünyada olup bitenlerden ne kadar habersizse, Salomon adalarında dönenlerden o kadar haberdardı.

Guadalcanar'ın karşı kıyısındaki Lunga işletmesinde çalışan onbeş zenci üç beyazın tüfeklerini çaldıktan sonra ormana kaçmışlardı.

«Üç beyaz, onları boş yere aradılar,» diye anlattı Young, «Ama bir balina sandalı ele geçirmeyi başarıp denize açıldılar. Bugün yarın buraya baskın yapabilirler. Tedbirli olmanız iyi olur.

«Sheldon, Ugi'deki haberci ve mutemedinizin öldürüldüğünü de size bildirmek zorundayım.

---

(14) Islahevi de bulunan Norfolk adası, Melauaise takım adalarından biridir.

Port-Adam yönünden gelen zencilerle dolu beş büyük oyma kayık geceleyin adaya yanaştılar. Oscar'ı uykusunda bastırıp öldürdüler. Sonra deposunu yağmalayıp taşıyabildikleri kadar malı götürdüler. Geri kalanını da yaktılar.

«Mboli geçidinde demirli olan **Flibberty-Gibbet**'e haber verildi. Olanca hızıyla yetişmeye çalışmasına rağmen geç kaldı. O sırada ben de Mboli'de idim.»

— Sanıyorum ki o tezgâhı boşaltmak gerekseyecek... dedi Sheldon.

«Ben de ayrı görüşteyim,» diye atıldı Young. «Bu, bir yılda yitirdiğiniz ikinci haberci. Birbirlerini koruyabilmeleri için iki beyaz gerekliydi. Ugi, Malaita'lı haydutların rahatça ulaşabilecekleri berbat bir yer. Port-Adam'ın haydut yatağı olduğunu siz de benim kadar bilirsiniz.

«Sırasıyla söyliyeyim; bir köpek getirdim. Neal adasından Tommy Jones gönderiyor onu size. Önceden vaat etmiş. Hayvan eşi bulunmaz bir zenci avcısı. Gemiye gireli iki dakika olmuştu ki bütün mürettebatım kurtuluşu direklere tırmanmakta buldu. Adı Şeytan.»

— Gerçekten de, neden bir köpeğe sahip olmadığınızı sık sık düşünüyordum, dedi Jean.

— Muhafaza etmek oldukça zordur. Yıkanmak için suya girdiklerinde hepsi de timsahlara yem oluyorlar.

Tatlı sesi ile Young:

— Size şunu da söyleyeyim: İki ay önce, Jack

Hanley, Marovo'da öldürüldü, dedi.

— Marovo nerede? diye sordu Jean.

«Kuzey-doğuda. Buradan aşağı yukarı iki yüz mil uzaklıkta. Bouganville adası onun hemen ardındadır... Cinayeti işleyenler, işletmedeki zencilerle Hanley'in hizmetkârları. Orada bulunan beyaz gemicilerin bir kısmı kaçabildi.

«Kaçan gemicilerin durumu haber verdikleri Mathre, Marovo'ya varmak için **Lily** adlı gemisiyle yelken açtı. Hanley'in kurumaya yüz tutmuş başını bulduğu bir köyü yaktı. Başı da alıp geri döndü.

«İşte sanıyorum, bütün haberler bu kadar. Bir de, Ysabel'in yerlilerinin, özellikle adanın doğu yakasındakilerin nereden edindikleri bilinmeyen sayısız tüfeklere sahip olduklarını eklemek gerek. Hükümet bu konuda soruşturmaya girişmeli. Bina'yı bombardıman etmekten dönen **Cambrian** savaş gemisini sanırım oraya göndereceklerdir.»

Epeyce sohbet ettikten sonra Young gemisine dönmek için izin istediğinde, Jean sordu:

«Bay Young, zencilerle, geminizde tek başınıza nasıl baş ediyorsunuz?»

Hemen hemen bir küçük kızınkine benzeyen kocaman berrak gözlerini bir an muhatabının üzerine dikti. Sonra cevap verdi:

«Ah! Pek zorluk çekmiyorum. Gerçi ara sıra kaçınılmaz bazı güçlükler çıkıyor. Ama temel ilke

onlardan korktuğumu sanmalarına asla imkân vermemektir. Bununla beraber bazan korktuğum oluyor... Ama asla bunu bilmiyor onlar.»

— Peki bu koca çocuk hakında ne düşünüyorsunuz? diye sordu Sheldon, Young gemisine döndüğünde Görünüşte, kendini ısıran bir sivrisineği bile öldürmeyeceği sanılır. Ama o bile korkulu birisi olmasını biliyor, gerektiğinde.

«Üç yıl önce (o zaman on yedi yaşındaydı), iki direkli gemisinde kaptanlığa başlamıştı. Hiç de iyi gelenekleri olmayan Suce'e doğru yol aldı. Suce'lü yerliler onu öldürmeye niyetliydiler.

«Reisleri yaşlı kör Billy'nin oğlu, babası tarafından Lunga'ya, beyazların hesabına adam toplamaya gönderilmişti. Orada dizanteriden öldü. Bu harhangi bir beyaz adamın başının fidye imişcesine koparılması demekti.

«Young öylesine gençti ki hesabını kolayca göreceklerinden hiç kuşkulanmıyorlardı. Adam toplama meselesi için **Minerva**'nın bordasına bir elçi kurulu gönderdiler. Elçi kurulu, gemidekileri çalışacak zencileri alması için karaya davet etti. **Minerva**'nın balina sandalı karaya yanaşır yanaşmaz bütün tayfaları Suce'lüler tarafından kılıçtan geçirildi.

«Young **Minerva**'da tek başına kalınca Suce'lüler oymalı kayıkları ile baskın yaptılar. Young'un elinde o sıra balık avlamak için hazırladığı dinamitler bulunuyordu. Soğukkanlılıkla dinamit yığınını ateşleyip zencilerin tam ortasına fırlattı.

«Olağanüstü bir kıyımla sonuçlanan bu olayı anlatmakta oldukça ketum davranır. Dinamitten yakasını kurtaranlar sandallarından atlayıp suya dalarken o da demirinin ipini kesip yelkenleri açtı.

«Suce sakinleri ona karşı müthiş öfkelidirler. Başını getirene açıkça ödül vaad ettiler. Yüz tuaz kabuk parası ki bu aşağı yukarı yüz sterline eşdeğer.

«Young'un Suce'e dönmekten çekindiğini sanırsanız aldanırsınız. Tam aksine. En son, Tulagi'deki Flcrum biraderler işletmesine otuz kadar adam toplamak için ordaydı.»

— Gün be gün Salomon adalarının olağanüstü bir yer olduğunu, burada hayatta kalabilmenin ne kadar zor olduğunu öğreniyorum, dedi Jean. Haritada kırmızı renkle belirtilmesi gerekir. Ayrıca, buradaki ahlâk bozukluğundan dolayı, kırmızının yanına bir de sarı leke koymalı.

— Bu umudunuzu yitirmek için bir sebep olmamalı. Sıtma. ile mücadele edilebilir. Guadalcanar'da ki tüm ormanlar temizlenip adadaki durgun sular kurutulursa sıtma ve dizanteriye pek rastlanmayacaktır. Bir gün belki de bütünüyle ortadan kalkacaklardır. Elbette biz bunu göremeyeceğiz, ama geleceği hazırlamak gerekir.

— Ne derseniz deyin, bu iklimin beyazlar için uygun olduğunu hiç sanmıyorum. Bu iklimde el emeği ile çalışmak onları yoracaktır.

— Evet, bundan korkulur.

— Bu da kendiliğinden köleliğe sebep olur! dedi coşkunlukla Jean.

— Elbette, öyle! Veya, bütün tropiklerde olduğu gibi zenci el emeği kullanılmasına sebep olacaktır. Zenciler beyazların yönetiminde çalışacaklardır. Bu noktada şunu da ekleyeyim ki tembel olduklarından bazan faydadan çok zararları vardır. Hintliler gibi esmer ciltlilerin veya Çinliler gibi sarı derililerin onların yerlerini almaları kaçınılmazdır.

— O halde siyah ırk yavaş yavaş yok olacak?

— Melanesien'dekinden daha üstün bir etnik tip olan Kuzey Amerika'daki kızılderililerin yok oluşu gibi. Toprak burada daha sınırlıdır. Benim gibi bunu siz de biliyorsunuz...

— İşe yaramayanlar da telef olmak zorundalar, öyle mi?

— Doğru söylediniz! İşe yaramayanlar telef olmalıdırlar.

Ertesi sabah Jean, cehennemi bir gürültüyle uyandı, Uyanır uyanmaz da ilk işi tabancasına uzanmak oldu. Ama dışarda nöbet tutan Noa-Noah'ın katıla katıla güldüğünü duyunca, olup bitenin tehlikesiz olduğunu kavradı ama yine de dışarı çıkıp meseleyi anlamaya niyetlendi.

İşletmenin zencileri kıyıdan geçiyorlardı ki Young Şeytan'ı karaya çıkarmıştı.

Kocaman, güçlü, kara tüylü, kısa kuyruklu ve otuzbeş kilo ağırlığındaki Şeytan zencileri hiç sevmiyordu. Tommy Jones Şeytan'ı zincire vur-

muş ve sonra her saat başı onu tedirgin edip hırpalamaları için birkaç zenci göndermişti.

Bundan ötürü, hayvanın bütün zenci soylarına hıncı vardı. Karaya ayağını basar basmaz kıyıdan geçen bütün zenciler bozgun halinde kaçışıp düzlüğü aştılar ve en yakın hindistan cevizi ağaçlarına tırmanmaya başladılar.

«Günaydın Bayan Lackland!» diye seslendi Sheldon bulunduğu verandadan Jean'a. «Bu birinci sınıf zenci avcısına ne dersiniz?»

— Onu hizmetçilerinize alıştırmanın zor olacağını düşünüyorum, diye haykırdı Jean.

— Sizin Tahiti'liler de aynı tehlikeyle karşı karşıya. Dikkat Noah! Kurtar kendini!

Hindistan cevizi ağaçlarına tünemiş zencileri ısırmanın güçlüğünü anlayan şeytan geriye dönmüş, şimdi var gücüyle koca Tahiti'lilinin üzerine atlıyordu.

Kendisinden pek emin olmamasına rağmen Noah olduğu yerde dikildi. Beklenmedik bir durum oldu: Şeytan, Tahiti'linin etrafında, sevimli sevimli havlamaya, kuyruk sallayıp oynaşmaya, şaklabanlık etmeye koyuldu.

«İşte, hiç değilse iyi yetiştirilmiş bir köpek! Bay Sheldon görüyorsunuz ki ona bir Tahiti'li ile bir zenci arasındaki farkı öğretmeye gerek yok. Aynı görüşte değil misin Noah? Neden seni ısırmadı? Çünkü, senin bir zenci olmadığını biliyor.»

Noa-Noah başını salladı ve zoraki bir gülümsemeyle:

«Benim Tahitili olduğumu bilmiyor ama tıpkı beyaz adamlar gibi pantolon giydiğimi gördü.

— **Sartor Resartus** (15)'u okuması gerekecek, dedi gülerek Sheldon.

Ve Şeytan'ı okşamak için verandadan indi. Tam o anda beklenmedik bir rastlantıyla Jean'ın iki denizcisi, Adamou-adam ve Matouare bahçeye giriyorlardı. Balesuna kıyılarına bir timsah tuzağı yerleştirmekten dönen iki denizcinin üzerinde basit birer entari vardı.

Şeytan ansızın onları farkedip Sheldon'un elinden kurtuldu ve üzerlerine saldırdı.

«Onların pantolonu yok...» diye bağırdı Noah. Adamou-Adam'un ilk kaçtığını görnüce gülümsemesi daha da yayıldı.

Tahiti'li çeviklikle çatıdaki suyu toplayan saçtan su haznesine tırmandı.

Hayal kırıklığına uğrayan Şeytan, Matouare'ye döndü ve hamle etti.

«Koş, Matouare! Hızlı koş!» diye haykırdı Jean.

Ama, hiç kımıldamayan soğukkanlı Tahiti'li köpeği olduğu yerde bekledi.

Jean, Sheldon'a:

«Matouare, yılmaz demektir. Bunu doğrulamak istiyor.» dedi.

Tahiti'li köpeği gözünden kaçırmıyordu. Hayvan üzerine sıçrar sıçramaz elini öne doğru uzat-

---

(15) Th. Carlyle'in.

tı.

Bu hareketiyle Şeytan'ın alt çeneşini sıkıca kavradı. Şeytan da havada bir yarım daire çizip olanca ağırlığıyla sırt üstü düştü.

Üç kez üst üste köpek yeniden sıçradı ve üçünde de çenesinden sertçe tutulup geriye atıldı. O zaman saldırmaktan vazgeçti. Matouare'ye kuşkulu kuşkulu bakarak ayaklarının dibinde dolaşıp durdu.

«Bu iyi, Şeytan! İyi.. diye onadı Sheldon. Bu benim iyi bir çocuğumdur.»

Ama köpek, Tahiti'linin evden biri olup olmadığına karar verene kadar bir saat bütün hareketlerini izledi.

Bu kez mutfaktaki üç hizmetçi çekti dikkatini. Orada Orafifri'yi kızgın ocağın önüne iteledi. Kaçarken verandanın direklerinden birine tırmanan Lalaperon'un eteğinden koca bir parçayı kopardı. Bilardo masasına kadar kovaladığı Viabury ile tam kapışacakken Jean zavallı adamı kurtarmayı başardı.

BÖLÜM IX

BAŞBAŞA

Sheldon'un tabancasından ve tüfeğinden daha çok Şeytan'ın çılgın atılganlığı zencileri etki-

ha çok Şeytan'ın çılgın atılganlığı zencileri etkilemişe benziyordu. Tek bir dakika rahat durmuyor, içindeki sönmez avını ısırma arzusuyla, eğer ısırabileceği zenci bacağı bulamazsa veranda ile çevrili tek katlı evin bahçesindeki ağaçlardan düşen hindistan cevizlerini paramparça ediyordu. Bahçenin çitini aşan tavuklara ve Sheldon'a rapor vermeye gelen ustabaşlarına iştahla saldırıyordu.

Köpek, hafızasıyla zencilerin eskiden kendine eziyet ettiklerini unutmuyor ve hâlâ onlara kin güdüyordu. O kadar ki, herhangi bir sebepten bahçeye bir zenci girdiğinin her seferinde, Sheldon köpeği kilit altına vurmak zorunda kalıyordu.

Bir yerde kapatılmak Şeytan'ın canını sıkıyor ve salıverildiğinde saygı göstermek için kesin emir aldığı evin alışılagelmiş hizmetkârlarının baldırlarından öfkesini çıkarmamak için kendini zor tutuyordu.

Christian Young yelkenlerini şişiren **Minerva** ile yeniden yola koyuldu. Yanında, mümkün olduğunda ulaştırılmak üzere Sheldon'un Tommy Jones'e teşekkürlerini ve fırsat çıktığında Berand'a uğraması için bir çağrı taşıyordu.

Akşam, Sheldon Jean'la başbaşa yemeğe oturduğunda birden söze girdi.

«Sydney'e vardıktan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?»

— Sydney'e mi? Şu ana kadar oraya gitmek zorunda olduğumu bilmiyordum, Herhalde, Tulagi'ı deki hükümet temsilcisinden ormandaki telgrafla, istenmeyen biri olarak benim oraya götürüleceğim haberini aldınız.

— Oh! Hiç de öyle değil! Bu, sadece benim bir tahminim. Ama, anlıyorsunuz, buranın durumu hiç de parlak değil... Hughie öldü... **Jessie** yitti... O halde...

— O halde?

— O halde Sydney'e dönebileceğinizi düşünüyorum. Oraya vardığınızda benim adıma temsilcilerime gider ve onlardan tasarınızı gerçekleştirmek için gerekli parayı istersiniz... Bu arada da New York veya Havai'deki dostlarınıza yazarsınız...

Jean'ın dudaklarını ısırdığını görünce, sıkıldı ve sustu.

«Şaşmakta herhalde haksızım,» dedi Jean. «Siz erkek tanrıymışsınız gibi, bana danışmaksızın, beni emrinize hazır tutmakta devam ediyorsunuz. Bu da sizin derdiniz. Sydney'e gitmekten size asla söz açmadım. Neyse! Oraya dönmek zorundayım, çünkü siz üstün bilgeliğinizle bunu buyurdunuz.»

Kız bir an sustu. Garip ve tuhaf bir hayvanmış gibi Sheldon'u süzdü.

«Elbette,» diye yeniden söze başladı Jean, «bana sunduğunuz yardımdan müteşekkirim.

Ama o kadar beceriksizce ifade ediyorsunuz ki benim onurumu derinden zedeliyor... Ne de olsa, nasıl gerekiyorsa öyle davranıyorsunuz. Yeniden yola koyulmaları için gemileri batanlara yardım etmek olağan bir âdettir.»

— Ne yazık ki, bu olayda kazazedenin yardımınıza ihtiyacı yok. Ve sydney'e de gitmeyecek. Çok teşekkrü ederim.

— Ama ne yapmayı düşünüyorsunuz ki?

— Kendini üstün sanan cinsin bana artık emir veremeyeceği bir yer bulmak niyetindeyim.

— Anlaşıldı! dedi Sheldon, sıkıntısını kötü gizleyen yapmacıklı bir gülümsemeyle. Ama pek çıkar yolumuz yok.

— Çıkar yolum yok mu? Nedenmiş o?

— Bakalım, gerçekten, düşünüp taşının... Bir amacımız var mı?

— Elbette. Amacım, daha önce de belirttiğim gibi Salomon adalarına yerleşmek. Guadalcanar'a değil, çünkü burdan gitmemde ısrar ediyorsunuz.

«Ama, hemen yarın, balina sandalını suya indirip Pari-Sulay'a gideceğim.

«Young'la bundan sözettik. Bana Pari-Sulay'da yalnızca değerlendirilmeyi bekleyen dört yüz ark'lık iyi bir arazi bulundugunu söyledi. Ama küçükmüş ve orada, genç fideleri tahrip edecek yaban domuzları da yokmuş. Böylece bir dert eksik olacak. Peyderpey ayrık otlarını temizlemek yetecek.

«O halde adayı satın almakla işe başlayaca-

ğım. Sonra gerekli alanı tarla haline getirmek için ottan temizlemeye girişecek kırkelli adam bulacağım. Aynı zamanda kendime güzel bir ev yaptıracağım.

«Böylece benden kurtulacaksınız. Varlığım sizi sıkıyor, değil mi?»

— Şunu itiraf etmeliyim ki beni tasalandırıyor ve şaşırtıyor...

— Başka?

«Mademki benim görüş açımı reddediyorsunuz, tartışmak yersiz. O halde, bırakalım bunu da yararlı konulara geçelim. Tabiî ki gerçekleştirmeyi düşündüğünüz tasarının başarıya ulaşması için size hizmet etmeye hazırım... Hindistan cevizi ağacı yetiştirmesini sizden daha iyi bildiğimi iddia edebilirim... Ve bir işletme kurmanın neye mal olduğunu da iyi bilirim.

«Hükümetin istediğinizi hoş karşılayıp Pari-Sulay'ı size satığını varsayalım. Ortalama bir fiatla dört yüz arklık alanın temizlenmesi size on bin dolara mal olur. O kadar paranız var mı?»

Jean ansızın ilgilenmiş dikkatle dinliyordu.

«Evet,» dedi.

«Diğer harcamaları da hesaba katmak gerekir. Dediğiniz gibi el-emeği için elli zenci gereklidir. Adam toplamaya verilecek prim hariç her birinin ücreti yılda otuz dolardır. Hesaplayalım. Bu, en azından, toplam olarak bin beş yüz dolar demektir.

«Fidelerin meyva vermeye başlaması için yedi yıl beklemek gerekecek. Yedi kere bin beş yüz on bin beş yüz dolar eder. Evin ve hangarların yapımı, aletler, ilâçlar, işletme giderleri gibi beklenmedik masraflar var. Böylesine bir işletmenin başarı şansı olabilmesi için, işte yatırmanız gereken otuz bin dolar daha. O kadar paranız var mı?»

Genç kızın hayal kırıklığına uğradığı açıktı.

«Topu topu yirmi bin dolar kadar bir param var.»

— O halde vazgeçmeniz gerekiyor.

Jean ayağını yere vurup:

«Neyse!» dedi. Ama ne olursa olsun Sydney'e gitmeyeceğim! Hayır, gitmiyeceğim!

«Daha dar imkânlarla işe girişeceğim, o kadar. Halen varolan bir işletmeye ortak olacağım. Meselâ Berand işletmesine....»

— Ah! Hayır, hayatta olamaz! diye o kadar safça bir ürküntüyle haykırdı ki Sheldon, Jean iyi niyetle, gülmekten katıldı.

«Rica ederim, sakin olun Bay Sheldon. Size hep en duyarlı yerinizden takılmakta inat ediyorum. Ama bu uzun süremeyecek. Öyle ki, beni ortaklığa kabul edecek kimseyi tanımıyorum ve bundan dolayı da herhangi biriyle ortak olmayacağım. Pari-Sulay'ın yarısını alıp on zenciyle işe başlayacağım.»

Sheldon için için kaynıyor ve kendini zor tutuyordu. Jean bunu kolayca farketti.

«O halde,» diye mırıldandı, «içinizden ne geliyorsa söyleyin! Kendinizi sıkmayın. Size ve iğneli şakalarınıza alıştım artık...»

— Düşüncelerinizin ne kadar saçma, çılgınca ve gerçekleşmez olduğunu bütün gücümle size bininci kez söyleyebilmek ve tekrarlayabilmek için kadın olmayı veya sizin erkek olmanızı isterdim.

— Size aksini tanıtlamayacağım. Evet, kendimin yöneteceği bir eski kotra satın alacağım.. Sizi incitmemek için demiyorum ama sizden daha iyi bir denizciyim... Miele'yi Tahiti'den buraya kazasız belâsız getirdim. Ve, eğer onu yitirdiysem, kabahat sizin Deniz Bakanlığının yaptığı haritalarda. Ne dediysem onu yapacağım.

Sheldon bir umutsuzluk işareti yaptı.

«İyi, iyi,» diye devam etti Jean acımadan. «Başıma gelebileceklerden sorumlu değilsiniz! Von'un dediği gibi bırakın beni hayallerimde yiteyim.»

— Bu gidişle, bir adım ilerlemeksizin yarına kadar konuşabiliriz, dedi kuru bir sesle İngiliz. Fonograftan bizi eğlendirecek kısa bir müzik parçası isteyelim, olur mu?

Kalktı ve alete doğru yöneldi, kolunu yerine takıp kurmaya koyuldu.

Jean'ın ayağa kalktığını gördüğünde kolu çevirmeye hazırdı. Jean silâhlıktan bir tüfek alıp omuzuna vurdu. Sonra Şeytan'ı çağırdı:

«Sen benimle gel! Onu müziğiyle başbaşa bırakalım,» dedi köpeğe.

Sheldon'un çehresi üzgün, cansız bir görünüm aldı.

«Nereye gidiyorsunuz?» diye sordu.

— Size cevap vermeyeceğim. Eğer timsah avlamaya gittiğimi söylersem, muhakkak azarlanacağımı biliyorum... İyi geceler ve iyi uykular!

İngiliz fonografından ayrılıp, verandada Jean'ın ardından birkaç adım attı.

Elveda yerine genç kız:

«Bu kötü hayvanlardan biri beni sizden kurtarırsa memnun olacaksınız, değil mi?» dedi.

Jean yüksek sesle gülerek gözden yiterken Sheldon sersemleyip salıncaklı sandalyesine çöktü.

BÖLÜM X

KEŞİF

Ertesi sabah Jean Lackland balina sandalını denize indirip Guadalcanar'a bir saat uzaklıktaki küçük Pari-Sulay adasını incelemeye gitmişti. Sheldon tek başına kaldı. Aşağı yukarı sekiz gündür yalnız kalma alışkanlığını yitirmişti ve Jean'ın yokluğundan ötürü kendini olağanüstü kertede çökmüş hissetti.

Borçlu ve alacaklıların hesabını düzeltmek için büroya gidip defterleri gözden geçirince içi daha bir karardı. Ticari durumunun bozukluğu gizlenecek gibi değildi.

Her yönden yıkım olmuştu **Jessie'nin** batışı. Ortaya çıkan maddi kayıptan da öte iki direkli geminin yaptığı denizcilik hizmetleri henüz kendi giderlerini karşılamayan işletmenin masraflarını ödemeye yardım ediyordu. Yeni bir gemi almak kaçınılmaz olduğu halde, bu anda Sheldon'un kasasında hiç nakit para yoktu.

Dışarda, gökyüzü bulutlarla kaplanmıştı. Şiddetli bora evi sarsıyordu.

Sheldon, Jean'ı merak edip teleskop aldı ve verandaya çıktı. Denizi araştırmaya koyuldu.

Bu sırada büyük bir kotra Berand önlerine demir atıyordu. Bu **Flibberty-Gibbet** idi. Kaptanı, **Jessie**'yi yöneten kaptan Oleson'un kardeşi Peter Oleson'du Karaya çıkan kaptanın saçları kırlaşmış, sıtmadan zayıflamış ve bakışları da yarı dalgındı. Güçlükle yürüyerek bahçeyi geçti ve verandanın merdivenlerini ağır adımlarla çıktı. Bulduğu ilk sandalyeye yıkıldı.

Sheldon, onu biraz kendine getiren bir viski getirtti.

«Oleson,» dedi, «ayakta duracak haliniz yok. İzin alıp, Sydney'de, daha uygun bir iklimde istirahat etmek zorundasınız.»

Başını salladı yaşlı adam.

«Avustralya'nın iklimi, benim için daha elverişli değildir. Üç yıl önce bunu denemiştim. Karaya çıktığımda, beni bir titreme almıştı, hemen hastahaneye yatmak zorunda kaldım. Zorlu bir sıtma geçirerek orada iki hafta kaldım. Doktor adalara dönmemi salık verdi. Benim için buraları daha elverişli.»

— Sizce, kendinize gelebilmeniz için ne yapmanız gerekiyor?

— Ben, kuzey ikliminde doğdum. Kuzey ise çok uzakta, çok çok uzak. Günlerimi Salomon adalarında tüketmeye mahkûmum. Keşke buralara hiç gelmemiş olsaydım!

Sheldon, Peter Oleson'a gece evinde dinlenmesini teklif etti. Oleson bunu reddetti ve güneş, kızıl gök yüzünde batarken gemisine döndü.

Bir an dinen rüzgâr sertleşerek yeniden esmeye başladı. Boraya döndüğünde Jean'ı geri getiren balina sandalı göründü.

Yelkeni indirilen güvertesiz sandal kıyıya doğru dümdüz yöneldi. Dayanıksız ve hafif gemiyi alabora etme tehdidi altında bulunduran yandan gelen dalgalara karşı direnerek dümenin yanına dikilmiş Jean'ı farkettiğinde Sheldon acı bir heyecanla titredi. Tahiti'liler adetlerine göre önce suya atlayıp balina sandalını kumsala çektiler. Jean onlardan sonra indi ve garip savunucuları etrafında eve yönelen patikaya çıkarken dolu taneleri gibi ağır ve sert yağmurun ilk damlaları düşmeye başladı.

Bahçedeki hindistan cevizi ağaçları rüzgâr altında eğilip bükülüyor, gök yüzünde koca kapkara bulutlar kümeleşerek tropiklerin kısa alacakaranlığını ansızın geceye dönüştürüyordu.

Genç kızın neşeli, güleryüzle, saçları rüzgârda uçuşarak, göğsü soluk soluğa koşarak verandanın merdivenlerini çıktığını gören Sheldon neden olduğunu bilmeksizin, öğleden sonraki hüznünün büyülenmış gibi dağıldığını hissetti.

«Pari - Sulay, çok sevimli, çok güzel...» dedi soluk almadan Jean. «Karar verilmiştir! Yarısını satın alıyorum. Hemen bu akşam Adalar Komiserliğine isteğimi yazacağım ve bunu buraya yanaşacak ilk gemiyle Tulagi'ye göndereceğim. Evi yapacağım alanı seçtim. Şahane bir yer! Bana öğüt vermek için bir gün benle gelmeniz gerekecek Bay Sheldon.

«Yerleşene kadar burada kalmama izin verirsiniz, değil mi? Üzgünüm... Ama başka türlüsü de imkânsız! Nasıl? Ne berbat rüzgâr! Deniz muhteşemdi!

«Ama galiba akşam yemeğine geç kaldım. Şöyle bir evime kadar uzanıp yüzümü yıkayacak ve değişeceğim. Beş dakika sonra yanınızdayım.

Genç kızın kısa süren yokluğunda, Sheldon kendini sabırsız ve sinirli, odayı sağdan sola arşınlar buldu.

«Bayan Lackland,» dedi yüzyüze geldiklerinde. «deminki yokluğunuz süresince neye karar

verdiğimi biliyor musunuz?»

— Söyleyin.

— Bundan böyle sizinle hiç dalaşmayacağım.

— Dalaşmak mı? Aa! Ne çirkin kelime. Bu tarzda konuşmayı nerede öğrendiniz? Bir kadınla böyle konuşulur mu?

— Darılmayın...

— Aslında, zaman zaman birbirimize sataşmamızı son derece eğlenceli buluyorum.

— Sizinle aynı görüşte değilim. Ben kendi payıma, artık bu kavgalara sebebiyet vermemeye azimliyim. Her zaman haksız çıkan ben oluyorum...

— Oh! Rica ederim abartıyorsunuz...

— Eğer o kadar istiyorsanız yarın çekip gideyim... Haydi, öyle diş ağrısına tutulmuş gibi somurtmayın! Bunu, sizi biraz hırpalamak için söyledim... Yeri gelmişken söyleyeyim, yolda **Flibberty-Gibbet**'ye rastladım. Sevimli bir gemi, ama durumu oldukça kötü. Donanımı ayakta duramıyor, ilk fırtınada denizin dibini boylayacak. Yaşlı geminin yanından geçerken Noa-Noah'a baktım; hiç bir şey demeyip bıyık altından gülmekle yetindi.

— **Flibberty-Gibbet'**nin patronu sıtmadan iyiden iyiye yıprandı, diye açıkladı Sheldon. Mürettebatı da pek işe yaramaz... Bana bir dilim sığır parçası daha verir misiniz?

Jean sığır parçasını vermek için bıçağını konserve etine sokarken, Sheldon onun kızıl esmer

renkte ve bir erkeğinki kadar sağlam ve ince, yüzüksüz parmaklarına, perdahlı ve hiçbiri bileziklerle üslü olmayan bileklerine, yarıya kadar yenle örtülü iyi yapılı ön koluna bakmakdan haz duyuyordu. Bu elde, bu bilekte ve bu kolda, bu esrarengiz varlığın insanı hem hayran eden, hem de şaşkına çeviren manevi ve fizik karakteri yansımıyor muydu?

Sheldon'un yanılgısı onu bir kadın gibi görmek olmuştu. Oysa Jean ahlâki yönden küçük bir kız, fiziki yönden ise tabancadan, tüfekten ve geniş kenarlı şapkadan hoşlanan gerçek bir delikanlıydı.

Anası doğduğunda ölen ve açık havada babasının yanında yetişen bu garip yaratık başka türlü olabilir miydi? Çocukluğunda atlar ve ateşli silâhlar oyuncakları, iz üzerine kurulmuş bir çadır da evi olmuştu. Bundan ötürü, eteklerden tiksiniyordu ve kadınların aışılagelmiş giysilerinden de habersizdi. Açık olan, onun bu hali ile Sheldon'un hayatında önemli bir yer aldığıydı. Öğleden sonra onu beklerken, Sheldon bunun farkına varmış, boranın öfkeli dalgalarının tehdidi altında göründüğünde bu kanısı pekişmişti.

Sheldon, düşüncelerinin derinliğine öylesine dalmıştı ki Jean'ın kendisiyle konuştuğunu ancak farkedebildi.

— Özür dilerim, dedi. Mesele neydi?

«Baştan alayım,» dedi Jean neşelenerek. «Tek bir kelimesini bile dinlemediğiniz söylevimi baştan

alayım... **Flibberty - Gibbet**'nin berbat bir durumda olduğunu söylüyordum. Yarın gidip, onu incitmemek için patronuna hizmetlerimi sunacağım.

«Adamlarım gemiyi boşaltıp karinasının dibini kazıyacaklar. Demir taradığında, bakır levhaları üzerinde dört ayak uzunluğunda deniz yosunları biriktiğini gördüm. Bu gemi beni ilgilendiriyor. Onunla bu günlerde bir gezi yapmayı düşünüyorum».

Güneş batarken, Jean ve Sheldon kahvelerini içmeye verandaya çıkmışlardı. Bahçenin dibinde, sahile bakan kapının kenarından Şeytan'ın tüyler ürpertici havlayışını duydular. Sheldon kalkıp köpekten iyice korkmuş bir zenciyi içeri aldı.

«Kimin adamısın? Kim gönderdi seni buraya?» diye sordu.

— Ben Boucher'nin adamıyım, diye cevapladı zenci. Port-Adam'dan çok kötü adamlar gelip evin yanında karargâh kurdular.

Sheldon, zencinin kuşağından çekip kendisine verdiği bir kâğıdı çabucak gözden geçirdi.

«Boucher'den bir mektup,» dedi Jean'e. «Daha önce size söylemiştim, insanlığa hizmet eden Packard, aşağı yukarı kıyıdan oniki mil ötemizde kurulmuş bir işletmenin vekiliydi. Boucher'nin dediğini bakılırsa, Christian Young'la sözünü ettiğimiz elli kadar haydutan ibaret Port-Adam çetesi, büyük oymalı kayıklarla gelip evinin önüne ordugâh kurmuşlar. Şimdiden yarım düzine kadar domuz öldürmüşler. Bir baskın hazırlıyorlarmış. Yardım

istiyor.»

— O halde?

— O halde mi? Eğer onu kötü kaderine terkedersem Packard'ın akibetine uğrayıp öbür dünyayı boylar. İşletmenin sahibi Billy-Pape de yeni bir vekil aramak zorunda kalır. Çağrısına uymak isterdim, ama sizi burada yalnız bırakmaktan çekiniyorum.

— Beni de götürün! dedi Jean heyecanla.

Sheldon gülümsedi ve başının salladı. Genç kız direndi:

«Ama bir erkeğin yerini rahatça tutabilirim!»

— Hayır burada kalıp evi korumanızı tercih ederim.

— Tahiti'lilerimi de yanınıza alın. İyi nişancıdırlar ve Outami hariç hiç korkmazlar. O da insanlardan değil de hortlaklardan korkar.

— Sizi savunucusuz bırakamam.

Büyük çanı çaldırdı ve elli zenci homurdanarak barakalarından koşup gelip balina sandalını suya indirdiler. Sheldon gibi tüfeklerle silâhlanmış ve fişeklerle donanmış üç Tahiti'liyle gücü arttırılan her zamanki mürettebat yerini aldı.

Balina sandalı açılırken.

«Hoşça kalın!» diye bağırdı Sheldon, Jean'a. «Yarın gündüzün döneceğim.»

Yalnız kalan Jean eve dönmek için bahçe kapısına yöneldi. Bozuk dilleri ve maymunsu hareketleriyle akşamki olaylardan söz eden, az önce ba-

lina sandalını kumsala taşımış zencilerin arasından geçmek zorunda kaldı. Zenciler geçmesi için geriye çekildiler. Aralarından gerçekten kendisini kesmek için yeterli sayıda olduklarını düşünüp, onların elinde olmasından ötürü dehşete kapıldı. Onları kim engelleyebilirdi? Sonra, eğer çağırırsa Noa - Noah'ın adamları toplayıp yetişebileceğini hatırladı. Kendine olan güveni yerine geldi. Arka kapıyı açıp bahçeye girdiğinde, karanlıkta zencilerden birinin ona doğru yaklaştığını gördü. Jean bunun kim olduğunu anlayamadı.

«Ne var?» diye sordu Jean. «Adın ne senin?»

— Ben Areya'yım, diye cevapladı zenci.

Jean bunun hastahanede tedavi ettiği iki zenciden biri olduğunu hatırladı. Diğeri ölmüştü. Sözüne devam etti zenci:

— Ben çok ilâç içtim, dedi.

— Çok iyi, şimdi iyisin sen.

— Ben tütün istemek. Hasa bezi istemek, kendime bir kolye için domuz balığı dişleri istemek. Bir kemer istemek.

Genç kız gözlerini faltaşı gibi açarak süzdü. onu. Karanlıkta bu kara çehrede bir gülümseme veya en azından ona benzer birşeyler aradı. Zencinin şaka ettiğini düşünüyordu. Ama karşısındakinin hayvanca maskesi kımıltısızdı

Bir çift surahi tapası Area'nın kulaklarını süslüyordu ve başının çevresinde, kıvırcık saçları üzerinde deniz kabuğu tanelerinden bir tesbih bulunuyordu. Bu küçük beyaz kavklar adada para yerine

geçiyorlardı. Yıldızların ışığında, henüz yağlanmış vücudu parlıyor, gözleri tıpkı bir vahşi hayvanınki gibi ışıldıyordu.

Onun ardına birikmiş olan zenciler zorlu bir duvar gibiydiler. İçlerinden bazıları bıyık altından gülüyor, geri kalanı da ürkütücü bir sessizlikle Jean'e düşmanca bakıyorlardı.

«Eh, iyi!» dedi. «Neden bütün bu dediklerini isityorsun?»

— Ben ilâç almak, diye cevapladı Area. Siz ödemek bana.

— İyi kadirşinaslık vallaha! diye düşündü. Jean. Acaba Sheldon haklı mıydı?

Area dikkafalılıka bekliyordu. Denizde bir balık kuyruk vurdu. Küçük bir dalga gelip kumsalda ölüverdi. Kadife gibi yumuşak ve sessiz bir yarasa Jean'ın ve zencinin üstünden geçti. Bir soluk genç kızın yanağını yaladı. Bu toprağın kalkan esiniydi.

«Sen barakana dön!» diye emretti Jean. Sonra, içeri girmek için sırtını Area'ya döndü.

Bir adım öne çıktı zenci,

«Sen,» dedi, «bana ödemek gerek...»

— Sen, kocaman bir budala olmuşsun! Sana hiç bir şey ödemeyeceğim!»

Area sesini yükselterek tekrarladı:

— Ben ilâç almak! Ben istemek ödenmek! Hemen ödenmek!

Jean sabrını yitirip Area'nın kulaklarına var gücüyle iki tokat attı, o da hemcinslerinin arası-

na döndü. Ama o zaman, diğer bir zenci Jean'a doğru ilerledi.

«Ben istemek ödenmek,» dedi.

Gözlerinde Jean'ın maymunlarda çok gördüğü sızlanışlı ve tedirgen bir anlatım vardı. Zenci, Jean'ın bakışlarından rahatsız olmasına rağmen, kalın dudaklarını bezgin bir irade çabasıyla büzdü.

«Ödemek mi? Niçin?» diye sordu Jean.

— Ben, diye cevapladı, Gogoumi olmak. Baou benim kardeşim olmak. Jean, Baou'nun iki hastadan ölenin adı olduğunu hatırladı.

— Pekâlâ, sonra?

— Baou ilâç aldı. Baou öldü. Baou olmak benim kardeşim. Sen ödemek bana. Babam Port - Adam'da olmak büyük reis. Ben istemek ödemek!

Jean gülmeye başladı.

«Gogoumi,» dedi, «Sen olmak Area gibi koca bir budala! Tanrı aşkına, Baou'ya ilâç vermem için kim bana para verdi?»

Bahçenin kafes parmaklığını aşarak konuşmaya son verdi. Kapıyı ardından kapadı.

Ama Gogoumi kendini yenik saymadı ve ardından, kapı üstüne yaslanarak küstahça haykırdı:

«Babam büyük bir reis olmak! Benim başıma vurmak cesaret yok, Area gibi! Ben demek, sen var çok korkmak!»

Jean hiddete kapılarak cevabını yapıştırdı:

— Ben mi korkuyorum?

— Evet ve sen bana vurmak cesaret asla yok!

Kapının üstünden, Jean kollarını iyice açıp zencinin yüzünün tam ortasına öyle bir şamar vurdu ki Gogoumi sallandı ve yere yıkılmaktan zor kurtuldu.

Dengesini yeniden bulan zenci, kırmak istercesine bahçenin çitine atıldı. Diğerleri de aynı amaçla peşinden gittiler.

Çok tehlikeli bir andı Jean birden tabancasının yanında olmadığını hatırladı. Onu duvara asılı bırakmıştı. Yalnızca çağrılmayı bekleyen Noa - Noah'ın yakında olması gerektiğini düşünerek korkuya kapılmadı. Islık çalmakla ve:

«Şeytan! Şeytan!» diye bağırmakla yetindi.

Kapatılmış olan hayvanın gelemeyeceğini bilmiyordu. Ama zenciler gerisini beklemediler. O anda, köpek kendilerine saldırmışçasına vahşi haykırışlarla tabanları yağladılar. Gogoumi de üzgün üzgün peşlerinden gidiyordu.

Jean katılırcasına gülerek eve döndü. Sonra, olanlardan o kadar incinip sıkılmıştı ki iki gözü iki çeşme boşaldı. Ölen zencinin başında bütün bir gece boyu uyanık durup onu tedavi etmeye çalışmıştı. Şimdiyse, ölenin kardeşi tazminat talep ediyordu!

«Pöh! Hödükler!» diye söylendi. «Nankörler!»

Utanıp, kendi kendine olan biteni Sheldon'a anlatıp anlatmamayı düşündü.

BÖLÜM XI

PORT — ADAM ÇETESİ

Ertesi sabah, verandada oturmuş Sheldon, Jean'a anlatıyordu:

«Kısacası herşey yeterince iyi geçti. Boucher, Port-Adam'dan gelen çapulcuların saldırısını önleyebilmek için takınılacak tavır konusunda müteredditti. Zor kullanılması onu ikna edince yiğitçe davrandı.

«Hemen, çetenin yaşlı ve iğrenç reisi Telepesa'yi yargılamaya koyulduk. Bu eğlenceli güldürüden etkilenip hakkında verdiğimiz karara yıldı ve boyun eğdi. Yani öldürdüğü domuzların değerinin on mislini ödemeyi kabul etti.

«Sonra da çetesini alıp çekip gitmesini söyledik. Şunu söylemeliyim ki: Çete önemsenmeyecek gibi değildi. Beş büyük oyma kayıkta altmış kişiye yakındılar ve baskın için fırsat kolluyorlardı. Aralarından bir düzinesinde Sniders marka iyi tüfekler var. Aslında bunların uzun zamandan beri onlardan müsadere edilmesi gerekirdi.»

— Neden silâhları almadınız?

— Adalar Yönetimi kırtasiyeciliğe aşırı düşkündür. Onların mallarına el koysaydım. Tulagi'ye gidip beni şikâyet edebilirlerdi ve sonuçta da

ben haksız çıkardım. Denize açılıp, iki mil ötede, yemek yemek için yeniden karaya çıktılar. Bana çok kızgın olduklarından, hiç kuşkusuz oyma kayıklarına atlayıp buraya geleceklerdir. Belkide bu gün gelirler.

Gerçekten iki saat sonra küçük filotilla sessizce Berand'a yaklaştı.

İşletmedeki zenciler sabah çalışmasından sonra barakalarına dönmüşlerdi. Sheldon'un hizmetkârları mutfakta öğle yemeğini hazırlamakla uğraşıyorlardı. Şeytan, bilardo masasının üstüne sırtüstü yatmış uyuyor ve uykusunda kendini tedirgin eden sinekleri kovuyordu. Jean depodaydı, Sheldon'da verandada, hamağın içinde öğle uykusuna yatmıştı.

Dışarda, denizin sakin pırıltıları **Flibberty - Gibbet'ye** yansıyor, kımıltısız ve demir atmış gemi öğle sıcağında ezilmişe benziyordu. Tahitililer gün ağarır ağarmaz, balina sandalıyla Balesuna ırmağına balık avlamaya getmişlerdi. Havada tek bir rüzgâr esintisi bile yoktu.

Sheldon, gittikçe yaklaşan, belli belirsiz uğultuyu tatlı uykusunda, sanki bilinçaltının uyarısıyla işitti.

Yerinden kımıldamadan gözlerini açtı ve hamağından, altındaki alanın silâhlı vahşilerle dolduğunu gördü. Bunlar, sabah karşılaştığı Port - Adam çetesiydi. Buraya deniz yoluyla gelen San Cristobal'lı yeni on beş serkeşle pekişmişlerdi.

Sheldon, hiç acele etmeden hamağından kay-

dı ve trabzana yaklaştı. Orada uzun uzun esnedi. Sonra bakışlarını çapulcu takımının üzerine çevirdi. Habire yenilenen düşman akınlarını ya taviz verecek ya da yıldırarak burada durdurmanın kaderi olduğunu düşündü.

Zenci sürüsünde iradi bir tasasızlıkla gözlerini gezdirerek onları dikkatle gözledi. Sinders'lerin yanına şimdi eski tüfekler de eklenmişti. Çetenin bir kısmında da mızrak, lobut, ok yay ve de uzun saplı tomahavklar vardı. Ardları ve önleri kalkık, acaip heykelciklerle örtülü, kabuklu hayvan kavkı ve yapraktan bezek kordonu ile süslenmiş beş büyük savaş kayığı geride, kumsalda duruyorlardı.

«Neden, siz buraya gelmek gezmek?» diye sordu kollarını gererek.

Hiç kimse cevap vermeyince aynı şeyi daha az cana yakın bir tonla tekrarladı.

Belli bir endişeyle tedirgin zenciler, tıpkı bir hayvan sürüsü gibi ne yaptıklarını bilmeden kıpırdandılar.

Ama yine kimse tek kelime etmedi. Bütün göz bebekleri Sheldon'da sabitleşmişti. Herkes bir olayın çıkmasını bekliyordu. Kim, sürüden ilk hareketi yapacak, ortak eylemi kışkırtacaktı?

Kalabalıkta bu adamı arıyordu Sheldon. Özel likle çekinilmesi gereken oydu.

Hemen altında iki bedenin arasından ancak seçilebilen ve yavaşça kendine yönelen bir tüfeği ansızın gördü. Aniden parmağıyla işaret ederek sordu:

«Sen ne yapmak, orada tüfeğinle?»

Adam titredi ve silâhını indirdi.

«Hepiniz gitmek buradan!» diye emretti, kamçı gibi şaklayan bir sesle. »Gemilerinize ve denize dönmek! Anlaşıldı mı?»

— Ben istemek konuşmak... dedi yağlı ve kirli bir zenci. Yıllardan beri yıkanmamış kıllı göğsü kalın bir kir tabakasıyla zırhlanmış gibiy.

— Bak hele, sen misin Telepasse? dedi neşeyle Sheldon. Sen emir vermek bu adamlara ayrılıp gitmek ve ancak o zaman sen benle yarenlik etmek.

— Bu adamlar iyi çocuklar, diye karşılık verdi zenci. Onlar kalmak.

— Öyle olsun! Senin nen var bana diyecek? diye sordu Sheldon, zorla verdiği bu tavizle endişesini gizlemeye çalışıyordu.

Yaşlı reis Sheldon'un tanıdığı Gogoumi'yi gösterdi ve:

— Bu adam benimkilerden biri olmak, dedi.

— Sonra?

— Sizin beyaz kadın çok kötü olmak, diye devam etti Telepasse. O var Gogoumi başına vurmak. Bu iyi olmamak. Gogoumi büyük bir reisin oğlu olmak. Ne zaman ben ölmek, o olmak sırasıyla, benim yerime büyük reis. Çünkü, beyaz kadın onun başına vurmak, sen bana ödemek çok tütün, çok barut, çok hasa bezi.

«Hayta Moruk,» dedi, Sheldon kahkahayla gülerek.

Bir saat önce, Jean kendisine Gogoumi'ye attığı şamardan sonra olanları anlatırken de böyle katılırcasına gülmüştü. Ve işte, Telepasse adamlarıyla gelmiş ve kurban için zarar ziyan ödenmesini istiyordu.

«Gogoumi,» diye bağırdı Sheldon, «senin yerin burası olmamak. Senin yer, senin baraka olmak. Sen git, çabuk!»

— Hayır, ben kalmak! diye cevapladı şamar yiyen.

— Sizin beyaz kadın başına vurmak, diye yeniden söze başladı Telepasse. Vallahi, sonuç olarak çok karışıklık olmak, sen yok istemek ödemek!

O anda Sheldon, döşemede Jean'ın verandaya geldiğini sezdiren bir titreşme hissetti. Ama başını o tarafa çevirmedi. Önünde çok sayıda adam ateş etmeye hazır bekliyordu.

Yeniden titreşti döşeme. Jean'ın uzaklaştığını anladı. Sonra yeniden döndüğünü bildiren yeni titreşimler. Jean yanına geldiğinde Sheldon onun ağzında tüten bir sigara gördü. Hayret etti, Jean hiç sigara içmezdi ve üstelik kötü bir an seçmişti.

Ama meseleyi kavramakta güçlük çekmedi. Hızlı bir bakışla Jean'ın elindeki kağıda sarılı büyük bir patlayıcı kundağın farkına vardı. Aynı anda ucu yarılmış kundağın ucuna balmumundan bir kibrit sokulmuş olduğunu da farketti. Jean,

Christian Young'ın benzer bir durumda ne yaptığını hatırlamıştı.

«Görelim Telepasse,» diye yeniden, daha yüksek sesle söze başladı Sheldon. «Cehennemlik moruk, sen söyle bu zencilere kumsala dönmek. Şeref sözü vermek, ben senle şaka etmemek!»

— Ben de şaka etmemek, dedi yaşlı reis. Sen bana ödemek beyaz kadının Gogoumi'nin başına vurduğu tokat için .

— Eh, iyi! ben inmek ve vurmak senin başına, derken Sheldon bir yandan da trabzanı aşarak reisin üstüne atlamaya hazırlanmıştı.

Zencilerden öfkeli bir uğultu yükseldi ve yeniden kıpırdanmaya başladılar. Bir çok tüfeğin namlusu beyaz adama doğru yöneldi ve birdenbire bir Sniders'in yıldırım gibi patlayışı duyuldu. Sheldon ardında, bir pencere camının paramparça uçuştuğunu işitti.

Aynı anda, Jean kundağı sigarasıyla ateşliyerek hızla fırlattı.

Kundak yuvarlanarak ve ıslık çalarak paniğe kapılan zencilerin üstüne uçtu. Uçuşun ardından hiçbir patlama olmamasına rağmen zenciler dolu dizgin kaçtılar.

Tüfek ve kundak sesinden uyanan Şeytan irkilmiş, soluk soluğa hırıldıyordu. Jean koşup odaya kapatılmış hayvanı dışarı çıkardı. Ve başarısızlığa uğrayan tragedya komedi ile sonuçlandı.

Zenciler silâhlarını yere bırakarak veya atarak

klâsik sığınakları olan hindistan cevizi ağaçlarına koştular. Şeytan her tarafa yetişiyordu. O güne kadar, bunca zenci etini özgürce ısırmak fırsatını bulamamıştı. Bozgundaki bacakları yırtıyor ve parçalıyordu. Son çift bacak dişlerinin ulaşamadığı yüksekliğe yerleştiğinde durabildi ancak.

Ağaca tırmanamayacak kadar yaşlı ve bitkin yere yığılmış Telepasse hariç bütün çete ağaçlara tünemişti. Şeytan, çılgınca öfkeli havlayarak ve sıçrayarak bir ağaçtan diğerine koşuyor ve en az yükseklikteki baldırlara saldırıyordu.

«Sizin dinamit, başarısızlığa uğradı!» dedi Sheldon. «Sanıyorum fişek kötü yerleşmişti. Bu bapta bir derse ihtiyacınız var. Önemli olan...»

Jean belli belirsiz omuzlarını silkti:

«Dinamitin gölgesi yoktu,» diye cevap verdi. «Bulabildiğim basit bir kloreden şişesini elime alıp bir kağıda sardım ve iyi kötü onu bir füzeye taktım...»

Jean bir delikanlı gibi, iki parmağını dudaklarını götürüp keskin ve buyurucu bir ıslık çaldı. Onun bu tarzda Noa-Noah ve Tahiti'lileri çağırması İngiliz'in hiç hoşuna gitmiyordu. Kaşlarını çattı.

«Adamlarınız yoklar. Balesua'ya balık avlamaya gittiler,» dedi Sheldon. «Ama Oleson ve zencileri Flibberty-Gibbet'den geliyorlar. Oleson'un zencileri nasıl vurduğuna bakın. Kürekleri yeterince hızlı çekmiyorlar. İhtiyar bu işte çekilir gibi değil.»

— Gerçekten... Şimdi, ağaçlara tünemiş bütün bu avları ne yapacağız? Orada kalamazlar.

— Sabır! Önce onlara iyi bir ders verelim.

Sheldon büyük çana doğru ilerledi.

«Bizim zencilerin hemen hemen hepsi de orman adamıdırlar,» diye açıkladı. Sheldon, «Çapulcular da, onlar gibi Malaita'da doğmuşlardır, ama «tuzlu suyun adamları» veya deniz kıyısı insanlarıdırlar. Bunlar birbirlerini pek sevmezler. Siz, şimdi eğlenceyi seyredin.»

Genel çağrı işaretini çaldı ve Şeytan yeniden eve kapatıldı. Orada gücenlik sitemlerle ulumaya koyuldu.

Koşarak gelen işletmenin iki yüz işçisi, olan biteni hemen kavradılar. Kendilerini tutamayıp her ağacın çevresinde savaş dansları yapmaya başladılar. İrsi düşmanlarına hakaretler ve kınamalar yağdırdılar.

Sheldon'un denetiminde hizmetkârlar ve ustabaşları alandaki dağınık silâhları toplayıp verandaya yığdılar. Sheldon modern tüfekleri alıkoyup, eskiler kırıp paramparça etti. Jean'a da mızrak, lobut ve tomahavk yığınını takdim etti.

— Sizin koleksiyonunuz için, gerçekten bulunmaz bir hazine, dedi gülerek. Savaş alanı ganimetleri!

Sheldon, oyma kayıkların içinde bulduğu herşeyi toplattırıp şahane bir alazlama yaptırdı. Oyma kayıkları kumla, kaya parçalarıyla, mercan kalıntılrıyla doldurttu ve sonra yedeğe aldırtarak su-

yun on kulaç dibine batırttı.

Daha sonra Berand'lı zenciler hindistan cevizi ağaçları çevresinde dönerek çılgınca eğlendiler. Güçsüz hasımlarını usulüne uygun bir tarzda, tahta, taş ve çakıl taşı yağmuruna tuttular. Tüneklerine bir stoacı dayancıyla yapışan çete mensupları bu yağmur altında öç alma tehditleriyle cellatlarına homurdanıyorlardı.

«Bu işten dolayı Malaita'da kırk yıl savaş ve katliamlar olacaktır, dedi Sheldon. Ama bana öyle geliyor ki yaşlı Telepasse artık bir daha kolay kolay beni kuşatmaya gelemeyecektir.»

Verandanın alt basamağına oturmuş, saçını başını yolarak söylenen yaşlı reise döndü.

«Şimdi,» dedi ona, «senin başına vurmak. Siz Bayan Lackland, gelmek yapmak öyle. Yalnızca bir kez vurunuz. Gururunun kırılması için bu yeterli olacaktır.»

— Pöh! diye iğrenmeyle cevapladı Jean, çok kirli! Bir banyo yaptırmayı tercih ederim... Adamou -Adam, sen şu aşağılık şeytanı bir güzel yıka! şu gerdeli suyla doldur... Ve sen Ornfiri, koş sabun ve ayrık otundan koca bir fırça ara.

Balık avından dönen Tahiti'liler neşeyle yardıma koştular.

«Tambo! tambo!» diye ağaçların üzerinden yamyamlar zırıldıyorlardı. Yaşlı ve ermiş reislerinin kırgın kırgın gerdele çökdürülüp vücudunun kutsal kirinin oğulup temizlenmesi, onlar için dayanılası bir hakaret değildi. Gördüklerinden iyiden

iyiye korkmuşlardı.

Jean evden ihtiyarı yıkatmak için getirttiği beyaz bir hasa parçasını Tahitili'ye attı. Yaşlı Telepasse çabucak bu beze sarıldı sonra ışıldayarak, arınmış olarak doğruldu. Noa - Noah'ın boğazını ovarak yıkarken çıkardığı köpükleri soluğu tıkanırcasına tükürüyordu.

İşletmedeki zenciler, yarım günlük bir izinle ödüllendirilmişlerdi. Bu karışıklığın esas sebebi Gogoumi ağır bir tarzda azarlanıp ertesi güne kadar hapsedildi.

En sonunda, Port-Adam'lılar ağaçlardan indirildiler. Bütün öğleden sonra, Jean ve Sheldon, tembel tembel verandada uzanıp denizdeki oymalı kayıklardan kumu ve diğer ağırlıkları boşaltıp denizin dibinden kurtarmaya çalışan zencilere bakarak eğlendiler.

Alaca karanlık bastırmıştı bu iş bittiğinde. Bütün çete, onardıkları kayıklara dolup, almalarına izin verilen kırık kürekleri ile açıldılar.

Hafif bir rüzgâr çıktı ve **Flibberty - Gibbet** yelkenlerini şişirdi. Gemi San Cristobal çapulcularını prangaya vurmuş götürüyordu.

BÖLÜM XII

BAY MORGAN ve BAY RAFF

Ertesi gün, Sheldon işletmede didinirken bir başka iki direkli gemi, **Malakoula** karaya yanaşıp demir atmıştı. Jean'da var olan denizcilik sevgisi,

yelkenlerin indirilmesinden ve bordadaki kayığın suya atılmasından depreşti. Sonra, kayıktan inen iki beyazı karşılamaya gitti.

Hizmetkârlar Sheldon'u aramaya koştular. O da yabancı ziyaretcileri buyur etti ve soğuk içecekler sundu onlara. Oturup konuşmaya başladılar.

Jean, karşısındakilerin **kendisiyle yüz yüze ol**maktan sıkıldıklarını, kendisini gizleyemedikleri bir merakla sıkıldıklarını, kendisini gizleyemedikleri bir merakla süzdüklerinde anladı. Kendisinin ne olabileceğini düşünüyorlardı. herhalde ve ilk kez kendisi de durumunun anormalliğini açıkça farketti.

Aslında, bu iki yeni gelen Jean'ın aklını kurcalıyordu. Bunlar denizcilikte veya ticarette rastladığı olağan tiplerden hiçbirine uymuyorlardı. Hallerinde hiçbir gariplik olmamasına ve kibarlık kurallarına yeterince uymalarına rağmen düşüncelerini açıkça ifade etmiyorlardı. Belki de basit birer iş adamıydılar. Ama, Salomon adalarında neyle uğraşıyorlardı ve hangi çıkar onları Berand'a atmıştı?

Kendisini Bay Morgan diye takdim eden yaşlısı tunç renginde, gırtlaktan gelen derin basso sesli, bıyıklı, dev gibi bir adamdı. Diğeri, Bay Raff, narin elleri ve solgun gri gözleriyle, aksine ince ve kadınsıydı. Tavırlarından sonradan görme oldukları anlaşılıyordu ve ahlâk kurallarına pek bağlı değillermiş gibi geldi Jeaan'a. Sheldon geldiğinde Jean dikkatle gözledi onu ve

bu ziyaretten canının aşırıca sıkıldığını kolayca anladı. Belli ki önüne geçilmez bir zorunluluk Sheldon'un yabancılara kaşşı güler yüz göstermesini emrediyordu.

Havadan sudan birkaç sözden sonra, Sheldon kalktı ve soluğunu kesen sıcağı hiçe sayarak, gidip ziyaretçileriyle bürosuna kapandı. Bir saat sonra, üç adam birlikte dışarı çıktılar.

Öğleden sonranın ilk saatlerinde evine dönen Jean, Lalaperou'ya Sheldon'un iki yabancıyla ne yaptığını bilip bilmediğini sordu.

«Ben demek, Sheldon onlara her yeri gezdirmek. Hindistan cevizi ağaçlarını, ağaçların olduğu alanı, ceviz içlerinin hangarlarını, çayı, çayın kenarındaki çayırları, balina gemisini göstermek. Ben demek, onlar herşeyi görmek.»

— Bu iki adamın kim olduklarını biliyor musun?

— Hiç kuşkusuz, büyük beyaz efendilerdir?

Lalaperou daha fazla birşey bilmiyordu.

Bay Morgan ve Bay Raff, Sheldon'la birlikte, akşam yemeği sularında döndüler. Yemek esnasında, Jean'a yabancıların gerçek kimlikleri ve ziyaretlerinin amacı hakkında bilgi verebilecek tek bir kelime edilmedi. Ama, Jean arasıra Sheldon'un gözlerinde beliren endişeyi farketmemezlik edemedi.

Kahvelerini içtikten sonra üç adam ayrılarak, bahçenin ucundaki bir yere gidip oturdular. Jean verandadan onların boğuk seslerini duyuyor

ve karanlıkta sigaralarının kırmızı uçlarını farkediyordu.

Ertesi sabah kalktığında, gün ışığından beri Sheldon ve iki yabancının işletmeye müteveccihen çoktan hareket ettiklerini öğrendi. Öğle yemeği saatinde dönen üçlü, yemekten sonra, kumsala inip bitmez tükenmez tartışmalarını sürdürdüler. Hep Jean'dan uzakta duruyorlardı.

Sheldon'un yabancıların kendisine ısrarla kabul ettirmek istedikleri birşeylere karşı çabaladığı açıkça görünüyordu. Ama iki yabancı da bir türlü boyun eğmiyorlardı.

Bay Morgan ve Bay Raff yeniden gemilerine bindiklerinde Jean, Sheldon'a bu adamların neyle uğraştıklarını sordu:

«Bana korkunç geveze göründüler! Dün akşam gün batmıştı; onlar hâlâ konuşuyorlardı. Bu sabah, güneş doğdu; yine konuşuyorlardı. Neden bu lâf bolluğu?»

— Bay Morgan ve Bay Raff, diye zoraki bir gülümsemeyle cevap verdi Sheldon. Tulagi'de büroları olan ve özellikle Salomon adalarındaki çiftçilerle iş gören yüksek seviyede iş adamlarıdırlar. Âni sıkıntıları olanlara hemen yardıma koşarlar. Ama elbette karşılıksız değil...

— Tamam! Anladım. Siz de onlara başvurdunuz?

— Dediğiniz gibi. Yalnız ben değildim başvuran, Hughie idi.. Yönetim işleriyle Hughie uğraşı-

yordu. Ölümünden sonra farkına vardım ki yaptığı hesaplar pek doğru değildi.

— Kısacası?

— Kısacası Hughie, Bay Morgan ve Bay Raff'a, ödeme vadesi dolan sayısız poliçeler imzalamış. Ve bunları ödeyecek para da bende yok. Doğrusu işletme gittikçe gelişiyor, ama masraflar gelirlerin bir kısmını silip süpürüyor.

— Onlara ne kadar borcunuz var?

— Borcun tutarı pek fazla değil. Faizleri dahil üç bin dolar. O kadar param yok... Poliçelerin vadesini uzatmayı da reddediyorlar.

— Korsanlar!

— Hayır, hayır... onlar iş adamıdır, o kadar.

— O halde?

— Onlara kalsa Berand üzerine bir ipotek yapacaklar. Güç bir iş bu. Bir kez buraya adım atarlarsa... Eğer buna razı olursam işletmeyi mümkün olduğu kadar ucuza ele geçirmeye çalışırlar. İnan olsun! Yakında işletmede elimden gider.

— Siz neye karar verdiniz?

— Şimdilik hiçbir şeye. Onların pençesine düşmeye de hiç niyetli değilim. Ama üç bin doları ödemem için sekiz günlük bir mühlet verdiler. Eğer o kadar parayı bulamazsam...

— Bulacaksınız. Bunu size hemen ödemeye hazırım... Ve böylece sizin ortağınız olacağım.

Sheldon karşı koymak için bir el hareketi

yaptıysa da Jean duraklamaksızın sözüne devam etti:

«Hemen bir sözleşme imzalayacağız. İlk tasarımın ne olduğunu biliyorsunuz. Toprağı tarla haline getirmek için gidip Pari-Sulay'a yerleşecektim... Size ortak oluyorum! Benim için böylesi daha basit ve daha elverişli olur. Size gelince, reddemeyeceksiniz. Eliniz kolunuz bağlı.»

— Hım! Hım! diye mırıldandı Sheldon. Sizin kadın, benim erkek olmam her zaman dert olacak. Ne de olsa bazı kurallar var.

— Başka?

— Tanrım, evet!

Jean birden kalktı ve ayağını yere vurdu.

«İçimden ne geçiyor biliyor musunuz?» diye haykırdı.

— Tahmin ediyorum!... Yerin dibine batsın kısa etekliler, demek istiyorsunuz!

— Ne yazık ki, haklısınız!.. O halde, anlaştık mı?

Kısa bir sessizlikten sonra Sheldon:

— Ama... dedi.

— Ama? Şimdi de ne var?

«Ayrıca, **Jessie**'nin kaybı da var. Hughie'nin yönettiği bu gemi bizim el emeği toplamamızda vazgeçilmez bir unsurdu. Gemi olmayınca aracılara başvurmak gerekecek. Bu da bize iki kat pahalıya mal olur. Ayrıca, Jessie'nin gördüğü diğer denizcilik işleri de işletme için hatırı sayılır bir gelir kaynağıydı.

«Yeni bir gemi edinmeden olmaz. Eğer bu gemi için gerekli parayı Bay Morgan ve Bay Raf'dan istesem Berand üzerine ikinci bir ipotek koyacaklardır. Kabul edilecek gibi değil.»

— Pekâlâ. Gerekli olan beş ilâ altı bin doları size vereceğim ve böylece ortalıkta daha önemli bir payım olacak. Doğrusu, bendeki para da tükeniyor. Ama riski göze alamayan, hiçbir şey kazanamaz. Ben size yardım ediyorum, siz de bana. Ödeşiyoruz. Tamam mı?

Sheldon hâlâ tereddüt edere benziyordu:

«Ama,» dedi, «bir de gemiyi yönetecek biri gerek. Hugie artık yaşamıyor. Benimse kalıp zencilerle uğraşmam gerek. Hem zaten deniz benim harcım değil.»

Jean'ın gözleri ışıldadı.

«O halde, geminin kaptanlığını ben yaparım,» dedi için için sevinerek. «Bu konuda yeterince deneyim var...»

— Ve Malaita'ya, adam toplamaya gideceksiniz?

— Tabiatiyle!

— Yeniden çılgınlığın göbeğine düştük.

«Yeter artık tartışmayalım, diye sertçe girişti Jean. Düşünüp taşınmanız için yarına kadar bekleyeceğim. Sonuca varmaksızın, böyle akşama kadar tartışabiliriz. Gecenin size gerçeği bulduracağını umuyorum. Korkaksınız, gerçekten... Dedikodudan korkuyorsunuz.

«O halde, anlaştık mı? Siz düşünüp taşına-

caksınız ve yarın sabah, bana kesin cevabınızı vereceksiniz. Budalaca değil de akla uygun bir cecep olsun.»

Sheldon şakalmıştı. Beş dakika sonra, kendini hayallerinden sıyıran neşeli bir gülüşün titreyişini işitti. Verandanın trabzanına gitti ve sazdan kulübesinden çıkıp kumsala doğru koşan Jean'ı gördü. Yanında lâl rengideki peştemallarıyla, topukları üzerinde sıçrayan Tahitililerden ikisi Papehara ve Mahamene vardı. Kemerlerinde birer hançer parıldıyordu.

Sheldon içini çekti. Bu, genç kızın baş edilmez dik kafalıklarından biriydi. Israrlı yalvarıp yakarmalarına rağmen, Jean köpek balıkları tehlikesini hiçe sayarak açıklarda yüzmekte ısrar ediyordu. Onun küçük dalgakıranın ucundan suya atılışına baktı. Tıpkı bir delikanlı gibiydi.

Genç kızın her iki yanında, on ayak ötesinde koruyucuları kulaç atıyordu. Sheldon bu iki adamın tüm yiğitliklerine rağmen insan yiyen canavarları uzaklaştırabileceklerine inanmıyordu. Ama, eğer bir saldırı olsa Jean'ı kurtarmak için kendilerini balığın ağzına atacaklarından da şüphe etmiyordu.

Jean ve Tahiti'liler açık denize doğru yüzüyorlar, üç insan başı gittikçe küçülüyordu. Deniz hafif kırışıktı. Her an kabaran denizin gittikçe sıklaşan dalgalarında, az sonra üç insan başı görünmez oldu. Sheldon onları gözden yitirmemek için gözünü dört açtı. Sonunda teleskopu arama-

ya gitmek zorunda kaldı.

Florida yönünden bir sağanak geliyordu. Deniz köpükten beyazlaşıyor, ama Jean ve denizcileri dalgalar arasında oynamaya devam ediyorlardı. Sheldon genç kızın şahane yüzüşüne hayran oluyordu. Yine de köpek balıklarının, her şeye rağmen köpek balıkları olduklarını da unutmuyordu. Nice atak yüzücüler, akıntının ihanetiyle anafora kapılıp hayatlarını yitirmişlerdi.

Bulutlar, üç insan başının üstündeki gökyüzünü karartıyorlardı. Sonra gök, deniz ve insan başları asağanakta tamamıyla gözden yitti... Neden sonra, bulutlar boşalınca, güneş yeniden parladı ve hemen hemen aynı anda ışıldayan denizde, üç yüzücü Berand önünde gözüktüler.

Sheldon, elinde teleskopla görünmemek için aceleyle sıvıştı. Evin içinde durup saçlarından dere gibi akan suyu silkip bahçenin yolunu tutan ve sonra su haznesinden tatlı suyla duş almaya giden genç kıza baktı.

Hiçbir şeyden söz edilmedi akşama kadar. Ama ertesi gün, Jean kalkar kalkmaz Sheldon'u bulup, neye karar verdiğini sordu.

Sheldon doğrudan doğruya cevap vermedi. Mümkün olduğu kadar kibarca, Jean'a göz kulak olması ve zevahiri kurtarması için Berand'a bir yardımcı kadının getirilmesi önerisinde bulundu. Ayrıca, böyle biri bin bir işe yarayabilecekti.

«O halde,» diye sordu Jean, «gelişimden bu yana evi idare edişimden hoşnut değilsiniz? Bura-

ya geldiğimde siz bir vahşi gibi sadece bir devenin midesini bile rahatsızlıkla bozacak konserve etinden ve bisküviden gayrı birşey yemiyordunuz. Şimdi, sindirim zorluğundan ölmeyeceğinize emin olabilirsiniz!»

Kendisine karışık vermeye çalışan Sheldon'un bu girişimini Jean bir el işareti ile durdurdu.

«Bu yardımcı kadın fikriniz, çok kötü ve yersiz. Sonunda iki şeyden biri olacak: Ya sekiz günün sonunda ortaklık sözleşmemizi feshedip sizi bırakırım, siz de dadınıza dadılık edecek başka bir dadı ararsınız. Ya da suda boğabilmek amacıyla balina sandalıyla alıp götürürüm yaşlı dadıyı. Dünyanın bir ucundan diğerine, kendimi bir cadalozun emri altına sokmaya mı geldiğimi sanıyorsunuz?»

— Yardımcı bir kadın, dedi Sheldon, felâkettir, biliyorum. Ama gerekli bir felâkettir.

— Kime gerekli? Buraya kadar kendi kendimi idare edebildim. **Miele**'de yanımda bir dadı mı vardı? Yolculuk boyunca gemideki tek kadındım. Burada ise üç şey bana korku salıyor: Yaban arılar, kızıl hastalığı ve dadılar.

— Belâgatlisiniz, biliyor musunuz? diye sordu. Sheldon gülerek. Kürsüde başarılı olurdunuz.

— Hayır, olamaz! diye devam etti Jean. Yamyamların arasında böyle saçmalıklar işiteceğimi hiç sanmıyordum. Şunu bilesiniz, öyle olması bana doğru geldiği için ben namuslu bir kızım. Yoksa, bir takım antika kimselerin, hafiye gibi beni

gözetlemesiyle namuslu olacak değilim.

— Siz, bin yıl önce yaşamalıydınız... Veya bin yıl sonra. Siz hem çok ilkelsiniz, hem de çok modern. Yirminci yüzyıl size göre geç kalmış.

— Sonuca varalım. Beni bir ortak gibi, dadısız kabul ediyor musunuz? Vereceğiniz cevap ya evet ya hayır olmalı.

— Eğer bu ortaklığı gerçekleştireceksek, şunu kesin olarak bilmenizi isterim ki gemiyi asla siz yönetmeyeceksiniz. Bu ış için bir kaptan tutacağız.

— Boşuna masraf olacak. Üstelik yüzde doksan, kökleşmiş bir ayyaşa düşeceğiz. Ben kendi payıma, bir ücretliden bin kez daha iyi yaparım kendime düşen görevi. Dahası öyle birinin çıkarlarımızı benim kadar düşünmesi imkânsız. Hiç şüpheniz olmasın denizcilikle ilgili konularda mutlaka benden daha az bilgili olacaktır. Bula bula az çok yıpranmış, herhaangi bir yaşlı adamcağız, kendine kaptan unvanını vermiş herhangi bir denizciden başkasını bulmamıza imkân yok.

— Ne önemi var!! Yarın benim ortağım olacak bir kadına saygı gösterilmeli...

— Çok teşekkürler!

— Ve eğer böyle bir gemiyi yönetirseniz size hiç kimse saygı göstermez

— Çok gülünçsünüz!

Jean omuzlarını silkti ve çıktı. Ama gün bitiminden önce boyun eğdi. Hemen yarın, bir gemi satın alması ve bir kaptan tutması için Sydney'e

gitmesi kararlaştırıldı.

Jean'ın bu pazarlıktan elde ettiği tek şey, ara sıra adalara küçük bir gezi yapma izniydi. Ama, Malaita'dan adam toplama konusunda Sheldon Nuh diyor peygamber demiyordu.

Jean'ın telkiniyle açık ve basit bir sözleşme kaleme alındı ve imzalandı. Sonra, Sheldon heyecanını yatıştırmak ve karşı karşıya kaldığı bu inanılmaz durumu benimseyebilmek için bir saat volta attı durdu.

Gökten düşmüş bir kadınla, böylesine çelişik bir tarzda birlikte bulunmayı hiç bir zaman düşünmemişti. Hayatın, en güçlü hayal gücünün ürünlerini bile aştığını düşündü. Saçma ama gerçek, durum buydu.

Yürürken durmadan bıyıklarını ısırıyor ve sigara üstüne sigara yakıyordu. Bahçedeki bir gezintiden dönen Şeytan, nemli ve serin soluğuyla eline dokununca hayal dünyasından kopuverdi.

Kulaklarını okşadı hayvanın ve gidip salıncaklı sandalyesine kendini atarak, iç rahatlığıyla, doya doya, kahkaha ile güldü. Adalar Komiserliği burada olup bitenler hakkında ne düşünecekti? Eğer haberleri olursa, ailesi ne düşünecekti?

Kendi de ne yapacağını bilemiyordu. Kendisini malî bir açmazdan kurtaran sözleşmeyi imzalamaktan memnundu. Jean'dan istemek onu çılgına döndürmüştü. Yine de en iyisi, Jean'ın Salomon adalarına hiç ayak basmamış olmasıydı. Sonra odasına döndü, eline bir ayna aldı ve uzun

uzun kendine bakarak, görüntüsüne, görünen gerçekten kendisi olup olmadığını sordu.

BÖLÜM XVII

MARTHA

Üç gün sonra, Jean ve Sheldon öyle yemeğinden sonra iddialı bir bilardo partisine başlamışlardı ki Viabury odaya girip seslendi:

«Büyük gemi, çok yakına varmış olmak.»

Aynı anda, zincir deliğinden gıcırdayarak inen çapanın sesi duyuldu Verandaya çıkan Jean'la Sheldon, siyaha boyalı gerçekten büyük bir gemi gördüler.

«Bir Amerikan gemisi bu,» diye haykırdı Jean. «Bakın ön yanı ince uzun, pupası da elips şeklinde...»

Geminin büyük direğinde çok yıldızlı bir bayrak dalgalanıyordu. Jean ellerini çırptı:

«Yanılmadım, bakın Bay Sheldon!» dedi.

Sheldon yanındaki Noa-Noah'a bahçedeki işaret direğine İngiliz bayrağı çektirdi.

«Ne istiyor bu gemi? diye sordu Jean. «Bu bir yat değil, ama bahse girerim ki bir yat kadar yollu. İsmini seçebiliyor musunuz?»

Dürbünü alan Sheldon:

«**Martha, San Francisco**» dedi. Adalarda Ame-

rikan gemilleri pek azdır. İşte borda sandalı karaya doğru geliyor. Vay canına! Kürekçilere bakınız! Hepsi de beyaz. Ben de, buraya ne yapmaya geldiklerini merak etmeye başladım.»

— Denizciler vasat... Böyle kötü kürek çeken bir mürettebata sahip olmaktan utanç duyarım.

Geminin patronları oldukları anlaşılan iki adam sandalın kıçına oturmuşlardı.

«Onlar da denizden anlıyor gibi değiller,» diye ekledi Jean. «Şu şişmana bakın. Sanıyorum bir kısrağa binseydi daha rahat ederdi.»

Sonra, sandal kıyıya vardığında, söz konusu iki adım, ardlarında iyice meraklanmışa benzeyen mürettebatla karaya çıktılar. Bahçe kapısını açıp tek katlı eve varan yola koyuldular.

İkisinden biri uzun ve narindi, kendisine nerdeyse askeri bir hava veren, bir üniforma gibi süslenmiş beyaz çadır bezinden bir elbise giymişti.

Diğer, yarı kara kıyafetli yarı deniz kıyafetli ve herhalde müthiş sıcak tutan gülünç bir kılıktaytaydı. Bir maymun gibi ayaklarını yerde sürüyerek ağır ağır yürüyordu. Benzeşim, yüzünün her tarafını kaplayan kırmızı kıvırcık bir sakal ve hafiye gibi merakla bakan iki küçük gözle tamamlanıyordu. Sheldon kendilerini takdim eden iki yabancıyı karşılamak için merdivenlerden inip yanlarına gitti. Dönüşünde Jean'ı onlara tanıştırdı.

Tavırlarıyla biraz da bir Iskoçya'lıyı andıran sakallı kimse, Von Blix diye bir Hollanda adına sahipti. İngilizceyi yabancı bir şiveyle konuşuyordu. İyi süslenmiş çadır bezi elbise giyen diğerinin adı Tudor du, John Tudor. Amerikan kültürüne sahip kişiler gibi dili doğru konuşuyor, ama şivesi hafif Almancaya kaçıyordu. Almanlar gibi kısa kesilmiş ve ağzına düşen bıyıkları, sert ifadeli kırmızı ve etli dudakları ona heybetli bir görünüş kazandırıyordu.

Görünüşte silik ve sertti Von Blix. Tudor aksine, cana yakın bir konuşma tarzını sahipti ve konuşurken de el hareketleri yapıyor, gözleri, canlanıyor ve parıldıyordu. Çizgilerindeki oynaklık espirilerindeki ve düşüncelerindeki hareketliliği yansıtıyordu. Von Blix neden geldiklerini ve amaçlarını Sheldon'a anlatmaya başladı ve sonuçta altın arama seferine çıktıklarını söyledi. Von Blix başkandı, Tudor da onun yardımcısı.

Seferde az veya çok hisseleri olan diğer üyeler yirmisekiz kişi idiler. Aralarından çoğunun esas mesleği denizcilikti. Diğerleri de Meksika ve Alaska maden ocaklarında çalışan işçilerdi.

Bu, durmaksızın yenilenen, usandırıcı bir altın arama hikâyesiydi. Bu, insanların tümü de Salomon adalarına aynı umutla gelmişlerdi.

Tudor'un yönetiminde adamların yarısı, Guadalcanar dağlarına varmak için Balesuna ırmağını çıkıp oradan içlere vuracaklardı. Von Blix'in emrindeki adamların diğer yarısı ise **Martha** ile

Malaita'ya doğru aynı amaçla hareket edeceklerdi.

«Adada Bay Tudor'a refakat etmeleri için zencilere ihtiyacımız var,» diye sözünü bağladı Von Blix. «Bize bulabilir misiniz?»

— Elbette, karşılığı neyse ödeyeceğiz, diye ekledi Tudor. Siz fiyatınızı söyleyin. Sanıyorum ücret yılda altı lira, değil mi?

— İmkânsız! diye cevapladı Sheldon. Adamların hepsine ihtiyacımız var. Eksiklik bile çekiyoruz.

— 'Biz' mi dediniz? dedi şaşkınlıkla Tudor. Buradaki işletme bir firma mı? Gouvotou'da bana, ortağınızı yitirdiğiniz ve tek başınıza yaşadığınız söylenmişti.

Sheldon başıyla Jean'ı göstererek:

«Bayan Lackland, işletmeden bir hisse satın aldı... Ama meselemize dönelim. Tekrarlıyorum, zencilerimizden vazgeçemeyiz. Ayrıca, onların size pek yararlı olacağını da sanmıyorum.

«Zaten, size çok uzaklara kadar refakat etmeye razı olmazlar. Nehir üzerindeki, bir günlük mesafedeki Binou'da sizi terkederler. Bunlar Malaita'lı dırlar ve Guadalcanar orman adamlarına yemolmaktan ödleri kopar.

«Belki de Binou'da onların yerlerini tutabilecek başkalarını bulabilirsiniz. Ama, bir gün içinde, dağın eteklerine vardıktan sonra, size sırtlarını döneceklerdir. Onlar da, kendilerini yedirmeye yanaşmayacaklardır.»

— Gerçekten mi? diye sordu Von Blix.

— Bundan hiç şüpheniz olmasın. Guadalcanar içlerine pek giden olmadı. Orman içlerinde yaşıyan yerliler yüryüzünün en yırtıcı vahşileridir!

«Şahsen ben, ne onlardan birini gördüm, ne de onlardan birini göreni. Deniz kıyısına hiç inmezler. Bazan aralarından bir kaçı, tek gördükleri ova adamlarından birini yakalayıp yemek için kıyıya yaklaşırlar. Onlara dair pek az şey bilinir. Tütünün bile ne olduğunu bilmezler. Birkaç yıl önce, adaya geziye gelen Avusturya'lı bilimsel bir heyet iç taraflara biraz sokulabilirdi. Ama vahşiler hemen onları kesip biçtiler. Heyetten tek bir canlı kaldı, o da katliamı anlattı. Sonra onların adına, buradan bir kaç mil ötede, kıyıda, bir anıt dikildi.

«İşte Guadalcanar'ın iç bölgesine dair, kulaktan veya doğrudan verebileceğim bilgiler.»

— Teşekkürler. Ama altın? diye kaygıyla sordu Tudor. Bu bapta birşeyler biliyor musunuz?

Sheldon gülümsedi, iki ziyaretçi dikkatle ne diyeceğini bekliyorlardı.

«Balesuna ırmağı başından iki mil sonra, içinde altın bulunan kumları görmeye başlarsınız. Ben bile bir kaç kez bu kumlarda aradım. Bu değerli madenin izlerine mutlaka rastlayacaksınız. Hiç şüphesiz uzak dağlarda altın var.»

Tudor ve Von Blix sevinçle bakıştılar.

«Demek yaşlı Wheatsheaf doğru söyledi!» diye haykırdı Tudor. Von Blix de onayladı. «Ve eğer Malaita'da durum aynıysa...»

— Kim bu Wheatsheaf? diye sordu Jean.

— Bir rastlantı sonucu tanıştığımız bir kurban. Ağzı sıkıydı ama Von Blix ondan bir şeyler öğrenmeyi başardı... Bay Sheldon, sözünü ettiğiniz Avusturya'lılardan önce adanın içlerine giren beyazlar var. Bu kesin.»

Sheldon omuz silkti ve şöyle demekle yetindi:

«Böyle birşeyi hiç duymadım. Binou'ya kadar gitmeleri için size istediğiniz kadar zenci vereceğim. Ama tekrarlıyorum daha uzağa gitmeyeceklerdir.»

— Sefere çıkacak kaç kişisiniz ve ne zaman yola çıkmayı düşünüyorsunuz?

— On kişiyiz, dedi Tudor. Ben ve dokuz adam.

— Yarından sonra hareket edebilirsiniz, diye ekledi Von Blix. Bugün öğleden sonra sandalları gemiden indiriniz. Paketler ve bagajları da yarın sandallara yükleriz. **Martha** ise gün batımında benle Malaita'ya doğru yola koyulur.

İki adam gemiye dönünce. Sheldon alaycı bir tavırla Jean'a takılmadan edemedi:

«İşte, tam gönlünüzce, romanesk bir durum. Ve işte macera! Yamyamlar ülkesinde altın arayıcılığı...»

— Gerçekten öyle. Bir kitap için iyi bir isim. Daha iyisi şöyle: **Kafatası Avcıları Arasında Altın Arayacıları.** Kitabın sürümü garantili olacak!

— Eminim, diye devam etti Sheldon, Jean'a takılmasını sürdürerek. Tarım işletmeciliğine girişmekten herhalde pişman oldunuz. Paranızı bu işe yatırmış olsaydınız daha iyi olurdu.

— Eğer canım isteseydi, emenim ki Von Blix beni Malaita'ya götürmekte sizin kadar nazlanmayacaktı. Sanıyorum tersine, fırsatı kaçırmazdı... Ama, artık, keselim şakayı. Bu adamlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Yaşlı Von Blix, sağlam bir insan. Eminim ki ona güvenilebilir. Tudor'a gelince, o her yanıyla hafif bir kelebek. Eğer, bir gün kazaya uğrayıp ıssız bir adaya çıkmak zorunda kalsam, Von Blix'ın arkadaşlığını tercih ederim, Tudor'unkini değil.

«Browning'in **Sonuncu Düşeş'ini** okudunuz mu?»

Jean 'evet' işereti yaptı.

«İyi! Tudor, bana onu hatırlattı.»

— O enfes bir kadındır.

— Elbette, bu bir kadın için doğrudur. Bir erkeğin ise başka türlü olması istenir; daha kendine hakim olması, daha düşünceli ve daha az heyecanlı. Bir erkeğin ilk görevi, hem madden hem de manen sağlam olmasıdır. Tudor gibi biri cinlerimi tepeme çıkarır.

Jean'ın kanısı Sheldon'unkinden göze ilişecek

kadar farklıydı. Sheldon, yeni gelenle konuştuğunda Jean'ın gözlerinin nasıl parıldadığını hatırlayarak, iç güdüsüyle anladı bunu.

«Şeytan! Şeytan!» diye kendi kendine söylendi. «Yoksa kıskanıyor muyum? Neden, gözleri parıldayamaz mı? Hem bana ne?»

Martha'nın Guadalcanar'a gitmekle görevli mürettebat bölüğü gecikmeksizin karaya taşındı. Sökülebilir beş sandal, ince uzun gövdeli güvertesiz teknelerle. Her biri üç dayanıksız sandal küreği ve ucu kancalı demirle gereçlenmişti.

«Garip tekneler!» dedi Sheldon sandalın bir parçasını takmaya uğraşan adamlardan birine. «Yaptığın işe alışkına benziyorsun.»

Adam kumsalın beyaz kumlarına ağız dolusu tütün suyu tükürdü ve cevapladı:

«Gerçekten bu işi iyi bilirim. Alaska ve Yukon'da kullanılan tiplerin aynısı bu. Gemicilik için mükemmel! Bu ırmak, Northeand çağlayanlarının yanında çocuk oyuncağı kalır. Her birine iki kişi koyun iki yüz elli kiloluk yükle, yılankavi bir biçimde akıntıya karşı ilerlerler. Görünüşü bile ilginçtir.»

Gün batımında **Martha** demir aldı ve açık denize yol aldı. Ayrılırken bayrağını bir çekerek birindirerek, top atarak Berand'ı slâmladı. Sheldon'da küçük bronz topuyla ve işaret direğinde Jack-Birliği bayrağını çekerek onları selâmladı.

Altın arayıcıları takımı Sheldon'un bahçesi-

ne çadırlarını kurdular ve orada yemek yediler. Tudor ise Jean ve Sheldon'la yemek yiyiyordu.

Jean tarafından teşvik edilen Tudor ev sahiplerine anlattığı sayısız maceralarla onları büyüledi. Tam bir macera adamıydı. Anlattığı çeşitli ve olağanüstü olaylar zinciri gerçekten şaşırtıcıydı. Hem, ağzından bal akıta akıta, dinleyicilerini, hem de kendisini eğlendirerek anlatıyordu.

New England'lı eski bir aileden, diplomat bir babadan doğmuş, Almanya'da ilk eğitmini görmüş ve oradan töton ağzını kapmıştı. Sonra babasıyla birlikte Türkiye'ye ve İran'a gitmişti.

Büyüdüğünde hepten göçebe olmuştu. Bütün gezdiği ülkeleri, bütün katıldığı olayları anlatırken, onları renkli deyimlerle açıklamakta mahirdi.

Güney Amerika'daki bir çok ihtilâllerde bulunmuş ve ihtilâlleri kazasız belasız anlatmasını bilmişti. Küba'da **'Rough Rider'** (16) lik, Güney Afrika'da Scout (17) lık ve Rus Japon çatışmasında da savaş muhabirliği yapmıştı.

Klondike'de ise kızak sürmüş ve altınlı kumları yıkamış süzmüştü. San Francisco'da bir gazetenin yönetmeni olmuştu. Birleşik Devletler başkanı ile içli dışlı olmuştu. Avrupa'nın ve İngiltere'nin büyük klüplerinde, Yokohama'nın büyük

---

(16) Kaba Binici.

(17) İzci.

otelinde, Never-never (18) ülkesinin kürk satıcılarının ahşap kulübelerindeki kadar rahat etmişti.

Siam'da iri yırtıcı hayvanlar avlamış; Pomoutou takım adalarında inci ticareti yapmış; Rusya'ya dönüp Tostoy'u ziyaret etmiş; Oberammergau da **tutkunun sırrı** oyununu seyretmiş; katır sırtında Andlar'ı geçmişti. Batı Afrika'nın bütün sıtma yataklarını bilen ayaklı bir kütüphaneydi.

Sheldon verandada salıncaklı sandalyesine çökmüş, kahvesini soluğu ile içine çekerken, onu dinliyordu. Hayatı bunca renkli olan bu adamın büyülü çekiciliğine kapıldığını hissediyordu. Bununla beraber, içten içe görülmedik bir biçimde keyifsiz olduğunu da hissediyordu. Giderek, kendisine öyle geldi ki, anlatıcı konuşurken özellikle Jean'a sesleniyordu. Tudor görünüşte iki dinleyicisine de aynı derecede yakın davranıyordu, Sheldon ise iki erkek olarak başbaşa kalırlarsa Tudor'un çok daha başka türlü konuşacağını adı gibi biliyordu.

Yeni gelen, anlattıklarının yanındaki genç dinleyicisi üzerinde meydana getirdiği etkiyi farkederek, yorulmak bilmezcesine anılarının dalga-

---

(18) Capricorna burnunun kuzeyine ve batısına doğru uzanan Avustralya'nın Queensland bölgesine uzanan topraklara denir. Bu takma isim, ana vatanların bir daha hiç görmeyecek olan, oraya ilk yerleşen çiftçiler tarafından koyulmuştur.

larını akıtmaya devam edince Jean'ı şahane ve romanesk seraplara sürükledi.

Sheldon salıncaklı sandalyesinden, dikkatle Jean'ı gözlüyordu. Hayranlıkla ilgisi çekilen Jean, hikâyenin ilginç yerlerinde ansızın gülüyor, şu veya bu konuda kısa görüşlerini ileri sürüyordu. Sheldon kendi kendine bu şaşırtıcı maceraların koca bir yanının yalan olup olmadığını soraraktan, asık suratlı ve sakin duruyor, hiç bir görüş ileri sürmüyor ve bu enfes konuğa karşı öfkeleniyordu...

Tam bu arada, sakin usta bir dram yazarı tarafından bir sahne hazırlanmışcasına, Tahiti'li Outami göründü. Gelip Jean'a emerileri ile kurulmuş tuzaklardan birinde, bir timsahın ele geçirildiğini bildirdi.

O anda Tudor, sigarasını yakmak için bir kibrit çaktı. Küçük alev parıldayarak çehresini aydınlattı. Outami getirmiş olduğu haberi bir yana bıraktı.

Yabancıya doğru ılerledi ve Sheldon'u irkilten bir teklifsizlikle ona elini uzattı.

«Vay! Siz miydiniz Tudor?» diye haykırdı Outami.

Tudor kendisine sunulan eli tutu ve dikkatle Polinezya'lıya baktı:

— Kimsiniz? diye sordu. Karanlıkta sizi pek tanıyamadım.

— Ben Outami.

— Hangi Outami? Sizinle nerede kaşılaştık,

dostum?

— **Houahine**'yi ve cnun son seyahatini unuttunuz mu?

Bu kez, Tudor Tahiti'li'nin elini yeniden tuttu ve dostça sıktı.

«**Houahine**.» dedi. «Evet, hatırlıyorum... Ama, benim bildiğime göre yalnız tek bir kişi ve ben gemiden kurtulmuştuk. Adamın adı Joe idi.»

— **Houahine**'de Joe denirdi bana. Ama benim gerçek adım Outami'dir.

— Tamam! E, burada ne yapıyorsunuz? diye merakla sordu Tudor.

— Burada bulunan Bayan Lackland'a bağlıyım ve onunla **Miele** gemisinde çalıştım. Birlikte, Tahiti'ye Raitea'ya, Tahaa'ya ve Fidji adalarına gittik. Şimdilik, Bayan Lackland'ın yeni bir gemi satın almasını bekleyerek günlerimi burada geçiriyorum.

Tudor, durumu Jean'a ve Sheldon'a açıkladı.

«İnci avı için kiraladığım **Houahine**'nin bordasında elliyedi kişi idik. Hcuapa'dan dönerken, bir fırtına bizi Pomoton takım adalarında ansızın bastırdı. Yalnızca Joe ve ben sağ salim karaya ayak basabildik.

— Nasıl? dedi Jean Outami'ye sitemkâr bir tonla. Bu büyük kazadan bana hiç söz etmedin..»

Tahiti'li 'ne yapalım öyle oldu' der gibi dişlerini göstererek güldü:

«Bunu hiç düşünmedim!»

Sessizce ayrılır gibi yaptı.

«Hoşça kal Outami,» diye atıldı Tudor. «Yarın sabah yine görüşelim, biraz çene çalmak ikimiz için de eğlenceli olur.»

Tahiti'li geri çekildi, verandanın merdivenlerinde ayak sesleri gittikçe gitti.

«Biliyor musunuz,» dedi Tudor, «kendisi yüzde yüz hayatımı kurtardı, yaman bir adam. Onun gibi bir yüzücüyü bir daha görmedim.»

O zaman Jean'ın ricası üzerine, Tudor Houahine'nin batışını anlatmaya başladı. O konuşurken Sheldon, gitgide kendi düşünclerine dalıyor ve merak ettiğini şimdi artık öğrenmiş bulunuyordu. Beklenmedik konuğunun hayalı yanları ne olursa olsun, o bir palavracı değildi.

BÖLÜM XIV

TAVIR ÜZERİNDE SÖYLEVLER

On gün geçtiği halde, Tudor hâlâ Berand'daki konukseverliği terketmeye niyetli görünmüyordu. Sefere çıkmak için gereken herşey hazırdı. Ama Tudor, en değerli günlerini Jean'la geçirerek hareketini erteliyor ve böylece Sheldon'un kendisine karşı duyduğunu soğukluğu gittikçe arttıyordu.

Tudor ve Jean birlikte yüzüyorlar(Tudor daha ataktı), birlikte dinamitle balık avlıyorlardı.

Dinamiti attıktan sonra, Tahiti'lilerin alkışları arasında Tudor, suyun dibine dalıp aç köpek balıklarının dişlerinin arasından baygın balıkları kapmak için dişe diş mücadele ediyordu.

Arahou'nun bir iddiası üzerine Tudor dalıp yırtıcı obur köpek balıklarından birinin ağzından yarısı yenmiş bir balığı kapıp su yüzüne çıktı. Bu başarı onun omuzunun sıyrılmasına sebep oldu. Çünkü ister istemez köpek balığının zımpara gibi derisine değmişti.

Jean, Tudor'a hayrandı. Bunu sezen Sheldon, genç kızın en sonunda düşündeki roman ve macera kahramanıyla karşılaştığını anlıyordu.

İngiliz, Tudor önünde, yarışmada elverişsiz bir duruma düştüğünü hissediyordu. Tudor kendisini beğendirmek için niteliklerini sayıp dökmekten çekinmiyordu. Sheldon da yiğitliğine yiğit bir kişiydi. Ama kendi şahsına övgüler türetmek onu iğrendiyordu. Eğer bir insanın hayatı söz konusu olsaydı, o da en azından Tudor kadar cesurca köpek balıklarının arasına atlardı Ama aynı işi, bir balığın yarısını çekmek için yapmak, ona çılgınlığın ta kendisi gibi geliyordu.

Tudor'la arasındaki fark açıkça söylenirse, kendi malının meydanda olmamasıydı. Yani Sheldon kendini teşhir etmiyordu. Amerika'lı kendini şaşırtıcı gösterilere verdikçe, Sheldon giderek soyunun ılımlı ve stoacı sakinliğine daha da sarılarak, kendi içine kapanıyordu. Hayat onun da derinindeydi ve boş yere yüzeyde debelenip etrafı

köpürdetmek de huyu değildi.

Sheldon o kadar sessizleşmişti ki, güzel bir akşam Jean sordu:

«Neyiniz var Bay Sheldon? Bir süredir tam anlamıyla şaşkın gibisiniz. Hasta mısınız, karaciğerinizden mi acı çekiyorsunuz veya ona benzer bir şeyden mi? Galiba tek derdiniz, zencileriniz ve hindistan cevizleri.»

Sheldon gülümsemekle yetindi. Gittikçe geri çekiliyordu. Jean'ın şimdi, beyaz adamın aşağılık ırkları gerektiği gibi yönetebilmesi ve onlara hâkim olabilmesi için zora gerek olduğu şeklindeki Tudor'dan esinlenen konuşmasını eğlenerek dinliyordu.

Bir öğle sonrası, uzun bir tartışmaya girişildi. Tartışmanın odak noktası İngiliz ırkının olağanüstü dinginliği idi. Sheldon'un kendisi de daha canlı ve hereketli insanlara karşılık karekterlerinin bu yanından onur duyuyordu.

«Yankee'lerin yaptıkları ve yapacakları hakkında çok konuştuğunu kabul ederim.» dedi Tudor, «İngilizler de bundan ötürü Yankee'lerin kendi kendilerini övdüklerini söylerler. Ama, Yankee çoğu kez çıkarına aykırı olan bu gevezeliği bir çocuk gibi yapar. İngiliz gerçekte daha kurnazdır. Onun iradi ve yoğun sessizliği, Yankee'nin gevezeliğinden çok daha beceriklicedir. Daha oz konuşup daha az açık verir.»

— Bu dediğiniz çok doğru Bay Tudor! dedi Jean. Bunu hiç düşünmemiştim. Bir İngiliz kah-

ramanca bir iş yaptığında, hemen alçak gönüllüce bir köşeye çekilir, yüksek sesle konuşmaktan sakınır, bu da şu anlama gelir: 'Yaptığım işin olağanüstü bir yanı yoktur, benim için bunlar günlük işler. Sizi bunca şaşırtan hareket benim için nefes almak gibi bir şey. Ah! Benim gerçekte nelere kadir oduğumu bir bilseydiniz!

«Bu benim tarzım değil,» diye devam etti Jean. «Eğer ben, kendim, kahramanca denebilecek şahane bir iş yapmışsam, isterim ki tüm dostlarım ve dostlarımın dostları bunu bilsinler. Yaptığım işten de mümkün mertebe gururlanırım.

«Şunu kabul ediniz ki Bay Sheldon, siz de herkes gibisiniz ve hatırı sayılır bir iş yaptığınızda kendinizi gururlu hissediyorsunuz.»

Sheldon başıyla doğruladı.

«O halde,» dedi Jean sözün peşini bırakmayarak, «sizin bu gurur ve yükselme isteğine taktığınız umursamazlık maskesi iki yüzlülüğe meylediler... Bu söylediklerimden alınmayın.»

— Bunu biliyorum. Ama sizin yurttaşlarınız, onlar bile, bir gün bu çizgiye gelecekler. Bizim soyumuz, sizinkinden çok eskidir, buna bağlı olarak çok yıpranmış. Yankee'ler çok gençtirler Bay Tudor'un dediği gibi.

— Asla bu tuzağa düşmeyeceğim, diye karşı çıktı Jean.

— O kadar kesin konuşmayın... Birkaç gün önce, bileğinizin gücüyle işaret direğinin halatlarını tımandınız. Bunu yaparken de iki yüzlülü-

ğün ta kendisiydiniz.

— Alay mı ediyorsunuz?

— Hiç de değil. Çehreniz, sanki yatağınızda yatıyormuşunuz gibi sakin ve yumuşaktı. Bakan da sanırdı ki sizin deyiminizle, halatla önce yükseğe tırmanmak, sizin için nefes almak gibi bir şeydir, o kadar kolay. Ama, bir sirk canbazı gibi siz de Bayan Lackland bu güzel ustalığa yekten varmadınız. Yüzünüzü buruşturmamaya, gerilen kaslarınızın tüketici çabasını yüz ifadenizde gizlemeye çalıştınız, uzun süre. Ve işte size, benimkinden daha zorlu bir çaba.

«İşte bizim geleneksel İngiliz ihtiyatkârlığımız. Bunun için basit bir idman yete. Elbette gururluyuz. Ama içten içe gururluyuz. Şeytan gibi, bu güzel işlerin bize neye mal olduğunu dışa vurmaktan kendimizi tutmayı biliyoruz.»

— Bravo! diye haykırdı Jean. Karşı savı iyi savundunuz! Yenilgiyi kabul ediyorum. Bir puan kazandınız Bay Sheldon!

Tudor, canı sıkılmış itiraz etti:

— Görüyorum ki Bayan Lackland, savaşta beni ve gereçlerinizi terkedip düşmana geçtiniz...

Ama Jean artık onu dinlemiyordu. Bakışları denize çevrilmişti. Gecede, yeşil bir ateş ve belli belirsiz bir geminin yelkenleri görünüyordu.

«Belki de,» diye düşünmeden konuştu Sheldon, «dönen **Martha**'dır.»

— İmkânsız! diye cevapladı Jean. Gürültüyü

duymuyor musunuz? Kürek sesleri. **Martha** kürek kullanmak için çok büyük bir gemidir.

— Ayrıca, yirmibeş beygirlik motoruyla, manevrasını rahatlıkla yapar **Martha**, diye ekledi. Tudor.

— Tam bizim ihtiyacımıza uygun bir gemi! dedi Jean, Sheldon'a bakarak. Eğer böyle bir motorla gereçlenmiş iki direkli bir gemi bulamazsak, satın alacağımıza böyle bir motor yerleştirmemiz gerekecek.

— Bir makinacı tutmak için de ek bir masrafa girmemiz gerekecek.

— Durgun havalarda veya ters rüzgârlarda zamandan kazanarak gerekli parayı çıkarabiliriz. Ben de **Miele** ile çok fırtınalarda çabalayıp çok sığ kayalıklar arasında bocalayıp durduğumdan, rüzgârın kararsızlığına tâbi olunduğunda karşılaşılacak tehlikeleri çok iyi bilirim.

Sheldon cevep vermedi, gözlerini denize dikmişti. Verandanın tavanına asılı fenerin ölgün ışığında, Jean Sheldon'un çehresindeki çizgileri gözledi.

Çizgiler iyice dik kafalı ve ciddiydiler. Ağız Tudor'unkinden daha ince olmasına rağmen, daha kararlı iki dudakla belirleniyordu. İlk kez olarak, genç kız İngiliz'de var olan sakin, emin ve kararlı gücü anladı.

Sonra bakışlarını Tudor'a doğrulttu. Söz götürmez bir tarzda, bunun daha cana yakın bir çehresi vardı ve ilk bakışta daha hoştu. Ama ağzı

sevimsizdi.

O zaman Tudor hakkında verilmesi gereken karara dair içine bir şüphe girdi. Belki de Sheldon konukları hakkında kendinden daha sıhhatli yargılar verebiliyordu.

Herşeyden önce ve sonra, onun için önemli olan neydi? Deniz, gemiler, toprak ve onun değerlendirlmesi, onu insanlardan daha çok ilgilendiriyordu.

Bir an sonra, dikkati yeniden tümüyle geminin belirsiz silüetine yöneldi. Gemi tropiklerin sıcak karanlığında esrarlı bir manevra yapıyordu. Jean yeşil ateşin yer değiştirmesine bakıyordu. Iskarmozdaki küreklerin çıkardığı sesleri dikkatle dinliyordu.

Genç kız, kürek çeken zencilerin ahenkli hareketlerini gözünde canlandırmaya çalışıyordu. Bu güvertenin herhangi bir yerinde şu anda bir beyaz efendi durduğunu biliyordu. Bu beyaz efendi, kaptan, gemiyi demir atma yerine yöneltiyor, kıyıdaki ağaçların belli belirsiz çizgilerini gözlüyor, karanlıkta olabilecek mesafe ölçümlerindeki hataları asgariye indirmeye çalışıyordu. O sırada başlayan, karadan gelen rüzgârın ilk esintileri yüzünü yaladı. Bütün bu değişen doğanın unsurları arasında bu beyaz her birini ölçüyor, hesaba katıyor ve gemiyi sakin ilerletirken, onlardan ya yararlanıyor ya da onlara sırt çeviriyordu. Ve genç kız da sevdiği, kendini çeken ve kendisinin kabul ettiği bu unsurlara içi ürperiyordu.

İki kez suya düşen iskandilin sesini işitti ve onu izleyecek olan seslere kulak verdi. Az sonra boğuk emredici bir erkek sesi emrettiğinde genç kız hazdan titredi.

Bu, serdümene dümen yekesini sol yana kıvırması için verilen bir emirdi. Geminin yönünün değiştiğini farketti ve anladı ki, eğer kaptan gemiyi böyle döndürüyorsa, yelkenleri meltemle doldurmak istemesinden ötürüdür.

Sonra aynı ses, yeniden yüreğini oynattı:

«Öne doğru gidin!»

Bir kez daha iskandil denizde sallandı ve ardından bağrıldı:

«On bir kulaç!»

— Demir atın!

Ses karanlıkta yaklaştı, ardından suya atılan demirin zincirlerin gıcırtıları onu izledi.

Makara hırıldamaları, yelken inişleri nefis bir müzikti sanki. Jean küçük bir flokun kıstırıldığını duydu ve sabırsız bir sarsıntı ile bir denizci onu kurtardı Jean yanındaki iki adama hiç dikkat etmeden, geminin hareketini sabitleştiren geminin yeşil ve kırmızı durum ateşi yanana kadar öylece durdu.

Sheldon yeniden sordu :

«Bu, hangi gemi acaba?»

— Dönen **Minerva** olmalı, dedi karalı bir sesle.

— Nereden biliyorsunuz? diye kuşkuyla sordu

Sheldon.

— Hiçbir şey bunun kadar basit olamaz. Her şeyden önce bu iki direkli bir gemi değil. Sonra ben, büyük yelkenlilerin kendine has sesini hemen tanırım.

Kumsaldan gelen karanlık bir silüet, bahçede ilerledi.

«Sen misin Outami?» diye haykırdı Jean.

— Hayır, Matapou'yum.

— Hangi gemi bu?

— Sanırım **Minerva.**

— Dediğim gibi!

Sheldon başını eğdi.

«Madem ki Matapou doğruladı, öyledir,» dedi.

Jean gücenmişti.

«Matapou'nun dediğine inanıyorsunuz da, benim dediklerimden kuşkulanıyorsunuz. Çok teşekkürler! Üstelik benim kaptanlık bilgime de güvenmiyorsunuz... Bir gün bu kabalığınızdan ötürü pişman olacaksınız. Neyse, işte denize bir sandal indirildi. Beş dakika sonra Christian Young'un elini sıkacağız.»

Lalaperou sigaralar, bardaklar ve geleneksel olarak wiski-soda getirdi. Aradan beş dakika geçmemişti ki bahçe kapısının açıldığı duyuldu.

Bronzlaşmış ve altın renginde Christian Young tatlı sesi ve tatlı jestleriyle, yumuşak elini uzatarak verandanın basamaklarını çıktı.

BÖLÜM XV

GERÇEK BİR HAYLAZ...

Christian Young, her zamanki gibi bir çok haber getiriyordu; Gouvontou'da ayyaşlık iyice artmıştı, Ysabel'de yine tüfekler çalınmıştı, Malaita'da yeni cinayetler işlenmişti.

Nihayet en ilginç haber; **Malambo'**nun sığ bir kayalığa oturmuş olmasıydı, Shortland'larda. Gerekli onarımın tutarı bir Avustralya yolculuğunun gelirine eş olacaktı.

«İşte,» dedi Shedon, Jean'a, «bu kaza sizin Sydney'e yolculuğunuzu beş hafta geciktirmiş oldu.»

— Aynı zamanda, diye genç kız cevapladı hüzünle, çıkarlarımızı iyice sekteye uğratan bir gecikme bu.

Young araya girdi:

«Eğer Sydney'e gitmeyi arzuluyorsanız Bayan Lackland, şimdiki halde Tuagi'de bulunan **Upolu** buharlı gemisi, yarın öğleden sonra Avustralya'ya doğru hareket edecek.»

— **Upolu'**nun özellikle Samoa'daki (19) Almanlara adam toplamakla uğraştığını sanıyordum. Dolambaçlı bir yol olur, ama ne de olsa ba-

---

(19) Son savaştan bu yana Samoa adalarının büyük kısmı İngilizlerin, kalanı da Birleşik Devletlerin eline geçmiştir.

na zaman kazandıracak.

— Hayır, hayır! **Upolu**, bu kez doğrudan doğruya Sydney'e dönüyor. Kalafat yerinde karinasına baktırmak için Tulagi'ye uğramak zorunda kaldı. İkinci kaptanın bana dediğine göre, yarın öğleden sonra saat beşte hareket ediyor. Yetişmek için hâlâ vaktiniz var.

İkircilkli görünen Jean gülerek şöyle dedi: :

«Sydney'e Berand'ın eski perdelerinden bozma elbiselerle gidemem! Tulagi'ye giderken Gouvoutou'ya uğramam gerek, orada iyi depolar var. Kumaş satın alıp, yol boyunca, adam içine çıkabileceğim bir elbise dikeceğim kendime.

«O halde bir saat içinde hemen hareket edeceğim. Lalaperou, bana Adamou-Adam'ı çağır! Ornfiri'ye şöyle kapkacak bulmaya gitsin ve bize yol boyunca yetecek yiyecek hazırlasın.»

Kalktı ve Sheldon'a hizmetkârlarına, Tahiti'lilerle elbirliği yapıp Berand'a getirdiği balina sandalını suya indirmelerine dair emir vermesini rica etti.

«Bütün gece kürek çekmek gerekecek,» diye fikrini belirtti Sheldon, «hava da pek iyi değil, yarın sabahı bekleyebilirsiniz...»

— Kısacası Gouvoutou'ya uğramasam olur yani? Yağma mı var? Üstelik **Upolu** düzgün sefer yapan gemi de değil, eğer hareket edişini bir saat önceye alsa giriştiğim işi de başaramam. Baylar, bana müsade. Eşyalarımı hazırlamam için sizi bırakıyorum.

— Size refakat edeceğim... dedi Sheldon.

— Sizi götürmek için **minerva** emrinize amadedir... diye önerdi Young.

Ama genç kız gülerek başını salladı: :

«Balina sandalımı tercih ederim,» dedi. «Benim için bunca kaygılanmanıza bakılırsa, muhallebi çocuğu olduğum sanılacak.

«Size gelince Bay Sheldon, ortağınız olduğuma göre izin verin de sizi Berand'da bırakayım, sizin bir nezakat gösterisi babında Berand'ı terketmenize razı olamam. Kaptanlık mesleğimi bana yasaklamak istiyorsunuz ve ben de hiç ihtiyacım olmadığı halde, peşimden denize gelip **bana** koruyuculuk etmenizi reddediyorum.

«Size gelince kaptan Young, oradan geldiğinize göre Gouvoutou'da yapacak bir işiniz olmamalı. ayrıca Marau'ya doğru denize açılacağınızı da az önce söylemiştiniz. Sizi yolunuzdan alıkoymaktan ve işlerinize burnumu sokmaktan hiç hoşlanmam.»

— Ama ben, dedi Tudor, Sheldon'un tepesini attıran içe sinici bir sesle. Hiçbir şey beni bağlamıyor... Sizin iyi bir gemıyle Tulagi'ye veya Sydney'e gitmenizden mutlu olacağım.

— Hayır, hayır! Yüz kere hayır! Herkes kendi işiyle uğraşsın. Ben kendi kendime yeterim.. Eğer Salomon adalarına geldiysem, özgürce dolaşmak içindir, yoksa süslü bir bebek gibi kendimi kollandırmak için değil... Zaten beni korumak için şuna benzeyen yedi kişi daha var.

Adamou-Adam, Jean'ın yanı başında duruyordu, boyu genç kızınkinden değil, üç beyaz adamınkinden de uzundu. Deriye yapışan pamuktan yeleği koca kaslarının şişkinliğinin görülmesine sebep oluyordu.

«Şu yumruğu bakın!» dedi Tudor. «Benim başımda patladığını görmek istemem.»

— Hakkınız var! diye cevap verdi Jean gülümseyerek. Fidji adalarındaki Levoula'da bir İsveç gemisi kaptanına nasıl vurduğunu hatırlıyorum. Kaptan haksızdı... Mükemmel bir vuruştu, bir kez vurdu ve adamın kolu kırıldı. Hatırlıyor musun Adamou?

Koca Tahiti'linin bir alageyik gibi yumuşak bakışları, o kadar mücadeleci karakterini gizliyordu. Ağzını açarak onayladı.

«Bir saat içinde Tulagi ve Gouvoutou'ya gidiyoruz kardeş,» diye söylendi Jean. «Arkadaşlarına haber ver, hepinizi birlikte götüreceğim. Amacımız bizi Sydney'e ulaştıracak olan **Upolu** vapuruna Tulagi'de kavuşmak. Sydney'e bizi geri getirecek iki direkli bir gemi satın almayı düşünüyorum. Sıcak tutacak elbiseler alın yanınıza. Orada sıcaklık buradan daha düşük.»

— Eğer gerçekten hareket ediyorsanız.. diye söze karıştı Sheldon.

— Eğer hareket ediyorsam mı? Buna karar verdiğimi size söyledim. Eğer beni sevindirmek istiyorsanız, ben hazırlanana kadar, adamlarıma biraz tütün ve şeker dağıtın.

Bir saat sonra, üç beyaz adam sözleştikleri gibi, kumsala kadar Jean'a refakat etmişler el sıkışıyorlardı. Jean biner binmez denize açılan balina sandalında yerini aldı, kürekte altı adamla, yedincisi önde ve Adamou-Adam dümende.

Jean kıyıda kalanlara hoşça kalın işareti yaparak balina sandalının kıçına oturdu. İnce ve narin kadın silüeti; giysisi, kemerine takılı uzun namlulu Kolt tabancası ve saçlarının yarısını örten büyük şapkası ve yüzünde çizgileriyle, Berand'a çıktığı günkü gibi bir çocuğa benziyordu.

Gök ansızın karadı. Sert bir rüzgâr eseceğe benzerdi.

«Yeniden görüşmek üzere, Baylar!» diye haykırdı genç kız. «Çabuk barınağınıza koşun. Umarım zinciriniz çok gerilmemiştir kaptan Young... Hoşça kalın!»

Genç kızın son kelimeleri, üç adama karanlığı aşarak geldi. Balina sandalı hızla fırtınanın içine gömülüyordu. Kumsalda, karanlığı delmeye çalışarak ve küreklerin düzgün tıkırtıları sönene kadar bir süre beklediler.

«Gerçek bir haylaz...» diye yargısını belirtti Christian Young, bir sesizlikten sonra. «Evet gerçek bir haylaz!»

— Ama çok sevimli bir haylaz! diye haykırdı Tudor gülerekten. Ve artık bir gezgin! Pek gözlü bir kız değil mi, Sheldon, siz ne dersiniz?

— Kuşkusuz yiğittir... diye cevapladı İngiliz, suratsız suratsız ve konusu Jean olan bir tartışmayı kesmek istercesine.

— Tam bir Amerika'lı, diye devam etti Tudor. Yürüyüşü, enerjikliği ve ataklığıyla ve de her şeyden önce bağımsızlığına olan tutkusuyla. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz kaptan Young?

— Daha önce dediğim gibi düşünüyorum, çok genç bir haylaz!

Göğü kaplayan iri bulut, şimdi yıldızları örtüyor ve gölgesini denize yayıyordu. Karanlık her yanı sardı ve üç adam eve doğru çıkarken, patikanın engebelerine ayakları takılıyordu. «Başınızı koruyun!» diye bağırdı Sheldon. Boranın ilk esintileri uluyarak hindistan cevizi ağaçlıklarına geçerken olgunlaşmış cevizlerden bir yağmur yağdırıyordu.

Sheldon, Tudor ve kaptan Young ayakları birbirine dolaşaraktan, el ele verip verandaya sığınmayı başardılar, orada yeniden viski bardaklarına kavuştular Üçü de denize baktılar; **Minerva**'nın büyük direğine asılı borda feneri, bir gözüküp kısa bir durgunluktan sonra veya sel gibi bir yağmurdan sonra gözden yiterek, deli gibi sallanıyordu.

'Bu fırtınalı gecenin bir yerinde Jean Lackland bulunuyor, diye düşündü Sheldon. Henüz tamanlamıyla eğitilmemiş bu genç kız, Berand'a geldiği günkü gibi azgın hava şartları içinde terketmek zorunda kalmıştı.

Bu kez yine genç kızı, balina sandalının kıçında, Adamou-Adam dümende ve vahşi mürettebatı küreklere eğilirken hayal ediyordu. Geniş kenarlı şapkasını, fişek kemerini ve uzun namlulu tabancasını beraberinde götürmüştü.

Sheldon birden, ilk kez gördüğünde alay etmiş olduğu bu gülünç karnaval kılığından duygulandığını hissetti. Düşlerinin duygusallığının farkına varıp, en iyisinin gülüp geçmek olduğunu düşündü. Ama böyle bir şey yapamadı, çünkü hemen sonra, yeniden şapkayı, kemeri ve tabancayı düşünmeye başladı.

Bir saat sonra rüzgâr dindi ve gittikçe genişleyen yıldızlı, aydınlık bir gökyüzü paraçası göründü. Sağanak geçmişti. Chiristian Young kalktı, piposunun külünü silkeledi ve yola çıkmak için gemisine gitmeye hazırlandı.

İki arkadaşı kendisine bir soru sormuşcasına:

«Şimdi güvenlik içinde olmalı...» dedi.

Kimsenin birşey söylememesine rağmen, herkesin zihnini karıştıranın aynı şey olduğu anlaşılıyordu.

«İyi bir mürettebatı var,» diye yeniden konuşmaya başladı Young. «ve kendisi de denizcilikten çok iyi anlıyor... Hava tamamen açıldı ve gecenin sonu güzel olacak. O şimdiden halina sandalının yelkenini açmış ve Gouvoutou'ya tan yeri ağarırken varacaktır. Haydi iyi geceler ve başka bir sefere!»

Christian Young gitti Tudor da son bir bardak içtikten sonra ayağa kalktı.

«İyi geçler dostum,» dedi Sheldon'a. «Yarın sabah adamlarımla ve sizin bana hazırladığınız zencilerle hareket edeceğim. Bu kadar uzun zaman Berand'ın zevkleri arasında kaldığımdan utanıyorum.»

Verandada yalnız kalan Sheldon, kendi kendine, eğer Jean Berand'da kalmış olsaydı Tudor'un gidişini ertesi sabaha erteleyeceğini düşündü. Sonra, herşeyin böyle daha iyi olduğu kanısına vardı. Jean anında yola çıkmaya karar verdiğince (onca kararlı sözleri hala Sheldon'un kulaklarında çınlıyordu ve genç hayali önüne dikiliyordu) hiç bir öneriyi ciddiye almadığı gibi, hem kendisini, hem de Tudor'u hiçe saymıştı.

Sevinçle gülümsedi. Apaçık olarak Jean'ın tavrı, erkekler için pohpohlayıcı değildi ve Sydney'e gidip kendisini geri getirecek olan iki direkli bir gemi satın almaya bu iki, daha az veya daha çok açığa vurulmuş, flört heveslileriyle oturmaktan yeğ tutmuştu. En azından hiçbiri hakkında tercihini belirtmemişti. Garip, garip bir yaratık! Gelecek günler boyunca Berand, Sheldon'a çöl gibi görünecekti.

Jean'ın hareket ettiğinin ertesi sabahı, Tudor'un yönetimindeki seferiler yola düzülmüşler ve sandallarıyla Balesuna'yı çıkmaya başlamışlardı.

Sonra, akşam üstü, Sheldon teleskopunun

yardımıyla ufukta Tulagi'den ayrılmış olan **Upolu'**nun dumanını gördü. Bu gemi Jean'ı Sydney'e taşıyordu.

Öğle yemeğinde sofraya yalnız oturdu, akşam da oturduğu yerden genç kızın boş bıraktığı sandalyeye uzun uzun baktı.

Artık, verandaya her çıkışında, bahçenin ucundaki sazdan boş kulübeye bakmadan edemiyordu. Bir akşam, içgüdüsel olarak bilardo masasını çuhası üzerinde topu yuvarlarken, Jean'ın geldiği gün şapkasını ve tabancasını astığı portmantoya baktığını anlayınca şaşırdı.

Neden böyle, 'Jean'dan tedirgen oluyordu? neden? İşte sürekli bir öfkeyle kendi kendine sorduğu soru buydu. Uygar dünyadan uzun süredir kopuk olması, onun bu garip yaratığa olağandışı tutkusunun sebebi miydi?

Bu tutkunun herşeyden üstün olması onu şaşkına çeviriyordu. Pişman olmayı düşünmeksizin apışıp kalıyordu.

Ama, artık onu sevdiğini gizleyemiyordu. Ne kadar şaşırtıcı olursa olsun bu gerçek herşeye hakimdi. Pişmanlığı düşünmeksizin şaşkındı.

Berand'a yeniden sınırsız bir yakınlık duydu. Başarma isteği şimdiye kadar, kendi karakterinin akıl almaz inatçılığına bağlı olmuştu Hughi'e nin ölümüne. **Jessee'**nin batışına başarıyla direnmişti. Başarılan iş her an olursa olsun terkedilmemeliydi.

Bütün bunlara rağmen şimdi durum bambaşkaydı. Jean işletmeye ortak olduğuna göre, herşeye rağmen girişim başarılı olmalıydı. Çünkü başarı kazanıldığında, bu biraz da kendisiyle genç kadın arasındaki var olan bağların daha da güçleneceği açıktı.

Üç yılda, işletme gereği gibi kâr etmeye başlayacaktı. O zaman istedikleri gibi davranabilirler, yıllık izin alıp birlikte keyif için Avusturalya'ya, Havai'ye ve hatta İngiltere'ye bile gidebilirlerdi.

Sheldon akşamlarını fiyatların düşüsü ve satışların artması ile ilgili bitmez tükenmez hesaplarla geçiriyordu.

Ormanda yeni bir tarla açmaya karar verdi ve hemen kendi şahsi gözetimi altında zencileri işe koşturdu. Olağan verimi arttırmak için bir prim sistemi denedi. Her geçen gün daha bol el emeğine sahip olmadığı için sızlanıyordu.

Eğer Jean Jessei'nin yerini alabilecek iki direkli bir gemi satın alabilirse, o zaman ek el emeği toplamak çok kolaylaşacak, diye düşündü. Çünkü, şu anda başvurmak zorunda kalacakları profesyonel adam toplayıcıları herkesi hoşnut edebilecek güçte değillerdi.

Jean'ın hareket edişinden Malakola'nın Berand önüne demir atmasına kadar sekiz gün geçti.

Geminin kaptanı uygun bir rüzgâr bekleyip, Sheldon'la bir parti bilardo oynamak ve biraz ge-

vezelik etmek için karaya çıktı. Ayrıca Sheldon'a içinde değişik tohumlar bulunan ve bu tohumların nasıl kullanılacağına dair Jean'ın yazılarını içeren kağıtları vermek durumundaydı. Üstelik de getirdiği olağanüstü haberlerle İngiliz'i şaşırtmak düşüncesi onu içten içe sevindiriyordu.

Kaptan Aucland bilardo partisine başladı. Sonra birlikte verandaya çıkıp salıncaklı sandalyelerine rahatça yerleşip ikinci bardak viskilerini yuvarlarken Aucklan bombasını patlattı.

«Sizin Bayan Lackland eşsiz biri!» diye yumurtladı. «Berand'a ortak olduğunu ileri sürdüğünü biliyor musunuz? Sizin ortağınız olduğunu söylüyor, gerçek mi?»

Sheldon baştan savma bir olumlama işareti yaptı.

«İmkânsız!» diye haykırdı Auckland. «Bir kadın ortak mı? O kadar mı?.. Eh iyi, ne Gouvoutou'da, ne de Tulagi'de kimseyi buna inandıramadı. Oralarda insanlar şeytanca dedikoducudurlar. Ha! Ha! Ha!»

Ağız dolusu gülebilmek ve sıcak kafatasındaki terleri renkli bir mendile silmek için sözünü kesti.

«Bu ortaklık hikâyesi gerçekten zor hazmedilir bir parça. Gerçi bu ortaklık bir iş yolculuğuna bahane oldu!»

— Bu işte düzensiz bir yan yok, diye karşılık verdi Sheldon. Aramızdaki anlaşma çok olağan.

Gerçekte, kendisi de Salomon adalarında böyle bir ortaklığın çok nadir olduğunu biliyordu. Ama hiç renk vermemeye çalışıyordu.

«Aşağı yukarı dokuz bin dolar para yatırdı ortaklığa» diye ekledi Sheldon.

— O da öyle söylüyor.

— Ve sırf işletmeye değgin bazı işler için Sydney'e gitti.

— Hiç de Sydney'e falan gitmedi.

— Anlayamadım?

— Anlamayacak ne var, size Sydney'e gitmediğini söyledim bay Sheldon.

— O halde **Upolu**, Tulagi'den hâlâ ayrılmamış olacak? Geçen salı, geminin dumanını gördüğüme yemin edebilirim, öğleden epeyce sonra Savo'nun önünden geçmişti.

— **Upolu**, gerçekten Sydney'e doğru yola koyuldu....

Kaptan Auckland, oldukça öfkelendirici bir biçimde, iradi bir yavaşlılıkla, tadını çıkara çıkara viskisini yudumlamaya başladı.

«... Yalnızca Bayan Lackland, yolcuların arasında değildi.»

— O halde neredeydi.

— En son gördüğümde Gouvoutou'daydı. Sydney'e iki direkli bir gemi satın almaya gitmeyecekmiydi?

— Evet, evet...

— Eh, iyi pek uzağa gitmeden bir gemi satın almış oldu. Ben kendi payıma on şiling bile ver-

mezdim gemiye. Kuzey-Batıdan gelen bir rüzgârın üstesinden gelebilse ne âlâ...

— Eğer buraya benim merakımı bilemeye geldiyseniz, dostum, bunu yüzde yüz başardınız... Şimdi bana gerçekten ne olup bittiğini anlatın.

Auckland salıncaklı sandelyesine çöktü ve kısa bir an sonra, parmaklarıyla cevaplarını sıralamaya başladı:

«**Primo,** birincisi, buradan yola çıkmış olan **Martha** gemisini hatırlıyor musunuz? Peki hatırlıyorsunuz.

«**Secundo**, **Martha** Malaita önünde Pounga - Pounga kayalığına oturdu. İçinde bulunanlar onu terkettiler ve ilk fırtınada da paramparça olup suyun dibini boylayacak.

«**Tertio,** Bayan Lackland, onu Sömürge Valisinin memurundan açık arttırmayla Tulagi'de elli beş liraya satın aldı.

«Ben de Raff ve Morgan adına elli lirayla açık artırmaya katıldığımdan, konuyu çok iyi biliyorum. Bizimkiler gemiye sahip olmayı hesap etmişlerdi, ama kaçırdıklarını duyunca bozuldular. Onlara 'cehenneme kadar yolunuz var,' dedim. Bana elli lirada dur demişlerdi. Ama orada bu işin amatörlerinin olacağını kestirememişlerdi. Ne Fulerum kardeşler, ne Burns Philip şirketi mezat yerinde yoktu. Tek korkulu rakip Nielson'un adamı Squierls idi. Onu da tıka basa yedirip içirip sarhoş etmişlerdi .

— «Yirmi, diye bağırdım, arttırma başlatıldı-

ğında.

«— Yirmibeş. dedi genç kız.

«— Otuz!

«— Kırk! dedi.

«— Elli.

«— Ellibeş!»

«Donakalmıştım. Altta kalmıştım! Haykırdım:

«— Satışı durdurunuz! Patronlarımla görüşmem için bana zaman verilsin!

«— Yok öyle şey! diye bağırdı genç kız.

«— Âdet böyledir... diye ısrar ettim .

«— Hangi âdet? Dünyanın hiçbir yerinde bir arttırma durdurulamaz.

«— Bu Salomon adalarına özgü bir inceliktir.

«O zaman ne oldu biliyor musunuz Sheldon? Sömürge Valisinin memuru Burnett, sanıyorum bana tarziye vermeye hazırlanıyordu ki, bu küçük kız büyüleyici bir sesle, yumuşak ve mümkün olduğu kadar küstah, Burnett'e şu soruyu yöneltti:

«— Bay müzayedeci, açık arttırmayı yasal sınırlar içinde bitirecek misiniz? Uğraşacak başka işlerim var ve ne istedikleri bilinmeyen bazı kimseleri hoşnut etmek için yarına kadar bekleyemem.

«Bunları söyledikten sonra da Burnett'e gülümsemeye başladı. Bunu nüzerine Burnett bağırmaktan kendini alamadı.

«— Bir, iki, üç... kimseden tek kelime yok mu? Son arttırım elli beş liradır! Bir, iki, üç... Sattım Bayan... İsminiz lütfen?

«— Jean Lackland! dedi gülümseyip bana dönerekten. Ve işte genç kızın **Martha**'yı satın alışının hikâyesi.»

Sheldon **Martha**'nın mükemmel bir gemi olduğunu biliyordu, ama eğer ellibeş liraya alındıysa, onu kurtarmak için pek az imkânları kalmıştı herhalde.

«Geminin batışı nasıl oldu ve Von Blix neden gemisini terketmek zorunda kaldı?» diye sordu.

— Çok basit. **Martha**, Malaita'ya yanaşmaya hazırlanıyordu ki demir atmak için geçeceği boğazda takılıp kaldı. Beş dakikadan daha kısa bir süre içinde, Pounga-Pounga kayalığına oturdu. Hemen, kazanın varlığını zenciler birbirlerine büyük ateşler yakarak haber verdiler. Ve böylece geminin batışı haberi hızla Malaita'ya yayıldı. Aradan yarım saat geçmemişti ki beş bin orman adamı kumsalda bitiverdi. İki yüz oyma savaş kayığı iki direkli gemiyi kuşatmıştı.

— Nasıl, Von Blix ve mürettebatı savaşmadı mı?

— Faka bastırılmışlardı. Adalıların âdetlerinden ve törelerinden habersizdiler. Başlarına neler gelebileceğini kestiremiyorlardı. Rüzgârın onlardan tarafa attığı ateşin dumanı kıyıda toplananları görmelerini engelliyordu. Hepsi de silâhsız

ve hiçbir ihtiyat tedbiri almadan kayıklara inmişler ve gemiyi yeniden yüzdürmek için demir atıyorlar ve iplerle çekiyorlardı. Ansızın, kendilerini kalabalık bir düşman sürüsü ile çevirili bulunca ancak küreğe kuvet kaçıp postalarını kurtarmak fırsatını bulabildiler. O zaman da zenciler gemiyi bir anda istilâ ettiler.

«Von Blix ve altın aramak için ortaklık kurmuş olan adamları Tulagi'ye sığındılar ve kuzeybatıdan esecek kuvvetli bir rüzgârla yiteceğe benzeyen Martha'yı satamaya karar verdiler. Von Blix, ivedelikle Sydney'e gidip yeni bir sefer hazırlamak istediğinden, **Martha**'nın satışından ne kalırsa kârdır diye düşünüyor olmalıydı.»

— Bayan Lackland'ın niyeti neydi?

Kaptan Auckland gülümsedi:

«Herhalde gemiyi yüzdürmeye çalışacak. Yoksa, neden ellibeş lira ödesin ona- Eğer yüzdürme işini beceremez ise, zararını geminin donatımı ve direk takımını, demirleri, çıkrıkları, dümeni vs. söküp satarak kapamaya çalışacak. Onun yerinde kim olsa, aynı işi yapardı.

«Ben Tulagi'yi terkettiğimde, o hâlâ bu işi gerçekleştirmek için **Emily**'i kiralamakla uğraşıyordu. Geminin patronu Munster önce bu teklifi reddetmişti.

«— İmkânsız! dedi ona. Morgan ve Raff tarafından adam toplamak için tutuldum.

«— Pekâlâ! Ne alacaksınız bu sefer için?

«— Elli lira.

«— Eemily'yi Martha'ya yanaştırın, ben size yetmiş beş vereceğim!

«Dostunuz, su götürmez açık gözlü ve kararlı biri.»

— Ortağım.. diye düzeltti Sheldon.

«O halde eşsiz bir ortağınız var! Beyaz bir kadın, Pounga-Pounga'da bir gemiyi yüzdürmeye çalışıyor... Kimin aklına böyle birşey gelebilirdi?

«Ah! Size, Tahiti'lilerini silâhlandırmak için kendisine sekiz tüfek ve üç sandık dinamit vermesi için Burnett'i ikna ettiğini söylemeyi unutuyordum. O Pounga-Pounga'da başının çaresine bakarken, ben oradan ayrıldım. Yerliler onu rahat bırakmak zorunda olduklarını anladılar. Üstelik bu yamyamlar onun hizmetine girip, ona yardım etmeye çalıştılar.

«Tanrım! Azizim, bu genç kız bir harika, bizim geleneksel gidişimizde bir yıkım. Evet, işte tam bir yıkımdır!

«Gouvoutou ve Tulagi'den bir fırtına gibi geçti. Ona tutulmayan bir beyaz kalmadı. Elbette Raff hariç, çünkü Martha'yı kaptırdığı için ona diş biliyor. Üstüne üstlük Emily'yi kiraladığını öğrenince küplere bindi ve Münster'le olan sözleşmesini çıkarıp gösterdi.

«Kız ne mi yaptı? Sözleşmeyi gönül okşayıcı bir gülümsemeyle aldı, okudu ve Raff'a dedi ki: 'Munster bundan sonraki seferinde toplayacağı adamları size vereceğini kabul etmiş, ama bu benle gelip Martha'nın kurtarılmasına çalışması-

na engel bir durum değil', Ve gülerek kağıdı iade etti.

«Çok iyi bir sözleşme Bay Raff, dedi genç kız. Ama şu anda söylemiş olduğum benzer durumları belirtmeyi bir daha unutmayın. Bu ihtiyatlı bir davranış olur. Denilebilir ki Jean Lackland Bay Raff'ı mat etti. Ama rüzgâr yeniden çıkıyor ve benim de hareket etmem gerek. Yeniden görüşmek üzere dostum! Umarım küçük kız girişiminde başarılı olacak. Bu ikiniz için de çok önemli bir başarı. **Martha** mükemmel bir gemi, **Jessie'**nin yerini kat be kat tutacaktır.»

BÖLÜM XVI

SİZİN BAYAN LACKLAND'INIZ

Ertesi sabah Sheldon işletmeyi teftişten döndüğünde, Berand önünde başka bir geminin, 'Mision'lara ait olan **Alpostle**'ın demir atmış olduğunu gördü. Tam o sırada, mürettebatın bir kısmı sandallarda kürek çekerek, bir yandan da boyunlarından bağlı iplerle suda yüzen ikisi kısrak, biri dişi tay, üç atı kıyıya çekiyorlardı.

Hayvanlar karaya vardığında Sheldon, onları Tulagi'daki Sömürge Valisinin konağında görmüş olduğunu hatırladı. Hemen, bunları Jean'ın satın almış olabileceğini düşündü. Salomon ada-

larını sarsmak konusunda verdiği sözü tutuyordu. Shedon artık, ne görürse hiçbir şeye şaşırmamaya kararlıydı.

Hem doktor, hem de din görevlisi olan Welshmere, taşıttan inip Sheldon'a elini uzattı:

«Bunları, size Bayan Lackland gönderdi...» dedi. «Ayrıca, güvertede eyer ve koşum takımlarıyla dolu büyük bir sandık daha var. Ve size teslim edilmek üzere bana verilen bir mektup. Ve de **Flibberty-Gibbet**'nin patronu kaptan Oleson'u size takdim ederim...»

Sheldon şaşkın :

— Ah! Siz miydiniz, Oleson? Geminizi ne yaptınız?

— Sizin Bayan Lackland'ınız gemimi çaldı, evet açıkça çaldı! Bu, bir kadın değil düpedüz bir vahşi! Bu yüzden yeni bir sıtma nöbetine tuttuldum. Ve Jean Lackland, bu zorlu suçu işleyebilmek için beni sarhoş etti, utanılacak şekilde sarhoş...

Doktor Welshmere gülmeye koyuldu?

«İyi yaptı vallaha,» diye araya girdi. «Oleson artık bir daha öyle içmemeye ant içti.»

— Kendisi şimdi **Flibberty - Gibbet'yi yönetiyor!** devam etti Oleson. Pek kızmışa benziyordu. Salomon adalarını yaratan şeytan kadar eminim ki gemiyi batıracak!

Doktor Welshmere iyiniyetle karşılık verdi:

«Elbette ki, kendisine yaraşmayan bazı tavır-

ları var. Benle de bazı uygunsuz şeyler oldu. Bu atlarla hiç uğraşmak istemiyordum ve kendisine **Apostle'ın** yalnızca yat lisansı olduğunu, yük taşıyamıyacağını anlattım. Ayrıca doğrudan doğruya buraya gelmediğimi de ekledim. Ama yine de, bütün bunlar boşuna oldu.

«—Şeytan alsın lisansı! dedi bana. Gemiye yükleyin şu atları ve nasıl yiğit bir kişi olduğunuzu gösterin. Bir gün **Martha**'yı yüzdürdüğümde size bu hizmetinizin karşılığını ödeyeceğim.»

«Bana iğrenç davrandı,» diye yeniden söze girdi Oleson. «Benim emrimdesiniz» dedi bana. **Artık Flibberty-Gibbet'nin** yönetimini ben alıyorum... Kendisine, güvertede teslim etmek zorunda olduğum fildişi beyazlığında bitkisel cevizlerin olduğunu söylediğimde (20) :

«— Şeytan alsın cevizleri! diye cevapladı. Şu anda çok daha önemli bir iş peşiydeyim. Cevizlerinizin değerini size ödeyeceğim. Eğer çıkıp denize açıldığımda, cevizler fazla ağırlık yaparsa onları denize boşaltacağım.»

Sheldon eleriyle kulaklarını kapatıp:

«Öyle bağırmayın Oleson! Beni sağır edeceksiniz. Daha iyisi, sakin olmaya çalışın ve olayları başından başlayarak anlatın. Yoksa, bu şekilde anlattıklarınızın zerresini anlamıyorum. Haydi

---

(20) Koca meyvalı, fitelefes adlı egzotik bir ağacın meyvalarının iç kısmına, bitkisel fildişi denir.

eve gidelim de gölgeye oturalım,» dedi.

Sheldon böylece Oleson ve doktor Welshmere'i verandaya götürdü.

«Benim saniyen öğrenmek istediğim,» diye sordu Oleson, «nasıl denir, şöyle: Kendisi sizin ortağınız mı, evet veya hayır? Birinci nokta bu.» Sheldon doğruladı:

— Öyledir.

— İşte beni şaşkınlığa uğratan da bu.

Oleson, doktor Welshmere'den bir onama işareti aldıktan sonra, Sheldon'a doğru döndü ve konuşmaya başladı:

«Salomon adalarına geldiğimden beri burada çok olağanüstü şeyler gördüm: İki ayak uzunluğundaki sıçanlar, Adalar Komiserinin tabancayla vurmaya bayıldığı koca kelebekler, yamyamların kulaklarında taşıdıkları şeytanı utandıran salkım küpeler ve Şeytan'ın yanlarında melek kaldığı kudurgan kafatası avcıları. Bütün bu gördüklerim, beni şaşkına çevirmedi. Ama sizin Bayan Lackland'ınız olağanüstünün de ötesinde birşey.»

Sheldon sözünü kesti:

— Tekrar söylüyorum, Bayan Lackland benim yalnızca ortağım, Berand'ın mülk sahiplerinden biri olarak beni ilgilendirmektedir.

— Eh, o da öyle söylüyor. Ama ben inanmak istemiyorum. Dediğini ispatlamak için elinde bir belge yoktu...

— Tanrı aşkı için Oleson.. Şaka etmeden konuşun.

— Önce içecek bir şey verin. Umarım doktor Welshmere izin verir... Biliyor musunuz, dört günden beri sıkı bir perhize soktu beni ve susuzluktan çatlıyorum.

Doktor Welshmere onayıcı bir baş işareti yapınca Viabury viski ve sifon aramaya gönderildi.

Sheldon şimdi serinlenmiş olan Oleson'a:

«Eh, şimdi açık seçik anlatınız, Bayan Lackland'ın geminizi nasıl aşırdığını?»

«Haydi başlayalım bakalım.... Tulagi'yle **Flibberty-Gibbet** ile ancak varmış, üst yelkenleri indirmiştim. Etraf kayalık olduğundan yavaş gitmemiz gerekiyordu. Bayan Lackland, koca Adamou-Adam ve diğer zındık Tahitili sürüsüyle, balina sandalında bana yanaştı.

«— Kaptan Oleson, diye haykırdı, sizinle konuşacağım!

Ben de ona cevaben:

«— Kötü seçilmiş bir yer.. Demir atmamı bekleyin... dedim.

«İpten bir merdiven attım kendisine, güverteye çıktı.

«— Kaptan Oleson, dedi şıppadak, yarım bir tur atıp Pounga-Pounga burnuna yönelmeniz gerekiyor. Orada batmış bulunan **Martha**'yı, ben satın aldım. Hizmetiniz benim için çok yararlı olacak.

«Ağzım bir karış açık, kendi kendime aklını kaçırıp kaçırmadığını soraraktan, ona bakıyor-

dum. O zaman bir ağız dalaşına giriştik. Bana sizinle ortak olduğunu söylediğinde, kendisine buna inanmadığım cevabını verdim. Gücendi, yüksek sesle ve sertçe konuşmaya başladı. Dedesi yaşında olduğumu ve kendisi gibi bir haylazdan yılmayacağımı bildirdim. Sonra da **Flibberty-Gibbet**'yi terketmesini emrettim.

«Yumuşadı, son derece ince ve tatlı, bir sesle benle şöyle konuştu:

«— Dost olalım, kaptan Oleson. Ötede demir atmış bulunan **Emily**'nin güvertesinde iyi cins viski var. Meseleyi haletmek için gemi kiralamıştım bile. Benle geliniz, susuzluğunuzu giderirsiniz. Elbette böyle yararlı bir teklifi reddetmeyeceksiniz. Çünkü bana kesinlikle denildiğine göre denizcilik konsunda birinci sınıf bir uzmansınız. Evet, '**birinci sınıf bir uzman**', dedi bana. Tabiî beni pohpohlamak için.

«Ben, kötü şeyler düşünmeksizin balina sandalına indim ve **Emily**'ye doğru kürek çektik. Tıpkı bir cenaze törenindeymiş gibi cakalı olan Adamou-Adam dümendeydi.

«Yol boyunca, **Martha**'yı sizinle ortak satın aldığını ve istediği yardımı reddetmeyeceğimi tekrarladı. Sonuç olarak, sizin emirlerinizi almak için hemen Berand'a doğru hareket etmeyi kabul ettim.

«Ama, bundan hiç tatmin olmadı. **Martha**'yı kurtarmak için yitirecek vakti yokmuş. Eğer si-

zin gerçekten ortağınız olduğuna dair sözünü kabul etmeyi reddetsem, işin içinden tek başına sıyrılmaya kararlıydı.

«Şimdi Sheldon, beni iyi dinleyin. Emily'nin kabinesinde en ünlü üç dalaverecı Fowler, Curtis ve Brahm'a (işte tam bir tip bu) rastladım. Benim kadar siz de onları tanırsınız. Bayan Lackland'ın bana dediğine göre, her birini aylık onbeş liraya hizmetine almıştı.

«— Bu baylar seve seve sizinle kadeh tokuşturacaklardır, dedi.

«Ötede bir yığın viski şişesiyle dolu bir dolap açıp, şişeleri masaya koydu ve bir zenciyi bardak getirmeye gönderdi.

«Bu üç adamın Jean'ın dalavera ortakları olduklarını sonra anladım. Bana dair gerekli bilgileri önceden almışlardı.

«— Affınızı rica ederim... Bir an için güverteye çıkacağım, dakikada dönerim, dedi.

«Oysa bu dakika yarım saat sürdü. On günden beri tek bir dardak içmemiştim. Yaşlı bir adamım ben, sıtma da beni zayıf düşürdü. Üstelik de açtım. Bana kötü örnek bu üç sünger topluluğu içinde, artık gerisini anlıyorsunuz değil mi?...

«Sıkı bir tartışmaya giriştik. Sünger gibi içen üçlü, beni Fliberty-Gibbet'yi Pounga-Pounga'ya götürmem için ikna etmeye çalıştılar. Ben de görevimin beni oralara sürüklemediğini ileri sürüyordum. Ne yazık ki, her yeni kanıtın altı, peyderpey yeni büyük yudumlarla çiziliyordu.

«Sizin Bayan Lackland'ınız yarım saatin sonunda göründüğünde, beni dikkatle gözleyip, şöyle dediğini hatırlıyorum:

«— Böyle iyi oldu.

«Bunun üzerine boş viski şişelerini aldı ve bordanın üstündeki ambardan suya attı.

«— Bu, **Martha** yüzene kadar içtiğiniz son yudum, dedi. O zamana kadar sizi kuru bir perhize sokuyorum. Belki biraz uzun olacak ama, öyle.

«Bayan Lackland gülmeye başladı ve bana aldırmaksızın emretti:

«— Şimdi, adamcağızı karaya uçurmanın vaktidir.

«Beni Adamcağız... Benim yaşımdaki bir adama karşı ne saygısızlık! Hiç çekinmeden devam etti:

«— Sen Fowler, Adamou-Adam'a balina sandalını hazırlamasını söyle ve o kaptan Oleson'u karaya çıkardığında, sen sandalla beni **Flibberty - Gibbet'ye** geri götüreceksin. Geminin yönetimini kendim ele alacağım. Ve ayyaş bacakları üzerinde en iyi duranınız da bana ikinci kaptanlık yapacak.

«O andan itibaren anılarım kesikli. Bir paket gibi kaldırıp balina sandalına koyuldum. Bana öyle geliyor ki dümendeki Adamou-Adam'a bakaraktan sızmışım. Kaldırılan **Flibberty- Gibbet'nin** zincirlerinin gürültüsü ile uyandım. Büyük yelkenin açıldığını gördüm.

«— Alçak! dedim Adamo-Adam'a, beni gemime götür!

«— Sizi karaya çıkartacağım, diye cevapladı. Bayan Lackland, orada çok daha iyi olacağınızı bildirdi.

«Hiddetimden bağırdım çağırdım ve dümeni ele geçirmeye kalktım. Ama Adamou beni öyle bir itekledi ki balina sandalının dibine yapıştım. Yeniden kalkmamı engellemek için ayağını üstüme bastı ve karaya doğru dümen tutmaya devam etti.

«İşte bütün hikâye. Bunun yüzünden hasta oldum... Ve şimdi Sheldon, buraya **Flibberty - Gibbet**'nin patronu ben miyim, yoksa gemi sizin Bayan Lackland'ınız ve onun zındıklarından ibaret mürettebatının mı, bunu öğrenmeye geldim.»

Sheldon, bütüniyle kendisinde var olmayan bir sükûneti sağlamak için, Oleson'u sakinleştirmeye çalıştı.

«Öfkelenmeyiniz, kaptan... Sizin zoraki tatilinizin ücretini ödeyeceğimizden hiç şüphe etmeyin. Eğer Bayan Lackland, ki ortağım olduğunu tekrarlıyorum, **Flibberty - Gibbet**'yi ele geçirmeye karar verdiyse, demek ki bu gerekliydi. Siz de kabul etmelisiniz ki eğer **Martha**'yı **Pounga - Pounga** kayalığından çekmeyi aklına koyduysa, menzilinde bu iş için gerekli ne kadar imkân varsa, hepsini de bu işe koşar. Üstelik saniye yitirmeksizin.

«Siz Oleson, Berand'da kalınız ve iyice isti-

rahat edip vücudunuzun ateşini söndürün. **Flibberty - Gibbet** döndüğünde, komutasını ele alırsınız. Gerisini o zaman konuşuruz.»

Doktor Welshmere ve Apostle'ın gidişinden sonra, kaptan Oleson verandada bir hamakta uyuklamak için gittiğinde, Sheldon Jean'ın mektubunu açtı ve okumaya başladı:

«Aziz Bay Sheldon

«**Flibberty-Gibbet'**yi zorla ele geçirdiğim için beni affetmenizi dilerim. Ama buna mecburdum. Martha'nın bizim için önemi esastır. Gemi için sadece elli beş lira ödedim, dolar hesabıyla iki yüz yetmiş beş dolar. Gemiyi kurtarmayı başaramazsam bile, dönüş için, gemiden kurtaracağım gereçlere ve keseme güveniyorum. Bu fırsattan yararlanıp, hemen ordan **Flibberty - Gibbet** ve **Emily**'yi topladığım zencilerle dolduracağım. Sonra onları, Berand'a size getireceğim. Çünkü şu anda, bizim en çok el emeğine ihtiyacımız var.

«Bu öğdelen sonra, iki inek satın almaya Nogi'ye gittim. Mülk sahibi sıtmadan ölmek üzereydi ve Sam Willis adındaki ortağı, hayvanları ucuza bıraktı bana. Onlar **Minerva** ile bize gönderecek. Uzun zamandır ki Berand süt tozu perhizindedir. Bundan böyle, bundan da vazgeçmek gerek.

«Size, doktor Welshmere ile, Tulagi'de satın aldığım iki kısrak ve bir dişi tay gönderiyorum. Doktor, Oulava'daki misyondan, bana limon ve

portakal fideleri sağlayacağına söz verdi. Ayrıca hint kirazı ve çekirdek de bulacak. Bunlar gelişmek için geniş alana ihtiyacı olan, büyük ve güzel ağaçlardır.

«Bir de Sydney'e incir ve Japon muşmula ağacı ve de buğday tohumu ısmarladım. Eğer benim dönüşümden önce size teslim edilirse, gecikmeksizin, işletmenin Balesuna'ya yakın bir yerinde yamaca ekiniz.

«**Martha** sicile yüzon ton hacminde, diye kaydedilmiş. Bu Salomon adalarında var olan iki direkli gemilerin en büyüğü. Ayrıca en iyisi.

«Kuşkusuz, makinası onarıma muhtaç bir vaziyette. Eğer işlevini doğru dürüst görseydi, gemi oturmazdı.

«Size gönderdiğim ağaçları evin çevresine dikiniz. Çok sonra büyürse hindistan cevizi ağaçlarını kaldırırız. «Jean Lacakland».

Sheldon uzun zaman elindeki mektubu evirip çevirerek ve yazılanları inceden inceye yoklayaraktan olduğu yerde kaldı.

'Nasıl da karakteristik', diye düşündü. Tıpkı çehresi gibi iradeli bakışları gibi kararlı, bu büyük yazıların okunuşu kolaydı. Bir delikanlı gibi açık yürekli ve teklifsizce yazıyordu. Bu karmaşada bile dengelenen bir yazının inceliği vardı. İmzasında yazı ile aynı nitelikler görünüyordu: Zariflikte hiç mi hiç gözü olmayan, ama büyülü bir incelikten de uzak olmayan aşırı bir basitlik.

Sheldon gözlerini bunca anlamlı işaretlerden ayıramıyordu. Bu işaretlerin tümü de ona Jean Lackland'ın yokluğunu hissettiriyordu. Ve genç kadını her yanıyla önünde görür gibi oluyordu. Hayatında ilk kez, kendisini sonsuz hayallere daldıran bu sevgili imzanın önünde, ağaç kabuklarına veya kıyıdaki kumsala adlarını yazan çiftlere yakınlık duydu. Sonra gerçeğin ta kendisine döndü ve çehresi katılaştı.

Bu esnada Jean, dünyanın en kötü yeri olan Malaita önündeki Pounga - Pounga'da, kafatası avcıları, haydutlar ve caniler arasında bulunuyordu.

Kafasından, balina sandallarından birine atlayıp hemen denize açılıp ona kavuşmak gibi, çılgınca bir düşünce geçti. Ama Jean yüzde doksan bunu kötü karşılardı. Ve ne diye çağrılmaksızın geldiğini, hiç yardıma ihtiyacı olmadığını, gelmesine de hiç gerek olmadığını söyleyebilirdi. Bu nakaratı önce de duymuştu.

Hayır, kendi öz saygısı onu bu gidişten alıkoyuyor, bu haylaz tarafından terslenmekten onu koruyordu. Ama, ne kadar da mutlu olacaktı, ondan kendisinin oraya gitmesi için bir çağrı, onun dediği gibi 'bir el işareti' alsaydı! Ne yazık ki, bunarın hiç biri yoktu! Bu durumda da kendisine sakin sakin oturmaktan başka bir şey düşmüyordu.

O zaman Jean'ın davranış biçimine yeniden öfkelenmeye başladı. **Fibberty-Gibbet'**yi aşırması

onu güldürüyordu, ne de olsa ustaca bir soygundu. Hiç olmazsa Oleson'u sarhoş etme görevini üç dalavericiye vermişti.

Sonra, gözlerinin önüne Jean'ın emri altında Flibberty-Gibbet'nin Pounga - Pounga'ya doğru yol alışı geldi. Eğer, asılacakları ipe değmeyen üç dalavereci ortağı, ona kötü bir oyun oynarlarsa? Ama hemen ardından Tahiti'li koruyucularını düşündü ve onun üzerine titreyen kaygısı silindi. Ama tümü ile düşünülürse, kızın bu olağanüstü davranışına hak vermek de elinden gelmiyordu.

En sonunda eve döndü ve gözleri duvarda boş duran çiviye takıldı.

O zaman öfkesi dindi ve içi kararararak, kendi kendine bu sevgili çiviye büyük kovboy şapkasının, fişek kemerinin ve uzun namlulu tabancanın ne zaman asılacağını sordu.

BÖLÜM XVII

AMERİKAN USULÜ

Ufukta, bir tek gemi gözükmeksizin, tam bir sukûnet içinde günler geçti.

Sheldon, ormanda tarla için bir alan açtırıp, hindistan cevizleri diktirerek, tütün yerine hindistan cevizi içi tüttürerek ve zenci yerine Jean'ın gönderdiği atlardan biriyle günlük işlerini yapıyordu.

Genç kızdan hiçbir yeni haber gelmemişti. Yalnız, Samoa'ya adam toplayan **Clansman'ın** kaptanı, kısa bir süre için bir akşam yanaştığında, küçük bir parti bilardo oynarlarken Sheldon'a Poung-Pounga'da dolaşan dedikodulara göre büyük çarpışmalar olduğunu söyledi. Ama bunlar sadece inanılması zor söylentilerdi.

Sonra, Sydney'e doğru düzgün sefer yapan **Kammambo** buharlı gemisi Berand'ın sessizliğini bir saatliğine bozdu. Gemi ulaktan başka, Jean'ın **Upolu'**ya vermiş olduğu siparişleri de getiriyordu.

Minerva, Nogi'den alınmış iki inek boşalttı. **Apostle** karaya, 'Mision' tarafından sağlanmış portakal ve limon fidanları ile yüklenmiş bir sandal gönderdi. Hava sürekli iyi gidiyordu, 'bu da Jean'ın işini kolaylaştırır', diye düşündü Sheldon.

Bazan yassı sakinlik, kırışıksız denizde hüküm sürüyor, bazan da yönleri pek belli olmayan sıcak rüzgârlar esiyor ve birden diniyordu. Yalnızca gece meltemleri düzgün olarak yükseliyor ve böyle zamanlarda, enginde bazı yatlar ve kotralar seçiliyordu. Niyetleri yolda mola vermek olan bu yat ve kotralar meltemden alabildiğine yararlanmak isteğindeydiler. Kuzey-batıdan esen kudurmuş bir rüzgâr denizin sekiz gün süren durgunluğuna son verip, tazelenmiş şiddetli bir rüzgârla yeniden esmeye başladı. Tufan gibi yağ-

murlar getirdi ve Balesuna ırmağı taştı.

Irmağı yatağında tutmak için, zenciler işe koyuldular. Yoksa hiç şüpheniz işletmenin alçak kısımları ihtilâya uğrayabilirdi. Daha önce Jean, Sheldon'un dikkatini çekmişti bu tehlikeye, şimdi Sheldon onun öğütlerini izlemeyi uygun buluyordu.

Ardından güzel havalar geri geldi ve bir sabah Sheldon zencilerini işe koyup, ormanda birkaç güvercin vurmak için eyerine bir tüfek astı. Birden hizmetkârlarından birinin kendisine doğru koştuğunu gördü. Dikenlerden vücudu iyice sıyrılmış ve soluğu hepten kesilen zenci **Martha'nın, Emily** ile **Flibbert-Gibbet**'nin yedeğinde Berand'a vasıl olduğu haberini getiriyordu.

Sheldon atına atlayıp bahçesine vardığında, arka kapıdan içeri girdi ve evin çevresini döndüğünde, henüz demir atmış olan **Martha**'yı karşısında buldu.

Gösterişli bir biçimde, kendisini kurtaran küçük yat ve küçük kotra arasında denizde yüzüyordu. Gördüklerinin hepsi bu değildi. Verandanın merdiveni önünde, bahçenin her yanını yamyamlar kaplamıştı. Yepyeni ve kar gibi beyaz peştemallar giymiş, 'hazır ol'da duruyorlardı. Sheldon, bunların Jean Lackland'ın birlikte getirdiği zenciler olduğunu hiç zorluk çekmeden anladı. Atını durdurarak, onlardan biraz açıkta kaldı ve durumu gözledi.

Verandanın merdivenlerinden bir zenci iner-

ken adı ile çağrılan bir diğeri yukarı çıkıyordu. Jean merdivenin üzerinde, bir masanın ardında, Emily'nin patronu Munster ve onun ikincisinin arasında oturuyordu. Üçü de uzun bir listede aramakla meşguldü. Jean isimleri okuyor, sonra alışılmış sorular soruyor ve cevapları Berand'ın kırmızı ciltli büyük defterine yazıyordu.

«Senin adın ne?» diye sordu, merdivende duran zenciye.

— Tagari... diye zoraki bir gülümsemeyle ve araştırıcı bakışlar gezdirerek cevap verdi zenci.

Adamcağız hayatında ilk kez bir beyaz evi görüyordu.

«Memleketin?»

— Bargura.

Cevap listedeki kayıtla uyuşmuyordu ve Jean'la aralarında bir çekişme başladı. Munster araya girdi:

«Bangura, Latta koyunun girişindeki küçük bir kumsalın adıdır. Zenci deftere Latta'lı bir adam gibi geçirilmeli. Daha iyisi şöyle: Tagari, Latta».

— Gerçekten... Bangura'lısın sen Tagari. Sözleşmen bittiğinde geri dönmek ister misin? Evet mi? Bir başkası Ogu!

Diğer bir zenci gelip yerini aldığında Tagari merdiveni indi. Ama, son basamağa vardığında atının üstünde yaklaşan Sheldon'u farketti. Bu ömründe gördüğü ilk attı ve ürkütücü bir hay-

kırış koyvererek çılgınca bir dehşetle merdiveni yeniden çıktı. O anda, bütün yamayam sürüsü aynı şekilde paniğe kapılarak kıpırdandılar. Jean de Sheldon'u ve binitini gördü.

Hizmetkârlar gülerekten kerdeşlerine durumu açıklayıp, onları yüreklendirerek paniği engellediler. Kafatası avcıları biraz sakinleştiler. Birbirlerine sokularak bakışlarını bu pek korkunç gudubet üzerine diktiler.

«Günaydın, Sheldon!» diye haykırdı Jean. «Haydi buraya çıkınız... Bütün zencileri korkutmak yapılacak iş mi!»

El sıkıştılar.

«Eh, söyleyin bakalım, ne diyorsunuz bunlar için...»

Eliyle **Martha**'yı göstererek:

«Ve ne diyorsunuz onun için? Herşey tamam değil mi? Sizi görmeyince işletmeden firar ettiğinizi sandım ve arada yeni barakalar yapılırken adamlarımı eskilerine götürmeye hazırlanıyordum.

«Adamları mükemmel bulmuyor musunuz? Şu burnu çatlamış olan biraz daha uzaklardan gelen teki. Bütün diğerlerini Malita'nın Pounga-Pounga'nın karşısına düşen kıyısından topladım. Bütününün oradan sağlanmasının imkânsız olduğu söyleniyordu. Beni kutlayınız ve hayranlık duyunuz! Bunlar ne çocuk, ne de delikanlı. Baştan sona kadar erkekler. Size anlatacak o kadar çok şeyim var ki nereden başlayacığımı bilemiyorum...

Ama, önce şu yoklamayı bitireyim. Bir anlık iş... Sonra, bana dargın olmadığınızı da söylemeniz gerek.

«Ogu...» diye devam etti. «Sen hangi memlekettensin?»

Ama Ogu bir orman adamıydı ve Jean'ın konuştuğu dilden hiç anlamıyordu. Arkadaşlarından yarım düzinesi ona gereken açıklamayı vermeye giriştiler.

«Üç kişi daha var,» dedi Jean. «Sonra bitmiş olacak... Ama bana dargın olup olmadığınıza dair, hâlâ hiçbir şey söylemediniz?»

Meydan okumaya hazır, çekinmesiz bir cesaretle bakan, Jean'ın gözlerinin içine bakan Sheldon genç kızın dönüşünden sınırsız bir neşe duydu ise de heyecanını gizlemeye çalıştı ve kayıtsız bir sesle cevapladı:

«Dargın mı? Evet dargınım, hâlâ dargın. Ve çok gücenik... Ama yine de Jean Lackland'ı affettim. Sizi destekliyorum...»

— İyi bir vasi gerekliydi bana değil mi? Evet, bu öyle. Ama kendimi bir adamın emrine vereceğim gün asla gelmeyecek. Söz aramızda, benim amerikan usullerim hakkında ne düşünüyorsunuz? İyi mi, evet veya hayır?

— Bu yaptığınıza iyi gözle bakmayanlar da var. Bana denildiğine göre, meselâ Bay Raff... Salomon adalarının gevşekliğini, uyuşukluğunu iyiden iyiye sarsıtığınızı kabul ediyorum. Ama benim öğrenmek istediğim şu: Bütün Amerika'lı

kadınlar girişimlerinde bu kadar başarılı oluyorlar mı?

Jean'ın gözleri bu övgüyle ansızın kıvançla ışıldayınca Sheldon sözlerinin yerli yerine oturduğunu anladı.

«Oh!» dedi alçak gönüllüce, «şans bu tür işler için çok şey demektir.»

Çam yarması gibi biri olan **Emily**'nin ikinci kaptanı Sparrowhavk söze karıştı:

«Evet dediğiniz doğru!» diye ansızın haykırdı. «Ama şansa da adamakıllı yardım ettik. Bu konuda şunu bilir, şunu söylerim ki hepimiz de kazandığımızı alnımızın teriyle hakkettik. Önce **Martha**'yı yüzdürmek için. Ardından, bütün bu zencileri sağlamak için.

«Gücümüz tükenene dek Bayan Lackland imanımızı gevretti. Sıtma da başımıza belâ kesilip, bizi yiyip bitirdi. Kendisini de az zora komadı, bunu da söylemeli, doğru dürüst uyku yüzü bile görmedi. Ne kadar hasta olursak olalım:

«— Haydi, diyordu bana, bir daha çabalıyamıl Bay Sparrowhavk! Küçük mü küçük bir çaba! Ardından, içinizden geliyorsa bir hafta boyunca sırtüstü yatabilirsiniz...

«Benimse, sarhoş bir adam gibi ayaklarım dolaşıyor, gözlerimden ölgün yeşil ışıklar geçiyordu. Kafamın çatlayacağını sanıyordum. Oysa o hep tekrarlıyordu:

«— Cesaret! Bir daha çabalayalım Bay Sparrowhavk. Bir daha...

«Yaşlı Kina-Kina'ya nasıl kur yaptığını bilseydiniz! Hâlâ hatırlayınca gülmekten katılıyorum...

«— Kina-Kina, Telepasse'den çok daha yaşlı, çok daha kirli ve olabileceği kadar daha kötü idi... Ama bütün bunları daha sonra konuşacağız. Önce zencilerle işimizi bitirelim, dedi Jean.»

Basamakların üzerinde duran zenciye doğru döndü.

«Ogu, sen bitirmek anlaşma süresi gitmek Not-Not'a... Pekâlâ... Bay Munster siz de not ettiniz mi?»

Aynı ayini üç kez daha tekrarladı ve yeni gelen yüzelli kadar zenciyi barakalıklara gönderdi.

«Bayan Lackland, kanunen suç işlediniz,« dedi Sheldon. «**Flibberty-Gibbet** ve **Emily**'nin bağlı olduğu lisansın yüzelli zenci taşımaya izni yoktur. Burnett hiç söylemedi mi?»

— Sövüp sayıp karşı çıktı... Ayrıntılarını, eğer merak ediyorsanız Munster'e sorunuz. Ama sonunda göz yumdu. Önemli olan da buydu. Şimdi yıkanmak için evime koşuyorum. Sydney'e verilen siparişler geldi mi?

— Evet, şahsi eşyalarınız da sazdan kulübenizde. Acele ediniz, Viabury yemeğin hazır olduğunu söylemişti.. Ve hemen hafifleyiniz. Şapkanızı ve fişek kemerinizi bana verin. Öyle durmayın, haydi... Onları asmaya alıştığınız çengeli biliyorum.

Jean ona, bazı imalardan uzak olmayan bir bakış atfetti ve dişicil bir muziplikle ve de sevinçli bir iç çekmeyle fişek kemerini ona vermek için, koca tabancayı taşıyan, tokasını açtı.

«Bayağı rahatladım!» diye haykırdı Jean. «Bunun yüzünden epeyce yorulmuşum. Evet, anlatabileceğimden de fazla yorulmuşum.»

Sheldon bakışlarıyla, merdivenin dibine kadar onu izledi. Jean dönüp:

«Tanrım! İnsanın yeniden evine kavuşması ne güzel şey!» dedi.

Sheldon onu, sazdan küçük kulübesine kadar gözlemeye devam etti. Ve birden genç kızın yeryüzünde evi diye adlandırabileceği tek şeyin Berand ve şu mütevazi konut olduğunu düşündü.

Dönüp Munster ve ikincisiyle bir viski şişesinin önüne oturup, sordu:

«Dostum, haydi bakalım, bütün bunların nasıl olup bittiğini anlatın.»

Munster anlatmaya başladı:

«Kayalığa oturmuş olan batık **Martha'**ya ulaşmak için Tulagi'den **Flibberty-Gibbet** ve **Emily** ile Pounga-Pounga'ya doğru yelken açtık. Varışımızı görmenizi isterdim! Tehlike işareti almış tüm zenciler, kıyıda sakız ağaçları arasında tüfeklerle ateş ederek, ormanda savaş tamtamları çalarak ve tüm Malaita'da işaret alevleri yakarak bizi karşıladılar. Hapı yuttuğumuzu düşündüm.

Bir kör bile aydınlığı görebilir, bir sağır bile gürültüyü duyardı. Bayan Lackland benle ve benim görüşüme katılan Sparrowhavk'la alay etti.

«Düşmanla uyuşma yolunu aramak için, karaya bir sandal göndermeyi denedik. Ama üstlerine ateş edildi. Her geçen dakika, kıyı boyundaki sakız ağaçlarından bize doğru açılan ateşi arttırıyordu.

«— Ateş etmeyiniz! diye emretti Bayan Lackland Faydasız birşey bu, düşman menzil dışında.»

— Çok da doğruydu, diye onadı Sparrowhavk. Çünkü alçaklar, büyük otların arasına, zemin üzerinde karın üstü uzamışlardı ve görünmemekte de kararlıydılar.

«O gece **Flibberty-Gibbet'**nin kamarasında bir savaş komitesi topladık,« diye sözü yeniden Munster aldı. «Bayan Lackland, önemli bir rehin edinmemiz gerektiğini bildirdi.

«Gülerek, böyle şeylerin ancak kitaplarda geçtiğini söyledim.

«— Bunu biliyorum, diye karışıklık verdi. Kitaplarda... istenilmesi bilindiğinde gerçekte de olabilir.

«— Böylesini hiç görmedim.

«— O halde görürsünüz. Öğrenmek için çok yaşlı sayılmazsınız...

«Çok teşekkürler! Ama bana kalırsa asılmayı tercih ederim. Zifiri karanlıkta gidip size bir rehin getirmeye razı olmaktansa böylesi daha iyi!»

— Hattâ, ahirette cehennemde kebap olmanın bile daha az kötü olduğunu da söylediniz, diye düzeltti Sparrowhavk. .

«Öyle düşünüyordum, öyle dedim. Bayan Lackland cevaben:

«— Sizin kendi kendinize böyle bir görev yüklemeniz diye bir mesele yok kaptan Munster. Aksine, gemiyi terkedip böyle bir işe girişmenizi kesinlikle yasaklarım.»

— Evet, aynen böyle dedi! diye yeniden söze karıştı Sparrowhavk! Size hiç güveni yoktu.

— Eh, size de benden fazla güvenmiyordu Sperrowhavk! Siz de, hiçbir ödülün size böyle bir görevi kabul ettiremeyeceğini bildirmiştiniz.

— Ben... Ben dedim ki...

Ve Sparrowhavk, iyice bozulup kulaklarına kadar kızardı.

«Çekinmeyi bırakın da, devem edin kaptan Muster. Rica ederim biraz çabuk olalım...

«Özür dilerim, devam ediyorum. O zaman Bayan Lackland önemli bir rehineye olan ihtiyacı tekrarladı.

«— Hemen bu gece bizzat Kina-Kina'yı ele geçirip gemiye getirmek için karaya çıkacağım. Bu seferi benim Tahiti'lilerim yüklenecekler ve yalnızca tek bir beyaz onlara refakat edecekti: Bu da ben olacağım! Siz Munster, kıyıyı gözleyecek olan ikinci bir sandalı yöneteceksiniz. Sparrowhavk **Emily**'de kalacak. Saat birde hareket edeceğim.

«Olay şöyle oldu: Ben Fowler'le koruma sandalında yer aldım ve aşağı yukarı kıyıdan elli kulaç açıkta durduk. Bayan Lackland ve Tahiti'lileri karaya çıkarken Pounga-Pounga'da herkes uyuyor ve kimse hiçbir şeyden şüphelenmiyordu. Hay Allah: Hiç de neşeli sayılmazdım. Gölgeleri kumsala ve dalgalara kadar uzanan bu sakız ağaçları gibi kara birşey görmedim. Olacak olanları bekleyerekten, yıldızlara bakıyor ve dalgaların sığ kayalığa vuruşundan çıkan gürültüyü dinliyordum. Sonra havlayan bir köpek sesi işittim.

«Kalbim hızla çarpmaya başladı... Bayan Lackland ve Tahiti'lilerinin bulunmuş olduklarını düşündüm. Şeytani bir gürültü yapıyordu hayvan! Ama az sonra sesi kesildi ve herşey yeniden dindi. Bir anda sessizlik her zamankinden daha derin oldu. Sakız ağaçları daha da kararmıştı. Eğer Fowler yanımda olmasaydı, sanırım çıldırırdım.

«Ansızın, ürkütücü bir gürültü ve arkasından bağırışlar oldu. Bunu bekliyordum, olacağı buydu. Ama yine de irkilmeden edemedim. Buna benzer çığlık ve haykırışları ömrümde duymadım. Gürültüyü çıkaranlar uykularında bastıran Poung-Pounga zencileriydi. Oyma kayıkları terkedip, ardlarına bakmaksızın ormana doğru kaçışıyorlardı. Onların uğultusuna, Tahiti'liler havaya yaylım ateşi açarak cevap verdiler. Ayrıca bozgunun hızlanması için de uluyorlardı.

«Neden sonra sessizlik, birdenbire yeniden et-

rafı kapladı. Sessiz gecede artık hiçbir şey duyulmadı. Kaçarken ebeveynince bırakılmak zorunda kalan küçük bir çocuğun keskin sesiyle, umutsuzca haykırışlarından, anasını çağırmasından başka.

«Bunun üzerine, sakız ağacının dibindeki ot ve yaprakların hışırtısını ve az sonra kürek seslerinin ve ona karışan Bayan Lackland'ın neşeli gülüşlerini duydum.

«Herşeyin iyi gittiğini anladım.

«Kitaplarda yazılanlar gerçekleşmişti. Bayan Lackland'ın sandalında ürküntüden titreyen ve bir maymun gibi çançan eden bizzat yaşlı Kina-Kina idi.

«Ah, size Bayan Lackland'ın kendisiyle birlikte, seferinden, bu küçük zenciyi de getirmiş olduğunu söylemeyi unutuyordum. **Flibberty- Gibbet** de yemek yapımına yardım etti. Daha önce, **Scottish-Chefs'de** garsonluk yapmış. Biliyor musunuz, Bay Sheldon, birkaç yıldır gittikçe yıpranan ve Pounga-Pounga kayalığına oturmuş olan **Martha'yı** nasıl kurtardık?»

— Evet, evet, biliyorum...

«Batıştan sonra bir süre Pounga-Pounga'da esir kaldı, sonra oradan kaçtı. Bayan Lackland küçük zenciyi, kendisine ve Tahiti'lilerine klavuzluk etmeye ikna etti. Karşılığında da yarım sandık tütün aldı.

«Yaşlı Kina-Kina adamları tarafından terke-

dilmiş ve evinden kolayca alınmıştı. **Emily'**in güvertesinde gerektiği kadar mahsup olarak tutuldu. Ondan sonra, herşey yolunda gitti. Tebaası bir elçi gönderip barış diledi. Alçaklar batık Martha'dan almış oldukları herşeyi teker teker geri getirmek zorunda kaldılar: Pusulalar, pergelller, makaralar ve palangalar, yelkenler, halatlar, ilâç sandıkları, fenerler, bayraklar, çadırlar ve gerisini. Yalnızca yenilebilir olanlar, tabiatiyle ortadan kaybolmuştu.

«Onların sakinleşmesini sağlamak için ödül olarak, bunların karşılığında biraz tütün ve çeşit çeşit hediyeler verildi.»

— Çok da cömert davrandı! diye sözünü kesti Sparrowhavk. Bu hayvanlar büyük yelkene karşılık beş kulaç hasa bezi, kronometre için iki çubuk tütün, Manille kenevirinden yepyeni yüz kulaç uzunluğundaki ipe karşılık da onbirbuçuk penilik bir ucu kabul ettier.»

— Bu kadının ne kadar gözü pek olduğunu söylemeye gerek yok Bay Sheldon, diye yeniden sözü Munster aldı. **Martha** yüzdürüldüğünde onu kıyıya kadar çekmek zorunda kaldık. Pounga-Pounga koyunun girişine yakın bir yere çıkıp gerekli onarım yaptık ve çalınan şeyleri yerli yerine koyduk.

«Bu süre boyunca Bayan Lackland her ikimizi de zencileri toplamak için deniz kıyısına gönderdi: Sparrowhavk'ı **Flibberty-Gibbet** ile, beni

de **Emily** ile. Vallahi zenciler kendilerinden geldiler. Kina-Kina'yı ele geçirerek bizden korkmalarına sebep olduğumuzdan, kuzu gibi yumuşak başlıydılar.

«İki gemimizi de doldurunca **Martha**'ya döndük, zencileri oraya bıraktık ve Bayan Lackland bizi yeniden zenci toplamaya gönderdi.

«Kendisine **Emily'**nin kırk, **Flibbert-Gibbet'**nin otuzbeş adamlık lisanları olduğunu, **Martha**'nın ise böyle bir hakkı olmadığını anlattım. Bu kadar çok adamı beseleyecek yeterli yiyeceğe de sahip olmadığımızı ekledim.

«Bana dediğine göre, Tulagi'ye varınca lisans işini halledecekti. Yiyecek meselesine gelince, bize ve zencilere gerekeni sağlamak için Pounga-Pounga ile uyuşmaya karaya gidecekti.

«Ve dediği gibi yaptı,» diye sözünü bağladı Munster, sigarasını yeniden yakarak.

— Pek kurnaz bir insan, diye doğruladı Sparrowhavk. Tulagi'de Burnett isteklerini yerine getirmek zorunda kaldı... Ama işte kendisi geliyor.

Jean'ın görünüşü Sheldon'u kelimenin tam anlamıyla çarptı. O güne kadar onu az veya çok zevksiz bir kadın olarak tanıyordu. Pencere perdesinden bir etek ve mintan yerine kendi verdiği bir erkek gömleği giyen; ayakkabı yerine saman rengi bir sandal ve yumru yumru şapkasını başına geçirmiş ve de ünlü tabancası kemerinde bir Jean.

Usta bir terzinin elinden çıkan, Sydney'den gelen elbiseler genç kızın şeklini değiştirmişti Etek ve iyi dikilmiş bir mintan ona şık bir kadın havası veriyordu. Bu basit giysilerin altında kadın çıkıyordu ortaya ve yaşadığı **Binbir Gece Masalları'**na yaraşır çılgınca meceralar on kez daha muhteşem görünüyordu.

Sofraya oturmak için eve dönüldü. Sheldon, Jean'daki değişikliğin Munster ve Sparrowhavk üzerindeki etkisini izledi. Kendisinden daha az hayran kalmamışlardı.

Şimdiye kadar genç kıza karşılık gösterdikleri dosluk, sanki büyülü bir el değmişcesine kaybolmuş, yerini büyük bir saygıya bırakmıştı.

Akşam yemeği bitmişti. Jean herkese kahve dağıtırken, Sheldon'a:

«Pounga-Pounga'da bizim için enfes bir adam toplama alanı açtım. Yaşlı Kina-Kina kısa zamanda beni unutamaz ve onun yardımıyla bundan böyle işimiz sağlam demektir.

«Gouvoutou'dan geçerken, Morgan'la ilginç bir konuşma yaptım. Benimle adam başı kırk şilinglik pirimle, bin zenci taşımam için bir anlaşma yapmaya hazırdı.

«**Martha'**ya adam toplamak için, Tulagi'de düzgün bir lisans aldığımı, size söyledim mi? Bu iş de oldu. İki direkli gemi bir seferinde seksen zenci taşımaya yetkili kılınmıştır.»

Sheldon, hafif hüzünlü, sevinçle gülümsedi.

Az önce bahçeyi o kadar güzel geçen zarif genç kız kaybolmuş, yerini delikanlıya bırakmıştı.

BÖLÜM XVIII

YİTİK OYUNCAK

Aradan beş gün geçmişti. Jean ve Sheldon verandada oturmuş, kıyıdan ondabir mil uzaklıkta, rüzgâr altında denize açılmaya hazır Martha'ya bakıyorlardı. Berand'a, iki direkli geminin geldiği ilk günden beri, yönetimi meselesinde bir türlü sonuca ulaşamıyorlardı. Jean tek bir kez bile yönetimi alma arzusunu açıklamadı. Ama Sheldon onu çok iyi tanıyordu. En az yirmi kere Jean bu konuyu açmış ve Sheldon'un onca arzu ettiği çözümü sunmasını beklemişti. Jean kararı Sheldon'un vermesini istiyor ve ondan herhangi birşey talep etmemeye kararlı görünüyordu. İş yeterince karmaşıktı ve Sheldon kaptan olabilecek herhangi birini önerse, Jean «imkânsız!» diye cevaplamakla yetiniyordu.

«Oleson mu? Yıpranmış bir adam,» diye karşı koydu. «Henüz Tahiti'lilerimin yardımıyla ve benim emrimde olursa, kotrası üzerinde işe yarayabilir. Talihsiz bir gemi, Oleson o kadar bakımsız tutmuş ki, pek yakın bir gelecekte paramparça olur... Martha ona emanet edilebilir mi? Bunu

düşünmeyiniz bile!

«Munster mi? Daha yetenekli ve Salomon adalarında bu işi başarabilecek tek adam olduğunu bilmekle beraber, ama, ama! kötü şeyler geçmiş başından. Bana anlatıldığına göre, **Umbawa**'yı batırmış, yüzkırkkişi de boğulmuş! Felâket olduğu anda kaptanın yerine bakıyormuş ve kendisine verilen talimata uymamış. Bu bakımdan pek güven verici değil.

«Christian Young mı? Zeki bir adam, ama büyük gemileri yönetmede tecrübesiz. Küçük yatını yönetmek ona yeter. Sparrowhavk yiğit bir adam... aldığı emirleri harfiyen yerine getirir, ama neyi olursa olsun yönetmekten acizdir. Girişkenliği sıfırdır. Pounga-Pounga'da **Flibberty-Gibbet**'yi ona emanet etmek zorunda kaldığımda içim titredi.»

İleri sürdüğü bütün isimler Jean tarafından eleştiriliyor ve bu doğru eleştirileri Sheldon kabul etmek zorunda kalıyordu. Böylece en geri siperlere çekilmek ve nerdeyse **Martha**'yı Jean'dan başka kimsenin yönetemeyeceğini kabul etmek zorunda kalıyordu. Ama Sheldon bunu bir türlü itiraf edemiyordu, gururlu Jean da tek çözüm yolunu kendi ağzıyla söylemekten özellikle kaçınıyordu.

«**Martha** gibi bir geminin kaptanı saçından tırnağına kadar gemisine lâyık olmalıdır. Ayrıca, geniş bir görüş açısına ve güçlü bir girişim ruhuna da sahip olmalıdır.»

— Bizim seçeceğimiz kişiye, dedi Sheldon, denizcilikte uzman olan sizin Tahiti'lilerinizin büyük yardımı dokunacak. **Yeter ki...**

— Benim Tahiti'lilerim benden başka bir kimseyle denize açılmayacaklar. Eğer ben karada kalırsam, onlar da karada kalır. Elbette, kendimi onların hizmetinden yoksun etmek istemem, çünkü daima onlara ihtiyacım var. Bununla beraber işletmedeki işleri de becerememezlik etmezler. Tarla açımında çalışamlarını gördünüz. Onlardan herbiri sizin yamyamlarınız altısına bedeldir.

Bu esnada **Martha,** geçici olarak Savo adasından yaşlı Kinross'un yönetiminde demir alıp açık denize çıkmaya hazırlanıyordu. Jean iki direkli geminin uzaklaşmasından çok üzgündü. Mırıldandı.

«Vasat bir adam, gerçek bir fosil... Gemiyi ataklığından dolayı asla yitirmez, bundan emin olunabilir... Çok çekingen ve iradesiz. Hem ihtiyar, hem de çocuk... Ama karar verme yeteneği kıt kaptanlar, çok atak olanlar kadar gemi yitirirler. **Martha'**nın tehlikeli bir konumda olacağı bir gün ve onu kurtarmak için yalnızca bir tek yol kaldığında, bu yolu tutmaktan çekinecektir. Bu tür adamları iyi tanırım.

«İyi bir rüzgâr çıkıp gemiyi gideceği yere yirmidört saatte ulaştırmak imkânı ortaya çıktığında, o korkacak ve yeterli sayıda yelkeni açmayıp rüzgârsız havaya yakalanacaktır. Böylece bir

günlük yola bir haftada gitmek zorunda kalacak. Hiç şüphesiz böylesine kötü yönetilse de **Martha** para getirecektir. Ama daha işini bilir bir kaptanın elinde verim üç katına çıkar.»

Jean sustu. Gözlerini iki direkliye dikti... Sonra yanakları canlandı, gözleri hayran hayran parıldadı ve haykırdı::

«Bakınız şuna Sheldon! Gerçek bir peri bu. Dalgaları yarmasına bakın. Oysa ancak rüzgâr var! Sıçrayışlarına, kaplamasının iyi cinsine hayran olmuyor musunuz? Herhangi bir metalden plakalar değil bunlar. Bu, bütünü ile savaş gemilerinin kullandığı bakır. Gemi Pounga-Pounga'da kalafata alındığında, hindistan cevizi içleri ile parlattım. Görün bakın nasıl parlıyor!

«Gemi, altın arayıcıları takımı tarafından kiralanmazdan önce, sizin de haberiniz olduğu gibi, Sibirya kıyılarında fok avı için kullanıldı. O zaman onunla birlikte denize açılanlar, sanırım iyi bir deniz yolculuğu yapmışlardır! Bir kezden çok, kaçak eşya taşıdığından örtülü Rus kruvazörlerini nasıl atlattıklarını düşlüyorum.

«Biliyor musunuz Sheldon, sudan ucuz bir fiyata satın aldım onu, daha önce sizinle ortak olduğuma hemen hemen pişman oldum! Eğer bu yanlış adımı atmasaydım **Martha**'nın tek sahibi ben olacaktım ve şu saatte gemiyi de ben yönetiyor olacaktım!»

Sheldon, Jean'ın akıl yürütmesinin doğru olduğunu düşünmekten kendini alamadı. Ve **Mart-**

ha'nın satın alınışında ve kurtaralışında hiçbir payı olmadığına gerçekten üzüldü. Raff ve Morgan'a meydan okuyarak ve bütün alaylara boş vererek kurtarma işine Jean tek başına girişmiş ve başarmıştı.

«Hakkınız var Bayan Lackland,» dedi Sheldon, «ben de bundan üzgünüm. Ben size göre, biraz da, küçük çocuğunun elinden oyuncağını almış bir babayım.»

— Tastamam öyle! Ve oyuncağını geri isteyen küçük çocuk da ağlıyor.

Sheldon, Jean'a baktığında, dudaklarının titrediğini ve gözlerinin yaşlandığını gördü.

«Tam düşündüğüm gibi,» diye düşündü. «Kendisi için çok değerli bir oyuncaktan yoksun bırakılmış bir çocuk... Bir çocuk, aynı zamanda bir kadın. Söz götürmez bir tarzda vurgun olduğum bir kadın. Garip, garip...»

Jean kalktı ve elini verandanın trabzanına dayadı. Yeniden gözlerini denize dikti:

«Bu gemi için neler hissetiğimi anlamış olmanız lazım Eğer **Martha**'yı yasal bir satışla satın alıp onu herhangi bir tersaneye götürmüş olsaydım, duygularım hiç de şimdiki gibi olmayacaktı. Ama, kurtardım ben onu!

«Evet, onu kayalıklardan ben çektim, denizdeki mezarından ben söktüm. O sırada herkes gemiye ellibeş lira ödemenin çılgınlık olduğunu düşünüyordu. O benimdir. Çünkü bensiz, o da olamazdı. Ve sonra, onu ben yüzdürdüm. Size onun

bir peri olduğunu söylüyorsam, eşsiz bir peridir! En kötü yollarda bile dümene şahane bir biçimde itaat etti. Ne bir ek manevra, ne de herhangi bir fazladan yelkene ihtiyaç kalmadan, çekilen bir tay uysallığı ile gemi bir yandan bir yana dönüyor. Makina ile teçhiz edilmiş bir buharlı gemi gibi, rüzgâr altında gerileyebilir. Pounga-Pounga koyunda bulunduğu günlerden birinde, tehlikeli bir biçimde kumdan bir bankla mercan kayalığı arasına sıkışmışken ben kendim denedim bunu. Ve bunu da başardı!

«Ama denizcilikle ilgili konuların sizi pek ilgilendirmediğini biliyorum. Bununla birlikte, itimat ediniz, eğer çocuk az önce ağlamışsa, bunlar son gözyaşları olacak. Sandığınız kadar gülünç değildir. Bu gemiyi istiyor ve ona sahip olacak... Tabiî şu avanak Kinross gemiyi batırmassa.»

Ayağa kalktı Sheldon ve trabzana yakın bir yerde genç kıza yaklaştı. Trabzana dayalı eli gördü ve hemen hemen bilinçsizce, kendi elini onunkinin üstüne koydu. Kendisinki gibi bir titremeyle karşılık aldı. Ama genç kızın heyecanlanışı **Martha'**nın, yitik oyuncağın ayrılmasındandı (ve bu düşünce Sheldon'u donduruyordu). Jean'ın orada, tamamen bir dostun elini bulmuştu, yoksa başka birşeyin değil.

Sheldon alt üst olmuş geri çekildi ve Jean Martha'yı gözden yitirmeksizin öfkeyle parladı:

«Size zaten söylemiştim, hiçbir şeyden anlamıyor! Büyük yelkenini açmak için daha ne bek-

liyor? Benzer bir rüzgârda sevgili gemiyi yağ gibi kaydırırım! Bu tür herifleri tanırım. Üç gün boyunca yelkenleri kasarak, gelmeyecek olan rastlantısal bir fırtınayı bekleyerek olduğu yerde kalır. Elbette ihtiyat. Her zaman ihtiyat! Tehlikeli bir ihtiyat... Tanrım, ne acınacak hal!»

Sheldon' Jean'a döndü ve:

«Rica ederim, sakin olunuz Bayan Lackland. **Martha** arzu ettiğiniz gün sizin yönetiminizdedir. İstediğiniz an ona özgürce binebilirsiniz.»

Sheldon'un düşüncesine göre verilen taviz epeyce idi ve kendisini oldukça sıkıntıya sokuyordu. Kuru da olsa bir teşekkür bekliyordu ondan. Ama Jean bunu kötü karşıladı.

«Yaşlı Kinross'la beraber mi? diye cevapladı. İşte bir eğlence! Bu adam beni zorla ihtiyar ettirir. **Martha**'nın bu tarzda yönetilmesi halinde, gemide bir dakika bile kalamam. Sinir krizleri geçiririm. Kaptanı olmadıkça bu gemiye ayağımı atmayacağım... Babamın sayesinde, damarlarımda denizci kanı taşıyorum ve bir geminin hırpalanışını görmeye de dayanamam.

«Siz de, benim gibi yaşlı Kinross'un ne rezilâne bir biçimde yola çıktığını gördünüz. Yüz karası bir şey bu. Ve hâlâ kendini bir şeyler sanıyor. Yeteneklerini yeterince sergiledi bize... Sanki gemisini yöneten sayılı Nuh baba imiş gibi.»

— Nuhun gemisi, ne de olsa amacına ulaşmıştır. Esas olan da budur.

— Evet, sizin gibi insanlar Nuh nebiden kalmadır. Christian Young ve bana denildiğine göre şaşırtıcı olan Nielson hariç, Salomon adalarında bulunan sizlerin tümü de aynı kafadansınız! Böyle çağına ayak uyduramamış böyle gevşek, böyle uyuşuk insanlar hayatımda görmedim. Nuhun gemisi amacına ulaşır ulaşır ama, kimbilir ne zaman!

«Ama bir geminin nasıl kullanılacağını göstereceğim bir gün size. Demir alacağım ve **Martha'yı** hızla yola koyacağım, başınızı uğuldatan bir tarzda. Sizinle bahse girerim ki, onu Gouvoutou rıhtımına dosdoğru ve boğazda takılmaksızın, demir atmaya ihtiyaç duymadan götüreceğim.»

Jean bir an sustu, soluk almak için, sonra katılırcasına güldü, zaptedilmiş acı alaylı bir gülüştü bu.

«Yaşlı Kinross büyük yelkeni açmak üzere,» diye dikkatini çekti, Sheldon.

— Mümkün mü? diye haykırdı Jean. Demek nihayet karar verdi!

Teleskopu aramaya koştu, çünkü bu süre boyunca **Martha** uzaklaşmıştı ve **Martha'**nın yaptığı menevraya baktı.

Jean'ın çehresini gözleyen Sheldon, işlerin yolunda gitmediğini kolayca anladı.

«Başaramadı!» dedi Jean, teleskopunu indirirken. «Şimdi, yeniden başlaması lâzım... İşte bir periye benzer gemiye kim komuta ediyor!

Vallaha erkekler hiçbir işe yaramıyorlar, onlara alışıp ayrılamayan kadınlar da budaladırlar.

«Ona bakmakdan tedirgin oluyorum, zaten artık bakmak da istemiyorum. Sheldon, gelin bir parti bilardo oynayalım, daha iyi. Kırıcı olmayan neşeli bir dinlenme yolu. Neden sonra atımı eyerleyip güvercin avına gideceğim. Bana refakat etmek hoşunuza gider mi?

Bir saat sonra, Jean ve Sheldon atlarına binmiş bahçeden çıkarlarken genç kız eyeri üstünde dönüp, iki direkli gemiyi son bir kez görmek istedi. Ama artık o Florida adası yolunda, uzakta küçücük bir noktaydı.

«Tudor seferinden döndüğünde,» dedi gülerekten, «**Martha**'ya sahip oluşumuzu öğrenmek, onun için beklemedik bir şey olacak.

«Düşününüz bir! Evine dönmek için adalar arasında çalışan bir gemiden bilet almak zorunda kalacak. Üstelik, eğer altın da bulamadıysa...»

Neşeyle çitin üstünden atladığında gülüşü aniden kesildi ve kısrağının dizginlerini çekti.

Sheldon aynı anda Jean'ın sarı ve yeşil mermer gibi ayrışan yüzüne baktı.

«Sıtma nöbetine tutuldum,» diye bildirdi Jean. «Dönmem gerek.»

Geri dönüşte sazdan kulübenin önüne kadar sıtmadan tir tir tirmeye başladı. Sheldon attan inmesine yardım etmek zorunda kaldı.

«Tuhaf bir hastalık, değil mi?» dedi Jean dişleri tıkırdayarak. «Deniz tutmasına benziyor... Berbat bir durum, ama geçecek. Nöbet süresince, insanı tüyler ürpertici bir tarzda zavallılaştırıyor.

«Gecikmeksizin yatayım... Bana Noa-Noah ve Viabury ile birlikte sıcak su gönderin. Onbeş dakika sonra sayıklamaya başlayacağımı sanıyorum. Sonra, sanırım bu akşam herşey biter, iyileşirim. Nöbet kısa ve şiddetli oluyor, sıtma daima beni böyle yakalar. Teşekkür ederim! Ne yazık ki ava çıkamadık...»

Sheldon, Jean'ın isteklerini yerine getirdikten sonra verandaya oturdu. Boş yere, Sydney'den gelen ve bir-iki ay önceki tarihi taşıyan bir gazete tomarıyla ilgilenmeyi denedi. Heyhat! Gözlerini bir türlü bahçenin köşesindeki sazdan kulübeden ayıramıyordu.

«Salomon adalarının kadınlara göre bir yer olmadığı yaygın bir görüştür,» dedi yüksek sesle. «Hiçbir söz bu kadar doğru olamaz...»

Ellerini çırptı ve Lalaperou koşarak geldi.

«Sen,« dedi, «barakalıklara git ve bana bir düzine zenci getir...»

Birkaç dakika sonra, bir düzine zenci kadın önünde sıralanmışlardı.

Sheldon onları özene bezene teftiş etti ve hâlâ genç ve benzer bir yaratığın olabileceği kadar hoş ve vücudu da deri hastalıklarının hiçbirin-

den zarar görmemiş birini seçti.

«Senin adın ne? diye sordu ona.

— Mahoua!

— Pekâlâ Mahoua. Sen artık zencilere yemek yapmak yok. Sen kalmak burda, beyaz kadınla birlikte. Kalmak bütün zaman. Anladın mı?

— Anladım... diye homurdandı zenci kadın.

Ve Sheldon'un bir işareti üzerine, hemen sazdan kulübeye yöneldi. Viabury oradan geri dönüyordu.

«Hanım nasıl görünüyordu?» diye sordu Sheldon.

— Beyaz kadın çok hasta, diye cevapladı zenci. Sürekli sayıklıyor. İki direkli gemiden sözediyor.

Sheldon başını salladı. Anladı ki **Martha**'yı yabancı birinin yönetiminde görmenin verdiği acı, üzüntü, sıtma nöbetini hızlandırmış ve şiddetlendirmişti. Gerçi, ne olursa olsun, sıtma onu yakalayacaktı. Ama daha az apansız ve belki daha az şiddetli... Bir sigara yaktı ve duman halkalarında vefat etmiş annesinin çehresini gördüğünü sandı. Ve şöyle düşündü:

«Eğer, oğlunun sulu gözlü ve sıtmaya tutulmuş bir kadına tutulduğunu görseydi ne derdi? Üstelik yamyamların arasında, iki direkli bir gemiyi yönetmesini reddetiğim ve onu tek başına böyle bir işe yetkilendirmediğim için ağlayan bir kadın için, ne derdi?

BÖLÜM XIX

KÖTÜ KARŞILANAN BİR TAVİZ

Sheldon her an kendi kendini yiyor, ısrarla yanıldığını tekrarlıyor ve düşüncelerini başka alanlara çekmeye çabalıyordu. Ama dönüp dolaşıp düşünceleri tek bir noktada toplanıyordu. Jean'a duygularını açıklamak aklının almayacağı kadar ince bir meseleydi. Gece gündüz bu meseleyi nasıl halledeceğini düşünüyor, bu minval üzere bütün ihtimalleri hesaplıyordu.

Hali hazır durum, ender ve çok özeldi. Aynı zamanda benzerlerine göre çözümü zordu. Çünkü, koca aramaya gönül eğilimi olmayan bir kadınla değil, ondan da öte duygusal olarak kadınlıkla ilgisi olmayan biriyle beraberdi. Mecara zevki onun tek tutkusuydu, erkekçe uğraşlar tek eğlencesi ve bir koca, düşlediği bağımsız hayatta bir engeldi.

Bu şartlar dahilinde, ona nasıl sevgisini açıklayabilir? Nasıl ilk kelimeden itibaren ürkmüş bir kuş gibi onu kaçırtmazdı? Bir arkadaşınkinden daha yakıcı bir el tutma karşısında, hiç şüphesiz sertçe karşı koyacak ve herşey bitmiş olacaktı.

Dildizce anlaşmanın imkânı olmadığına göre, nasıl bir belâgat kullanmalıydı? Nasıl bu duygusuz yüreği yumuşatmalıydı? Herşeye rağmen

konuşmayı şu veya bu şekilde evlilik üzerine çekmek gerekecekti.

Buzları eritmek için, biri diğerinden daha çok karmaşık olan bir yığın planlar hayal ediyordu. Sheldon atla teftişini yaparken, sinirleri gergin, kaşları çatık durmadan bunları düşünüyordu. O güne kadar hep, kritik anda zincirin bir halkası kopuyor ve henüz başlayan konuşma başka konulara meylediyordu.

En nihayet, güzel bir sabah, Sheldon ya hep ya hiç deyip bütün varlığıyla meseleyi ortaya koymaya karar vermişti. Az önce hindistan cevizi içi ile **Martha**'nın gerçekleştireceği önemli navlun tasarrufundan sözetmişlerdi.

«Benim en aziz dileğim Berand'ı her zaman daha çok başarılı görmektir,» diye bildirdi Jean.

— Benim dileğim de, diye canlılıkla cevap verdi Sheldon, benim en aziz dileğim de, yüreğimi durmaksızın zorlayan... Söylemelimiyim, bilmiyorum.

Jean'ın ne demek istediğini anlayacağını umarak konuşmasını kesti ve anlamlı bir biçimde gözlerini Jean'a dikti. Ama, genç kızın aklının Barand'ın günlük işlerine takılı olduğunu fark etti.

«Niçin,» diye sabırsızlıkla cevap verdi Jean, «daha açıkça açıklamıyorsunuz? Sizi tutan kim?»

— Berand, dedi Sheldon cesaretlenerek, sizin kadar beni de ilgilendiriyor. Ama şu anda, bu benim için ikincil bir meseledir. Ancak benim en değerli dileğimi gerçekleştirmeye bağlıdır ki...

— Evet?

— Ticari ortaklığımızı daha eksiksiz bir hale dönüştürüp, sizin karım olmanız, benim de değerli dileğimdir.

Jean yılan ısırmışcasına geriledi. Yüzü, hemen o anda, gözlerinde alevlenen büyük bir hiddetin zoruyla, sararıp solgunlaştı.

«Ne zaman isterseniz,» diye haykırdı öfkeyle. «Size hayran olmamak elde değil! Ve bunu asla istemeyeceğimi söylesem? Amma garip davranışlarınız var... Üstelik bana danışmaya da ihtiyaç duymuyorsunuz!»

Sonra, birdenbire sesinin tonunu değiştirdi ve Tulagi'de Bay Raff ve Bay Moran'la iş tutuyormuş gibi soğuk ve rahat bir sesle devam etti:

«Dinleyin beni Bay Sheldon. Sizi sık sık biraz can sıkıcı buluyorsam da, size karşı dostça duygular besliyorum. Ama artık kesinlikle anlamanız gerekir ki Salomon adalarına evlenmeye gelmedim. Bunu, size daha önce de söylemiştim, yine tekrarlıyorum.

«Bir koca beni acılara garkeden bir ambargodur. Bunun için binlerce mil deniz yolculuğu katetmeye hiç ihtiyaç yoktu. Bu dünyada benim kendime göre bir yolum var, kendi yolum.

«Benim evlenmem ve yolu açmanın çözümü değildir. Hayatın bu çözümünü diğer kadınlara bırakıyorum. Evlilik bana uygun gelmiyor... Sizinle Hindistan cevizi işini, gemiye yüklemeyi konuşmaya oturduğumuzda, pişmiş aşa su katar

gibi konuşmamıza, evlenmeye değin öneriler katmanızı hoş bulmuyorum. Yani, yani...»

Sesi acı ile kesilir gibi oldu ve Sheldon böyle bir konuya giriştiğine pişman oldu. Bir suçlu gibi başını eğdi.

«Anlamıyor musunuz, dedi Jean, bizim karşılıklı konumumuz o kadar sevimli olmasına rağmen dayanılmaz bir hale gelebilir? Bu dediklerinizle hiç gereği yokken, ilişkimizi tedirginliğe sürüklediniz... Oysa o kadar mutluydum ki eğer bana kur yapmayı sürdürürseniz, artık sizin ortağınız olamam. Üzüntümden ağlıyorum...»

Gerçekten gözleri yaşlanmıştı ve Sheldon onun hıçkırığını zor zaptettiğini gördü.

«Sizi ilk günden uyarmıştım,» dedi ciddiyetle. «Bunun böyle olacağını söylemiştim.»

«Bu, beni yanınızda tutarak çıkarlarınızı gözetmenize engel olmadı.»

Bu dosdoğru Sheldon'a yönelmiş bir şamardı. Bununla beraber Sheldon elinden geldiğince soğuk devam etti:

«Öyle mi? Sizin bana yaptığınız hizmeti yadsımıyorum. Ama benim konumum da sandığınız kadar umutsuz değildi. Berand o zaman bile başarı yolundaydı. Sıkıcı kabul ederim, ama ölümcül olmayan üzerine konacak ipoteklere dayanabilirdi. Her durumda, bana biraz önce yaptığınız hakaretlere dayanmak zorunda değildim. Zaten, rica ederim anılarınızı zorlayın. Sizi buraya çağı-

ran ben değilim; burada kalmanıza dair davetiye de çıkarmadım. Bu yakındığınız konumu, siz kendiniz yarattınız.

«O halde neden beni kınıyorsunuz? Geldiğinizde size tutkun değildim. Sizden hiçbir isteğim yoktu. Tam aksine, Sydney'e gitmenizi veya Havai'ye dönmenizi tavsiye ettim. Kalmak için siz kendiniz direndiniz, eğer izin verirseniz söyleyeyim...»

Dilinin ucuna gelen bir kelimeyi arar gibiydi. Yanakları kızardı, sözünü sonunu getirdi:

«....siz bu çözümü kendi kendinize kabul ettirdiniz. Sizin düşünceniz de bu değil mi? Haydi boşuna kendinizi sıkmayın! Beni yaralamaktan da çekinmeyiniz.

«Nasıl hoşunuza giderse, Sizi yanımda alıkoymamı ve size bir kadın gibi değil de bir delikanlı gibi bakmamı istediniz. Ve buna göre, madem ki erkek erkeğeyiz, beni erkekçe dinlemek zorundasınız. Açık yüreklice konuşuyorum diye de alınmayın.»

Jean soluyor ve can sıkıntısından ellerini oğuşturuyordu.

Sheldon gidip kollarını boynuna dolayıp onun tapınılacak bir yaratık olduğunu haykırmak arzusuyla yanıyordu. Ama duygularını dizginlemeye ve Jean'ın sabrını tüketmeye devam etti.

Sheldon sakin, kaygısız tavırla yeniden sözü aldı:

«Ne yapalım? Olanların önüne geçilemezdi. Bu-

rada kaldınız ve yararlı oldunuz. O kadar yararlı ki artık sizsiz yapamaz oldum. Ayrıca, yüreğimi de kul köle ettiniz... Yüreğimin de artık size ihtiyacı var. Bu açıdan bana borçlusunuz.»

— O halde, sizin borçlunuzum ben! İçimden bazan, sizden ve azarlamalarınızdan kurtulmak için her hangi biriyle evlenmek geçiyor. Evet, daha iyisi, Noa-Noah, Adamou-Adam veya Lalaperou ile veyahutta herhangi bir zenciyle evlenebilirim... O takdirde, en azından emirler verebilirim, ve hiç de emirler duymak zorunda kalmazdım. Ve canımı sıktığında da, keyfince ona yol verirdim. Bunları size veya başkasına yapamam. Ama o zaman da, böylece benim isteğim dışında bana kur yapmakta dik kafalılıkla ayak direyen, avunmak için yüreğinin yüreğime ihtiyacı olduğunu söyleyen sizden ve başkalarından kurtulurdum.»

Jean o kadar aşırı öfkeye kapılmıştı ki, Sheldon pek istekli olmadığı halde ,gülmekten kendini alamadı. Sonra kabaca:

«Siz ruhsuzsunuz.» diye haykırdı.

— Ruhsuzum! Besbelli, bir erkeğin kâlesi olmayı reddettiğim için mi? Öyle olsun! Bunu böyle kabul edelim. Ne yapabilirsiniz?

— O zaman, neden bir kadın suretine sahipsiniz? Bunun cevabını ben vereyim: Siz gerçekten bir kadınsınız. Ve eğer kadınlık duygularınız uyuyorsa, bir gün mutlaka yeniden uyanacaktır.

— Tanrı korusun beni, bundan! diye o kadar kendiliğinden ve o kadar içten umutsuzlukla

haykırdı ki, Sheldon yeniden kendini gülmekten alamadı.

«Bırakın da dediğimi tamamlayayım, dedi Sheldon. Berand'a yerleştiğinizden beri özgürlüğünüze, asla süikastte bulunmadım. Sizin dediğiniz gibi söylersem, siz kendi yolunuzu izlediniz.

«Tulagi'de, arttırmayla iki direkli gemiyi satın alırken yalnızdınız. Bu gemiyi kurtardınız ve Malaita'dan onun sayesinde adam topladınız. Ayyaşlar ve Fowler, Brahma ve Curtis gibi otantik alçaklar topluluğunda iyi eğitilmiş bir genç kız gibi yaşadınız.

«Ve insan tabiatının çelişkileri öylesinedirler ki açık konuşalım, sizi bundan dolayı, gördüğünüz gibi daha çok seviyorum. Evet sizi seviyorum, olduğunuz gibi, sizi bu karmakarışık halinizle seviyorum.»

Jean sözün gerisinden kaçmak ister gibi bir el hareketi yaptı.

«Sizinle, tıpkı bir erkekle konuşurcasına apaçık bir yürekle konuştum,» diye devam etti Sheldon. «Madem ki bir erkek arkadaş gibi olmayı güvenceli buluyorsunuz. Şimdi sözümü bitirmiş oldum.

«Bundan böyle bir daha bu konuya dönerek canınızı sıkacak değilim. İlişkilerimizde hiçbir şey değişmeyecektir. Size karşı olan duygularıma rağmen, Berand'da her yerde olabileceğinizden daha çok emniyette ve daha çok korunacaksınız.

«Sizden bütün isteğim, arasıra da olsa yaptığımız bu konuşmayı anımsamanızdır. Hayatımın en mutlu anının, sizin karım olmayı kabul ettiğiniz an olacağını aklınızdan çıkarmayınız. Zaten, ne kadar uğraşırsanız uğraşın, bunu düşünmemezlik edemezsiniz. Diyeceklerim bu kadardı. Şimdi iki dostuz biz. İşte elim.»

Jean, Sheldon'un uzattığı elin önünde ikircikli kaldı. Sonra tutup iyi niyetle sıktı hâlâ nemli gözlerinde bir gülümseme parıldadı. ,

BÖLÜM XX

KAÇAKÇILIK

Sheldon sözünü tuttu. Jean'a karşı geçmişte nasıl davranıyorsa yine öyleydi. Aralarında hiçbir can sıkıcı durum söz konusu olmadı. Yaptıkları konuşmalar, Berand'a geliştirmeyi amaç edinen anlayışlı iki ortağın arasında yapılması gerektiği gibiydi. Başlangıçta Sheldon yaptığı ilânıaşkın Jean'da bir kadınlık kırıntısı uyandırıp uyandırmayacağını boşu boşuna bekledi durdu.

İlişkilerini tümü ile eski haliyle sürdürmek için Sheldon, duygularını gizliyordu. Jean ise ne ise oydu.

Bir yandan da Sheldon, dilediği gelişimin bir gün mutlaka tamamlanacağından hiç şüphe et-

miyordu. Ektiği tohumlar filizlenecekti. Ama nasıl, ne zaman olacağını kestirmek imkânsızdı.

Özellikle, bu abartılmış bekârlık tutkusunun, kendine karşı gerçek bir soğukluktan ileri gelmesine ve ona uygun bir erkek olmamaktan endişeleniyordu.

Eski bir bölük el emeği yenilenmişti ve yeni gelenlerle ciddi bir adalet düşüncesiyle poliçeler yapılmış ise de zencilerin zihniyeti pek iyiye doğru değişmişe benzemiyordu.

«Sanırım,» dedi Jean, Sheldon'a bir gün öğle yemeğinde, «bu öğle sonrası birlikte barakalıkları bir dolaşmamız pek fena olmaz. Bir süreden beri sayısız mallarımızın çalındığını farkettim.»

— Mükemmel bir fikir! diye beğendiğini belirtti. Sheldon. Gerçekten ciddi bir araştırma zorunlu oldu. Bizim ve herhalde suç ortakları hizmetkârların yokluğunda aşırmak için eve kadar geliyorlar. Bu sabah da diş fırçamın ve iki gömleğimin kaybolduğunu farkettim.

— Benden de iki fişek kutusu, mendiller, bir sürü çarşaf, peşkir ve en güzel terliklerim çalınmış. Ama sizin diş fırçanızı ne halt etmeye alırlar? Eğer işleri yoluna koymazsak bilardo topları bile aynı yolun yolcusu olabilirler .

— Ne kadar da doğru söylediniz, bilemezsiniz! diye Sheldon gülerekten cevapladı. Sizin Berand'a varışınızdan birkaç gün önce bilardo toplarından birini arakladılar... Elbette ki ara sıra sandıklarını araştırmamız gerek.

Öğle sonrasının tümü de aramayla geçti. Jean ve Sheldon, ikisi de silâhlı olarak ardarda barakaları baştan aşağı teftiş ettiler. Hareket, zencileri teker teker çağıran oranın usta başlarının yardımı ile yapıldı. Zencilerden her biri sandıklarının anahtarını getiriyor ve usta başlarının yaptığı araştırmayı gözlüyordu.

Böylece hatırı sayılır bir miktarda ganimet toplandı; bambuları kesmeye yarayan bir düzine orak cinsleri ki bir tek darbede adamın boynunu vuracak kadar ustura gibi bilenmişti.

Sonra peşkirler, kumaş parçaları, gömlekler ve terlikler fırçalar, küçük süpürgeler, sabunlar. Bunların çoğunun depodan alındığı belliydi. Ayrıca, aylardan beri kaybolmuş veya farkedilmemiş bir yığın biblolar. Bilardo topu ile yeniden gün yüzü gördü. Sonra fişekten dinamit fitiline kadar bir yığın şey daha.

Ama en önemli keşif Gogoumi'nin beş Port-Adam'lı ile birlikte kaldığı barakada oldu. Sandıklar ilk gözden geçirildiklerinde boştu ve bu da Sheldon'un şüphesini dürttü. Bunun üzerine Sheldon basılıp sertleştirilmiş toprağın kazılmasını emretti.

Hasıra sarmalanmış ve iyice yağlanmış, tek bir pas izi bile olmayan gıcır gıcır iki Winchester göründü. Sheldon'un hiç böyle silâhları olmadığına göre, bu silâhları geceleyin denizden getirmiş olmaları gerekirdi. Silâhların yanısıra, sekiz kutu fünye ve kırk şişe barut barakanın direklerinden

birinin dibine gömülmüştü.

Sheldon, ayrıca Hughie Drummond'un büyük Kolt tabancasını da buldu. Sonra, zemini daha da oymalarını emredince içine un konulmak için yapılmış kutulardan biri meydana çıktı. Gogoumi'nin alev alev bakışları altında bir ustabaşı her bir Winchester için ayrılmış yüzlük birer fişek kemeri çekti ve ayrıca sayısız miktarda değişik çaplı silâhlar için cephane.

Kaçak ve çalınma ganimet eve taşıttırılıp verandaya yığdırıldı. Merdivenin dibinde, kırk kadar asli suçlu sıralanmışlar ardlarında da işletmenin tüm zencileri sıkışa sıkışa birikmişlerdi. Jean ve Sheldon merdivenin başına oturmuşlar ve ustabaşları da basamaklarda duruyorlardı.

Suçlular tek tek çağrılıp sorguya çekildiler. Ama hiçbirinden açıklık kazanmak mümkün olmadı.

Hepsi de dik kafalılıkla ve yüzsüzce yalan söylüyorlardı. Yalanları açığa çıkarıldığında da yeni baştan, yalanlarını açıklamak için yalan söylüyorlardı.

Kendilerinde dinamit fitili bulunan zencilerden biri, sorgusunda, sevimli sevimli onları kumsalda bulduğunu iddia etti.

Kapou adında diğer bir zenci, sandığında bulunan tabancayı, Nugi tarafından oraya konulması ile açıkladı. Çağrılan Nugi yeminle onu Soulafatoi'den aldığını söyledi. Choka Soulafatoi'ye

vermişti ve Ngava, Choka'ya. Ngava'ya gelince, o da silâhın Kapou'nun bir hediyesi olduğunu söyleyerek çemberi kapattı... Kapou uzun uzadıya ayrıntılara inerek silâhı nasıl Larvoumi'nin kendine lütfettiğini açıkladı. Aynı uzatıcıkla Larvoumi de Noni'nin kendisine onu armağan olarak verdiğini anlattı ve Noni ile Soulefatoi arasında çember yeniden, ikinci kez kapandı.

Hırsızlığın izleri, ard arda, bir çok kere evin hizmetkârlarını suçlamakla sonuçlanıyordu. Ama onlar da teker teker suçu inkâr edip şu yada bu oranda, şu veya bu arkadaşının üstüne suçu atıyorlardı.

Bilardo topunu iç eden zenci, onu ilk kez gördüğüne tüm tanrıları tanık olarak gösteriyor ve kendi sandığına topun tek başına, bilinmeyen, gizli ve kötücül güçlerin çabasıyla gelebileceğini telkin etmeye çalışıyordu. Kendisi ise kesin olarak hiç bir şey anlamıyordu, hiçbir şey. Çoğunluğu cephane olan, menşei Berand olmayan belli sayıda eşyalar Guadalcanar'a uğrayan gemilerin mürettebatındakilerden kendi zilyetlerine geçirilmişti. Ama, bu meseleyi de doğru dürüst açıklığa kavuşturmanın imkânı olmamıştı.

«Şuna bakınız,» dedi Jean, Sheldon'a, «meğer ne yanardağ üzerinde oturuyormuşuz da farkında değilmişiz! Hepsini kamçılamak gerek.»

Sheldon başıyla onadı ve Jean öne eğilerek yüksek sesle bağırdı:

Suçluların tümü de kamçılanacak!»

Buna cevap veren Gogoumi oldu. Gözde nakaratına yeniden başladı:

«Siz yok beni kamçılamak... Benim babam olmak büyük reis... Eğer ben kamçılanmak siz tarafından, sizin canınız sıkılmak, çok sıkılmak ve yakında, ben demek böyle!»

— Sana ne olmak? diye cevabını yapıştırdı Sheldon. Ben sana yıldızları saydırmak! Eh, Kwaqua, sen Gogoumi'yi zincirle !

Sağlam yapılı bir ustabaşı olan Kwaqua, diğer iki ustabaşının yardımıyla Gogoumi'yi arkadaşları arasında enseledi. Ellerini arkasına büktü ve ağır bir kelepçe geçirdi.

«Ben yakında senin işini bitirmek! Ben öldürmek seni!..» diye homurdandı Gogoumi, kudurganlıktan çehresi allak bullak olmuş, Kwaqua'a bakıyordu.

— Onları burada kamçılatıp hınçlarını daha tehlikeli bir mecraya sürüklemeyin, diye Jean, Sheldon,a öğütledi. Bu iş için onları Tulagi'ye gönderin kanunen de bu böyle. Veya, daha iyisi, para cezası ödemeyi tercih edip etmediklerini sorun.

«Anlaşıldı...» diye cevapladı Sheldon.

Sonra haykırdı:

«Manonmie!»

Manonmie ilerleyip bekledi.

«Sen olmak çok kötü bir çocuk! Sen çok şey çalmış olmak. Sen çalmış olmak bir peşkir, bir

bambu bıçağı ve on kara iki fişek. Ben olmak sana karşı çok kızgın. Eğer sen istemek, senin hesabına ben büyük siciline yazmak bir lira para cezası.

«Eğer sen istememek bana vermek bir lira, ben göndermek seni Tulagi'ye, Hükümet tarafından kamçılanman için. Tulagi hapishanesinde, New-Georgie'li çok zenci var, Tsabal'li çok zenci var. Onlar bütün Malaita'lı zencileri sevmemek. Vallaha, seni bir güzel kamçılamak! Sen seçmek.»

— Sen almak bir lira! diye tez canlılıkla cevapladı Manonmie.

Ve Sheldon lirayı siciline kaydettiğinde açıkça rahatladı.

Tüm suçlular teker teker çağrılıp seçmeleri istendi. Tümü de ard arda, zorla kabul ettirilen cezayı ödemeyi tercih etti. Bu cezalardan bazıları birkaç shilling'dan ibaretti. Silâh ve cephane hırsızlığı diğer suçlara oranla çok daha ağır telakki ediliyordu.

Gogoumi ve beş adamı sıraları geldiğinde, her biri üçer liralık cezaya çarptırılmış olduklarını öğrendiler. Ve, beş adam Gogoumi'nin gırtlaktan gelen bir emriyle, ödemeyi reddettiklerini bildirdiler.

«Ben sana haber vermek,» dedi Sheldon, Gogoumi'ye. «Eğer sen gitmek Tulagi'ye, yalnız bir güzel kamçılanmaktan başka, sen kalmak hapishanede üç yıl boyunca. Bay Burnstt görmek

Winchester'lar, görmek fişekler, görmek barut görmek tabanca, görmek dinamit, vallaha çok hiddetlenmek! Sana o vermek üç yıl hapis. O halde sen ödemek üç lira, veya sen gitmek hapishaneye. Anladın mı?»

«Bunun bedeli de bu...» diye Sheldon, Jean'ın kulağına fısıldadı.

— Sen almak üç lira.... .diye, kinini Sheldon, Jean ve Kwaque arasında bölüştürdüğü asık suratıyla, homurdanarak belirtti Gogoumi.

«Ne zaman ben bitirmek senle zamanımı,» diye yeniden söze başladı zenci, «senin canın çok sıkılmak, söz sana! Benim babam Port-Adam'da büyük reis olmak.»

— Yeter! diye sözünü kesti Sheldon. Sen kapatmak çeneni!

Küstahlığını sürdürdüğünde, arkadaşları arasında değerinin daha da artacağına inanan Gogoumi bir kez daha sertçe itiraz etmeye kalkıştı:

«Ben yok korkmak!»

— Kwaque, diye emretti Sheldon, son sözün kendinde kalması için iyice kararlıydı. Kwaque sen onu gece için kapatmak. Sonra yarın, güneş doğduğunda, onu ve beş arkadaşını çayıra ot kesmeye göndermek!

Kwaque onama yerine yüzünü buruşturarak gülümsedi ve cevap verdi:

«Anladım. Sabah ot kesmek, çayırda ngari -

ngari tutulmak. Ben iyi anladım!» (21).

Ustabaşları takımlarını sıraya koyup işe götürdüklerinde, Sheldon, Jean'a doğru döndü.

«Bu Gogoumi,» dedi, «tedirgin edici olmaya başladı. İşletmenin çevresinde at gezintisine çıktığınızda onu kollamanız ve dikkatli olmanız gerekir. İki tüfeğin ve cephanelerinin kaybı onlara diğerlerinden daha çok dokunmuştur. Gogoumi gelişi güzel bir cinayet işlemeye müsait bir durumdadır.

BÖLÜM XXI

GOGOUMİ, KWAQUE'NİN HESABINI GÖRÜYOR

«Kendi kendime Tudor'un başına birşeyler gelip gelmediğini soruyorum. Orman içlerine girdiklerinden bu yana tam iki ay oldu. Ve Binou'yu terketmesinden sonra kendisinden hiçbir haber alamadık.»

Kendi tavsiyesi ile ekilen mısırların büyümeye başladıkları, Balesuna ırmağının sarp kıyısında böyle konuşuyordu, Jean Lackland. Yürüyerek gelmiş olan Sheldon, genç kızın atına omuzunu

(21) Ngrai-ngrai: Ciddi olmamakla beraber dayanılması güç olan bir cins bitkisel zehirlenme.

dayamıştı.

«Gerçekten de kendisinden haber alamıyalı epey oldu,» dedi Sheldon.

Geniş kenarlı şapkasının altından Jean'ı gözlüyor, onun altın arayıcısının maceralarıyla ne kadar ilgilendiğini çehresinden okumaya çalışıyordu.

«Bununla beraber bu işten sıyrılabileceğinden umutluyum. Onlara refakat eden Charley çok iyi bir kılavuzdur. Kılavuz bulmayı başaracaklarını hiç mi hiç sanmıyorum. Binou'lu bir zenci orman içlerinde böyle bir maceraya ilk kez katılıyor.

— Bakınız, bakınız!.. diye haykırdı Jean, hafiften.

Jean, karşı kıyıya yakın ırmaktaki küçük bir anafordan kurtulamıyan, yüzen bir tomruğa benzeyen koca bir timsahı gösteriyordu.

«Hay Allah,» dedi. «Ne yazık ki tüfeğimi almamışım!»

Timsah sakince suya dalıp gözden kayboldu.

«Belki de bu sabah Binou'da olay çıkaran canavarın ta kendisidir,» dedi Sheldon. «On iki kadar kadın yüksek otların arasından ırmağın kıyısı boyunca yürüyorlarmış. Önden giden, ansızın sağ ayağını koca bir timsahın üzerine koymuş. Hayvan onu devirip bacağından yakalıyarak suya çekmeye başlamış. Diğer kadınlar arkadaşlarını yakalayıp kendilerinden yana çekmişler. Bu

oyunda bacağın dizden aşağısı timsahın ağzında kalmış.

«Az önce Binou'lu bir adam Berand'a gelip bana bu olayı anlattı ve benden ilâç istedi. Anti - septikler verdim. Zenciler dokuz canlıdır hiç şüphesiz bu kadın da kurtulur.»

— «Poh! Pis hayvanlar! dedi Jean ürpere-rekten. İğreniyorum onlardan! İğreniyorum!

— Köpek balıkları daha iyi değillerdir... diye cevapladı Sheldon, başına kakar gibi. Ama siz yine de onların arasında yüzmekten hoşlanıyorsunuz.

— Oh burada, kıyı boyunca bol balık var. İnsanlara saldırmaları için bir sebep yok. Açık denizde, aç olduklarında daha teklikeli olurlar.

Her an bir kaza olabilir düşüncesiyle Sheldon'un içi titredi. Gözlerinin önünden hızla korkulu bir hayal geçti; genç kızın ince bedeni köpek balığının sayısız dişleri arasına sıkışmıştı.

«Her neyse. Sizi daha ihtiyatlı görmeyi tercih ederim. Eğer bu tehlikeli bir işse neden boşuna tehlikeye atılmalı?»

— Tehlikeler hayatın büyüleridir.

Sheldon'un dilinin ucuna, saygıyla dolu yumuşak bir protesto gelmişti. Ama sustu, hoşa gitmemek kaygısıyla.

Hiç içinden gelmemesine rağmen gülümsedi ve şunları demekle yetindi:

«Zevklerin tümü de tabiattadır. Bazıları oyalanıp dinlenmek için şiir kitaplarını severler. Di-

ğerleri ise heyecandan uzak, basit ve burjuvaca bir hayatı tercit ederler. Bazıları da köpek balıklarının karnında olmaktan hoşlanırlar... Herkes yaptığı seçimde hürdür. Herşeyin ötesinde, belki de ben de sizin kadar iyi yüzmeyi bilseydim, sizin atılganlığınıza sahip olabilirdim.»

«Ha, şöyle! diye, Sheldon'u her zaman şaşırtan mizacındaki âni bir değişiklikle haykırdı Jean. İşte böyle konuşmanızdan hoşlanıyorum. Belki de uygun bir koca olmak için kendinizi alıştırıyorsunuz. Tabiî kastettiğim, hükmeden cinsinden değil de karısını kendisi kadar özgür görmeyi kabul edebilecek bir kocadır. Bay Sheldon, gerçekten bir ilerleme kaydediyorsunuz. İlerleme... bundan eminim.

Jean bir kahkaha patlattı ve atını öne doğru sıçratarak, mutsuz Sheldon'u oracıkta bırakıverdi. Onun böyle atının üzerinde gözden kayboluşunu seyreden Sheldon, nihayet kadınca bir şeylerin Jean da meydana çıkıp çıkmadığını, bu sozlerinde çok az da olsa ilerisi için bir umut ışığı olup olmadığını kendi kendine sordu. Öyle olması ne kadarda iyi olurdu! Ama, ne yazık ki gözü pek haylazın şaka yaptığı kanısı onda iyice yerleşmişti.

Jean, Sheldon'u terkettikten sonra, hindistan cevizi ağaçlıklarında bir süre tırıs gitti. Kararsız uçan bir incir kuşunu, işletmenin kıyısında yiten yüksek ormana kadar izledi. Uzaktan, dişisinin yerini arayan yabani bir güvercin sesi işitti. Ar-

dından, yeterince uzaklaşmış bir yaban domuzunun ayak izlerini sürdü.

Sonra, hiç niyetli olmadığı halde, biraz fazla uzaklara sürüklendiğini farketti. Silâhsız olduğunu düşünerek, ağır ağır döndü.

Dolanıp bambu ağaçlarının bulunduğu yirmi arklık bir bataklıktan geçerek evin yolunu tutmak için yola koyuldu.

Yüksek ve sık olan bambular atın göğsüne ve hattâ daha yükseğe kadar çıkıyorlardı. Bazı yerde henüz kesilmiş olup tarla açımına başlanmıştı. Ama Jean oralarda çalışan kimseye rastlamadı.

Böylece rahat rahat kısa tırıs gidiyordu. Yumuşak zemin üzerinde, nalsız atı hiç ses çıkarmıyordu.

Ansızın, yoldan biraz uzaktaki bambuluklardan bir ses işitti. Atını durdurup sesi dinleyince konuşanın Gogoumi olduğunu anladı.

Zenci bozuk diliyle konuşuyor ve kendi gibi görünmeyen diğer zencilerle yarenlik ediyordu.

«Gece beyaz adamın evini korumak kötü köpek,» diyordu Gogoumi. «Köpek sık sık gezmek bahçenin dışında. Siz arkadaşlar, gece bir domuz yakalamak ve bir olta iğnesine bir parça et bağlamak. Köpek eti yemek ve oltaya yakalanmak, bir köpek balığı gibi. O zaman siz öldürmek köpek.

«Beyaz efendi uyumak büyük evde. Beyaz kadın uyumak küçükte. Adamo, beyaz kadını korumak için uyumak, küçük evin dışında. Siz öldürmek köpek, öldürmek Adamou, sonra öldürmek be-

yaz efendiyi ve beyaz kadını. Ve herşey bitmek. Siz bulmak çok tüfek, çok barut, çok tomahovk, çok bıçak, çok domuz balığı dişi, çok tütün ve çok hasa bezi.

«Söz size! Biz almak bütün bu iyi şeyleri, biz onları taşımak balina sandalına, şeytan gibi kürek çekmek ve güneş doğduğunda biz olmak uzakta.»

— Ben yakalamak domuz, bu gece... dedi kadınsı ince bir ses ki Jean bunun Gogoumi'nin memleketlisi Gossi olduğunu anlamıştı.

— Ben yakalamak köpeği... diye bildirdi başka bir ses.

— Ve ben yakalamak beyaz kadını... diye kasıla kasıla konuştu. Gogoumi. Ben onu öldürmek ve Kwaque'ı da öldürmek, göz açıp kapayıncaya kadar.

Jean eli dizginde kasılmış hiddetten titreyerek, Gogoumi tarafından tasarlanan cinayet plânlarını duymuştu. Hiddeti ihtiyatından baskın çıktı. Binitini mahmuzladı ve bağırarak bambuların içine atıldı.

«Siz zenciler burada ne yapmak? Cevap verin!»

Bütün zenciler ürkek ürkek kalktılar, ayakta veya dört ayak üzerinde dağılmaya hazırlanıyorlardı. Hemen hemen bir düzine kadardılar. Ama, Jean'ı yalnız görünce, kendilerini alıkoymak için bir işaret yapan Gogoumi'nin yanında kaldılar. Ve, Jean çehrelerinde alev alev yanan yırtıcılığın, ellerinde tutukları iki ayak uzunluğundaki bambu

bıçaklarının önünde, hareketinin ne kadar çılgınca olduğunu anladı. Ne tabanca, ne de tüfek. Bütünü ile silâhsızdı.

Gözleriyle hafifçe parıldayan Gogoumi'nin gözlerini izledi, zenci beyaz kadının kemerinde insan öldüren korkunç ve ürkütücü tabancayı görmeyince gözleri sevinçle parıldadı.

Salomon adalarında beyazların ilk kuralı, bir zencinin önünde korktuğunu asla farkettirmemekti Jean bunu bilmez değildi ve kurtulmak için, gözü pekliğinin bedelini ödeyerekten, başladığı işi sürdürmeye koyuldu.

«Siz, öteki zencilere göre, çok konuşmak, çok çok konuşmak! dedi sertçe. Çok lâf, ama az iş yapmak! Anladınız mı?

Kimse cevap vermedi. Gogoumi vücudunun ağırlığını bir ayağından ötekine tarttı, bir adım ilerlemek için. Öteki zenciler yelpaze gibi Jean'ın çevresine dizildiler, farkettirmemeye çalışarak onlar da öne doğru kaydılar ve ellerindeki korkunç mu korkunç bambu bıçakları niyetlerini açıkça belirtiyordu.

«Siz kesmek bambuları!» diye bir daha buyurdu, emredici bir sesle.

Ama Gogoumi bir adım daha ilerledi. Jean zencilerle arasındaki mesafeyi göz kararı ölçtü. Atın dizginlerini çevirip geriye doğru kaçmak imkânsızdı. Arkadan biçebilirdi. Kaygılı bir an yaşıyordu, çevresindeki düşman çemberinde gözlerini gezdirdi. Bütün bu gudubet çehreler gözbe-

beklerine silinmez bir hayal nakşettiler.

Zencilerden yaşlı olan birinin kulak lopları yırtılmış ve aşırı gerilmişti. Neredeyse göğsüne kadar iniyordu kulakları.

Bir diğerinin bir Afrika'lı gibi yassı ve geniş bir burnu vardı. Kalın ve tehditkâr kaşlarının altına soluk gözler o denli derine gömülmüşlerdi ki yalnızca hasta bir sarıya boyanmış beyazımsı yuvarlaklar ayırdebilebiliyordu. Bir üçüncü şaşırtıcı kalın dudaklara ve kıvırcık bir sakala sahipti. Gogoumi'ye gelince...

Daha önce Jean, bunca kibirli bir güzellikte yırtıcı bir zenci görmemişti. Reisin oğlu, arkadaşlarında eksik olan vahşi bir soyluluğa sahipti.

Çehresinin çizgileri daha düzgündü, parlak ve iyi yağlanmış derisinde hastalıktan eser yoktu. Domuz balığı dişlerinden bir kolye, hilâl şeklinde renk renk yansılar gösteren koca bir sedef asılmıştı göğsüne. Küçük deniz kabuğu kavkından bir hükümdarlık tacı alnını kuşatıyordu. Uzun ve tek bir tüy saçlarına takılmıştı.

Çorap lâstiği yerine, baldırlarından birinin üstünde, beyaz tohumlardan ipe geçirilmiş bir kordon taşıyordu. Oldukça züppeceydi bu. Bezden, böğrünü çevreleyen dar bir sargı giyimini tamamlıyordu.

Jean yüzü buruşuk, alnı kırışık diğer bir zenciyi daha ayırdetti.

«Gogoumi,» dedi Jean, «eğer sen yok bambuları kesmek, ben vurmak senin başına.»

Gogoumi'nin çehresi daha aşağısamalı bir anlatıma büründü. Ama hiç cevap vermedi. Yalnızca sağına soluna bir göz gezdirdi, çevresindeki çemberin kapanıp kapanmadığını anlamak için. Ve aynı anda aldırışsız bir havayla bir adım daha ilerledi.

Jean konumunun umutsuzluğunun açıkça farkına varmıştı. Kendisi için tek bir çıkış yolu vardı: Zencileri yarıp geçmek. Ansızın kırbacını kaldırdı ve aynı anda mahmuzlarını atın böğrüne batırarak Gogoumi'nin üzerinde doğru hamle etti. Havyan beklenmedik bir biçimde çılgınca öne sıçradı.

Bütün bu işler bir anda oldu. Bütün bıçaklar kalktı ve Gogoumi genç kızın üzerine saldırdı. Ata çarpmasından sakınarak hafifçe yana eğildi ve Jean'ı ikiye bölebilecek korkunç orağıyla ona ulaşmaya çalıştı.

Eteğini, eğerin kenarını ve hayvanın etinin birazını keserek havada uçan bıçaktan sakınmak için binitinin üzerine eğildi. Aynı anda. Jean'ın sağ elindeki yumuşak kırbaç ıslık çalarak Gogoumi'nin kara çehresinde yakıcı ve beyaz bir çizgi bırakarak şaklıyordu.

Jean atın önüne devrilmiş yüz çizgileri buruşuk yaşlı zenciyi gördü, adamın öfkeli hırıldamalarını ve maymunsu çançanlarını duydu.

Bir an sonra, hürdü. Bir an önce eve varmak için süratle oradan uzaklaşıyordu.

Jean, Sheldon'u, öğle yemeğini beklerken ra-

hat rahat salıncaklı sandalyesinde dinlenirken bulduğunda, tez canlıklıkla olup bitenleri hızla ona anlatmaya başladı.

İngilizin kararı âni oldu. Ellerini çırparak hizmetkârlarını çağırdı ve Jean anlatısını tamamlarken, Sheldon fişek kemerinin tokasını bağladı ve silâhının otomatiğini denedi. Bir köpeğin havlaması gibi emirler verdi.

«Ornfiri! Sen çalmak, var gücünle büyük çan! Sonra atımı eğerlemek... Viabury! Sen koşmak çok hızlı Balesuna'ya ve demek büyük reis Seel'e ki bir çok zenci kaçtı. Gogoumi ve bir düzine zenci... Sen Lalaperou, Bay Boucher'ye koşmak ve ona vermek şu pusulayı!»

Sheldon ivedelikle bir kaç kelime çiziştirdi ve Palaperou'ya verdi.

«Böylece, kıyı yandan tutulmuş olacak,» dedi Jean'a, «Seel'e gelince köyündeki bütün adamları bu işe koşar.»

Büyük çan çalınca ilk gelenler Jean'ın Tahiti'lileri oldu. Boncuk boncuk terliyor ve göğüsleri soluk soluğaydı, öylesine koşmuşlardı. Onları, diğer zenci takımları izlediler.

Sheldon geçikmeksizin Tahiti'lileri silâhlandırmaya, cephane ve kelepçe dağıtmaya davrandı. Adamou-Adam ve Noa-Noah balina sandallarını korumak için kalıyorlardı. Sonra Jean ve Sheldon atları üzerinde olmak üzere yola koyulundu.

Daha yüz metre gitmemişti ki küçük bölük,

dönen zenci takımlarından birine rastladı. Bu Kwaque'ınki idi. Ama Sheldon boşu boşuna ustabaşının gözlerini aradı.

«Niçin Kwaque sizinle olmamak?» diye sordu.

Bunun üzerine bütün zenciler gürültülü patırtılı anlaşılmaz bir şeyler söylediler.

«Herkes susmak!» dedi efendi yetkisiyle. «Sen Babatani, arkadaşlarının arasından kibirle ayrıldı ve ilerledi.

«Gogoumi, Kwaque'ın işini bitirmek,» dedi zenci. «Gogoumi onun başını kesmek ve birlikte alıp götürmek.»

Kısaca ve çok basit olarak anlattı cinayeti. Neden sonra, Jean ve Sheldon yeniden yollarına koyuldular.

Jean'ın zencilerin üstüne yürüdüğü yere geldiklerinde, atın devirmiş olduğu, hırıldayan, hep çançan eden buruşuk yüzlü yaşlı zenciyi buldular.

Kısrak zencinin ayak bileğini ezmiş, adam bir kaç metre yerde süründükten sonra, ne geri dönmesinin ne de kaçmasının imkân dahilinde olduğunu anlamıştı. İki zenci onu barakalıklara taşımak emrini aldılar.

Bir mil kadar sonra, başsız cedesi bulundu Kwaque'ın Cesedin kimliği ancak teşhiş edilebiliyordu. Herhalde adam kendisini can havliyle korumak zorunda kalmış, her yanı kana bulanmıştı.

Kaçakların izi ormana doğru uzanıyordu. Jean ve Sheldon atlarını terkedip, onları bir Tahiti'liye teslim edip, yola yaya devam ettiler. Böylece Balesuna'nın bataklıkla örtülü, sık sık taşan sığ yerine vardılar. Kırmızı iz kalıntıları, yerde yatan bir timsahınki ile keşisiyordu.

İzler hayvanın uyurken yakalandığını ve öldürüldükten sonra ilerde yenmek üzere parçalara bölündüğünü gösteriyordu. Aynı yerde, kaçaklardan biri yaralanmış, arkadaşlarının işlerini bitirip yeniden yola koyulmalarını bekleyerek yere oturmuştu.

Biraz daha ötede, kanlı izler ormanın sık olan bölgesine doğru uzanıyordu. Outami Sheldon'la birlikte izlerin ardından ormana daldılarsa da, ikisi de yeniden görünmekte gecikmedi.

«Bu Makouko'dur,» dedi Sheldon, Jean'a. «Kwaque ölmezden önce onun hesabını görmüş. Ölmek için oraya kadar güçlükle sürünebilmiş. Böylece kaçaklardan ikisi ele geçti. Takibi, benle birlikte sürdürmeyi ister misiniz, Bayan Lackland? Çok daha uzaklara sürünebiliriz. Arazi de epeyce zorludur. Eğer yorulduysanız...»

— Hayır, hayır! Sizi terketmeyeceğim.

Ayak izleri önce kıvrılmış, sonra gene eski doğrultusunu tutmuştu. Kaçaklar, açıkça orman içlerinde bir sığınak arama görüşlerini değiştiriyorlardı. İzlerin yeniden denize inmek için Balesuna'ya doğru büküldüğü görülüyordu.

Jean, yanlarından sessiz sedasız geçen kadife

gibi yumuşak kanatlı, bir düzine kanat yaylımlı koca bir kelebeği, hayran hayran Sheldon'a gösterirken, tüfek sesleri gürledi.

«Sekiz el!» diye hesabetti Jena.. «Hepsi de aynı tüfekten atıldı... Papehara olmalı.»

Gerçekten, ayak izleri, geride atları korumakla görevli Tahitiliye doğru gidiyordu. Papehara atları küçük bir ağaca bağlamış ve sakin sakin çömelip piposunu tüttürmeye başlamıştı.

«Yanılmaşım!» diye düşündü Jean.

Tam aynı anda. Sheldon'un atının ayağı bambuluklarda serili bir cesede takılıyor ve at ancak bir ikinci cesede karşı dengesini sağlayabiliyordu.

Jean ikinci cesedi teşhis etmekte gecikmedi. Bu, Gogoumi'nin memleketlisi, aynı akşam Şeytan'a domuz eti sunmayı üstlenen Gossi idi.

Papehara yerden kalkıyordu.

«Şansım yok, Bayan Lackland!» dedi. Üzüntülü üzüntülü başını sallıyordu. «Çok yakınımdan geçtiler. Üstlerine sekiz kez ateş ettimse de ancak ikisini öldürebildim. Ne yazık ki, Gogoumi'yi elimden kaçırdım.»

— Oh! Jean sitemli bir tarzda, öldürmek gerekmiyordu. Onları canlı yakalamak gerek dedi.

Tahiti'li gülümsedi.

«Acaba nasıl? Şurada oturmuş tütün içiyor, Tahiti'yi düşlüyordum. Ekmek ağacının meyvalarını ve daha birçok güzel şeylerini... Birden bambuluklardan çıkan on zenci gördüm ve onlar da

beni görüp üstüne atıldılar.

«Herbirinin elinde büyük bir bıçak vardı ve Gogoumi fazladan diğer elinde Kwaque'ın kafatasını tutuyordu. Zaman kaybedecek halim yoktu ve şeytan gibi ateş etmeye başladım... Rica ederim Bayan Lackland, o kahrolası bıçakları ve Kwaqueın kafatasını taşıyan bu on alçağı canlı yakalamak için ne yapabilirdim?»

Oradan sonra, kaçakların ayak izleri büyük bir kargaşalıkla dağılmıştı ama hepsi de Balesuna'ya doğru yöneliyordu. Besbelli, Gogoumi ve diğer zenciler ırmaktan denize inip oradaki uçsuz bucaksız bataklığın sakız ağaçlarında saklanmaya karar vermişlerdi.

Sheldon:

«Şimdi dönebiliriz,» dedi. «Bu yörelerde avlanmak Seel'in işidir. Ne de olsa buraları herkesten daha iyi bilir. Kaçaklardan hiçbirinin onu atlatması söz konusu olamaz. En iyisi kendiniz görün!»

Balesuna'nın bol çalılıklı karşı kıyısında, büyük ağaçların gölgesinden oyma bir kayık hızla suya indiriliyordu. Öylesine sessizce gidiyordu ki, doğa üstü bir hayalet sanılırdı. Çırılçıplak üç zenci kürekleri gürültüsüzce ama hızla çekiyorlardı.

İnce ve kemik parçalarıyla iğnelenmiş uzun mıkrakları kayıkdan taşıyor, adamlardan her birinin sırtında yay ve oklarla dolu bir sadak bulunuyordu.

İnsan avcılarının keskin gözlerinden hiç bir

şey kaçmıyordu. Ama onları önemsemeden, zenciler yollarına devam ettiler.

Balesuna'nın bir dirseğinde, ansızın oyma kayıklarını durdurdular. Gogoumi ve arkadaşları yüzerek indikleri ırmağın burasında, bir anlığına kıyıya çıkıp dinlenmişlerdi. Sonra oyma kayıklar hızlandı, akıntıya kapılıp gözden kayboldu.

Bir ikinci, bir üçüncü oyma kayık, aynı şekilde birincisini izledi.

«Umarım, öldürülmeyeceklerdir,» dedi Jean, Sheldon'a eve dönerlerken. «Bu kadar ölü yeter.»

— Ben de daha fazlasını düşünmüyorum. Yaşlı Seel'e, ancak zencilerin canlı getirilmeleri halinde ödüllendireceğimi bildirdim. Sonuç olarak, buna göre davranmak zorundadır. Müsterih olunuz.

BÖLÜM XXII

ORMANDAN GELEN BİR KULAK

O güne dek Berand'dan kaçanlar, asla bu kadar şiddetle izlenmemişlerdi. Gogoumi ve arkadaşları, son gelen yüzelli kişiye kötü örnek olmuşlardı. Bir katliam tasarlanmış, bir ustabaşı öldürülmüş ve kaatiler ormana kaçarak sözleşmelerini hiçe saymışlardı. Sheldon durmadan kaçak zencileri yakalaması için yaşlı Seel'i sıkıştırıyordu.

Kendisi de işletmenin yönetimini Jean'a bı-

rakarak, hemen hemen bütün vaktini. Tahiti'lilerle birlikte ormanda geçiriyordu. Boucher, kendi cephesinde iyi iş görüyordu ve kuzeye doğru çıkış arayan kaçakları iki kez püskürtmüştü.

Bütün zenciler teker teker ele geçiriliyordu. Seei bizzat, sakız ağacı bataklığında onlardan ikisini enseledi. Boucher tarafından oyluğundan yaralanmış, ayağını sürten bir üçüncüsü yaşlı reisin insan avcılarınca yakalanmıştı.

Ağırca zincirlenmiş üç esir, Jean tarafından, Pounga-Pounga'dan getirilen ayrı vahşi yüzelli yeni adama örnek olsun diye, Sheldon'un bahçesinde herkesin görebileceği bir yerde her gün sergileniyordu.

Sonra, Christian Young'la Tulagi'ye doğru yol alan **Minerva** Berand'da göründüğünde, işaretle yapılan davet üzerine yat karaya bir sandal günderdi. Üç zenci, hükümet hapishanesinde yargılanmaları beklemeleri için gemiye bindirildi..

Kaçma umutlarını yitirmiş olmalarına rağmen beş zenci hâlâ kaçaktı. Kıyıdaki izlemeler onları adanın içlerine doğru itiyordu. Ama orman adamlarının korkusundan daha içlere gitmeyi göze alamıyorlardı.

Bir gün, gidenlerden biri kendi iradesiyle döndü. Malaita'nın kuzey batısındaki Malou'lu biriydi bu. Kendisinden öğrenildiğine göre, yalnızca Gogoumi ve Port-Adam'lı iki zenci canlı olarak artakalmıştı. Kendi köyünden olan dördüncü zenci öldürülüp yenilmişti. Onların mide-

sinde ölüp gitmektense Tulagi'de yargılanmayı tercih eder olmuştu. Ayrıca kendisi Gogoumi ve iki arkadaşı tarafından **Kai-Kai** edilip yenmemek için, kendiliğinden teslim olmuştu.

Üç gün sonra, zencilerden biri Seel, diğeri Sheldon tarafından yakalandı. Bataklık sıtması güçlerini yitirmiş, daha uzağa gidemez, hiçbir direnç gösteremez olmuştular.

Artık yalnızca Gogoumi kalmıştı. Çevresindeki çemberin gittikçe daraldığını hissediyor, orman adamlarına korkusu ağır basmasına rağmen Guadalcanar dağlarının içlerine doğru yol alıyordu.

Sheldon ve dört Tahiti'li, Seel ve otuz adamı bir düzine mil boyunca büyük otlarla örtülü alanda kaçağın ayak izini sürdüler.

Ne var ki, o zaman Seel ve adamları cesaretlerini yitirdiler. Yaşlı reis ne kendisinin, ne de kabilesinden kimsenin daha uzağa gitmeyeceğini bildirdi.

Sheldon'a orman adamlarının yırtıcılığına dair korkunç hikâyeler anlatmaya başladı.

«Bunlar,» diyordu, «eskiden sık sık kendi dağlarından iner, 'tuzlu suyun adamlarına' saldırmaya gelirlerdi. Beyazlar kıyıya yerleştiğinden bu yana, hep kendi diyarlarında kalmışlar ve 'tuzlu suyun adamları'ndan hiçbiri onları yeniden asla görmemişti.

«Onlar, yakında Gogoumi'nin işini bitirmek,»

diye teminat verdi. «Namus sözü! O hızla öldürümek, bütüniyle yenmek.»

O zaman sefer aynı izlerden geri döndü. Seel ve adamları vaad edilen ödülün çekiciliğine rağmen, kesin olarak bir adım daha atmayı reddetmişlerdi. Sheldon bu durumda tek başına dört Tahiti'liyle yola devam etmenin çılgınlık olacağını biliyordu.

İnsanın göğsüne kadar uzanan yüksek otların ötesindeki step dalgalarına, küçük tepelere, göğe dikilen ve açık denizde seyreden tüm gemilerin işaret noktası olan kayalık Aslan Başı dağına pişmanlıkla bakıyordu. Yine, bu kezde, beyaz adamların ayak izlerinden kendini kurtarmış, bakir kalmıştı.

Aynı günün akşamı, Jean ve Sheldon yemekten sonra eğlenmek için bilardo oynarlarken, bahçede Şeytan havlayıverdi.

Ne olduğunu anlaması için gönderilen Lalaperou. üstü başı toz içinde, uzun bir yoldan gelip halsiz düştüğü anlaşılan bir zenci getirdi. Israrla «büyük beyaz efendi» ile görüşmek istediğini söylüyordu.

Bu kadar bir saatte tanımadığı bir zenciyi kabul etmekte tereddüt eden Sheldon, adamın acınacak durumundan etkilenerek ve önemli bir haber taşıdığından şüphe etmiyerek sordu:

«Neden, sen gelmek benim evime, güneş battıktan sonra?»

— Ben olmak Charley, Binou'lu... diye der-

mansız soluk soluğa mırıldandı zenci.

— Ah! Sen misin Charley? Nasıl? Sen çıkmak merdiven ve bana hemen anlatmak büyük beyaz reis nerede olmak?

Jean ve Sheldon, Tudor ve seferilerine adada klavuzluk etmeyi kabul eden adamın hikayesini susamışcasına dinlediler.

Charley, Balesuna'yı nasıl çıktıklarını, çağlayanları aşmak için nasıl bölündüklerini, sonra kıyıdan, büyük otlu steplere geçişlerini ve sayısız kum yıkamalarla beyazların altın arayışlarını anlattı.

Sonra ilk dağ tepeleri silsilesi farkedildiğinde, cengel ormanlarında, gizlenmiş mızraklarla donatılmış hendeklere, insan tuzaklarına rastlayışlarını anlattı. Bazı bitkilere sürtünmekten, çıkan çıbanların ve sıtma nöbetlerinin haddi hesabı yoktu.

Aslan Başı dağı yamacında orman adamları ile ilk karşılaşmaları dostça olmuştu. Orman adamları kendilerine sunulan tütünün işlenişinden bihaberdiler, tütün içmekten hoşlanmışlardı. Ama beyaz adamlar onlara güvenmekle çılgınlık etmişlerdi.

«Ben,» diyordu Charley, «her zaman beyaz efendiyle konuşmak. Ben ona her gün demek: 'Bu orman adamları size bakmak tuhaf bir gözle. Onlar olmak çok uyanık. Siz elinizde tutmak tüfeğinizi onlar olmak sizinle dost. Ama sürekli olarak onlar sizi gözetlemek. Yemin billâh! eğer tü-

feğiniz olmamak onlar sizin başınızı kesmek ve bütünüyle yemek!'»

Ama orman adamlarının sabrı beyazlarınkini aşıyor, şüpheli bir şey olmadan haftalar geçiyordu.

Orman adamları, her gün daha da kaynaşmaya, aileleri ile konak yerine üşüşmeye devam ediyorlardı. Beyazlara, muskalar, japon patatesi denilen bitkiler, domuzlar, kümes kuşları, meyvalar ve yabani sebzeler sunuyorlardı.

Altın arayıcılarının konuklarının değiştiği her sefer, orman adamları onların yüklerini taşımayı istiyorlardı. O kadar ki beyaz adamlar gittikçe ihtiyatı elden bırakır olmuşlardı. Her gün ağır fişek kemerlerini ve tüfeklerini taşımaktan yorulmuş, usanmışlardı. Ve günlük geliş gidişlerinde silâhlarını çadırda bırakmaya alışmaya başladılar .

«Ben,« diye anlatıyordu Charley, «onlara tekrarlamak dikkatli olmak. Ama onlar bana gülmek ve demek Charley sadece bir aptaldır. Vallahi onlar bana davranmak bir çocuk gibi.»

Bir sabah Charley orman adamlarının bütün kadın ve çocuklarının ortadan yok olduğunu farketti.

Sıtmadan sersemlemiş olan Tudor'un yanına gitti. Beş mil gerideki çadırda tek başına yatıyordu. Gerçekten, gece nöbetinden beri, esas kamp çok ötedeki altınlı bir kuvars madenine doğru götürülmüştü.

«Yemin billâh! ben düşünmek: 'Çocuklar ve kadınlar yürümüş olmak her gün bizimle. Neden o halde, onlar artık ortada olmamak?' Ben biraz korkmak ve şeytanca kötü bir şeyler hazırlandığını düşünmek.»

Charley iyiden iyiye kendine gelmiş olan Tudor'u omuzuna vurarak yol açıp, cengelden bir çeyrek mil kadar içeriye dalıyordu.

Orada, onu koca bir sütun gibi bir tomruğun içine saklıyor ve aynı yoldan geri dönerek, Tudor'un adamlarını cephaneyi, silâhları kurtarmaya niyetleniyordu.

Ama, aynı ayak izleri üstünde koşuşan kalabalık bir orman adamları grubunu görmekte gecikmedi. Hızla durup, bir çalılığın ardında kayboldu. Öteden, beyazların konakladığı yerden tek tük tüfek sesi işitiliyordu. Sonra sesler kesildi ve ortada tek bir beyaz bile görünmedi.

Kendisiyle birlikte, Tudor'a bir hafta yetecek, yabani meyva, yayı ve okuyla sessizce avladığı birkaç güvercin ve papağanla geri döndü.

Sonra olanları bildirmek için Berand'a doğru yol almaya başladı. Günlerdir kendisinde olmayan ve kendisiyle birlikte gelebilmek için çok güçsüz olan Tudor'u ardında bırakmak zorunda kalmıştı.

«Böylesi iyi, çok iyi!» dedi Jean. «Ama neden sen, beyaz efendiyi çadırında yalnız ve hasta bulduğun zaman, onu öldürmedin? Onun orada olmak iyi tüfeği, iyi tabancaları, iyi saldırmaları

ve iyi tütünleri. Ve ayrıca takas etmek için çokça hasa bezi.»

Anıldığı gibi, Binou-Charley başını salladı, soruyu iyi anlamış gibisine gülümseyerek:

«Ben o kadar aptal değilim... Eğer ben öldürmek beyaz adam, öteki beyaz efendiler gelip beni bulmak şeytanca bir öfkeyle ve haykırmak: 'Nereden gelmek bu tabancalar, saldırmalar, tütün ve hasa bezi?' Yemin billâh! Charley o zaman onlarca öldürülmüş olmak. Fakat beyaz efendiyi öldürmeyerek ben, elime çok hasa bezi, çok tütün ve çok başka şeyler geçmek.»

— Yapılacak tek şey var, dedi Sheldon.

— Hangisi? diye sordu Jean, parmaklarını sabırsızca masaya vururken.

— Yarın sabahtan itibaren Tudor'u aramaya koyulacağım.

— Biz koyulacağız... diye düzeltti Jean. Sizin yapamayacağınız çok sağlam bir takım hazırlayacağım Tahiti'lilerden. Ayrıca, bu gibi hallerde bir beyazı yalnız bırakamam.

Sheldon onadığını değil ama Jean'ın iradesi karşısında boyun eğdiğini gösterir bir omuz hareketi yaptı. Onunla tartışmanın yararsız olacağını tecrübeyle biliyordu. Eğer onu Berand'da bıraksa girişeceği zırvaca maceraları düşünerek avundu.

Sheldon ellerini çırptı, hiçmetkârlar koşuştu, onlara barakalıklara ulaştırılması için emirler ve-

rildi. Aralarından biri ivedelikle Seel'in vakit kaybetmeden gelmesi için Balesuna'ya gönderildi. Balina sandalı Boucher'den yardım isteyen bir pusulayla yola çıkarıldı. Viabury sefere iştirak edeceğini duyduğunda kara derisi soldu. Kendisinden daha yiğit olduğu sanılmayan Lalaperou herkesi şaşkınlığa düşürerek onun yerini alabileceğini söyledi.

Seel, beyaz adamın bir gece toplantısına onu çağırarak verdiği önemden şişinerek geldi.

Ama, korkunç orman adamlarının bölgesine bir tek adım, atmayı dahi sarsılmaz bir biçimde reddetti. Eğer altın arayıcıları hareket etmezden önce kendisine danışsalardı, onlara felâketli sonlarını önceden haber vermiş olacağını bildirdi.

Kim ki, ormanda bu maceraya atılsa başına tek birşey gelecekti: **Kai-Kai.** Buna kalkışan Sheldon dahi olsa o da **kai-kai** olacaktı.

Pounga-Pounga'lılar arasından en güçlü ve en iri on kişiyi seçmeleri istenilen ustabaşıları barakalara koşmuşlardı.

«Tuzlu suyun zencilerinden değil, orman çocuklarının sağlam baldırlılarından ve aynı derecede tüfek kullananlarından,» diye emretmişti.

Gerçekten az sonra seçme on adam verandada, ölgün fener ışığının altında, ayakta sıralanmışlardı.

Kalın ve gelişkin baldırları onların kökenini açığa vuruyordu. Herbiri ormanlarda uzun müca-

dele tecrübeleri edinmişti. Hemen hepsi yiğitliklerinin kanıtı olarak mermi, ok ve mızrak yaralarının izlerini taşıyorlardı. Hepsi de savaşçı bir sefere katılarak işletmenin günlük çalışmasının verdiği tutukluğu kırmanın sevinci içindeydiler.

Onların doğal yeteneklerine uygun meslek tarla açıcılığı değil, adam öldürmekti. Guadalcanar ormanında tek başlarına bir maceraya girmemişlerse de bilmedikleri bu diyara moral üstünlüklerini bildikleri Jean ve Sheldon'la birlikte gideceklerdi. Bundan başka, büyük beyaz reis onlara dev gibi sekiz Tahiti'linin de kervana katılacağını bildirmişti.

Pounga-Pounga'lı on gönüllü kor gibi parlayan gözleri, hoşnut çehreleri ve vahşi süslemeleriyle böğürlerini çevreleyen peştemal dışında çırılçıplaktılar. Onlardan herbiri, gururlu burunlarında tosbağa kabuğundan yassı bir halka ve kulak deliklerinde topraktan bir pipo veya delinmiş çekirdeklerden bir bilezik taşıyorlardı.

Birinin göğsü enfes bir çift yaban domuzu dişiyle süslenmişti. Bir diğerinkinde bir yumuşakçanın fosilinin kabuğundan çıkarılmış parlak bir sedef yuvarlağı asılıydı.

«Bizim olmak büyük kavga!» diye Sheldon yaptığı açıklamayı sonuçlandırdı.

On zencinin yüzü bir gülümsemeyle yayıldı ve sevinçle kımıldandılar.

«Ve eğer orman adamları yapmak size **kai-**

kai?» diye sordu Sheldon.

Çetenin Koukou adındaki kalın dudaklı, herkülvari sözcüsü cevapladı:

«Ya Pounga-pounga çocukları orman adamlarını **kai-kai** yapmak?»

Sheldon bu duygusal şaklabanlığa gülmekten kendini alamadı. O zenciyi geri gönderdi sonra Jean'ın işine yarayacak portatif küçük bir çadır çıkarmak için yedek depoya döndü.

BÖLÜM XXIII

ORMANDA

Böylece ertesi gün tan kızıllığında, oyma kayıklarından ve sandallardan oluşan bir filotilla halinde seferiler Berand'ı terkettiler. Sefer Jean, Sheldon, Lalaperou, Charley, sekiz Tahiti'li ve herbirinin olağanüstü kurumla ışıl ışıl parlayan kendi modern tüfeğini taşıyan Pounga-Pounga'lı zenciden oluşuyordu.

Herbiri altışar kişilik iki Berand'lı grup, mümkün olduğunca uzağa kadar filotillaya refakat edeceklerdi. Yola çıkmış olan Boucher kendi işletmesinin yanısıra Berand'a da gözkulak olacaktı.

Sabahın onbirine doğru seferiler Balesuna ırmağının ağzına gelmiş ve derme çatma yirmi kadar kulübeden oluşan kıyıdaki küçük Binou kö-

yünü geçerek ırmak boyunca çıkmaya başlamışlardı.

Ötede, ok ve mızraklarla silahlı otuz kadar Binou'lu, savaş gereçlerinden gevezelik ve şaklabanlıkla hoşnutluklarını belirterek yol arkadaşlığı ettiler.

Geniş geniş, sessiz sedasız akan Balesuna birden hızlanınca filotillanın yönetimi zorlaştı ve yavaşladı.

Aynı zamanda ırmağın en az derin yerindeydiler. Tekneler sık sık şiddetle dibe çarpıyor, yarıya kadar kalkıyorlardı. Ağaçlar sel yüzünden ırmağıgeçilmez hale getirmişlerdi. Sandallar ve oyma kayıklar, bunun üzerine engelin ötesine kadar ellerde taşınıldı. Aynı akşam seferiler sağ ve esen olarak, diğer bir derme çatma köy olan Carli'ye vardılar. Binou'lu zencilerin dediğine göre, Tudor ve adamlarını iki günde katettikleri yolu bir günde aldıkları için övünebilirlerdi.

Ertesi sabah, bütün tekneler, Berand'ın iki tayfasının korumunu altında oraya bırakıldı. Binou'lu göçebe kalabalığı artık daha uzağa gitmiyorlardı. Yalnızca en yiğitleri tastamamına bir mil daha sefere refakat ettiler, sonra tabanları yağlayıp geriye tüydüler.

Binou-Charley, klavuz olarak, haftalar önce Tudor ve adamları ile birlikteyken kendi bıraktığı izleri sürerek en önde yürüyordu. Akşam, ilk tepelerden ve tropik cengel ormanlarından epey uzakta konaklandı.

Üçüncü gün, bitkilerin gittikçe sıklaştığı dar yollarda orman adamlarının ayak izlerini sürmeye başladılar. Yılankavi yürüyerek çevreyi dolanıyorlar, bitmez tükenmez kıvrımların ardına düştükleri gibi geri geri gitmek zorunda kaldıkları da oluyordu.

Şimdi en çok ormanın ortasında gidiliyordu. Sessiz, nemli ve çok çeşitli bitkilerle dolu ormanda bazan bir güvercin guruldayor, bazan da kar gibi beyaz yaygaracı, sırıtkan ve uyumsuz sesler çıkaran kakatoes kuşları ağır ağır uçuşuyorlardı.

Sabahleyin bir ara başlarına geldi.

Orman adamlarını **kai-kai** yapmakla övünen Pounga-Pounga'lı zenci, Kougou, kısa bir süre için Charley'in yerini almış, kafilenin başında yürüyordu. Onu izleyen Jean ve Sheldon ansızın bir parıltı işittiler, yabancı bir uğultu ve hemen ardından Kougou'nun kollarını açıp, tüfeğini atarak öne doğru tökezleyip elleri ve dizleri üstüne çöktüğünü gördüler.

Sırtında, sol kürek kemiğinin biraz altında gömülmüş bir iğne görünüyordu. İğneli ok zencinin vücudunu bir yandan diğerine geçmişti.

Öteki zenciler durumu hemen kavrayıp tüfekleri ile bakir, sık cengel ormanını kurşun yağmurunu tuttular. Ama ne bir gürültü, ne bir kımıltı. Yalnız nemli ve zalim bir sessizlik hüküm sürüyordu ormanda.

«Orman adamları kalmak, sizi beklemek yok

orda. yemin billâh!» diye haykırdı Binou Charley.

Sesi, dilsiz yalnızlıkta ürkütücü bir biçimde yankılanıyordu. Bölük daha bir korkuyla kapıldı.

«Kötü şey, oradan gelmiş olmak...» diye devam etti. «Kougou beceriksiz biri olmak ve savunma yapmak. Kougou hiç de zeki olmamak!»

Kougou'nun kolları kendi üzerine katlanmış, hepten tireyerek olduğu yere çökmüştü. Ruhunu teslim etmesinin zamanıydı ve son bir kasılmayla soluk veriyordu.

Sheldon vücudu yoklamak için eğildi.

«Tam kalbine gelmiş! dedi. Herhalde bir tuzaktı bu.»

Jean'ın solgun, korkudan donmuş çehresini gördü. Faltaşı gibi gözleriyle az önce bir insan olan cesedi gözlüyordu.

«Bu topladığım ilk adamdı,» diye mırıldandı. «Pounga-Pounga ormanında çıkıp kendiliğinden **Martha**'ya gelip anlaşmak istedi. Onunla o kadar gurur duyuyordum ki!»

Binou-Charley onun sözünü kesti:

«Yemin billâh! siz görmek bunu...»

Yolun kıyısını zırh gibi çevreleyen bitkisel duvarı araladığında, kimsenin tek başına geremeyeceği koca bir yay ortaya çıktı.

Charley, tuzağın mekanizmasını izleyerek, sarmaş dolaş bitkiler arasında ustalıkla gizlenmiş bitkisel tellerden yapılmış ipi gösterdi. Ayak izleri

esrarengiz bir tarzda Kougou'nun ayak bastığı yere uzanıyor yayın avera manivelası o sayede harekete geçiyordu.

Balta girmemiş ormanda, alaca karanlığa benzer bir gölgelik hüküm sürüyor, güneş ışınları kalın sarmaşık ve yaprak tonuzunu geçemiyordu.

Tahiti'liler, kendilerini çevreleyen sessizlikten, bölgeden, onları sarmalayan esrarengizlikten ve bütün bunları tümleyen acıklı vakadan etkilenmişe benziyorlardı. Ama herşeye rağmen gayretli ve yürüyüşe devam etmeye hazırdılar.

Pounga-Pounga adamları bu heyecanı paylaşmıyorlardı. Kendileri de orman adamlarıydılar. Düşmanlarının yıpratma taktikleri kendi kullandıklarından biraz farklı ise de, onlar bu sessiz ve sinsi savaşın kaderine alışıktılar.

Elbette, şaşkınlıkta Jean ve Sheldon Tahiti'-lileri yaya bırakırlardı. Ama zenciler arasında, böylesine bayağı olaylardan etkilendiklerini açığa vurmamasını biliyorlardı. Beyaz adam efendileri olması bakımından, ırkının ön gördüğü sakinlikte, kaygısız bir tavırla, adamlarına güven vermek zorundaydı.

Binou-Charley yeniden kervanın başına geçti ve yola koyulundu. Keskin bakışı ile olduğu kadar içgüdüsüyle de, gizli bir dizi tuzağı açığa çıkardı.

Çoğu, ustaca zemine gizlenmiş, zencilerin çıplak ayaklarına batan uzun iğneler olan binler-

ce tehlike küçük bölüğün yolunu bekliyordu. Bir kez, az kaldı, Charley otlarla örtülü bir çukura saklanmış bir mızrağa kazıklanıyordu.

Arasıra, bütün kervana yarım saatlik bir mola veriliyor, Binou-Charley tek başına yola devam edip şüpheli herşeyi meydana çıkarıyordu.

Bazan çalılıkların içine dalıp tuzakları çevirip onları gevşetiyorlardı. Bu işlemlerden birinde, alınan bütün tedbirlere rağmen, yay boşalıp ok uçup Pounga-Pounga'lı zencilerden birinin omuzunu hafifçe sıyırdı. Ötede, küçük dar bir yol esas yola kavuşuyordu. Sheldon bu yolun nereye vardığını Charley'e sordu.

«Yemin billâh! izler bu ekin bahçesine yönelmek,» diye cevapladı PinouCharley. «Eğer siz arzu etmek, biz onu görmek.»

Gerçekten, az sonra ağaçların arasında bir boşluk göründü.

«Siz yürümek yavaş yavaş,» dedi Charley. «Eğer orada bir orman adamı bulmak, biz onu yakalamak...»

Binou-Charley sürünerek ilerledi ve bir kaç dakika sonra, gerekli tedbirlerle yanına gelmesi için Sheldon'a işaret etti. Sheldon ve Jean zemine iyice yaklaşarak ilerleyip durumu gözlediler.

Ormandaki ağaçsız alanın genişliği yirmibeş ar kadar vardı. Çevresi yaban domuzlarından korunmak için sağlam çitlerle kuşatılmıştı. Olgun-

laşmaya başlayan kavun ve muzlar ağaçlardan taşıyorlardı. Ağaç diplerinde ise Japon patatesi ve patates yetişiyordu.

Ağaçsız alanın köşelerinden birinde, yağmura veya güneşe kadar sığınak olarak kullanılan sazlarla örtülü basit bir hangar vardı. Hangarın önünde, yüzü yanan ateşe doğru çömelik zayıf ve sakallı bir zenci duruyordu.

Ateş, etrafı karartan, havada yuvarlak halkalar yapan kalın bir duman çıkarıyordu. Orman adamı dumanı gözlemeye iyice dalmış gibi görünüyordu.

Sheldon Pounga-Pounga zencilerini, gereksiz yere ateş etmemeye ve ancak adam kaçmaya niyetlenirse silâha sarılmaları için bir el işareti ile uyardıktan sonra, hep birlikte ilerlemeye başladılar. Jean Sheldon'un ne düşündüğünü anlayıp gülümsedi. Kafatası avcılarına karşı kafatası avcıları...

Zenciler, ağaçsız alanı sessizce kuşattılar. Atılmaya hazır vaziyette Sheldon'un emirlerini bekleyen zencilerin kana susamış yakıcı bir görünüşleri vardı. Gözleri yaşama vecdi ile doluydu. Çünkü onlar için yaşamak, ölümle hayat arasında oynanabilecek oyunların en güzel idi.

Sheldon beklenen kelimeyi fısıldar fısıldamaz, Binou-Charley'le birlikte zenciler saldırıya geçtiler.

Kulakları diğerlerinden daha az hassas olma-

yan orman adamı elinde yay ok ayakları üzerine sıçrayıp, yayını gerip okunu yerleştirdi ve çekti.

Ok atışının hedeflendiği zenci beceriklice kurtulmayı başardı ve atışını yenileyemeden düşmanlarınca kıskıvrak yakalandı. Silâhsizlandırıldı ve yerde süründürüldükten sonra iyice dermansızlaştırıp ayakları üzerine atıldı.

— Gerçekten, gereken her unsur var, hattâ kıvırcık saçları bile aynı, diye doğruladı Sheldon.

Kendisini bekleyen akibeti bilmez olmayan tutsak, ölümcül korku içindeydi. Buna rağmen, düşmanlarının ğnünde baş eğmiyor, aksine onların kindar bakışlarına gururla cevap veriyordu Nihayet, gözlerini Jean'a dikti. Hayatında gördüğü ilk beyaz kadındı.

«Yemin billâ! bu orman adamı onu yemiş olmak,» diye sakin sakin söylendi Charley.

Klavuzun kiminle konuştuğunu anlamak için başını ateşe doğru çeviren Jean birden Gogoumi'nin başıyla karşı karşıya kaldı.

Uzaktan dumana doğru asılı olarak gördüğü nesne o idi. Ölü, zaman bakımından yeni ve kelle, henüz taze idi. Mumyalama işine ancak girişilmişti.

Bu ateşin üstünde dönen ve sallanan, döne döne kıvrımlar yapan berbat şeyde, Jean kapalı olan gözler hariç, Gogoumi'de hayran olduğu hay-

vanca erkekliği, soylu ve barbar tüm güzellikleri yeniden görüyordu.

Gogomi'nin kellesini tanıyan Pounga-Pounga'lıların bitmeyecekmişcesine katılırcasına güldüklerini görünce, yeniden ve daha şiddetli olarak titredi.

Pounga-Pounga'lılar kadınsı yaygaracılıklarıylâ, aralarında olayın açıklamalı eleştirisini yapıyorlardı Gogoumi işletmeden gizlice kaçmak istemiş ve partiyi kaybederek orman adamlarına yenilmişti. Hiç bir şey kadar eğlenceli olamazdı. Hayatının devri bitmişti. Başlar kesmişti ve kendi başı da kesilmişti. Adamlar yemişti ve adamlar da onu yemişti. Herkes, başın çevresini almış, katıla katıla gülmekten başka bir şey yapamıyordu.

Sonra, Pounga-Pounga zencilerinin gülüşü yatıştı ve yemeğe düşkün dudaklarını yalayaraktan, yakıcı gözlerle başa bakmaya başladılar.

Tahiti'lileri ise aksine, homurdanarak ve söylenerek iğrendiklerini gizlemiyorlardı.

Jean büyük bir öfkeye kapılmıştı. Yanakları solmuş, iki kırmızı leke daha bir açığa çıkmıştı sonra öfke yerini iğrenmeye bıraktı. Bu ölünün intikamı alınmalıydı. Sheldon gülümseyerek onu teskin etti:

«Bu kadar üzülmeye değmez, bu olay. Gogoumi de Kwaque'ın başını kesmiş ve ayrıca bir arkadaşını midesine indirmişti. Çocukluğundan beri beslendiği gibi afiyetle yendi.»

Jean'ın dudakları verilecek cevap bulamaksızın tir tir titriyordu.

«Törelere göre Gogoumi'nin intikamının fazlasıyla alınacağından emin olunuz. Port-Adam'lılar hemcinsi ve büyük bir reisin oğlu olduğundan, bir beyazın başını keserek onun intikamını alırlar.»

— İç karartıcı ve acaip bir şey... dedi sonunda Jean.

— Hiç de değil, hiç de! diye itiraz etti Sheldon müstehzi bir ifadeyle. Oldukça romanesk...

Jean cevap vermeyip başını çevirmekle yetindi.

«Bu zenci çok hasta olmak. Midesi dönmek...» diye bildirdi Binou-Ckarley, bir saat önce okla omuzundan yaralanmış Pounga-Pounga'lıyı Sheldon'a gösterirken.

Gerçekten zenci, inildeyerek toprağa oturmuş, elleri ile kavradığı başını dizlerine kıvırmış, bir öne bir arkaya sallanıyordu. Sheldon ilk anda yarayı hasamat edip potasyum permanganat şırınga etmişti, ama omuz şişmeye devam ediyordu.

«Onu ayakları üzerinde durabilir bir hale getirip, bizle birlik Tudor'u aramaya götürmeliyiz,» dedi Jean. «Yürüyüş kan dolaşımını hızlandırır, bu da kurtarıcı bir tepki üretebilir... Adamou-Adam, bu çocuğun bakımını sen üzerine alacaksın. Eğer uyumak isterse iyice sars, çünkü eğer uyursa öldü demektir.»

Yürüyüş kolu yeniden yola koyuldu. Binou - Charley tutsak orman adamına tüm tuzakları temizlemesini buyururaraktan, onu kervanın başına geçirdi.

Geçerken ne yapılsa değmek zorunda kalınılacak, çalılıktaki bir patikanın dönüş yerine aniden gelindiğinde orman adamı durakladı. Ve yaprakların arasından bin bir itina ile sivri uçlu bir mızrak çıkardı. Mızrağın ucu elbette ki zehirliydi ve azıcık sıyırdığı adamın işini bitirirdi.

«Yemin billâh!» dedi Charley, «tuzak şeytan kadar tehlikeli olmak.»

Mızrağı aldı inceledi, sonra âni bir el hareketiyle orman adamına batırır gibi yaptı. Sadece şaka yapıyordu, ama orman adamı korkup geriye doğru sıçradı. Bu mızrağın zehirli olduğunun kanıtıydı. Ondan sonra, Binou-Charley korkutucu ganimet silâhını tutsağın sırtında bir tehdit aracı olarak taşıdı.

Güneş batıda, bir dağın doruğunun ardında kaybolarak gün batımını öne aldı. Ama seferin yoluna devam edebilmesi için gökte yeterince aydınlık kalmıştı.

Sefer her yere gizlenmiş, sinsi, sessiz ölümün tehdidi altında ormanda çabalamaya devam etti. Orman, ilkel bir vahşilikte, yeryüzünün ilk çağlarının korkunç mirasıyla doluydu.

İç karartıcı sessizliği en ufak bir esinti bile bozmuyordu. Nemli ve boğucu bir koku etrafı sarıyor, çürümüş bitkisel bozuk bir tadın içine sin-

diği ormanın marazi ve yoğun havası insanın burun deliklerini tıkıyordu. Beyazların ve zencilerin alınlarından aralıksız terler akıyordu.

Binou - Charley'in saptadığı bir yerde, bölük küçük patikayı terkedip yine ormana daldı. Kimi vakit eller ve dizler üzerinde sürünüyor, kimi vakit insanı saran içinden çıkılmaz karma karışık, birbirine geçmiş sarmaşıklar arasından sıyrılıyor veya gerektiğinde oniki onbeş ayak yükseğe tırmanıp buraları geçiyorlardı. Böylece, ormanın ortasında, yirmibeş arlık bir alana kök salan koca bir incir ağacına vardılar.

Bu bitkisel kaosun karanlık diplerinden, neredeyse gerçek dışı, şarkı söyleyen çatlak bir insan sesi geliyordu.

«Yemin billâh!» diye haykırdı Binou - Charley, «büyük beyaz efendi ölmemiş olmak.»

İşitildiğine kani olan ses şarkıyı kesip, hepten zayıf ve sersemlemiş bir mutluluk haykırışında bulundu. Jean da aynı şekilde karşılık verdi. Tomruğunun içinden görünen Tudor dışarı çıktı:

«Deli değilim ben. Eğer böyle şarkı söylüyorsam, aklımı başımda tutmak içindir. Yiyeceklerim tükendi, yiyecek bir şeyleriniz var mı?»

Birkaç dakika sonra kazada battaniyeler arasında uyuyordu. Bir sürü ateş yakılmış, Jean'in çadırı kurulmuş ve Lalaperou konserveleri açmaya başlamıştı.

Tudor üstüne çöken sıtmayı bir anda yok ediyordu. Ama yeterince berbat bir yerde kalmasının

yanısıra uzun süre doğru dürüst bir şeyler ağzına koymamıştı.

Sivrisinek sokmasından çehresi o kadar güç tanınır bir hal almıştı ki Jean ve Sheldon kimliğini inançla kabullenmişlerdi.

Jean küçük, portatif ecza dolabını birlikte getirmişti. Tudor'un yüzüne gerekli merhemleri sürmezden önce buhar banyosu yaptırdı, Bir yandan gece hazırlıklarını düzenleyen Sheldon, Jean'ı göz ucuyla süzüyor ve genç kızın elinin hastaya her değişinde kıskançlıktan kendini yiyordu.

BÖLÜM XXIV

KAFATASI AVCILARIYLA

Kendini biraz toparlayan Tudor incir ağacı ininde sığınmaya karar verince bu sefer hemen ertesi sabah hareket etti.

Canlı kalan bir altın arayıcısını bulma ve kurtarma umudu ne kadar zayıf olursa olsun yine de denemeye değerdi.

Jean da yola devam edeceğini bildirdi. Boşu boşuna Tudor ve istemeye istemeye Sheldon, kazazede arkadaşı ve Adamou - Adam'ın korumasındaki zencilerle birlikte geride kalmasını kabul ettirmeye çalıştılar.

Zehirli bir iğne ile ayağından yaralanmış olan ikinci bir Tahitili, Aramou da incir ağacını terketmemek zorundaydı.

Bereket versin ki orman adamlarının ayak izlerine yerleştirilen iğnenin zehiri bir anda öldürücü değildi ve Tahitili zamanla Sheldon tarafından tedavi ediliyordu, omuzundan yara almış olan Pounga-Pounga'lı gibi, adamcağıza batan iğne o kadar büyüktü ki şiş henüz inmeye başlıyordu.

Binou-Charley yeniden seferin yönetimini ele aldı. Önünde, kendi yerine geçirip zehirli, mızrakla tehdit ederek yürüttüğü orman adamı olmak üzere.

Ayak izleri, balta girmemiş ormanda, ıslak ve çürümüş cengel ormanına doğru gidiyordu. Herkes daha yüksek bir alana varana dek, hiçbir köye rastlamayacaklarını biliyordu. Durgun ve nemli havada, kervan okyanusun suyu kadar karmaşık bitkiler arasında güçlükle ilerlemeye devam ediyordu.

Her yerde, koca köklü ağaçlar, zeminden fırlıyor kapıyordu yolu. Bu arada, korkunç yılanlar gibi sapları bir insan kolu kalınlığını bulan, tırmanan bitkiler dallara sarılıyor ve düğümleniyorlardı.

Yağlı bitkilerin yaprakları bir insan vücudu yoğunluğunda etliydiler, bütün yüzeylerinden yapışkan bir ter çıkıyordu.

Orada burada, çok büyük incir ağacı grupları, aşılmaz birer ada teşkil ederek bitki okyanuslarını dışlarına itiyorlardı. Onların sık gövdelerinin oluşturdukları tonozlar katedrallerinkine ben-

ziyor, gün ışığını katiyyen içeri sokmayıp, öğle boyunca gece karanlığın hüküm sürmesine sebep oluyorlardı.

Ağaç gibi eğrelti otları, yosunlar ve her cins ve her boyda mantarlar, yaşama alanı bulmak için karşılıklı olarak kendilerini mücadeleye bırakıyorlardı. Şaşılacak bir biçimde havaya çok ince iplerle asılmış lianların üstünde elmas tozuna benzer mikroskobik çiçekler serpilmişti. Yukardan inci gibi süzülen güneş ışınları altın damlalar gibi orkidelerin üzerine düşüyorlardı.

Bu bütün yoğunluğuyla esrarlı ve kötücül bakir ormandı. Ve ancak, küçük kuşların uçuştuğu ve korkunçluğunu arttırdığı sessiz yol vardı.

Çünkü bu garip kuşlar da kanat çırpıntısız, türküsüz, cıvıltısız uçuşuyorlardı. Renkleri hem o kadar çürümüş hem o kadar parlaktılar ki hem canlı, hem ölümcül orkideler gibi bitkisel kelebeklere benziyorlardı.

Ansızın biri bastırılarak yakalandı. Yolun üst yanındaki bir ağacın binlerce dal budağının çatal ağzına tünemişti. Herkesin gözleri şaşkına dönmüş, bir ölü görüntüsü, gibi doğduğu günkü kadar çıplak yere düşüverdi.

Dizlerini büküp, esnekçe yere indi ve doğrularak yol üzerinde sıçramaya koyuldu. Bir insandan çok cengelin fantastik ruhunu içeren bir muzibe benziyordu.

Soğukkanlılığın yitirmeyen bir Binou-Charley vardı. Tutsak orman adamının başının üstün-

den, bu hızla geçen şekle mızrağını fırlattı. Ama hayalet bacaklarını gevşetip sıçrayınca mızrak bacaklarının arasından geçti. Ama buna rağmen gölge yıkılıp yere serildi. Yere serildiği an yeniden ayakları üzerine doğrulup kaçmaya niyetlendi ise Binou-Charley çoktan üstüne atlayıp bembeyaz olan saçlarından onu kıskıvrak yakalamıştı.

Bu, genç bir orman züppesiydi. Kara çehresi kömürlerle daha da karartılmış, odun külü pudra gibi kullanılarak saçları kırlaştırılmıştı. Henüz kesilmiş bir yaban domuzunun kuyruğu burun deliğinden geçirilmişti, öteki ikisi de kulaklarından. Bilinen tek süs olarak insan parmak kemiğinden boynuna bir kolye takmıştı.

İlk tutsağı görünce, kadınsı bir ses, sızlanışlı bir tonla çan çan etmeye başladı. Kaşları çatılmış, vahşi bir hayvanınki gibi gözlerine korku bürünmüştü. Lianalarla bağlanıp Pounga-Pounga'lılardan birinin gözetiminde kervanın ortasına yerleştirildi.

Sonra, yolun eğimi daha da derinleşerek arttı. Arasıra çürümüş ot dolu çukurlar görünüyordu.

Bazan da dik tepeciklere ve yakalara varılıyor, gökyüzü parçacıklarını görmek mümkün oluyordu.

«Köy yakında olmak...» diye alçak sesle uyardı Binou-Charley.

Aynı anda, tam tam sesleri yankılandı.

Herkes tetikteydi. Ama vuruşlar hiç de düşmanca değildi. Keşfedilmemişlerdi.

O anda köyün dibindeydiler ve bulundukları yerden horoz seslerini işitebiliyorlardı. İki kadın sesi kısa bir tartışma için yükseldi. Bir çocuk haykırdı. Şimdi ayak izleri iyice yıpranmış, küçük bölüğün soluk almak için duraklamak zorunda kalacağı kadar sarp bir yola varıyordu. Yağmurdan ve nesillerin kullanımından iyice yıpranmış bu patika yolu iyice dardı.

Sheldon, Jean'a fısıldadı:

«Tüfekli tek bir adam, bu çukur yoldaki binlerce adama karşı koyabilir. Ok ve mızrakla silâhlanmış yirmi kişi de aynı işi becerebilir.»

Kervan, ansızın küçük bir platoya kurulmuş, otlarla örtülü ve birkaç ağaç dikili köyün ortasında buldu kendini.

Kadınlar, tehlike işareti yerine çılgın bir haykırış korosu koyverdiler kulübelerinden dışarı fırlarken. Büyüklü küçüklü yavrularını toplayarak, bıldırcınlar gibi ürkek, platonunun karşı mailesine doğru koşuyorlardı. Aynı anda, müstevlilerin üzerine ok ve mızraklardan bir yağmur yağmaya başladı.

Ama, onlardan daha yavaş olmamak üzere, Sheldon'un komutasındaki Tahiti'liler ve Pounga-Pounga'lılar tüfekleri ile karşı harekete geçtiler. Oklar ve mızraklar tükenince en son orman adamı da gözden kayboldu. Savaş başlar başlamaz bitti.

Düşman yarım düzine kadar ölü bırakmıştı savaş alanında. Bereket versin ki küçük bölükten kimse devrilmedi. Yaralılar da çabucak alıp götürüldü.

Çarpışmadan iyice kızışan Tahiti'liler ve Pounga Pounga'lılar orman adamlarını izlemek istiyorlardı. Ama Sheldon onları engelledi. Jean birkezliğine onun görüşüne uydu. Bu da Sheldon'ü şaşırttı. Çünkü tüfeklerin yaylım ateşi boyunca kınından çekilmiş bir kılıcın yansısıyla, Jean'ın gözlerinin solgun yüzünde parıldadığını, burun deliklerinin hızla soluk alıp verdiğini görmüştü.

«Zavallı hayvanlar!» dedi Jean sadece. «Kendi güdülerini izliyorlar.»

Tabiatiyle! diyerek ona katıldı Sheldon. Onlar aralarında istedikleri başları kessinler. Ama beyazların başını kesmemek gerektiğini öğrenmelidirler. Eğer köyde bir tek beyaz başı bulursak, köy yakılmalıdır.... Eh! Charley! Başlar nerede bulunmak?

— Büyücünün evinde herhalde, diye cevapladı Binou-Charley. Onun evi köyün en büyüğü olmak.

Sheldon ve Jean onlarla birlikte sözü edilen eve doğru yöneldiler. Evin dışı üstü değişik desenli hasırlarla, öne doğru fırlayan, üstlerinde korkunç yarı insani-yarı hayvani temsili yüzlerin bulunduğu kirişlerle süslenmişti.

Girdiler.İçerisi yarı karanlıktı. Zemine bir di-

zi tahta döşenmişti. Bunlar, törelerine göre gelip arasıra burada yatmak zorunda olan köyün bekârlarına ayrılmıştı.

Başlarını kalabalık bir adak yığınına çarptılar, birbirlerinden daha az veya daha çok iğrenç adaklar iplerle tavandaki kalasa asılmışlardı.

Odanın sağında ve solunda ilkel tanrılar sıralanmışlardı. Birileri gülünç ve acaip bir tarzda yontulmuş, diğerleri dayanıklı odundan dayanılmaz bir çirkinlikle hazırlanıp çürümüş bitkilerle sarmalanmıştı. Solunan hava yağlı ve iğrenç kokuyordu. Kurutulmuş balık kuyrukları ve yarı yarıya temizlenmiş köpek ve timsah kafatasları inin sağlığına hiçbir şey katmıyordu.

Odanın ortasında, yavaşça yanan bir ateşin önünde, yılların ateşinin külünden oluşan döşeğe yaşlı bir adam çömelmişti. Gözlerini kırpıştırarak, aldırışsız bir tavırla müstevlilere bakıyordu.

Yaşlıydı, iyice yaşlı. O kadar yaşlı ki derisi gevşek ve parşömeni gibi buruşuk ve sarkıktı. Sanki iskeletini yırtık pırtık bir elbise sarmıştı. Elleri iyice yıpranmış ve pençeleri, çok zayıf yüzü ile birlikte bir ölününkünü andırıyordu.

Sanki işi gücü ateşi söndürmemekmiş gibi, hep gözlerini kırpıştırarak, arasıra ölü ve çürük bir miktar odun ateşe atarak körüklüyordu.

Jean ve Sheldon aradıklarını dumanda asılı buldular. Genç kadın iğrenerek dışarı kaçarken, ayakları birbirine dolaşıyor, kendini hiç de iyi hissetmiyordu.

Güneşe çıkınca sendeledi ve bayılmamak için derin derin nefes aldı. Gördüğü iğrençlikle sanrılanmış Sheldon'a kesik bir sesle sordu:

«Hepsi orada mı? »

Sheldon kafataslarını saydı. Dokuz hepsi de tastamam oradaydı. Tudor'la **Martha**'dan karaya çıkıp, kendi sökülebilir teknelerini hazırlayarak, Berand'ın bahçesinde konaklayan tüm beyazların kafatasları bildik çehrelerini hatırlatıyorlardı.

Binou-Charley şaşılacak derece ilgilenmiş, bu ölümcül işinde Sheldon'a yardımcı oluyordu. Binou-Charley kafatasları eviriyor çeviriyor, çizgilerinin değişmesi, tanınmaz hale gelmelerinden ötürü hatırladıkları hakkında Sheldon'a bilgi veriyordu. Ayrıca, boyunlarına vurulan balta darbelerini de sayıyordu.

Pounga-Pounga adamları girip çevrelerini almışlardı.' Görüntü o kadar hoşlarına gitmişti ki etekleri zil çalıyordu. Tahiti'liler ise sövüp sayıp kalaylıyarak, bıkkınlıkla öfkelerini açığa vurmaya devam ediyorlardı.

O kadar ki, Matapou, ansızın ateşin bekçisine doğru atılıp kasıklarına bir tekme attı. Yaşlı vahşi cıyak cıyak bağırarak, boğazlanan bir domuz gibi korkuya kapıldı. Yüz üstü küllere düştü. Kapısını çalan ölümü bekleyerek, devinimsiz ve soluk soluğa kaldı.

Başka kafatasları da, güneşte kurutulmuşa veya tütsülenmişe benzerdi. Bunların ikisi hariç hepsi de zencilere aitti. Bunların orman adamları-

nın geleneksel av ganimetleri olduğunu düşündü. Sheldon. Balta girmemiş ormanın gömültüleri sayesinde elde edilmiş olmalıydılar.

Aralarında istisna teşkil eden iki baş, mide bulandırıcı havada Sheldon'un özel olarak dikkatini çekti. Onları eline almış olan Binou-Charley'i özellikle biri şaşkına çevirmişe benziyordu.

«Kadın başı,» dedi. «Ama yemin billâh! ne beyaz kadın, ne de zenci.»

Sheldon kafatasına yaklaşıp daha yakından baktı. Yıllardan beri büyücünün evinde, solmuş kurumdan kirlenmiş, bu mumyalanmış şekil, herhalde bir Çinlinindi. Bu kafatası oraya nasıl gelmişti? Bilinmez ki!

Hâlâ kulaklarından iki parmak çapında halkalar asılıyordu. Sheldon'un emri üzerine Binou - Charley, onları oğup kirlerini ve tütsülerini pakladı ve parmaklarında altının sicak parlaklığı, yeşim taşının cilâlı yeşilliği ve iki koca güzel şark incisi gördü.

Aynı kertede eskimiş öteki kafatası bir beyazınki idi. Kurumuş ağzının üst dudağını örten, sarı kalın bıyıklarını korumuştu. Herhalde, bir deniz hıyarı avcısı veya bir sandal tahtası madrabazı bu ölümcül ganimetin sahibiydi.

Çinlinin kulağındaki halkaların sökülmesine dair Binou-Charley'e emir verdikten sonra Sheldon yaşlı büyücüyü dışarı çıkarttırdı ve evi ateşe verdi. Buradan, az sonra neşeli bir ateşe dönüşerek köyün bütün evlerine yangın yayıldı. Yaşlı

adam, kızgın güneşin altına oturmuş, gözlerini kırparak gittikçe şaşkına dönüyordu.

Çevredeki tepelere gizlenmiş, görünmeyen diğer köylerden küçük bölüğe tek tam tam gümbürtüsü ve akciğerleri patlatırcasına çalınan savaş borularının sesleri geliyordu.

Ama, orada daha fazla kalmak artık gereksiz olmuştu. Sefer amacına ulaşmıştı ve dönüş yolu karanlık ve uzundu.

Azad edilen iki tutsak orman adamı, gerisini sormadan, serbest bırakılan alageyikler gibi sıçrayarak ortadan kayboldular.

Sonra, küçük kervan sarp patikaya indi, dar çukur yoldan. Yeniden nemli ve tüten balta girmemiş ormana daldılar.

Az önce önüne serilen görüntüden hâlâ alt üst olmuş Jean sessiz ve hüzünlü olarak Sheldon'un önünde yürüyordu.

Yarım saat sonra, solgun bir gülümseyişle ona doğru döndü:

«Bu benim kafatası avcılarını ilk ve son ziyaretim olacak' Romanesklikde de, herşeyde de aşırılık bir hatadır. Bundan böyle, Berand çevresindeki at gezintileri benim için yeterli bir eğlence olacak. Bir başka Martha'yı kurtarmayı göze almam söz konusu olabilir. Ama Guadalcanar orman adamlarından ağzımızın payını aldım. Aylar boyunca başıma kâbus kesilecekler. Pöh! İğrenç hayvanlar!»

Aynı akşam incir ağacına, Tudor'un, omu-

zundaki şişin gittikçe indiği Pounga-Pounga'lının, ayağı batan zehirli iğneden hâlâ aksayan Aramou ve Adamou'nun yanına döndüler. Ertesi gün de hep birlikte dönüş yolunu tuttular. İyice zayıf olan Tudor, hemen oracıkta yapılan bir sedyeye yatırıldı.

İki gün sonra, Carli'deki küçük filotilla'ya ulaşıldı. Sonra filotilla Balesuna'nın ivinti yerlerinde yağ gibi kayarak, ırmak boyunca hızla indi. O kadar ki, üçüncü gün öğleden sonra Berad'a varıldı. Jean sevincini belirtircesine iç çekerek, fişekliliğinin tokasını çıkarıp tabancasıyla birlikte alıştığı çiviye astı. Sheldon onun hareketlerini uzun uzun seyretmekten memnun bakakalmıştı.

Ama onu daha az memnun kılan da, az sonra Jean'ın verandada cibinlikle örtülü bir hamakta yatan Tudor'un yanına onu tedavi etmek amacı ile oturması oldu.

BÖLÜM XXV

VAKTİMİZİ BOŞ YERE HARCIYORUZ

Tudor'un nekahat devresini geçirdiği on gün boyunca, Berand'da günler gürültüsüz partırtısız geçti.

İşletmedeki çalışma saat gibi düzgündü. Gogoumi ve yamaklarınca tasarlanan ayaklanmanın bastırılmasından sonra, bütün serkeşlik eği-

limleri kökünden yok edilmişti.

Bir diğer eski toplama takımının da zamanı bitmiş ve **Martha**'yla memleketlerine geri gönderilmişti. Sert ve adaletli bir yönetim, yeni işçiler üzerinde iyi sonuçlar veriyordu.

İşletmenin çevresinde hep at gezintileri yapan Sheldon kendi kendine neşeyle, şimdiki gibi daha rahat bir bineğe sahip olmanın, bir zencinin sırtında olmaktan daha rahat olduğunu itiraf ediyordu. Nasıl da daha önce aklıma gelmemişti.

Durmaksızın yinelenen bir zevkle, Jean'a borçlu bulunduğu binlerce kolaylığı derin derin düşünüyordu. Özeniyle şimdi evde hüküm süren düzeni sağlamış, batık **Jessie**'nin yerini tam zamanında alan **Martha** ile birlikte getirdiği göz kamaştırıcı Pounga-Pounga'lılarla işletmeyi düzene sokmuş, gemiyi de sudan ucuza elde etmişti.

Yaşlı Kinross'un yavaş ama ihtiyatlı yönetiminde, iki direkli gemi adalar arasında yüz akı ile alış veriş yaparak, Berand ticarethanesi bilânçosunda hiç de azımsanmayacak gelirler sağlıyordu. İşletme gün be gün yaygınlığını genişletiyor, kesilen bambular yeni ceviz ağaçlarının dikimine imkân veriyordu. Herşey böyle düzgün devam etseydi işletme beklenildiğinden çok daha önce mükemmel ve verimli olacak, büyük kârlar getirmeye başlayacaktı.

Böylece Sheldon, iyi çizilmiş kaşlı ve çelikgrisi gözlü narin kızın fırtınalı bir günde ansızın

gürbüz Tahiti'lileri ve uzun tabancasıyla Berand'a çıkışını minnetle anıyordu.

Aralarında geçen ilk tartışmaları unutuyor, bu garip ve şaşırtıcı varlıktaki tüm kararlılığa ve tüm çekiciliğe hayranlık duyuyordu.

Eskiden kendisini çileden çıkaran; Jean'ın köpek balıkları arasına atlama tutkusunu, zencilere karşı iyi davranma konusundaki ısrarını, yiğitçe ve emredeci sözlerini, balina sandalıyla açık denize veya Balesuna'ya dinamitle balık avlamaya gidişini, şimdi olağan karşılıyordu.

Toplumun kabul edilmiş kurallarına karşı hükmedici ama masum, küçümseyen tavırları, karşı çıkmada ve tartışmada bulduğu neşe, bir vahşi kur gibi özgürlüğe olan tutkun sevgisi ve delice bağımsızlık tutkusu. Evet, bütün bunları artık seviyordu.

Ve artık, ne bu kadını kendi iradesi altında eğitmeyi, ne de ona kendi kurallarını kabul ettirmeyi düşünüyordu. Yine de, kendi kendine bu şartlarda sevgisini nasıl onla paylaşacağını da düşünüyordu. Yabani kuş, elinde sandığı bir anda, kanatlarını çırparak kurtulup kaçmayacak mıydı?

Bunun yanısıra, Tudor'un da genç kızla ne kadar ilgilendiğini biliyordu.

Nekahat halinde olan Tudor, zamanının çoğunu verandada geçiriyordu. İlk günden itibaren, bacakları kendini taşıyamayacak kadar güçsüz idi

ise de, yemek saatlerinde ortak sofraya oturmaya kararlı görünmüştü.

Tudar'un uyanıklığı ve alaycılığı önce İngiliz'i durmaksızın hırpalamaya ve takılarak genç kızın önünde yerli yersiz kötü durumlara sokmaya yönelmişti.

Sonra, birden bu saldırganlık kesildi ve yerini daha çelebice, yapmacıklı bir sevimliliğe terketti. Sheldon hemen kurnaz maceracının Jean'a dair tasarılarının belirlenerek akıllıca saklamaya karar verdiğini anladı. Gerçekten bu cana yakınlık, resmi bir bozuşmaya ve savaş bildirimine eşdeğerdi.

Bu şüpheler bir kez uyanınca, Sheldon bunları doğrulayacak binlerce sebep bulmakta gecikmedi. Jean görülür görülmez Tudor farkedilir bir neşeyle kendini ele veriyordu.

Sevinle, durmaksızın yenilenen, kişisel maceralarının anlatımına eğlenerek, onu kendisine hayran edecek, olağanüstü antılarla devam ediyordu.

Sık sık, Sheldon günlük turundan ve işletmeyi veya cevizlerin kuruduğu hangarları atıyla teftişten döndüğünde, tek katlı evin önündeki verandada toplanmış çifti buluyordu. Tudor bütün hızıyla bazı fantastik olayları anlatmaya ve Jean da canı gönülden onu dinlemeye koyulmuş vaziyette.

Aynı zamanda, Tudor'un Jean'a garip bir tarzda baktığını da farketti. Jean'ın gözükmesin-

den kaybolmasına kadar onu hiç gözden kaçırmıyordu.

Sheldon tedirginlikle, kendisinin de farkında olmadan öz duygularını bilinçsizce ele verip vermediğini düşünüyordu.

Eğer doğrulanacağından çekinmeden sağduyusuna baş vursaydı, Tudor'un hiçbir zaman Jean'a uygun bir erkek olmadığını anlardı. Onu bir an için eğlendirebilirdi, ama ona sürekli bir mutluluk veremezdi.

Jean ise onun gibi yüzeysel bir adamın eline düşmeyecek kadar akıllı uslu bir kadın olarak gözüküyordu.

Nihayet, Tudor'un abartmalı bir güvenle, ilânı aşk yaparken bazı beceriksizlikler yapması da muhakkaktı. Bu da onun şansını azaltırdı.

Şüphesiz ki Tudor, Jean'ı hiç anlamıyor, ondaki doğuştan vahşiliği, kendinden geçmiş bağımsızlık tutkusunu kavrayamıyordu.

Ama, Tudor da bütün bunlardan sakınmak için dikkatli davranmıyormuydu? Kurum satarak, rastlantısal bir mutlulukla Jean'ı kazanmayı başaramaz mıydı? Böylesine ince meselelerde hiçbir şeyden kesinlikle emin olunamazdı.

Böylece gözlediği durumu son derece can sıkıcı, üzücü bulan Sheldon kendi kendini yiyordu. Bulunduğu umutsuz konumda gittikçe içine kapanır olmuştu. Tudor'a göre edilgin bir tavrı vardı ve Tudor her geçen gün amacına daha bir yaklaşır görünüyordu.

Bu da Sheldon'u çileden çıkarıyordu, ama Tudoru'n ona aldırış edecek hali yoktu.

Kısacası diye düşünüyordu Sheldon, bu Tudor, davetsiz yüzsüz bir konuktu, bir kendi gelendi. Berand'da yapacak bir işi yoktu, sıhhatini ve gücünü yeniden kazandığına göre, gitmesi için zamanı gelmiş de geçiyordu bile. Çekip ortağı Von Blix'in yanına gitmeye hiç de niyetli görünmüyordu?

Aksine tek katlı eve rahatça yerleşmişti. Jean'la yüzüyor, dinamitle balık avlıyor ve kalan vaktini de onla birlik güvercin avında, timsah tuzakları kurmada veya tabanca ve tüfek taliminde geçiriyordu.

Her şeye rağmen, geleneksel konukseverlik, Sheldon'u Tudor'a ülkeyi terketmesini sezdirecek bir imada bulunmayı engelliyordu.

Bir de Jean'ın yanında araya girmeyi göze alamıyordu. Akla uygun bir sebep de yoktu ortada. Zaten en kötüsü de buydu yo. Tudor'un varoluş şekli canını sıkıyordu, bu gerçekten. Ama bu da onu açık seçik cani olarak suçlamasına sebep olamazdı. Vicdanını inceden inceye yokladığında Sheldon, haksız olanın kendi olup olmadığını veya kendi kıskançlığının mı bu adama aşırı hataları ve hayali tasarımları yüklediğini düşünüyordu.

Dıştan, hayatın güçlük gidişatı hiç değişmiyordu. Sheldon görünüşte sakin ve güleryüzlüydü.

Martha ve **Flibberty - Gibbet** Berand'la diğer adalar arasında gidiş gelişe devam ediyorlardı. Sayısız gemici uygun bir rüzgâr beklemek üzere demir atıp, mürettebat fırsattan istifade ederek tek katlı evde gevezelik ediyor, birkaç bardak içiyor veya bir parti bilardo oynamayı tercih ederek vaktini geçiriyordu.

Şeytan bahçede polislik yapıp zencileri barakalarına tıkıyordu. Boucher, düzenli olarak pazar öğleden sonraları balina sandalı ile gelip Berand'a yemeğe kalıyordu. Gündüz iki kez, öğle ve akşam yemeğinde Jean Sheldon ve Tudor Sofrada rastlaşıyorlar ve üçlü arkadaş grubu eğlenceli bir havada akşamlarını verandada geçiriyorlardı.

Olay bir öğleden sonra vuku buldu. Öğle yemeği bitmiş, Sheldon yazıhanesine yerleşmişti. Sydney'den kendisine gönderilen bir katalogdan bir toptancı şirketinin kaydını arıyordu. Tudor ve Jean verandadaydılar.

Tudor o uzmanı olduğu pek ilginç anlatılardan birini tamamlıyordu. O da Sheldon gibi genç kızın karakterinin ayrılmaz bir parçası olan vahşi gururunu bildiği halde, bilinçsizce âniden genç kızı kendine doğru çekti.

Sheldon, Jean'ın canhıraş bir haykırışını işitti, ardından da sert bir tokat şaklamasını. Genç kız hiç sakınmadan gürültülü patırtılı, Gogoumi'ye attığından daha şiddetli bir tokat yapıştırtırmıştı.

Sheldon hemen yerinden sıçradı. Sonra, soğukkanlılıkla kendine hâkim olup sandalyesine ilişti ve Jean göründüğünde tamamıyle kaygısız bir havaya bürünmüştü.

Jean'ın yanakları solmuş, azıcık bir kırmızılık kalmıştı. Bu demekti ki müthiş öfkelenmişti. Sol eliyle sağ ön kolunu tutmuştu. Sheldon bakışlarıyla soruşturduğunda::

«Kolumu acıttım...» diye geveledi.

Kulaklarında hâlâ Tudor'a soğukkanlılıkla yapıştırılan şamarın ötünü olan Sheldon gülümsemekten kendini alamadı. Jean'dan da bu beklenirdi, bir çocuk gibi gelmiş, safça bir itilimle kolunun acıdığından şikâyet ediyordu.

Jean gülümsemeyi görüp siteminin çocukluğunu anladı Yüzüne kan yürümüş, yanakları alnı Sheldon'un o güne kadar genç kızda görmediği bir biçimde utançtan kıpkırmızı olmuştu.

Bir an için heyecanını açıklamaya, affettirmeye çalıştı.

«O... o... o...» diye kekeledi. Başka bir şey diyemedi ve ansızın dönüp, koşaraktan kaçtı.

Bir başına kalan Sheldon, olanları daha bir ciddiyetle ele aldı. Öfkesi gittikçe şiddetlenmeye başladı. Tudor'un patavatsız atılganlığı genç kız için ağır bir hareket olmuştu. Üstelik bu, affedilmez bir saygısızlıktı.

Sheldon bunları düşünüyordu ki Jean'ın çıkarken ardından kapattığı yazıhane kapısı açıl-

dı ve Tudor kızgın mı kızgın içeri girdi. Sheldon irkildi.

«Eee sonra?» diye küstahça sordu Tudor. «İşittiniz mi?»

— Bir daha bunu yinelemezseniz size minnettar olacağım, dedi Sheldon... Anlaşıldı mı? Şunu da ekleyeyim; istediğiniz an balina sandalını size tahsis etmekten zevk duyacağım. Birkaç saat içinde sizi Tulagi'ye bırakır.

Tudor omuz silkti.

«Bu çözüm değil,» dedi.

— Anlamadım.

— O halde anlamak istemiyorsunuz.

— Haydi, alık olduğumu kabul edelim. Ama hâlâ anlamıyorum. Görebildiğim kadarıyla, düşüncesizliğinizi itiraf edeceğinize ,durumu daha da çıkmaza sürüklüyorsunuz. Budalaca bir işi, ciddiyete dönüştürmenin anlamı yok.

Sheldon bunları soğuk ve öfkesiz açıklıyordu. Tudor acı acı güldü.

«Bana da, beni balina sandalına davet etmenizle meselenin tehlikeli bir hale dönüştüğü geliyor. Bilebildiğim kadarıyla Guadalcanar ikimizi barındıracak kadar geniş değil. Ayrı sebepten de olsa sizinle aynı görüşteyim, Salomon adaları için de aynı şeyleri söyleyeceğim. Mesele, hemen burada, ikimizin arasında halledilecek.»

Sheldon bıkkın bir el hareketi yaptı.

«Ateşli saldırgan tavrınızdan hiçbir şey anlamıyorum,» dedi. «Bu soytarılıklar beni hiç ilgi-

lendirmiyor. Sanırım, benimle hır çıkarmaya niyetli değilsiniz?»

— Evet, amacım bu.

— Ne sebeple?

Tudor, Sheldon'a aşağısamalı bir nazar atfetti.

«Bir bit - sırıttı - sizden daha yiğittir! Karınızdan hiç de tasalanmışa benzemiyorsunuz?

— Hangi karı? Ben evli değilim ki.

— Evli olmamanız bir hata. Niye onunla evlenmiyorsunuz? Ben kendi payıma canı gönülden buna hazırım.

İlk kez olarak Sheldon hiddetten patlayacak gibi oluyordu.

«Siz...» diye sertçe söze başladı.

Sonra, duygularını bir kez daha yenerek, uzlaştırıcı bir tonla söze girdi: :

«Tudor, sakinleşmek için bir bardak bir şey içseniz iyi yaparsınız. İnanın bana, şimdilik en iyi fikir bu... Ve sağduyu ile meseleleri irdelemeyi göze aldığınızda, ben de bu şekilde konuştuktan sonra, artık burada kalamayacağınızı kabul edersiniz. Ayrıca, içkinizi yudumlarken, balina sandalının ve mürettebatının hazırlanması için emir vereceğim. Akşam saat sekizde Tulagide olursunuz.»

Çıkıp dediklerini yürütmeye koydurmak için, kalktı ve kapıya doğru yöneldi. Ama öteki, onu omuzundan yakalayıp yüz geri döndürdü.

«Beni dinleyin Sheldon.. Size, Salomon ada-

larının ikimiz için çok küçük olduğunu bir kez daha söylüyorum. Ve inanın düşündüğüm gibi konuşuyorum.»

— Bu bütün gereçleri de Berandı satın alma önerisi mi?

— Hiç de değil! Ama bu, kavga etmemize dair bir çağrıdır.

— İkimiz kavga edeceğiz... Ve ne sebeple, lütfen?

Tudor'un hırsla saldırışı karşısında, Sheldon gittikçe öfkelendiğini hissediyordu. Ama daha az dik kafalı olmayan bir soğukkanlılıkla devam etti: :

«Sizinle aramızda hiçbir anlaşmazlık yok. Dolayısıyla kavga etmemiz için ne gibi bir sebep olabilir? Sizin, kendi özel işlerinizine asla karışmadım. Siz benim konuğumdunuz. Bayan Lackland da ortağım. Ona yaptığınız ilânı aşk sebebiyle bu sonuca vardınız. Olabilir' Gördüğüm kadarıyla, şu veya bu sebepten başarısızlığa uğradınız? Bu dövüşmemiz için yeter bir sebep değil. Sonra unutmayın ki yirminci yüzyılda yaşıyoruz, daha ben doğduğumda düellonun modası çoktan geçmişti.»

— Kavgaya siz sebebiyet verdiniz, diye direnerek kesinledi. Tudor. Buralardan gitmem gerektiğini bana bildiren sizsiniz. Beni evinizden kovdunuz! Yüzüme karşı beni itham ettiniz, beni kavga etmeye zorladınız. Lütfen inanın, buna bir

kez daha katlanamam. Şimdi işin sonuna getirmek gerek.

Sheldon sakin sakin gülümseyip bir sigara yaktı. Ama Tudor işin yumuşamasından yana değildi, haykırdı:

«Siz beni kışkırttınız!»

— Bu ciddi değil. O kadar hoşunuza gidiyorsa, tek başınıza kavga edin. Ben kendi payıma bunu reddederim.

— O halde, size neden böyle davrandığınızı söyleyeceğim.

— Haydi, haydi sarhoşsunuz siz...

— Bu sudan olayı, benden kurtulmak için kızıştırdınız. Geldiğimdeki gibi, bu genç kızla Berand'da yaşamayı şahane buluyorsunuz. Sizin düzeninizi bozdum. O zaman da size, beni dışarı atmak için mükemmel bir fırsat doğdu. Ama ben buradan gitmeyeceğim!

— Eh, pekâlâ, o halde kalınız ve artık kavga etmeyelim. İstediğiniz kadar evimde kalabilirsiniz. Canınız çekerse, meselâ bir yıl.

Tudor duymamazlıktan gelmekte inat ediyordu.

Sheldon içten içe öylesine öfkeleniyordu ki gözleri çakmak çakmak oluyor ve önündeki Tudor'un silüetinin titrediğini sanıyordu. Ancak üstün bir çabayla kendini tutabildi.

«İsterseniz, Bayan Lackland'ı tartışmanın dışında bırakalım,» dedi, «lütfen...»

— Niçin? Benimle alay etmek ve bana bir

budala rolü oynatmak için birlikte bu işi yürüttünüz. O kadar kör olduysam bile, şimdi gözlerim açıldı artık. Önce hareket edeni tokatlayıp, sonra gelip size sığınarak Bayan Lackland sataşılmış eş rolünü oynadı. Tulagi ve Gouvoutou'da yapılan dedikoduların doğruluğu kanıtlandı.

Tam o anda Sheldon dayanamayıp vurdu. Soğukkanlılıkla, kesin kararını vermiş olarak, kollarını uzattı, çenesine vurdu. Tudor perende atıp bir sandalyeyi çöktürerek yana düştü.

Çabucak ayağa kalktı, ama karşılığını vermek için Sheldon'un üzerine atılmadı. Acı bir gülümsemeyle sormakta devam etti: ,

«Şimdi, kavga ediyor musunuz?»

Sheldon bu kez bir kahkaha attı. Tudor bilmeden bir nükte yazarıydı. «Sizin hizmetinize....» diye cevapladı.

Tekrar yumruk atar gibi bir el hareketi yaptı.

«Benim sözünü ettiğim yumruk dövüşü değildir» diye yavaşça konuştu Tudor, çamaşır gibi yüzü bembeyaz olmuş, kollar iki yana sarkmıştı. «Benim size söylemek istediğim ölümüne bir düellodur. Tabanca ve tüfekte iyi bir atıcısınız. Ben de öyle. İşte size biricik çözüm yolu.»

— Azizim, beyninizi garip böcekler kemiriyor. Saçmalıyorsunuz...

— Sizi öldürdüğümde, belki de aynı görüşte olmayacaksınız. Ve sizi, hemen bu gün öldüreceğim.

— Sizin düellonuz, saçma akılsızca, Nuh nebi-

den kalma, bunu size söylemiştim.

— Bayan Lackland....

— Ondan sözetmenizi kesinlikle yasaklamıştım size.

— O halde vurun! Bayan Lackland...

— Eğer devam ederseniz...

Ve Sheldon yeniden yumruğunu kaldırdı.

«İstediğiniz kadar vurun, zor kullanarak beni susturamazsınız. Ayaklarım üzerinde durabildiğim sürece yeniden başlayacağım. Bayan Lackland... Bunun size dokunacak tek hakaret olduğunu biliyordu...»

— Beni dinleyin Tudor, bu güne kadar sizin söylediklerinizin yüzde birini söylemeye yeltenen kimseye katlanmadım.

— O halde dövüşün! Size beni öldürmeniz için övülmeye değer bir şans vereceğim. Bir diğerini de siz bana. Kader, ikimizden birine gülecek. Burada, Salomon adalarında uygarlık çerçevesinin dışındayız ve bulunduğumuz yere uygun bir düello sunacağım size. Vahşiler arasında, vahşi bir düello. İkimizden biri diğerini öldürür. Bu usul aralarında yaşadığımız yamyamlarınki kadar basit, dediğiniz gibi Nuh nebiden kalma.

— Eh, pekâlâ! nasıl isterseniz öyle olsun. Bu düelloyu kabul ediyorum... Ama, hayır, bu çılgınca ve gülünç bir şey. Ne acaip adamlarız!

— Bayan Lackland ve Bay Sheldon... Yani Jean ve David... zevk dolu şahane bir çift...

— Tek bir kelime daha yok! Hayatımda çıl-

gınlığı bu kadar başına vuran bir çılgın daha görmedim. Bana, ne tür bir düello teklif ediyorsunuz? Tanık olmamalı. Sizin silâhınız nedir?

Amacına ulaşmak için takındığı gösterişli hiddetkâr pozunu terkeden Tudor bir sosyete nezaketi ile, çok soğukça cevap verdi:

«Bir sürü düello türü var. Meselâ klâsik düello...»

— Fransa'daki gibi mi?

— Evet, Fransa'daki gibi. Bunun birçok cinsini gördüm. Ama hiçbiri bence tercih edilesi değil. En uygunu, benim fikrime göre...

—Sizi dinliyorum.

«İki hasım yeterlidir. Hiç bir tanığa ihtiyaç yok. Hasımlar tüm silâhları kullanmakta özgürdüler. Tüfekten, tabancadan başlayarak mitralyöz ve otomatik topa kadar.

«Birbirlerinden bir mil kadar uzaklaşırlar, sonra birbirlerinin üzerlerine yürürler. Kendilerine sunulan her türlü sığınaktan yararlanabilirler. İlerlerler veya arzularınca hasmın önünden geri çekilirler. Önden veya stratejik daireler çizerek arkadan vuruşlar. Yararlı gördükleri bütün usulleri kullanırlar. Herşey mubahtır. Bu, tek kelimeyle, kurallara uygun bir insan avıdır...»

— Amerikalı kızılderili ve zencilerin yaptıkları gibi mi?

«Tastamam öyle! Beni anladığınızı görmekten memnunum. Burada, böyle bir düello için gerekli alana sahibiz. Ayrıca vakit de müsait. İşte

günün yaman ısısı. Bayan Lackland öğle uykusuna yatmak üzere olmalı. Bizim için de aynı şeyin söz konusu olduğunu varsayacaktır.

«Uyanmasından önce iki saatimiz var. O halde acele edelim. Düello alanı işletme olsun. Balesuna ve Berand da sınır. Bu sınırlar arasında kalacağız. Hoşnut musunuz?»

— Yok canım! diyen Tudor bir nezaket sembolu haline gelmişti.

Shelldon ellerini çırptı. Emri üzerine hizmetkârlar Admou-Adam ve Noa-Noah'ı çağırmaya koştular. Çağrılanlar geldiklerinde Sheldon onlara Tudor'u göstererek durumu anlattı

«Beni iyi dinleyin. Bu adam ve ben bugün, büyük bir mücadele yapacağız. Belki de o ölecek? Eğer o ölürse, her şey yolunda demektir. Eğer ben ölürsem, Bayan Lackland'a göz kulak olun.

«Tüfekleri alın ve ona gece gündüz göz kulak olun. Eğer o bay Tudor'la konuşmak isterse, iyi. Aksi takdirde onu uzak tutun. Anlaşıldı mı?»

İki Tahiti'li bir homurdanmayla birlikte bir onama işareti yaptılar. Onlar, beyazları uzun zamandır tanıyorlardı ve onların tavırlarını hareketlerini tartışmayı öğrenmişlerdi. Onlarca bu tuhaf soyun yaptıkları o kadar garipti ki!

Eğer bu iki beyaz adam, birbirlerini öldürme konusunda aralarında anlaşmışlarsa, bu kendi bilecekleri işti, yoksa kendilerinin değil. Onlar sadece beyazların emirlerini yerine getirirlerdi.

Adamou-Adam ve Noa-Noah silâhlığa doğru

gidip birer tüfek aldılar.

«Bütün Tahiti'lilerin bunlardan birer tane edinmesi iyi olur,» diye telkin etti Adamou-Adam. «Belki de, siz öldürülürseniz Berand'da büyük karışıklıklar olur.»

— Pekâlâ! diye cevapladı Sheldon. Dediğin gibi yap.

Gerekli cephane iki adama verildi ve Tahiti'-liler sekiz tüfeği alıp konaklayacakları yere doğru uzaklaştılar.

Otomatik tabancasını, tüfeğini almış, kemerinin tokasını takmış olan Tudor kullanacağı iki Çaplı mermiyle dolu fişek kemerini doldurmuş verandada sabırsızlıkla bekliyordu.

«Acele edelim, acele edelim...» dedi silâhlanmakta olan Sheldon'a. «Günü boşu boşuna harcıyoruz...»

Birlikte tek katlı evin merdivenlerinden indiler, kumsala açılan bahçe kapısından çıktılar.

Kapı önünde birbirlerine sırtlarını döndüler ve ikisi de tüfeklerini koltuk altına almış olarak karşıt yönlerde ilerlediler, Tudor Berand'a doğru, Sheldon Balesuna'ya.

BÖLÜM XXVI

SOYLU BİR DÜELLO

Sheldon, sınırlanmış alanın ucuna, Balesuna kıyısına henüz varmıştı ki uzaktan gelen bir tü-

feğin zayıf patlamasını duydu.

Bu Tudor'un Berand'a ulaşıp oradan kendisine doğru geldiğine dair yolladığı işaretti.

Sheldon da cevaben bir el ateş edip geri döndü.

Rüyadaymış gibi yürüyor, koşan tehlikeyi düşünmeksizin yine kıyıyı izliyordu. Başından geçenler o kadar saçmaydı ki yaşadığı olayın gerçekliğine inanmak için iyice aklını başına toplaması gerekiyordu.

Bir adam öldürmek önemli bir şeydir. Bu kaba adamın kendisine ve genç kıza hiç yoktan ettiği hakaret zorlu bir yumrukla halledilmişti. Mantıken bu yeterliydi. Sonra, açıkta yürüdüğünü ve Tudor'un besbelli kendisi gibi aptalca üzerine gelmeyeceğini düşündü. Hızlanıp, canlılıkla sola doğru hindistan cevizi ağaçlıkları sığınağına saptı.

Tam zamanıydı. Hemen hemen birkaç saniye sonra, bir tüfek takırdadı ve bir mermi arkasındaki kumluğa sertçe çarptı, ıslık çalarak kendisine doğru sekti.

Gerçek ne kadar saçma olursa olsun tüm korkunçluğu ile önündeydi.

Sheldon bir sanrıymış gibisine önünde uzanan alışageldiği görünüme bir daha baktı. Yumuşak ve düzgün bir rüzgârın kırıştırdığı mavi denizde, yelkenleri beyaz iki direkli bir gemi, Tulagi'den yola çıkmış durmaksızın Berand'a doğru

yol alıyordu.

Sonra, hindistan cevizi kurutma yerinden çıkan buğular dikkatini çekti. Biraz daha uzakta, arazinin yüksediği yerde zencilerin barakaları, sandalllların korunduğu hangar, kendi özel evi ve bahçenin ucundaki Jean'ın sazdan kulübesini görüyordu.

Bahçenin önündeki ,atlardan biri kıyıda otlanıyordu. Mekanik olarak Sheldon düşündü: «Diğer ikisi nerede?»

Ağaçlıkta sürünerek aşağı yukarı çeyrek mil ilerlemeye devam etti.

Düşünüp taşındı ki eğer Tudor da kendisi gibi düz bir hat üzerinde ilerleseydi, çoktan karşılaşmak zorunda kalmış olacaklardı. Ama, hasmı baskın niyetiyle çevreyi dolanıyor olmalıydı. Nerede olabilirdi? İşte mesele buydu.

İşletmenin düzgün ve sonsuz hindistan cevizi ağaçları dik bir açıyla kesişiyorlar ve bakıldığında ancak iki dizinin arası fark edilebiliyordu.

Ağaçlıklı yolların herhangi birinden birdenbire Tudor ortaya çıkabilirdi. Belki de birkaç metre ilerdeydi, belki de yüz...

Sheldon her an rastgele ilerliyordu, bu saklambaç oyunu bitecek gibi değildi. Fransa'daki düelloların son derece daha hoş olduğunu düşündü.

Belki de kendisini Tudor'la çaprazlaştıracak biçimde dolandı. Ama kimseye rastlamadı. Az sonra hindistan cevizi dizilerine çıktı. Burada

toprak henüz açılmış ve dikilen genç ağaçlar insan göğsünü bile aşmıyor, zayıf bir koruma imkânı veriyorlardı.

Bir adım daha attı ve aynı anda, biraz sağında bir patlama duyuldu. Mermi hedefine ulaşamayıp, gidip çalılıklarda kayboldu.

Büyük ağaçlıklara sığınmak için tez canlılıkla geriledi. Bu kurtulduğu ikinci atıştı ve ikisinde de hasımını görememişti.

İhtiyatla ateş edilen yere yönedi. Tudor gitmişti. Onun ardına düştü. Çünkü, her türlü insanca düşünceyi hiçe sayarak, eğer öldürülmek istemiyorsa öldürmek zorundaydı. On dakika sonra Tudor'un varlığını farketti. Dolambaçlı bir yol izliyordu, tabiî o da ardından. Tüfeğini omuzlaması gerekti. Ama Tudor ortadan yokolmuştu bile.

Bir faydası olduğunda değil de, can sıkıntısından Sheldon otamatik tabancasını çekip, Tudor'un gözüktüğü yöne doğru ard arda sekiz el ateş etti. Sonra, bir ağacın dibine oturarak, yeni bir şarjür yerleştirip yeniden namluya mermi sürdü.

Tudor az sonra cevap verdi. Kötü dağılmış bir mermi yağmuru Sheldon'un çevresini çalkalandırdı, mermiler hindistan cevizi ağaçlarının gövdesine vurup rastgele her yana sekip düşüyorlardı.

Mermilerin sonuncusu, iki değişik ağaçta çifte sekerek ve bereket versin ki bütün gücünü yitirerek Sheldon'un alnına çarpıp ayaklarına düştü.

Sheldon, bir an heyecandan titreyip eliyle alnını yokladı... berbat bir kabarma, başkaca birşey olmamıştı. Az sonra, bir güvercin yumurtası büyüklüğüne kadar şişmekte gecikmedi.

Av bütün heyecanıyle devam ediyordu. Sheldon her an silâhı elinde, evinden iki adım uzaklıktaki bahçe çitine uzandı. Verandaya toplanmış, merakla etrafı gözleyen zenci hizmetkârlarını gördü, onların kadınsı tuhaf sesleriyle güldüklerini duydu.

Başka bir kez zemini temizlemekle uğraşan bir çalışma takımına düştü tarla çapalarıyla otları kökünden söküyorlardı.

Zenciler durumdan haberdar olmalarına rağmen renk vermediler. Bu onların işi değildi, eğer bu anlaşılmaz beyaz adamlar birbirlerini öldürmeye çalışaraktan kırda koşuşuyorlarsa, bu hiç mi hiç onları ilgilendirmezdi.

Sheldon onlara, çalışmalarına dair bazı ek bilgiler verdi. Sonra yeniden Tudor'un peşine düştü.

Yine, izini kaybettirmek için karmaşık daireler çizmeye başladı. Ansızın hasmını enselemek için düzgün sıralanmış ağaçlar arasında dosdoğru ilerledi. Arasıra birbirlerini görüyorlar ve hep sonuçsuz karşılıkla silâh atışlarında bulunuyorlardı

Sheldon bir ağacın ardındaki otlarda ayak izlerini gördü. Tudor burada bir an durup dinlenmişti. Öteki, toprakta henüz söndürülmüş bir si-

gara bulunduğu gibi, söndürülmüş bir kibritin kömürleşmiş kalıntısı da vardı.

Hemen yanında, dağınık metal parçacıklar vardı.

Sheldon olanı kavrayıp irkildi. Tudor, hedefi bulduklarında eşsiz ve korkunç yaralar açsın diye, mermilerini kertmiş ve uclarını kesmişti.

Bunlar, Sheldon'un hedef olduğu gerçek domdom kurşunlarıydı.

Artık bir daha, yerinden kımıldamamaya karar verdi. O da otların üzerinde iyice gizlenmiş olarak uzandı ve oradan, önünde elverişli bir biçimde uzanan hindistan cevizi ağaçlığını gözlemeye başladı.

Böyle, birbirlerinin peşinde bitmez tükenmez bir biçimde koşsalar da hiç bir sonuca ulaşamazlardı. Tudor'un kendi bulunduğu yere gelmesini daha tercih edilir buldu. Sheldon çehresinden süzülen teri sildi ve otlarda bol miktarda bulunan sivrisiniklerin sokuşundan sakınmak için boynuna bir mendil bağladı.

Hiç bir zaman böylesine derin bir tiksinti duymamıştı. Bazı insanlar da böyle şeyleri romanesk buluyorlardı. Bütün yerleşik düşünceleri sarsmak ve varlığını alt üst etmek için Jean'ın birgün Berand'a gelmesi yetmiyormuş gibi, şimdi de Tudor denen herif destur demeden çıkagelmişti.

Romanest şeylere düşkün bu davetsiz konuk da, uysal bir çiftçiyi, saçma ve sapına kadar hak-

sız bir vahşiler düellosuna sürüklemekten daha uygun bir şey bulamamıştı.

Eğer sıhhatsiz düşleriyle macera lânetlenecek olsaydı, bu elbette Sheldon'a düşerdi. Çünkü şu anda, sivrisineklerin talan ettiği otlarda iri damlalar hindistan cevizi dizilerini gözetleyerek postu deldirmemeye çalışıyordu.

Tudor da Sheldon gibi çarpışacaklarını önceden bildiği halde, oraya vasıl olmakta gecikmedi. Hasmının gizlendiği ağaçlıkta soyularak ilerledi. Açıkta yüz adım kadar yürüdükten sonra, durdu. Kendi kendine hangi yöne sapması gerektiğini düşünüyordu.

Göz kamaştırıcı bir hedef oluşturuyordu. Sheldon tam göğsünün ortasına nişan aldı, sonra hedefin omuzuna silâhı indirdi. «Savaş dışı bırakmak yeterlidir», diye düşünerek. Sonra tetiğe bastı.

Mermi Tudor'a, atıldığı yerden dört misli uzaktan atılsa da bir adamı delecek güçte şiddetle çarptı. Tudor kendi ekseni üzerinde dönüp, sarsıntıdan yere düştü.

«Umarım, bu budalayı öldürmemişimdir!» diye haykırdı yüksek sesle Sheldon, mağlubuna doğru atıldı.

Daha otuz metre vardı ki birden şüphelendi. Çünkü Tudor, otomatik tabancasını sol eline almış, üzerine yağmur gibi kurşun yağdırmaya başlamıştı.

Bereket versin ki Sheldon tam zamanında elin hareketini gördü. Koşup bir ağacın arkasına sinip, soğukkanlılıkla atışları hesab etti ve sekizincisi atıldığında Tudor'a doğru döndü.

Hâlâ tütmekte olan tabancaya iyi bir tekme yerleştirdi ve silâh öteye uçtu. Sonra, yaralıyı hareketsiz tutmak için üzerine çöktü.

«Kımıldamayın! » diye emretti. «Debelenmeniz boşuna, kıskıvrak elimdesiniz...»

Tudor, Sheldon'u üzerinden boşuna bir çaba sarfetti. Ağırlığı altında eziliyordu.

«Size kımıldamamanızı emrettim,» diye yineledi İngiliz. «Bana kalırsa, varılan sonuç yeterlidir. Sanırım, siz de bunu kabul edersiniz. İşte mesele böylece bitmiş oldu.»

Tudor kötü talihine, iyi niyetle katlanmaya karar vermiş, sırıttı:

«Eşsiz ve bayağı olmayan bir düello... Ha! Ne dersiniz? Ama soluğum kesiliyor...»

Sheldon gülümsedi ve vücudunun ağırlığını kaldırdı.

«İki hayvan gibi davrandık,» diye cevap verdi. «İşte benim görüşüm. İnsan saygısından yoksun bir iş. Eğitiminizi tamamlamak ve düellonun budalaca birşey olduğunu size öğretmek için. burnunuzu biraz yere sürtmekten beni ne alıkoyuyor bilemiyorum. Ama yaralarınıza bakalım...»

— Bir tek yaram var, diye homurdandı Tudor. Hemen dayandığınız kurşun. Nasıl bir pusu kurdunuz, iyi...

— Bir kızıl derili gibi Dediğiniz gibi dostum! Tam bir uyum içindeydik, düşüncemi sezdiniz.

«Şimdi kendinizi rahat bırakın. Size bir kaç zenci ile bir sedye göndereceğim, sizi eve taşırlar. Sizin için, benim sizi taklid etmeme büyük bir talih eseri. Eğer ben de sizin gibi mermileri kertseydim, haliniz harap olurdu.

«Şimdi ise, bunun aksine, usulünce delindiniz. Sevimli küçük bir delik. Bu bir aylık iş. İyi akşamlar! Burada unutulmamıza göz kulak olacağım.»

BÖLÜM XXVII

UZLAŞMA

Sheldon ağaçlıklardan çıktığında, bahçe kapısında Jean'ı bekler buldu. Besbelli kendisini yeniden görmekle mutluydu. Bu gözden kaçmıyordu.

«Nihayet işte siz sağ ve tek...» dedi. «Tudor'a ne oldu? Son sekiz otomatik atış, ürküttü beni. Ateş eden Tudor muydu, siz miydiniz?»

— Görüyorum ki herşeyden haberiniz var... diye hiç istifini bozmadan cevapladı. Ateş eden Tudor'du. Ama sol eliyle, tam bir beceriksizlikle ateş etti. Omuzundan yaralanmış yerdeydi.

Jean'ın gözlerindeki aka bakıp ekledi:

«Herhalde, onu öldürmemi tercih ederdiniz.»

— Oh! Hayır, hiç de değil! Zahmete değmezdi.

Güldü.

«Onu ben kendim de cezalandırdım. Yüzüne vurdum. Kolum ağrıyor. Bakın bir de siz görün... Bileğim morardı. Parmaklarım hâlâ uyuşuk.»

Bu sırada, bir sedyeyle Tudor'u taşıyan zenci takımı göründü.

«Romanesk değil mi? dileğince romanesk,» dedi Sheldon alaycı bir tonla. «Şimdi de hekimlik oynayıp onu iyileştirmem gerekiyor. Düello da ne hayran olunacak şey! Siz de aynı fikirde değil misiniz? Bir adamı deliyorsunuz ve ardından deliği tıkamanın yolunu arıyorsunuz.»

Tudor işitmişti. Yan doğrulup cevap verdi:

«Eğer yaralayan ben olsaydım, aynı kolaylıkla kapanmazdı.»

— Gerçekten de öyle, diye doğruladı. Sheldon, Jean'a dönerek. Çünkü mermileri kertmişti.

— Oh! Sefil!

—Affedersiniz! diye itiraz etti Tudor. Mücadelede her şey mubahtı. İcabında dinamit bile kullanabilirdik.

Zenciler yaralıyı alıp götürdüler.

«Hakkı var,» Sheldon. «Ben bile, o beni görmezken vurdum onu. Bütün bunlar sözleşmemizde vardı.»

— Bu benim hatam mı? diye Jean sordu sıkılmış, Asla, benle o kadar özgür hareket edeceğini düşünmedim.

«Yalnızca bu sebepten birbirimizle düvüşmedik.. Uygun bir zamanda hikâyeyi anlatırım.

«Şimdi, şu terbiyesize bakmaya gideceğim. Her zamanki gibi yaraya anti septik koyacağım ve irinin akması için yaraya kükürtlü bez tıkayacağım. Pansuman bandları hazırlayın, yanınızda bulunsun.»

— Çok kan kaybetti mi?

— Çok değil. Bu da onun için hayırlı oldu... Ama bu ne?

Aynı anda **Apostle** göründü. Balesuna'nın ağzını geride bırakarak kendini gösteriyordu. Havada en hafif bir esinti bile olmadığından, sandallarındaki zorlu kürekleriyle çekiliyordu.

«İşte mükemmel olan!» diye haykırdı Jean. «Doktor Welshmere Tudor'u tedavi eder.»

Çeyrek saat sonra, Tudor, Sheldon'un odasında, bir cibinliğin altına mükellefen yerleşmişti. Doktor Welsmere de işlem için gerekli cerrah avadanlığı ile oradaydı.

Jean ve Sheldon onu verandaya kadar geçirdiler. Teşekkür ettiler ve akşam yemeğini onlarla birlikte yemesi için söz aldılar.

Welshmere gitiğinde Jean salıncaklı sandalye oturdu.

«Ve şimdi,» dedi, önünde ayakta duran, trabzana sırtını dayamış Sheldon, «başınızdan geçenleri ayrıntıları ile bana anlatın. Bu düello hevesinin sebebi kim?»

— Siz.

— Oysa ,anında bunun tersini söylemiştiniz.

«Sizin Berand'daki varlığınızın sonucu olarak, kaçınılmaz bir biçimde olabilecek sakıncaları daha önce size bildirmiştim. Herkes. Tulagi'de bunun dedikodusunu yapıyor.

«İşte neden vuruştuğumuz. Bu durumda, daha uzun süre burada barınmanız imkânsız. Buradan ayrılmanız tercihe şayandır.»

Jean irkildi, neşesi kaçmıştı.

— Kim? Ben mi ayrılacağım? diye haykırdı. Ama istemiyorum ki!

— O halde, gidin kendinize bir dadı arayın.

— Hayatta, asla!

— Ama, size kara çalmaya niyetlenen, Salomon adalarının tüm gevezelerini tüfekle öldürmemi de benden bekleyemezsiniz?

— Oh! hayır, diye heyecanla itiraz etti. Bu da iyi değil. Kötücül dilleri susturmak için bir bir yol var. Ve bu yol, size söylemek istediğim...

—Bu...

— Evlenmemizdir.

Sheldon şaşkın şaşkın genç kıza baktı. Bir kere daha kendisiyle alay edilmesinden korkuyor-

du. Yanakları kırmızılaştıran sıcak kanı görmüyordu.

«Ciddi mi söylüyorsunuz?» diye kaygıyla sordu.

— Hem de çok ciddi. Size göre, kurbanı olduğumuz dedikodulara son vermenin başka çaresi var mı?

Bir an sessizlik oldu. Sheldon'dan başkası olsaydı el çırpmıştı bile. Ama o kuşkulanmasını öğrenmişti.

«Kısacası,» dedi, «bu sunduğunuz edep gereklerine göre bir evlilik?»

Jean, ansızın eski öfkelerinden birini patlattı.

«Siz,» diye haykırdı, «gülünç bir yaratıksınız! İlkin, bana bir gün evlenme arzusunda olduğunuzu, şahsen söyleyen sizdiniz. Ben sizi terslemiştim ve gönlünüzde ölüm, haftalardır serseri serseri dolaşıyorsunuz. Asılacak bir adam kadar üzgün görünüyorsunuz? Kör olduğumu mu sanıyorsunuz? Hiçbir şey görmedim mi ben?

«Evet, sofrada karşımda oturduğunuzda, tabağınızla uğraşacağınıza gözlerinizle beni yiyordunuz! Şapkama ve fişek kemerime tatlı nazarlar atfediyor ve herşeyin ötesinde benim onurum için düello yaptınız!

Bugün, sizin arzunuzu yerine getirecek sizinle evlenmeyi öneriyorum, kalkıp nazlanıyor ve zor beğenirlik taslıyorsunuz! Görülmemiş adamsınız!»

«Apaçık gülüncüm... diye mırıldandı Sheldon. Mekanik olarak Tudor'un mermisinden oluşan şişkinliği, eliyle okşuyordu.

«Gülüncüm ve siz bana bunu hissettirmekte acımasızca gaddarsınız... Ama eğer evlilik de romanesk birşey olarak gerçekleşecekse istemiyorum.»

«Romanesk şeylerden bana gına geldi... İki rakip bir genç kızın gönlü için çarpışıyor ve genç kız galibin kollarına atılıyor. Çok teşekkürler! Bir hayvan yerine kondurtmam kendimi!»

Sheldon, Jean'ın gözlerinden çocuksu bir parıltının uçuştuğunu gördü.

«İşte beni şaşırtan...» diye cevapladı Jean, yalancı bir saflıkla. «Sizin yerinizde kim olsa fırsatı kaçırmazdı.»

— Ne yapalım? dedi Sheldon. Ucuz romanlardan tiksinirim.

Jean biraz solgun dudaklarını ısırdı.

«O halde, elimi reddediyorsunuz?»

— Kim? Ben Hiç de değil! diye itiraz etti Sheldon, sınırı biraz aştığını farketmişti. Yalnızca, sizin tarafınızdan sevilmek istediğimi yeniliyorum.

— David, size kim söyledi, sizi sevmediğimi? Oh! David...

Sheldon, Jean'ı kollarına çekti ve sevecenlikle göğsüne bastırdı.

«Yalnızca beni sevdiğinizi söyleyin,» dedi

Sheldon. «Bunu söyleyın size inanayım... Ama niçin beni seviyorsunuz?»

«Neden olduğunu bilmiyorum... diye fısıldadı Jean. Başını Sheldon'un omuzuna koydu. Sizi seviyorum, çünkü öyle ve hepsi bu kadar.

«Bunu size bugün söyleseydim de sizi haftalardır seviyorum. Sizin ağzınızı sıkı tutarak Tudor'u kıskanmanızdan beri seviyorum. O kadar dokunaklı ve muhteşemdiniz ki!»

— Bunu bana hiç hissetirmediniz!

— Her gün sizin konuşmanızı bekliyordum. Ve bunu yapmadıkça da sizi daha çok seviyorum. Duygularınızı saklamayı bildiniz ve gülünç olmadınız.

— Az önce, gerçekten öyle oldum... Oh! Gülmeyiniz! Bunu kendiniz söylediniz!

— Evet, ama, bu kez şahane bir gülünçlükdü. Düşünüyorum da hâlâ teklifimi kabul ettiğinizi söylemediniz.

Sheldon ellerini genç kızın omuzlarına koydu ve geriledi. Onu kollarından tutup hafifçe uzaklaştırdı.

Uzun uzun gözlerine baktı. Gözler artık çelik soğukluğunda değildi, altın sarısı bolluğu kaplamıştı. Göz kapakları kolaçan ediyor ,iniyor sonra aniden kendisine yönelen bakışlara karşılık vermek için kalkıyordu.

Sheldon onu yeniden göğsüne çekti ve bir

çeşit alayla :

«Siz kendi hayatınızı kendiniz çizmek istiyordunuz. Bundan memnun musunuz?»

Sheldon gözlerini iki direkli bir geminin göründüğü denize çevirdiğinde bir baş işareti yaptı.

«Bakın dostum,» dedi yavaşça. «Bu, hareket etmek üzere uygun bir akşam rüzgârı bekleyerek demir atan gemi, Hükümetindir. Teftişten dönüyor. Eğer yanılmıyorsam, büyük direğe çekilen bayrağa göre, Adalar Komiseri bordada. Bu bizim için umulmadık bir talihdir.»

— Bir talih mi diyorsunuz? diye Jean hüzünlü hüzünlü cevapladı. Bu geceyi başbaşa geçirmeyi tercih ederim. Birbirimize söyleyecek o kadar çok şeyimiz varki...

— Zamanımızı, yine daha yararlı bir biçimde kullanacağız. Bildiğin gibi burada, Adalar Komiseri hukuk işlerini temsil etmektedir. Evlilik iznini veren de odur. Saygı değer doktor Welshmere de burada olduğuna göre gereken din görevlisi de hazır demektir. Bu çifte bir talihdir. Hemen bu akşam evlenebiliriz.

Jean, Sheldon'un kollarından uzaklaştı, paniğe kapılmış gibi birkaç adım geriledi. Çehresi ayrışmışa benziyordu.

«Ben... ben inanamıyorum...» dedi dili dolaştı.

Sonra, yavaşça onda bir değişiklik oldu. Yanakları yeniden renk verdi, canlı açık kiraz pem-

besi. Gözleri yeni baştan Sheldon'unkilerin önünde çalkalandı, bir meydan okuyor bir kaçıyordu.

Yeniden ona doğru yürüdü, kollarının arasına büzüldü ve tatlı bir güvercin sesi ile fısıldadı:

«David, ben hazırım.»

S O N

HABORA KİTABEVİ
YAYINLARI
-romanlar-

ROMAN — HİKÂYE DİZİSİ :

Altın (B. Polevoy) (2. Cilt)	40.00	TL.
Uykunun Ötesi (H. Roth) (2. Cilt)	40.00	»
Hayata Dönüş (G. Karaslavof)	15.00	»
Macera (Jack London) (2. Basım)	20.00	»
Hayal Şatosu (Mary Stewart)	20.00	»
İsvan (B. Traven) (4. Basım)	15.00	»
Partizanın Kızı (E. Koralof)	20.00	»
İspanyol Şenliği (H. F. Rey)	15.00	»
Sarmaşıklar (Mary Stewart)	15.00	»
Kafadarlar (J. Romains)	10.00	»
Yalnız Kadın (J. Romains)	15.00	»
Gece Ziyaretçisi (B. Traven)	15.00	»
Aşk Gecesi (H. de Balzac)	10.00	»
İdam Mahkûmunun Son Günü (V. Hugo)	10.00	»
Tuhaf Bir Kadın (Leylâ Erbil) (2. Basım)	10.00	»
Hafta Sonu (R. Merle)	15.00	»
İki Kız (Vera Panova)	10.00	»
Kadınlar Dünyası (V. Taylor)	10.00	»
Manon Lesko (A. Prevost)	15.00	»
Heyecan Fırtınası (S. Santos)	10.00	»
Aşk Hikâyesi (Erich Segal)	10.00	»
Aşk Yolu (Joan Garrison)	10.00	»
Yeniden Çarmıha Geriliş (N. Kazancakis)	25.00	»
Altına Hücum (B. Traven)	15.00	»
Çocuk (Vera Panova)	15.00	»
Sevda Gelin (G. Karaslavof) (3. Basım)	20.00	»
Aslanlar Şirketi (T. Fall)	20.00	»
Samanlıkta Aşk (D. H. Lawrence)	15.00	»

Amerika Amerika (Elia Kazan) (2. Basım)	10.00	»
Demir ve Ateş (H. Sienkiewicz)	25.00	»
İnsanlık Uğruna (B. Polevoy) (3. Basım)	25.00	»
Süleymanın Ağaçları (A. Fernandez)	12.50	»
Gizlilik (Jean-Paul Satre) (4. Basım)	15.00	»
Kadınlar Barakası (Tereska Torres) (2. Basım)	12.50	»
Cezaevi Günleri (Max Frisch) (2. Basım)	25.00	»
Büyük Mücadele (S. Daskalof) (2. Basım)	25.00	»
Çıplak Ayaklar (Z. Stancu) (2. Basım)	20.00	»

OYUN DİZİSİ :

Seçmeler (Nobel 1966) (Nelly Sachs)	5.00	»
Tahtakurusu (Mayakovski)	4.00	»

SENARYO DİZİSİ :

Sevmek Seni (Cengiz Tuncer)	3.00	»
Aşkın Dünü, Bugünü, Yarını (Tarık Dursun K.)	3.00	»
Kimi Sevmeye Kalktım (H. Bazin)	15.00	»
Dört Roman (Hernadi vd.)	20.00	»
Allahın Fukarası (Kazancakis) (3. Basım)	30.00	»
Penguenler Adası (A. France)	20.00	»
Bay Bergeret Pariste (A. France)	20.00	»
Karanlık Vadi (M. Stewart)	15.00	»
Panorama (Aragon)	15.00	»
Aşk Güzel Şeydir (Han Suyin)	25.00	»
Güzel İmperia (Honore de Balzac)	10.00	»
Darağacından Rapor (Çekoslovak Hikâyeleri)	3.00	»
İşte Bizim Dünya (W. Golding)	10.00	»
Savaş Çağı Umut Çağı (Oya Baydar)	6.00	»
Çirkin Amerikalı (Lederer - Burdick)	10.00	»
Gürültülü Birkaç Saat (M. Buyrukçu)	10.00	»
Sokakta Harp Var (K. Ahmet)	5.00	»
32 Saat Özgürlük (G. Hernadi)	7.50	»
Ve o Döndü (B. Polevoy)	7.50	»

ŞİİR DİZİSİ :

Yaşadığımız Günlerin Şiirleri **(K. Özer)**	7.50	»
Son Şiirleri **(Nâzım Hikmet)** (5. Basım)	15.00	»
Destanlar **(Afşar Timuçin)** (Ciltli)	10.00	»
Tahir ile Zühre **(Afşar Timuçin)**	3.00	»
Ağıt **(Sıtkı Salih Gör)**	4.00	»
Gülkılıç **(İlhami Emin)**	4.00	»
Gebe **(A. Aydın Hatipoğlu)**	3.00	»
Çömçe Gelin **(A. Aydın Hatipoğlu)**	3.00	»
Yasak **(Sennur Sezer)**	3.00	»
Soy Savaşı **(Ceyhun Can)**	3.00	»
Şiirlerle Sinema **(Antoloji)**	3.00	»
Rus Ozanları **(Antoloji)**	3.00	»
Kuytu Sular **(Eray Canberk)**	2.00	»

120

Amerika'nın ünlü yazarlarından biri olan Jack London 1876'da San Francisco'da doğdu. Büyük bir sıkıntı içinde geçen çocukluk günlerinde en büyük dostu kitaplardı. Bir yandan çalışıyor, bir yandan da çevredeki kütüphanelerden ödünç olarak aldığı macera ve denizcilikle ilgili eserleri okuyordu.

16-17 yaşlarında denizciliğe başlayan Jack London bir süre koleje de devam etti. Bu arada sosyalizme olan ilgisinden ötürü hapse de girdi.

Hapishane hayatı, üniversite öğrenciliği, altın arayıcılığı, çeşitli alanlarda işçilik derken Jack London'un ilk hikâyeleri dergilerde yayımlanmaya başladı.

Artık Jack London ünlü bir roman ve hikâye yazarı olmuştu. Durmamacasına yazıyordu, ara vermemecesine çalışıyordu...

Ve sonunda içki, aşırı yorgunluk Jack London'un 1916'da intihar etmesine sebep oldu...

HABORA
kitabevi

kapak baskı basımevi 263807